

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA POVIJEST**

**REVIDIRANI PLAN I PROGRAM
POSLIJEDIPLOMSKOG DOKTORSKOG STUDIJA**

**Moderna i suvremena hrvatska povijest
u europskom i svjetskom kontekstu**

Zagreb, 2019.

1.UVOD

1.1. Razlozi za pokretanje studija

S obzirom na novo ustrojstvo studija povijesti na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prema kojem su na diplomskom studiju predviđena usmjerenja po pojedinim znanstvenim područjima, logično je da se isti koncept primijeni i na strukturu poslijediplomskog doktorskog studija. Polazeći od toga, to jest od činjenice da je na diplomskom studiju predviđeno usmjerenje koje u sadržajnom smislu pokriva hrvatsku povijest od 19. do 21. stoljeća, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu smatra nužnim organizirati studij moderne i suvremene hrvatske povijesti kao samostalni program. Pokretanje programa poslijediplomskog studija iz hrvatske moderne i suvremene povijesti nalaže i istraživačka praksa. Suvremena hrvatska historiografija hrvatsku povijest u 19. stoljeću, napose razdoblje nakon 1848., i hrvatsku povijest u 20. stoljeću u novije vrijeme nastoji promatrati kao koherentno povezanu cjelinu. Brojna pitanja iz hrvatske povijesti u 20. i 21. stoljeću imaju, naime, svoje ishodište u 19. stoljeću i nemoguće ih je cjelovito obrađivati ukoliko se hrvatska povijest u istraživačkoj, odnosno u nastavnoj praksi nastavi pridržavati razdoblja Prvog svjetskog rata kao granice između «dugog» 19. i «kratkog» 20. stoljeća. Jednako tako, problematiku hrvatske moderne i suvremene povijesti nemoguće je razumjeti izvan europskog konteksta, odnosno izvan konteksta povijesnih kretanja na prostoru srednje i jugoistočne Europe. U tom smislu nužno je usmjeravati i studente poslijediplomskog doktorskog studija. S tim u vezi Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu drži nužnim da se utemelji program nastave na poslijediplomskom doktorskome studiju pod naslovom Hrvatska moderna i suvremena povijest u europskom i svjetskom kontekstu.

1.2. Dosadašnja iskustva predlagača u provođenju poslijediplomskih doktorskih studija i drugih poslijediplomskih studija

Nastavnici ovoga doktorskog studija vrsni su povjesničari, profesori Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Njihova znanstvena i stručna reputacija, kao i dosadašnji rezultati, potvrđeni su kroz brojne znanstvene radove i projekte, sudjelovanje na međunarodnim i domaćim znanstvenim skupovima te članstva u uglednim strukovnim i znanstvenim organizacijama. Do sada su izvodili nastavu i bili mentori magistarskim i doktorskim kandidatima na poslijediplomskom znanstvenom studiju hrvatske povijesti, koji se na Filozofskom fakultetu izvodi već nekoliko desetljeća i na kojemu su svoje kvalifikacije stekli gotovo svi vodeći hrvatski povjesničari. Sve to nedvojbeno ukazuje da posjeduju odgovarajuće kompetencije potrebne za obrazovanje mladih znanstvenika.

dr. sc. Damir Agičić, redoviti profesor u trajnom zvanju
dr. sc. Ivo Goldstein, redoviti profesor u trajnom zvanju
dr. sc. Iskra Iveljić, redoviti profesor u trajnom zvanju
dr. sc. Tvrtko Jakovina, redoviti profesor u trajnom zvanju
dr. sc. Mario Strecha, redoviti profesor
dr. sc. Ivica Šute, izvanredni profesor
dr. sc. Snježana Koren, naslovni izvanredni profesor
dr. sc. Nikola Anušić, docent
dr. sc. Goran Hutinec, docent

dr. sc. Hrvoje Klasić, docent
dr. sc. Ida Ograjšek-Gorenjak, docent
dr. sc. Martin Previšić, docent
dr. sc. Zvezdana Sikirić Assouline, docent
dr. sc. Branimir Janković, docent

1.3. Otvorenost studija prema pokretljivosti studenata

Na temelju međusveučilišnih, odnosno međufakultetskih ugovora o suradnji moguće je da studenti dio studija u trajanju od jednog do najviše dva semestra provedu u inozemstvu. Pokretljivost studenata bit će usklađivana i s njihovim osobnim interesima. Vodstvo studija vodit će brigu o mogućnostima dobivanja međunarodnih i državnih stipendija, kao i stipendija različitih zaklada i ostalih poslovnih subjekata. Studij je otvoren i polaznicima drugih doktorskih studija u Hrvatskoj i u inozemstvu. Nastojat će se osigurati suradnja s profesorima iz inozemstva u izvođenju dijela nastave i u mentorskom radu sa studentima.

1.4. Mogućnost uključivanja studija ili njegovog dijela u zajednički (združeni) program s inozemnim sveučilištima

Na osnovi dugogodišnje suradnje Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu s Oddelkom za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani organiziraju se redovite zajedničke doktorske radionice, kao i s kolegama sa Sveučilišta u Regensburgu.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv studija, te kojem znanstvenom području i polju i grani (tj. područjima i/ili poljima, ako se radi o interdisciplinarnom programu) pripada

Naziv studija: **Hrvatska moderna i suvremena povijest u europskom i svjetskom kontekstu**

Studij pripada znanstvenom području humanističkih znanosti, znanstveno polje povijest.

2.1.1. Studij se u regulativnom i sadržajnom pogledu oslanja na vlastitu strategiju¹, strategiju Filozofskog fakulteta², kao i na Pravilnik o doktorskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.³

2.2. Nositelj studija i suradne ustanove koje sudjeluju u pokretanju i izvođenju dokorskog programa

Nositelj studija je Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

2.3. Institucijska strategija razvoja doktorskih programa

---

¹ <https://dokt-hist-mod.ffzg.unizg.hr/?p=174>

² <http://dokumenti.ffzg.unizg.hr/blog/2018/04/07/razvojna-i-znanstvenoistrazivacka-strategija-filozofskog-fakulteta-sveucilista-u-zagrebu/>

³ http://inf.ffzg.unizg.hr/images/dundjer/pravilnik_o_doktorskim_studijima_2016_procisceno.pdf

Znanstveni doktorski studij "Hrvatska moderna i suvremena povijest u europskom i svjetskom kontekstu" institucionalno je afileiran Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Sukladno novim razvojnim tendencijama u duhu proklamiranih načela Bolonjske deklaracije, u cilju što uspješnije realizacije ovakvog epohalno i problemski koncipiranog dokorskog studija predviđa se s jedne strane funkcionalna integracija i umrežavanje s ostalim dokorskim programima pokrenutima pri Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta, odnosno razvijanje intenzivne međuodsječke i međuinstitucionalne suradnje. Na taj bi se način osigurale i kontinuirano unapređivale temeljne pretpostavke visokoškolske nastave primjerene suvremenim europskim standardima: znanstveno-istraživačka i pedagoško-didaktička izvrsnost te horizontalna i vertikalna mobilnost studenata i nastavnika.

2.4. Inovativnost dokorskog programa

Program dokorskog studija koji je usmjeren na razdoblje moderne i suvremene hrvatske povijesti dosad nije postojao ni na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu niti na nekom od ostalih hrvatskih sveučilišta. Osim što polaznicima osigurava usku, ali nužnu specijalizaciju za razdoblje hrvatske povijesti 19. i 20. stoljeća, novost ovoga studija je u tome što je on intenzivan, što je nastava usko povezana sa znanstvenim projektima na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te što studente postupno, sustavno uvodi u tehniku samostalnog znanstveno-istraživačkog rada što jamči izradu kvalitetne dokorske disertacije. Mogućnost da studenti dio studija provedu na nekom od inozemnih sveučilišta, da sudjeluju u izvođenju nastave na preddiplomskom studiju, intenzivna komunikacija između nastavnika i studenata kao i aktivno sudjelovanje studenata u izvođenju nastave također su novine ovog dokorskog programa. Pritom će se posebice inzistirati na što je moguće većoj teorijskoj i metodološkoj profiliranosti dokorskih disertacija, implementaciji inter- i transdisciplinarnog pristupa istraživačkoj problematici te sustavno kultivirati umijeće problemskog i kritičkog mišljenja.

2.5. Uvjeti upisa na studij, posebno uvjeti za polaznike koji su stekli ranije kvalifikacije po studijskom sustavu prije 2005. godine.

Poslijediplomski dokorski studij mogu upisati isključivo kandidati koji su diplomski studij iz područja društveno-humanističkih znanosti završili s prosjekom ocjena iznad 4,00. Studenti koji su na dosadašnjem poslijediplomskom studiju postigli stupanj magistra znanosti mogu se upisati na studij uz uvjet da je njihov magistarski rad prilikom obrane bio ocijenjen ocjenom vrlo dobar, odnosno ocjenom izvrstan. Samo u iznimnim slučajevima, uz dodatne uvjete propisane od strane Vijeća programa, kandidat se na studij može upisati i s prosjekom ocjena koji se kreće u rasponu od 3,5 do 4,0, no u tom slučaju neće se razmatrati molbe onih kandidata čija je ocjena magistarskog rada niža od ocjene vrlo dobar. Prosjek ocjena postignut na diplomskom studiju i ocjena magistarskog rada se ne zbrajaju. Za upis na studij potrebno je položiti ispit iz jednog stranog (svjetskog) jezika te poznavati osnove rada na računalu (Word, Excel, internet).

2.6. Kriteriji i postupci odabira polaznika

a) uspjeh na prethodnim razinama studija (preddiplomski studij i diplomski studij te dodiplomski studij prije reforme visokoškolskog obrazovanja 2005.)

- b) ocjene magistarskog znanstvenog rada (na diplomskom studiju prije reforme visokoškolskog obrazovanja 2005.)
- c) studentske nagrade
- d) motivacijski razgovor s tročlanim povjerenstvom Vijeća doktorskog programa
- e) predloženi plan istraživanja
- f) interes pristupnika za studij u punom radnom vremenu

Nakon što Vijeće programa poslijediplomskog doktorskog studija ustanovi koji kandidati ispunjavaju uvjete za upis na studij oni stječu pravo upisa. U slučaju da broj kandidata koji ispunjavaju uvjete za upis na studij premašuje planirani broj od najviše 20 polaznika, prednost pri upisu imat će oni kandidati koji imaju viši prosjek ocjena na diplomskom studiju, koji već imaju objavljene znanstvene radovi ili su dobitnici nagrada.

2.7. Kompetencije koje student stječe završetkom studija, mogućnost nastavka znanstveno-istraživačkog rada, mogućnost post-doktorskog usavršavanja te mogućnosti zapošljavanja u javnom i privatnom sektoru.

Nakon završenog poslijediplomskog doktorskog studija polaznik stječe akademski stupanj doktora humanističkih znanosti, znanstveno polje povijesti. Završetkom studija polaznik stječe sposobnost za samostalno bavljenje znanstvenim radom u oblasti historiografije i rješavanja složenih istraživačkih pitanja iz hrvatske povijesti u 19. odnosno u 20. stoljeću. Isto tako, student tijekom studija dobiva nužne temelje za kontinuirano, cjeloživotno usavršavanje, koje je nužno za znanstveno-istraživački rad na području hrvatske moderne i suvremene povijesti. Nakon završenog doktorskog studija polaznici se mogu nastaviti usavršavati na post-doktorskim programima u inozemstvu odnosno u zemlji. U znanosti polaznici koji su stekli doktorat iz hrvatske moderne i suvremene povijesti mogu raditi u javnim, odnosno privatnim znanstveno-nastavnim, znanstvenim i drugim ustanovama u kojima postoji potreba za specijalistom za modernu i suvremenu hrvatsku povijest. S obzirom na to da program poslijediplomskog doktorskog studija iz hrvatske moderne i suvremene povijesti u europskom kontekstu omogućava polaznicima i stjecanje opsežnih znanja iz kulturne povijesti, studenti koji su završili studij mogu raditi i u različitim kulturnim institucijama. Postoji i mogućnost zapošljavanja završenih studenata u različitim stručnim službama u okviru državne uprave, diplomacije, kao i u turizmu, izdavačkoj djelatnosti i slično. Dodatni cilj studija je razvijanje umijeća usmene i pismene prezentacije znanja, kompetencija te istraživačkih rezultata i to jednako stručnoj, kao i široj javnosti. Na taj bi se način obrazovali svestrani i kreativni stručnjaci sposobni odgovoriti na izazove suvremenoga društva znanja koji će, osim toga, moći znatno doprinijeti dinamičnijem razvoju ne samo hrvatske akademske zajednice, nego i društva u cjelini.

Završetkom poslijediplomskog doktorskog studija "Moderna i suvremena hrvatska povijest u europskom i svjetskom kontekstu" stječe se akademski stupanj doktora humanističkih znanosti s kraticom dr.sc.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Struktura i organizacija doktorskog programa. Organizacija studija u punom radnom vremenu (full-time) i studija s dijelom radnog vremena (part-time).

Program poslijediplomskog doktorskog studija Hrvatske moderne i suvremene povijesti u europskom i svjetskom kontekstu traje šest semestara a polaznik mora skupiti ukupno 180 ECTS bodova. Bodovno opterećenje raspodijeljeno je na nekoliko modula: obavezni predmeti, izborni predmeti, individualni rad (privatissimum) izvannastavne aktivnosti te izrada i obrana nacrtu disertacije kao i izrada i obrana disertacije. Obavezni predmeti donose 20 ECTS, 5 doktorskih seminara 15 ECTS, izborni 12 ECTS, individualni rad 15 ECTS. Obaveznim izvannastavnim aktivnostima polaznici mogu steći 105 ECTS a optativnima 39 ECTS.

Program se sastoji od četiri obavezna predmeta, tri obavezna doktorska seminara izbornih predmeta i individualne nastave. Nastava iz obaveznih i izbornih predmeta odvija se u obliku seminara što znači da pretpostavlja aktivnu participaciju studenata. Ispiti iz obaveznih predmeta koji se odnose na hrvatsku modernu i suvremenu povijest te na teorijsko-metodološki okvir odvijaju se u obliku rasprave studenata i nastavnika o temi koju student slobodno bira i obrađuje u formi problemskog eseja. Izborni predmeti mijenjaju se nakon završetka svakog ciklusa. Nastava iz obaveznih i izbornih predmeta koncipirana je problemski i to vodeći računa o specifičnim istraživačkim interesima i stručnim potrebama doktoranada. Sukladno tome pretpostavlja njihovu aktivnu participaciju kako u smislu predlaganja, pa i osmišljavanja konkretnih nastavnih sadržaja, tako i u pogledu izvršavanja nastavnih obveza.

Izborne predmete student bira slobodno ili na preporuku savjetnika, odnosno mentor. Posrijedi su izborni predmeti iz ponude poslijediplomskog doktorskog studija «Moderna i suvremena hrvatska povijest u europskom i svjetskom kontekstu», iz ponude ostalih doktorskih studija na Filozofskom fakultetu te iz ponude doktorskih studija na Sveučilištu u Zagrebu. Izborni predmeti moraju korespondirati sa sadržajima iz hrvatske, odnosno iz europske i svjetske povijesti u 19. i 20. stoljeću.

Ukoliko izborni predmet izabere manje od pet studenata, ili čak samo jedan od studenata, nastava iz izbornog predmeta, uz suglasnost nositelja izbornog predmeta, može se organizirati i u obliku individualne nastave. Odluku o tome donosi Vijeće programa poslijediplomskog doktorskog studija.

Osim u obliku obaveznih i izbornih predmeta, nastava na poslijediplomskom doktorskome studiju odvija se i u obliku doktorskih seminara, odnosno u obliku individualne nastave. Doktorske seminare izvode nastavnici i znanstvenici koji su kompetentni za razdoblje, odnosno za problematiku koju student namjerava obrađivati u doktorskome radu. Broj studenata u seminaru ne može biti manji od pet, niti veći od deset. Odabir literature koju će studenti na seminaru raditi prepušten je voditelju doktorskog seminara, no ključni cilj seminara je pripremiti polaznike za sastavljanje i obranu sinopsisa doktorske disertacije te za rad na disertaciji. U doktorskome seminaru sudjeluju svi studenti. Barem jedanput u tijeku akademske godine na seminaru se organiziraju javne prezentacije doktorskih sinopsisa, na kojima sudjeluje više nastavnika.

Individualnu nastavu u načelu izvodi mentor, no uz odobrenje Vijeća programa u cijelosti ili djelomično može je izvoditi i svaki od nastavnika koji sudjeluje u izvođenju programa. U okviru studija nudi se i sudjelovanje u doktorskim radionicama, domaćima i međunarodnima. Polaznike se također potiče da sami organiziraju takve radionice, ili kolokvije, bilo samostalno bilo putem suradnje s domaćim i međunarodnim studentskim udrugama, te dakako uz pomoć dokorskog studija i Odsjeka za povijest. Polaznicima su dostupna i sva događanja na Odsjeku i Fakultetu, a i sam doktorski studij redovito organizira osim dokorskih radionica i konferencije, kolokvije ili okrugle stolove. Sudjelovanje doktoranada referatima vrednuje se ECTS bodovima u rasponu od 2 (radionice) do 5 (konferencije s međunarodnim sudjelovanjem i međunarodne konferencije).

Tijekom prvog semestra, u suradnji sa savjetnikom, student odabire temu doktorske disertacije. Priprema za izradu disertacije započinje u drugom semestru. Na dokorskim seminarima studente se potiče i usmjerava u pisanju sinopsisa disertacije, koji je temeljen na prethodno obavljenom sondiranju izvora i pregledu relevantne literature. Nacrt disertacije student prezentira pred Vijećem programa i pred ostalim polaznicima studija. Sinopsis disertacije mora biti dovršen do kraja 4. semestra te obranjen najkasnije do kraja 5. semestra. Sinopsis disertacije kao i prijedlog za mentorstvo prihvaća Vijeće dokorskog studija te ga upućuje Vijeću Poslijediplomskih studija Filozofskog fakulteta. Temu i mentora nakraju prihvaća Senat Sveučilišta u Zagrebu. Cijeli postupak prijave vodi se elektroničkim putem u sustavu OBAD.

Tijekom trećeg, četvrtog, petog i šestog semestra nastava se odvija isključivo u obliku dokorskih seminara te individualnog rada. Uz dokorski seminar student je u trećem, četvrtom, petom i šestom semestru obavezan upisati i jedan od izbornih predmeta iz ponude poslijediplomskog znanstvenog dokorskog studija «Moderna i suvremena hrvatska povijest u europskom i svjetskom kontekstu», iz ponude ostalih dokorskih studija na Filozofskom fakultetu te iz ponude dokorskih studija na Sveučilištu u Zagrebu ponude programa.

Ispiti iz obaveznih predmeta polažu se nakon prvog, odnosno nakon drugog semestra. Osim položenih ispita iz obaveznih predmeta, za upis u treći semestar student je obavezan položiti i ispit iz drugog stranog (svjetskog) jezika, kao i ispit iz izbornih predmeta. Obaveza je Vijeće programa da u suradnji s nastavnikom osigura da sadržaj ispitivane građe znatnije ne optereti studenta.

3.1.1. Izlazne kompetencije

Po završetku studija njegovi polaznici će moći:

- produbiti poznavanje ključnih fenomena hrvatske povijesti 19. i 20. stoljeća
- impostirati ključne fenomene hrvatske povijesti 19. i 20. stoljeća u europski kontekst
- poznavati temeljne teorijske paradigme, središnje historijske subdiscipline, ključne metode i koncepte suvremene historijske znanosti
- artikulirati historiografski relevantna istraživačka pitanja
- kritički analizirati podatke iz literature i izvora i koristiti ih u vlastitom istraživanju

- primijeniti odgovarajuća znanja o teorijskim paradigmama, historijskim subdisciplinama, metodama i konceptima na vlastito područje istraživanja
- samostalno predlagati teorijsko-metodološku konceptualizaciju svog doktorskog rada
- napisati i obraniti sinopsis disertacije
- oblikovati cjelovitu interpretaciju odabrane teme istraživanja
- pisati vlastite znanstvene radove od tekstova manjeg opsega do disertacije i referate te biti spreman diskutirati o svome i tuđim radovima i referatima
- usvojiti važnost kontinuiranog reflektiranja vlastite istraživačke i analitičko-interpretativne prakse
- poznavati i primjenjivati različite historijske subdiscipline (politička, diplomatska, socijalna, kulturna historija, historija svakodnevice, rodna historija, historijska demografija, komparativna historija, historija znanosti)
- sudjelovati u znanstveno-istraživačkim projektima
- aktivno sudjelovati u akademskoj i znanstvenoj javnosti
- uspostavljati međunarodne kontakte i participirati u međunarodnoj znanstvenoj zajednici (sudjelovanjem na doktorskim radionicama i znanstvenim skupovima)

3.1.2. Obaveze studenata, nastavnika i mentora

Za redovito odvijanje programskih aktivnosti nadležan je voditelj studija a za izvođenje nastave iz obaveznih i izbornih predmeta nositelj dotičnog predmeta. Nastava se u pravilu održava petkom i subotom kako bi je mogli pohađati polaznici koji jesu u sustavu znanosti i visokog obrazovanja (full-timeri) i oni koji to nisu (part-timeri). O nemogućnosti redovitog pohađanja nastave doktorandi moraju na vrijeme obavijestiti nositelja predmeta.

Studenti su dužni redovito savladavati predviđeni program uz pomoć studijskoga savjetnika, te ga na vrijeme izvijestiti o svim nepredviđenim okolnostima i teškoćama. Savjetnici pomažu u odabiru izbornih predmeta i njihovoj organizaciji, posebice ako se izvode izvan samog doktorskog studija. Dužni su pomoći doktorandima u izradi hodograma studija te pratiti njihov napredak. Savjetnici po potrebi pomažu i pri odabiru mentora te predlaganju teme doktorata. Obaveze mentora formalno počinju nakon službenog prihvaćanja sinopsisa i mentora, no de facto se od studenta predloženi ali još nepotvrđeni mentor uključuje i na razini prijave teme. Glavnina obaveza mentora odnosi se na pomoć tijekom procesa pripreme i izrade disertacije te završavaju uspješnom obranom disertacije. Mentor je dužan uputiti doktoranda na relevantnu literaturu i izvore, te mu pomoći pri odabiru optimalnog metodološko-teorijskog okvira. Mentor po potrebi upućuje doktoranda na konzultacije s drugim nastavnicima, specijalistima za pojedino područje. Doktorandi su dužni mentora izvještavati o svom radu na disertaciji, te ga na vrijeme obavijestiti o eventualnim poteškoćama. Promjena teme i mentora moguća je isključivo putem ponovnog pokretanja procedure.

Tablica: Studijski program po semestrima

PRVI SEMESTAR

Predmet /oblik nastave	Nositelj predmeta	Sati predavanja	Sati vježbi	ECTS bodovi

Hrvatska predmoderna i moderna povijest	Prof. dr. Iskra Iveljić	30	/	5
Hrvatska moderna i suvremena povijest	Prof. dr. Ivo Goldstein	30	/	5
Izborni predmet		16		2
Izborni predmet		16		2

DRUGI SEMESTAR

Hrvatska suvremena povijest	Prof. dr. Tvrtko Jakovina	30	/	5
Teorijske paradigme i analitičko-interpretativne metode u suvremenoj historijskoj znanosti	Doc. dr. sc. Branimir Janković	30	/	5
Izborni predmet		16		2
Doktorski seminar	Prof. dr. Damir Agičić	10	10	3

TREĆI SEMESTAR

Doktorski seminar	Prof. dr. Damir Agičić	10	10	3
Izborni predmet		16	/	2
Izborni predmet		16	/	2

ČETVRTI SEMESTAR

Doktorski seminar	Prof. dr. Damir Agičić	10	10	3
Izborni predmet		16	/	2
Individualna nastava		30	/	5

PETI SEMESTAR

Doktorski seminar	Prof. dr. Damir Agičić	10	10	3
Individualna nastava		30	/	5

ŠESTI SEMESTAR

Doktorski seminar	Prof. dr. Damir Agičić	10	10	3
Individualna nastava		30	/	5

3.2. Popis obveznih i izbornih predmeta i/ili modula s brojem sati aktivne nastave i brojem ECTS-bodova.

Obvezni predmeti:

Hrvatska moderna i suvremena povijest - 30 nastavnih sati (15X2),

Predmoderna i moderna hrvatska povijest – 30 nastavnih sati (15X2),

Hrvatska suvremena povijest (1918-2006) – 30 nastavnih sati (15X2),

Teorijske paradigme i analitičko-interpretativne metode u suvremenoj historijskoj znanosti - 30 nastavnih sati (15X2)

Doktorski seminari:

5 doktorskih seminara u 5 semestara (10 P+10 S) – ukupno 50 sati predavanja, 50 sati seminara

Izborni predmeti:

Hrvatska nacija i nacionalizam: od pučkog i staleškog protonacionalizma do moderne nacije – 16 nastavnih sati (8x2)

Djetinjstvo i adolescencija u Hrvatskoj 19. st. – 16 nastavnih sati (8x2)

Hrvatsko-srpski/srpsko-hrvatski odnosi u 19. stoljeću: problemi komparativnohistorijskih i interkulturnih pristupa – 16 nastavnih sati (8x2)

Latinitet u hrvatskom društvu 19. stoljeća – 16 nastavnih sati (8x2)

Izabrana poglavlja iz povijest medicine i znanosti – 16 nastavnih sati (8x2)

Javno zdravstvo i socijalizacija medicine u 20. stoljeću (8x2)

Vanjska politika socijalističke Jugoslavije – 16 nastavnih sati (8x2)

Jugoslavija u detantu – 16 nastavnih sati (8x2)

Hrvatsko selo u 19. stoljeću u europskom kontekstu – 16 nastavnih sati (8x2)

Građanski neposluh u modernoj povijesti – 16 nastavnih sati (8x2)

Europski katolicizam i Katolička crkva u 19. i u 20. stoljeću – 16 nastavnih sati (8x2)

Pučko nasilje u 19. stoljeću – 16 nastavnih sati (8x2)

Hrvatska mjesta pamćenja – 16 nastavnih sati (8x2)

Svakodnevica zagrebačkog građanstva u 19. i 20. stoljeću – 16 nastavnih sati (8x2)

Svakodnevica socijalističke Hrvatske – 16 nastavnih sati (8x2)

Ženske udruge u prvoj polovici 20. stoljeća – 16 nastavnih sati (8x2)

Povijesna epidemiologija modernoga doba– 16 nastavnih sati (8x2)

Izvori i metode istraživanja u povijesnoj demografiji– 16 nastavnih sati (8x2)

Vizualizacija hrvatskog 19. stoljeća – građansko društvo, politika i umjetnost kroz vizualne izvore - 16 nastavnih sati (8x2)

Totalitarizam i masovna politika, 1900.-1945. – 16 nastavnih sati (8x2)

Tranzicija hrvatskih elita iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu – 16 nastavnih sati (8x2)

Politika povijesti: teorijska polazišta i prakse u socijalističkoj Jugoslaviji i suvremenoj Hrvatskoj- 16 nastavnih sati (8x2)

Hrvatsko plemstvo u 19. i 20. stoljeću 16 nastavnih sati (8x2)

3.3. Obvezatne i izborne aktivnosti i kriteriji za njihovo izražavanje u ECTS-bodovima

OBAVEZNE AKTIVNOSTI

- a) izrada sinopsisa doktorske disertacije – 5 ECTS
- b) 2 izvorna znanstvena rada – ukupno maksimalno 40 ECTS
- c) sudjelovanje u nastavi 2 semestra (full-timeri) – 5+5 ECTS
- d) izrada doktorske disertacije – 50 ECTS

IZBORNE AKTIVNOSTI

- a) terensko (arhivsko) istraživanje – 16 ECTS
- b) 2 pregledna rada (part-timeri)- 8+8 ECTS
- c) sudjelovanje izlaganjem na radionici 2 ECTS
- d) sudjelovanje izlaganjem na konferenciji 5 ECTS

Obaveze studenata koji su u sustavu znanosti i visokog obrazovanja jednake su obavezama studenata koji nisu u sustavu znanosti i visokog obrazovanja.

Do kraja šestog semestra u suradnji s mentorom student je obavezan izraditi dva izvorna znanstvena rada u opsegu ne manjem od 1,5 i ne većem od 2,5 autorska arka. Nakon pozitivne recenzije dvojice recenzenata ti radovi moraju biti objavljeni ili prihvaćeni za objavljivanje u jednoj od relevantnih domaćih ili inozemnih historiografskih publikacija. Objavljeni ili za objavljivanje prihvaćeni znanstveni radovi, što se dokazuje potvrdom redakcije, uvjet su da kandidat pristupi obrani doktorske disertacije. Recenzirani rad opsega od 1,5 do 2 autorska arka donosi 15 bodova, a rad opsega od 2 do 2,5 autorskih araka 20 bodova. Tijekom studija polaznik je s prethodnim priopćenjem obavezan sudjelovati na dva znanstvena skupa. Sudjelovanje na znanstvenom skupu s prethodnim priopćenjem donosi 5 bodova.

Polaznik se, tijekom petoga i šestog semestra, u dogovoru s mentorom, odnosno s predmetnim nastavnikom, može uključivati u nastavni proces na nižim razinama nastave (preddiplomska i diplomatska). Sudjelovanje u nastavi ukupno ne može prijeći 10 sati (5X2) nastave po semestru i donosi 5 ECTS bodova po semestru.

Studenti koji umjesto terenskog (arhivskog) istraživanja odaberu pisanje preglednih radova, za svaki rad dobivaju po 8 ECTS bodova. Radove su obavezni predati do kraja 6. semestra.

3.4. Opis svakog predmeta i/ili modula

Naslov kolegija:	Predmoderna i moderna hrvatska povijest		
Broj ECTS bodova:	5 bodova	Ukupno sati nastave:	30 sati
Način polaganja ispita:	Pismeno		50 %
	Usmeno		30%
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini		Aktivnost na nastavi 20%
Cilj predmeta:			
<p>Cilj predmeta: Upoznavanje studenata sa rezultatima ali i problemima istraživanja suvremene hrvatske historiografije o predmodernoj i modernoj hrvatskoj povijesti; upućivanje na moguće nove pristupe i teme u istraživanju hrvatske povijesti u dugom 19. stoljeću; razvijanje sposobnosti za samostalno služenje historiografskom literaturom i izvorima za hrvatsku povijest 19. stoljeća; razvijanje kritičnog odnosa prema historiografskoj literaturi i prema izvornoj građi; razvijanje sposobnosti za samostalno istraživanje povijesnih pojava koje pripadaju razdoblju hrvatske povijesti između 1790. i 1918. godine, a koje su ili fragmentarno, necjelovito obrađene, ili uopće nisu bile predmetom istraživanja hrvatske historiografije. Studente se upućuje na kontekstualizaciju hrvatske povijesti u srednjoeuropskom i jugoistočnoeuropskom okviru te na komparativni pristup.</p>			
Okvirni sadržaj predmeta:			
<p>Predmet je koncipiran na način da u formi promjenjivog broja problemskih kolegija, koji se u tematskom smislu mijenjaju nakon svakog ciklusa, studentima pruže obavijesti o onim pitanjima hrvatske povijesti u razdoblju od 1790. do 1918. godine koja na preddiplomskom, odnosno na diplomskom studiju ili nisu bila obrađivana, ili su bila prezentirana u skraćenom obliku, tj. u obliku osnovnih obavijesti. U okviru ovog ciklusa nastavnici koji izvode nastavu iz predmeta predložili su slijedeće kolegije: Hrvatsko školstvo u drugoj polovici 19. stoljeća, Modernizacija u Hrvatskoj: europski modeli i hrvatske specifičnosti, Hrvatska historiografija nakon sloma</p>			

Jugoslavije, Ideološke i političke strukture na hrvatskom prostoru u 19. stoljeću, Građanska kultura kao nacionalna kultura, Katolicizam na hrvatskom prostoru u 19. stoljeću.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Studenti će moći:

- produbiti poznavanje ključnih fenomena hrvatske povijesti 19. i 20. stoljeća te ih impostirati u europski kontekst;
- samostalno istražiti pojedine teme hrvatske povijesti u 19. stoljeću i rezultate istraživanja oblikovati u pismeni rad opremljen kritičkim aparatom te rađen na literaturi i izvorima;
- oblikovati cjelovitu interpretaciju odabrane teme istraživanja
- biti spreman diskutirati o svome i tuđim radovima i referatima
- usvojiti važnost kontinuiranog reflektiranja vlastite istraživačke i analitičko-interpretativne prakse

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Osnova za vrednovanje rada pojedinog studenta je njegovo redovito pohađanje nastave, aktivnost na nastavi, kvaliteta obavljenih zadataka izvan nastave. To će na zaključnu ocjenu utjecati u omjeru od 30 posto. Na zaključnu ocjenu u omjeru od 70 posto utjecat će pisani rad koji će student raditi tijekom semestra na temelju relevantne domaće i strane literature i izvora.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Iz literature koja se odnosi na razdoblje hrvatske predmoderne i moderne povijesti studentu će biti preporučena literatura potrebna za izradu problemskog eseja opsega do 15 kartica o kojem će s nastavnikom raspravljati na ispitu. Ovdje se navode neki od naslova:

Red. br.	Naziv
1	Iskra Iveljić (ur.), <i>The Entangled Histories of Vienna, Zagreb and Budapest (18th - 20th Century)</i> , Zagreb, 2015.
2	Dinko Župan, <i>Mentalni korzet. Spolna politika obrazovanja žena u Banskoj Hrvatskoj (1868.- 1918.)</i> , Osijek, Slavonski Brod, 2013.
3	Peter Vodopivec, Aleš Gabrič (ur.), <i>The Role of Education and Universities in Modernization Processes in Central and South-Eastern European Countries in 19th and 20th Century</i> , Ljubljana, 2011.
4	Judson, Pieter, <i>Povijest Habsburškog Carstva</i> , Zagreb, 2018.
	Miroslav Jovanović, Slobodan Naumović (ur.), <i>Gender Relations in Southeastern Europe</i> , Beograd-Graz, 2002.

	Tihana Luetić, <i>Studenti Sveučilišta u Zagrebu (1874-1914): društveni život, svakodnevica, kultura, politika</i> , Zagreb, 2012.
	Nira Yuval-Davis, <i>Rod i nacija</i> , Zagreb, 2004.
Dopunska literatura:	
	Ulf Brunnbauer, Klaus Buchenau, <i>Geschichte Südosteuropas</i> , Ditzingen, 2018.
	Damir Barbarić (ur.), <i>Fin de siecle Zagreb-Beč</i> , Zagreb, 1997.
	Nikola Batušić, Zoran Kravar, Viktor Žmegač, <i>Književni protusvjetovi: Poglavlja iz hrvatske moderne</i> , Zagreb, 2001.
	Tihomir Cipek, Olivera Milosavljević (ur.), <i>Kultura sjećanja. Povijesni lomovi i svladavanje prošlosti: 1918</i> , Zagreb, 2007
	Wolfgang Höpken, Holm Sundhaussen (ur.), <i>Eliten in Südosteuropa. Rolle, Kontinuitäten, Brüche in Geschichte und Gegenwart</i> , München, 1998.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj:

Dr. sc. Iskra Iveljić, redovita profesorica

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime
1.	Dr. sc. Mario Strecha, redoviti profesor
2.	
3.	

		Hrvatska moderna i suvremena povijest	
Broj ECTS bodova:	5	Ukupno sati nastave:	30
Način polaganja ispita: (način vrednovanja)		Pismeno	pismeni rad 50%
		Usmeno	usmeni ispit 30%
		Pismeno i usmeno	
		Ostali načini	aktivno sudjelovanje u nastavi 20%
Cilj predmeta:			
<p>Nastava je seminarskog tipa. Cilj predmeta je upoznati studente s dosadašnjim historiografskim dosezima o hrvatskoj modernoj i suvremenoj povijesti, upoznati ih s problemima istraživanja i mogućnostima novih istraživačkih pristupa u obradi hrvatske povijesti potkraj 19. i u prvoj polovini 20. stoljeća, osposobiti ih u metodološkim postupcima za uočavanje specifičnosti i varijacija, za kritičku analizu, ocjenu i sintezu te za znanja koja su im potrebna za samostalno rješavanje historiografskih problema na interdisciplinarni način.</p>			
Okvirni sadržaj predmeta:			
<p>Predmet će obuhvatiti razdoblje modernizacijskih procesa koje u hrvatskom društvu inicijalno počinje već potkraj 18. stoljeća, a naglašenije sredinom 19. te uz primjetne diskontinuitete traje tijekom čitavog 20. stoljeća. U tom razdoblju odvijali su se ključni procesi oblikovanja modernoga društva i hrvatske nacije (i drugih nacija na hrvatskom prostoru). Predmet će propitivati temeljne pretpostavke i uvjete u kojima su se ti procesi odvijali, njihovu ovisnost o vanjskim i unutarnjim čimbenicima, međusobnu isprepletenost te usporedivost sa sličnim procesima u Europi i svijetu. Nastava ovog predmeta koncentrirat će se na obradu i analizu povijesnih segmenata koji tvore složeno tkivo liberalnih i tradicionalnih struktura te pojedinih problemskih tema tzv. dugog trajanja, kao što su, primjerice, agrarno pitanje, urbanizacija, industrijalizacija, nacionalne ideologije, državni sustavi i gospodarske koncepcije, prometna integracija, demografski procesi, građanska kultura, vojna komponenta, vjerska pitanja. Također, pozornost će se usmjeriti na obradu razdoblja i tema iz područja društvenog života kraja 19. i prve polovice 20. stoljeća koje u hrvatskoj historiografiji nisu uopće obrađene, ili su pak interpretirane iz generalne povijesne perspektive bez dovoljno konkretnih poredbenih istraživanja europskih modela i hrvatskih posebnosti (svakodnevnica, obiteljske strukture, žensko pitanje, obrazovanje i školstvo). Time će se nastojati barem donekle postići otklon od prevladavajućih tema iz političke povijesti te ujedno postići što ravnomjernija obrada svih hrvatskih povijesnih regija.</p>			
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:			
<p>Očekuje se da će studenti nakon položenog ispita steći relevantna znanja iz hrvatske moderne i suvremene povijesti, osposobiti se za prezentiranje rada uz argumentirano vođenje javne rasprave, usvojiti vještinu kritičkog vrednovanja izvora i literature te promicati napredak društva temeljenog na znanju.</p>			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:			
<p>Vijeće programa, u suradnji s nositeljem predmeta, organizirat će vrednovanje nastave putem anonimne ankete.</p>			
Literatura potrebna za polaganje ispita:			
Red. br.	Po prethodnom dogovoru s nastavnikom		

Voditelj:

Dr. sc. Ivo Goldstein, redoviti profesor

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime
	Dr. sc. Ivica Šute, izvanredni profesor
	Dr. sc. Goran Hutinec, docent
	Dr. sc. Martin Previšić, docent

Naslov kolegija:		Hrvatska suvremena povijest	
Broj ECTS bodova:	5	Ukupno sati nastave:	30
Način polaganja ispita: (način vrednovanja)	Pismeno	pismeni rad 40%	
	Usmeno	usmeni ispit 50%	
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini	aktivno sudjelovanje u nastavi 10%	
Cilj predmeta:			
Cilj predmeta je upoznati studente s temeljnim političkim i društvenim procesima u hrvatskom društvu u 20. stoljeću, povezanosti s europskim i svjetskim političkim procesima, odnosno s načinom na koji su ona obrađena u hrvatskoj historiografiji. Cilj predmeta je upoznati studente sa suvremenim metodama istraživanja, odnosno s nužnošću otvaranja novih istraživačkih pitanja.			
Okvirni sadržaj predmeta:			
Povijest hrvatskog društva u 20. stoljeću ključan je dio hrvatske nacionalne povijesti, jer se u njemu odvijaju procesi koji imaju presudan utjecaj na formiranje današnje hrvatske zbilje, pa onda i identiteta hrvatske nacije i hrvatskog društva u cjelini. Isto tako, u 20. stoljeću određuju se procesi koji definiraju daljnji hrvatski razvoj i određuju alate za analizu Hrvatske danas i u budućnosti. Istraživanje hrvatske povijesti, osobito hrvatskoga društva u 20. stoljeću, usprkos određenim rezultatima, još je razmjerno slabo obrađeno i kada je riječ o suvremenim metodološkim konceptima, ali i po broju obrađenih tema. U proteklim desetljećima istraživanje ovog odsječka hrvatske povijesti uglavnom je bilo pod snažnim utjecajem politike, pa su istraživači ili izbjegavali poduzeti osjetljiva istraživanja, ili su zbog cenzure, a još više samocenzure, limitirani u			

svojim istraživačkim pitanjima, a pogotovo u odgovorima koje su davali. Patronat politike nad historijskom znanosti uvijek je krajnje štetan, jer zainteresirana stručna i opća javnost, trebaju o različitim pitanjima nedavne prošlosti dobiti prave, realne, istinske odgovore, kako bi mogli ocijeniti trenutno suvremeno stanje i znati odabrati prave odgovore za budućnost. Radi se o razdoblju u kojem je Hrvatska prošla kroz najveće promjene – dva svjetska rata, ratove 1990' koji su imali regionalan karakter, vrijeme u kojem je došlo do promjene pet društvenih sustava. Nastojanje da se izgrade moderne institucije u ovakvim su okolnostima, bile su neobično izazovne. Istovremeno se od dominantno ruralnog društva Hrvatska pretvorila u dominantno urbani svijet. Iseljavanje je kroz čitavo ovo vrijeme, ostalo trajni fenomen hrvatske prošlosti. U 20. stoljeću Hrvati su prvi puta masovnije djelovali globalno; mnogi postaju diplomati, međunarodni funkcioneri, uče se da u velikom svijetu ne moraju biti samo objekti. U ovom kolegiju doktorande će se nastojati upoznati s dubljim procesima u društvu, prvenstveno krećući od analize nekih temeljnih fenomena ovoga razdoblja - ideologije, problema međuetničkih odnosa (podjela, sukoba, zločina ili pak suradnje i suživota), funkcioniranja unutar većih integracija, te urbanizacije zemlje. Ideologije koje su obilježile 20. stoljeće – nacifašizam i komunizam – obilježile su i hrvatsko društvo toga razdoblja. Seljačka ideologija Stjepana Radića, prisutna početkom 20. stoljeća u mnogim zemljama Europe, bila je također od ključne važnosti za hrvatsko društvo. Sve se te ideologije mogu analizirati komparativnom metodom, ali i kao međusobno konkurentne. U svakom slučaju, potrebno ih je, kao i cjelokupnu prošlost Hrvata u 20. stoljeću, tumačiti i gledati jedino unutar konteksta u kojem je Hrvatska postojala. Dobro poznavanje prilika u Kraljevini i republikanskoj Jugoslaviji, ali i Austro-Ugarskoj ili Europskoj Uniji, nužno je za shvaćanje naše prošlosti u tome vremenu. Međuetnički odnosi jedno su od ključnih pitanja Hrvatske 20. stoljeća, hrvatska sposobnost života u višenacionalnoj zajednici, ali i izazovi novog doba: što je prelazak iz seljačkog u srednje-razvijeno društvo i vanjska politika koja je otvorila svijet za dotada male i periferne narode, značila. Cilj je otvoriti teme koje su historiografski relevantne, posebno one koje opterećuju društvo u 21. stoljeću, poput politike povijesti, manipulacije brojevima žrtava i slično. Interdisciplinarni i multiarhivski pristup istraživanju jamstvo je moderne i odgovorne historiografije.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Očekuje se da će studenti nakon položenog ispita steći složeniji i suptilniji pogled na najvažnije fenomene iz hrvatske povijesti, biti bolje osposobljen koristiti suvremena metodološka znanja u istraživanju i pisanju, kao i javnoj komunikaciji znanstvenih spoznaja.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Vijeće programa, u suradnji s nositeljem predmeta, organizirat će vrednovanje nastave putem anonimne ankete.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1	Iz literature koja se odnosi na razdoblje hrvatske predmoderne i moderne povijesti studentu će biti preporučena literatura potrebna za izradu problemskog eseja opsega do 15 kartica o kojem će s nastavnikom raspravljati na ispitu. Nastavnik će saslušati koje su istraživačke preferencije pojedinih kandidata i u dogovoru s njima ponuditi neke naslove.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv

NASTAVU IZVODE:

Voditelj: Dr. sc. Tvrtko Jakovina, redoviti profesor	
Suradnici:	
Red. br.	Ime i prezime
1.	Dr. sc. Hrvoje Klasić, docent
2.	Dr. sc. Snježana Koren, naslovni izv. prof.
3.	
4.	

Naslov kolegija:	Teorijske paradigme i analitičko-interpretativne metode u suvremenoj historijskoj znanosti		
Broj ECTS bodova:	5	Ukupno sati nastave:	30
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		X
	Ostali načini		
Cilj predmeta:			
Cilj predmeta je upoznavanje s glavnim teorijskim paradigmama, analitičko-interpretativnim metodama i istraživačkim orijentacijama u raznorodnim područjima i poljima, poddisciplinama i pravcima suvremene historijske znanosti, počevši od druge polovice 20. stoljeća i s naglaskom na modernu i suvremenu povijest. Poseban fokus bit će na razmatranju potencijalnih primjena određenih teorija i metoda za potrebe doktorandskih istraživanja, što ima za svrhu omogućiti doktorandima prikladnu konceptualizaciju vlastitih istraživanja i samog doktorskog rada te poboljšati analizu i interpretaciju korištenih izvora. Time će se doktorandska istraživanja nastojati teorijski, metodološki, konceptualno i analitički povezivati s postojećim međunarodnim istraživanjima u suvremenoj historiografiji.			
Okvirni sadržaj predmeta:			
S obzirom da suvremenu historijsku znanost obilježava iznimna pluralnost teorijskih paradigmi i pravaca, historijskih subdisciplina i teorijsko-metodoloških pristupa, u sklopu predmeta bit će iznesen sustavni pregled onih među njima koji su teorijski, metodološki i istraživački najviše utjecali na suvremenu historiografiju od druge polovice 20. stoljeća do danas. To se ponajviše odnosi na teorijske paradigme obilježene kulturnim i drugim obratima te na subdiscipline i pristupe političke, socijalne i kulturne historije, historijske antropologije, historije žena, historije svakodnevice i mikrohistorije, kao i komparativne, transnacionalne i globalne historije te na prateće teorije, metode i koncepte. Planirana je individualizirana nastava, što			

znači da će se njezin sadržaj usmjeriti prema konkretnim interesima i potrebama doktoranda te njihovim područjima istraživanja. U skladu s time bit će angažirani gostujući nastavnici – specijalisti za pojedina subdisciplinarna polja te određenu teorijsku, metodološku i istraživačku problematiku.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Nakon odslušanog predmeta i položenog ispita doktorandi će poznavati temeljne teorijske paradigme, središnje historijske subdiscipline i ključne metode i koncepte koji su obilježili razvoj suvremene historiografije od druge polovice 20. stoljeća do danas. Radom pak s nastavnicima i individualnim radom na knjigama i člancima u kojima se iznose konkretna – teorijski i metodološki fundirana – istraživanja nastala u okviru određenih historijskih subdisciplina studenti će ovladati specifičnim znanjima i vještinama odgovarajuće primjene teorija i metoda na vlastita istraživanja kao i prikladne teorijsko-metodološke konceptualizacije svog doktorskog rada. Osim kompetencija koje će im omogućiti podizanje kvalitete njihovih doktorskih radova, doktorandi će usvojiti važnost kontinuiranog reflektiranja vlastite istraživačke i analitičko-interpretativne prakse te razvijanja šire teorijsko-metodološke kulture, kao važnih preduvjeta za vlastito unapređivanje kao povjesničara i povjesničarki.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Osnova za evaluaciju individualnog studentskog doprinosa bit će aktivnost na nastavi i te konzultacijama i uopće samostalni rad (koji će sudjelovati u zaključnoj ocjeni s 20%) te uspjeh na pismenom i usmenom ispitu. Na kraju nastave predviđen je pisani rad (koji će sudjelovati u zaključnoj ocjeni s 50%) i usmeni ispit (koji će sudjelovati u zaključnoj ocjeni s 30%). Osim toga, doktorandi će imati priliku i sami evaluirati nastavu u formi anonimne ankete.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	Georg G. Iggers, <i>Istorijska nauka u 20. veku. Kritički pregled u međunarodnom kontekstu</i> , Beograd 2014.
2.	Lynn Hunt, <i>Writing History in the Global Era</i> , New York 2014.
3.	Stefan Berger, Heiko Feldner, Kevin Passmore (ur.), <i>Writing History: Theory and Practice</i> , London 2010.
4.	Peter Claus, John Marriott, <i>History: An Introduction to Theory, Method, and Practice</i> , New York 2017.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Mirjana Gross, <i>Suvremena historiografija. Korijeni, postignuća, traganja</i> , Zagreb 1996.
2.	Drago Roksanđić (ur.), <i>Uvod u komparativnu historiju</i> , Zagreb 2004.
3.	Branimir Janković (prir.), <i>Intelektualna historija</i> , Zagreb 2013.
4.	Zrinka Blažević, <i>Prevođenje povijesti. Teorijski obrati i suvremena historijska znanost</i> , Zagreb 2014.
5.	Peter Burke, <i>Istorija i društvena teorija</i> , Beograd 2002. (engl. izvornik <i>History and Social Theory</i>)
6.	Eric Hobsbawm, <i>O istoriji</i> , Beograd 2003. (engl. izvornik <i>On History</i>)
7.	Jürgen Kocka, <i>O istorijskoj nauci. Ogledi</i> , Beograd 1994.
8.	Maria Todorova, <i>Dizanje prošlosti u vazduh. Ogledi o Balkanu i Istočnoj Evropi</i> , Beograd 2010.

9.	Hans-Ulrich Wehler, <i>Istorijsko mišljenje na kraju XX veka: 1945-2000</i> , Podgorica 2010. (njem. izvornik <i>Historisches Denken am Ende des 20. Jahrhunderts</i>)
	Napomena: pojedinačna literatura bit će dogovarana s nastavnicima.

NASTAVU IZVODI:

Voditeljica: prof. dr. sc. Iskra Iveljić

Suradnik u nastavi (suizvođač): dr. sc. Branimir Janković

Naslov kolegija:	Hrvatska nacija i nacionalizam: od pučkog i staleškog protonacionalizma do moderne nacije		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita: (način vrednovanja)	Pismeno	pismeni rad 40%	
	Usmeno	usmeni ispit 20%	
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini	aktivno sudjelovanje u nastavi 30%	
Cilj predmeta:	Cilj predmeta je omogućiti studentima da steknu uvid u temeljne procese oblikovanja suvremenih nacija, te znanje o metodama društvenih znanosti, napose suvremenim teorijama o naciji i nacionalizmu, kao alatu u istraživanju procesa oblikovanja suvremenih nacija, napose hrvatske nacije u 19. i 20. stoljeću. Studenti će izraditi esej o temi koju će izabrati u dogovoru s nastavnikom (povezujući je kadgod je to moguće s temom doktorskog rada) i izložiti je u sklopu doktorskog seminara.		
Okvirni sadržaj predmeta:	Teorije o naciji i nacionalizmu, napose: modernizam i primordijalizam. Kontroverze u suvremenoj hrvatskoj historiografiji. Europsko i hrvatsko predmodernno društvo, seljačka društva i „vanjsko“ društvo (société englobante), etnije i staleške „nacije“, etnički i etnokonfesionalni, staleški protonacionalizmi. Modernizacijski procesi, europska modernizacijska jezgra i periferija. Gospodarstvo, društvo, institucije, kultura u modernizacijskim procesima: tehnološka dinamizacija, socijalna stratifikacija, politička modernizacija, kulturna standardizacija. Nacija kao dio i učinak modernizacijskih procesa. Nacionalni integracijski procesi. Oblici nacionalnointegracijskih procesa na prostorima europske modernizacijske jezgre i periferije. Modeli nacionalne integracijske ideologije: politički (građanski) nacionalizam i jezično-kulturni etno-nacionalizam. Hrvatski slučaj: hrvatski „narod“, „natio croatica“, pokrajinski identiteti tradicionalnih društvenih elita. Proces		

hrvatske nacionalne integracije: nacija društvenih elita i nacionalizacija masa. Nacionalne integracijske ideologije. Odnos jezično-kulturnog i političkog nacionalizma. Hrvatski identitet i uspostavljanje diferencijalnog razmaka prema drugim, napose „vladajućim“ nacijama u Habsburškoj monarhiji i jugoslavenskoj državi. Hrvatski u sklopu europskog identiteta.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Studenti će steći znanje o procesima oblikovanja suvremenih nacija s posebnim osvrtom na hrvatsku naciju i savladati metode suvremenih društvenih znanosti na području istraživanja problematike nacije i nacionalizma. Steći će znanstvenu osnovicu za istraživanje hrvatskog i drugih europskih nacionalnih identiteta u dinamici njihova povijesnog oblikovanja i u suvremenim kretanjima u Hrvatskoj i Europi.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Kvaliteta i uspješnost izvedbe nastave pratit će se na način utvrđen za sve predmete u sklopu poslijediplomskog doktorskog studija “Hrvatska moderna i suvremena povijest.”

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	Nikša Stančić, <i>Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću</i> , Zagreb: Barbat, 2002.
2.	Anderson, Benedict, <i>Nacija: zamišljena zajednica. Razmatranja o porijeklu i širenju nacionalizma</i> , Zagreb: Školska knjiga, 1990.
3.	Balakrishnan, Gopal, (ed.), <i>Mapping the Nation</i> , London – New York: Verso, 1999.
4.	Hobsbawm, Eric, <i>Nacije i nacionalizam. Program, mit, stvarnost</i> , Zagreb: Novi liber, 1993.
5.	Gellner, Ernest, <i>Nacije i nacionalizam</i> , Zagreb: Politička kultura, 1998.
6.	Vjeran Katunarić, <i>Sporna zajednica. Novije teorije o naciji i nacionalizmu</i> , Zagreb: Naklada Jesenski i Turk – Hrvatsko sociološko društvo, 2003.
7.	Petar Korunić, <i>Rasprava o izgradnji moderne hrvatske nacije. Nacija i nacionalni identitet</i> , Slavonski brod: Hrvatski institut za povijest, Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, 2006.
8.	Smith, Anthony D., <i>Nacionalizam i modernizam. Kritički pregled suvremenih teorija nacija i nacionalizma</i> , Zagreb: Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, 2003.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Nikša Stančić, Kontroverze o naciji i nacionalizmu: Hrvatska i Europa od političkog do etno-nacionalizma i natrag, u: <i>Povijesno naslijeđe i nacionalni identiteti. Zbornik</i> , Zagreb: Zavod za školstvo Republike Hrvatske, 2006., 22-30.
2.	Nikša Stančić, Hrvatska i Europa 1789.-1848. – europska ili nacionalna integracija?, <i>Historijski zbornik</i> 46.-47., 2003.-2004., 139 -150.
3.	Nikša Stančić, Hrvatska nacionalna integracija u 19. i 20. stoljeću: ritmovi, ideologije, politika, u: <i>Hrvatska politika u 20. stoljeću</i> (ur. Ljubomir Antić), Zagreb: Matica hrvatska, 2006., 9-34.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj:

dr. sc. Mario Strecha, redoviti profesor

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime
1.	
2.	
3.	

Naslov kolegija:	Djetinjstvo i adolescencija u Hrvatskoj 19. stoljeća		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		+
	Ostali načini		
Cilj predmeta:	Upoznati polaznike s procesom odrastanja u devetnaestostoljetnoj Banskoj Hrvatskoj:		
Okvirni sadržaj predmeta:	Odnos prema djeci i adolescentima u modernom građanskom društvu; rodna politika prosvjetnih vlasti; svakodnevica u školi i obitelji; dječja literatura; igre i igračke; odnos prema vlastitu tijelu i seksualnosti		
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:	Osposobljavanje studenata za samostalno proučavanje povijesti mladeži interdisciplinarnim pristupom,, poticanje senzibiliteta za tu problematiku, rad na specifičnim izvorima poput autobiografskih zapisa i dnevnika, bontona i sl.		
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:	Rad s polaznicima se temelji na individualnom radu i konzultacijama, redovitost na konzultacijama, izrada manjih i većih pisanih radova znanstvenog značaja te uspjeh na ispitu kao i evaluacija samih polaznika.		
Literatura potrebna za polaganje ispita:			
Red. br.	Naziv		
	Stein Ehrlich, Vera, Današnje dijete, Zagreb, 1936.		
	Štefka Batinić, Zabava i pouka dobroj djeci i mladeži, Zagreb, 2004.		
	Marija Jambrišak, Kako se pristojno vladati u svim prilikama, Zagreb, 1895.		
Dopunska literatura:			
Red. br.	Naziv		
	Childhood in South East Europe. Historical Perspectives on Growing Up in the 19 th and 20 th Century, ur. Slobodan Naumović, Miroslav Jovanović, Beograd-Graz, 2001.		
	Aries Philippe, Vekovi detinjstva, Beograd 1989. (osim francuskog izvornika postoje i izdanja na njemačkom, engleskom...itd.)		
	Berislav Majhut, Štefka Batinić, Od slikovnjaka do Vragobe. Hrvatske slikovnice do 1945., Zagreb, 2001.		

--	--

NASTAVU IZVODE:

Voditelj: dr.sc. Iskra Iveljić, redoviti prof.

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime

Naslov kolegija:	<i>Hrvatsko-srpski/srpsko-hrvatski odnosi u 19. stoljeću: problemi komparativnohistorijskih i interkulturnih pristupa</i>		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno i usmeno		+
	Ostali načini		
Cilj predmeta:			
<p>Cilj je razviti u studenata kritički smisao za razumijevanje i objašnjenje temeljnih procesa, struktura i fenomena hrvatske i srpske povijesti u «dugome» 19. stoljeću u komparativnohistorijskim i interkulturnim perspektivama te distinktivnim europskim regionalnim kontekstima. Spomenuto uključuje i razvijanje studentskog smisla za razumijevanje i istraživačku primjenu dominantnih teorijskih modela i metoda istraživanja nacije i modernizacije u Srednjoistočnoj i Jugoistočnoj Europi, odnosno u istraživanjima hrvatske i srpske povijesti 19. stoljeća. S komunikacijskog stajališta, cilj je uravnoteženo razvijati studentske vještine usmene i pisane komunikacije te korištenja računalnih mogućnosti.</p>			
Okvirni sadržaj predmeta:			
<p>Bitno je zajedničko obilježje i hrvatske i srpske povijesti u «dugome» 19. stoljeću policentrička strukturiranost temeljnih procesa modernizacije i nacionalne integracije te bogata baština hrvatsko-srpskih/srpsko-hrvatskih prožimanja i u srednjoistočnoeuropskom i u jugoistočnoeuropskom pa čak i u jadranskom arealu. Unatoč uočljivim isto tako temeljnim razlikama u tipu društva i kulture «ancien régime», obje etnokonfesionalne zajednice se nacionaliziraju po međusobno transparentnim modelima, što uključuje varijetete međusobnih odnosa u ekstremno raslojenom rasponu od (dis)kontinuiteta konflikata do (dis)kontinuiteta «suradnje». Kolegij će uključiti i nacionalnoideologijsku te mentalnohistorijsku problematiku, također s komparatističkog stajališta, uključujući i jugoslavistički kompleks. Interaktivnom komunikacijom profesor-studenti istražiti će se kako se u dugom vremenskom trajanju i u hrvatskom i u srpskom slučaju historiografski (re)konstituiraju «slika o sebi» i «slika o drugom» u razdoblju modernizacija i nacionalnih integracija, kako se predmetno definira predmet vlastite povijesti i kako se s time u vezi predmetno definira povijest «drugoga», potom, kako se teorijski, metodski i istraživački problematizira hrvatsko-srpske odnose u distinktivnim</p>			

tradicijama povijesnog mišljenja na obje strane u navedenom razdoblju. Posebna pozornost će biti posvećena istraživačkim pitanjima koja su bila i jesu i danas predmet rasprava i sporenja u obje historiografije. Nastava će biti prilagođena i individualnim potrebama doktoranada. Angažirat će se i goste-predavače iz Hrvatske, Srbije i drugih država.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Problemska predavanja s interaktivnom komunikacijom profesor-studenti, pisanje kratkih studentskih eseja i izradba kratkih power-point prezentacija; seminarski rad s neobjavljenim i/ili objavljenim izvorima (kritika izvora!), izradba problemskih bibliografija (uključujući izvore s interneta), uvježbavanje umijeća postavljanja istraživačkog pitanja i strukturiranja znanstvenog rada, odnosno, doktorske disertacije itd., praktično ovladavanje s relevantnom problematikom pomoćnih povijesnih znanosti, funkcionalnog poznavanja jezika i pisama – pored prethodno navedenih teorijskih i metodskih orijentacija - sve su to vidovi profesionalne izobrazbe koji su u temeljima kvalificiranog bavljenja hrvatsko-srpskom komparatističkom i interkulturalnom problematikom u 19. stoljeću, što doktorande čini sposobnima baviti se posebnim istraživanjima ili praktičnim poslovima u vrlo širokom rasponu potreba.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Osnova za evaluaciju individualnog studentskog uspjeha bit će individualni i grupni rad te aktivnost na satu, kao i usmeni dio ispita, što će utjecati na zaključnu ocjenu u omjeru od 50 posto. Na kraju semestra predviđen je pismeni ispit u formi problemskog eseja, rezultati kojega će utjecati na zaključnu ocjenu u omjeru od slijedećih 50 posto. Kvaliteta i uspješnost izvedbe ovoga predmeta pratit će se anketom koju će na kraju svakog nastavnoga ciklusa ispunjavati studenti, odnosno sukladno ostalim modelima verifikacije i evaluacije propisanim Statutom fakulteta.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	
2.	Ćirković, Sima. <i>The Serbs</i> . Blackwell, 2004.
3.	Roksandić, Drago. <i>Uvod u komparativnu historiju</i> . Zagreb, 2004.
4.	«Interkulturalizam u nastavi povijesti: pristupi i koncepti» (Roksandić, Drago (ur.)). <i>Povijest u nastavi</i> . God. II (2004.). Br. 2 (4).

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Stančić, Nikša. <i>Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću</i> . Zagreb, 2002.
2.	Petrović, Miroslav; Lakićević, Ognjen (ur.). <i>Istorija srpske kulture</i> . Gornji Milanovac – Beograd, 1996.
3.	Ćirković, Sima – Mihaljčić, Rade. <i>Enciklopedija srpske historiografije</i> . Beograd, 1997.
4.	Roksandić, Drago. <i>Srpska i hrvatska povijest i «nova historija»</i> . Zagreb, 1991.
5.	Burke, Peter. <i>New Perspectives on Historical Writing</i> . 2nd ed. Pennsylvania, 2001.
6.	Hunt, Lynn. <i>Nova kulturna historija</i> , Zagreb, 2001.
7.	Hroch, Miroslav. <i>Društveni preduvjeti nacionalnih preporoda u Europi</i> . Zagreb, 2006.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj:

Prof. dr. sc. Damir Agičić

Suradnici:

Red. br. Ime i prezime

Predviđena su gostovanja nastavnika iz Hrvatske, Srbije i drugih zemalja prema potrebama izvođenja nastave na kolegiju.

Naslov kolegija:	Latinitet u hrvatskom društvu 19. stoljeća		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		Usmeni ispit
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini		Kratak seminarski rad
Cilj predmeta:	<p>Analizom "latiniteta" kao jednog od karakterističnih elemenata hrvatske kulture prve polovice 19. stoljeća studentima se želi otvoriti pristup u proučavanje temelja mentaliteta toga vremena i društva. Želi se svratiti pozornost na prečesto zanemareni element identiteta koji je bitno određivao način razmišljanja generacija pripadnika vodećih slojeva hrvatskog društva.</p>		
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>Hrvatsko društvo 19. stoljeća, napose njegove prve polovice, promatra se iz specifične perspektive latinskoga jezika u javnom i privatnom životu. Živa prisutnost latinskoga jezika, od Hrvatskoga sabora, u kojem je bio službeni sve do 1847. godine, do obiteljskih domova i međusobnih razgovora plemićkih očeva i sinova, vodi nas kroz latinski kao jezik škola, znanosti, stihova i prava, jezik službene i privatne korespondencije. Osim fizičke rasprostranjenosti latinskog jezika još je važnija njegova mentalna i psihološka prisutnost u društvu. U tom smislu nameću se teme o položaju latinskoga u poimanju identiteta hrvatskoga plemstva, intelektualaca, same nacije; o ulozi latinske humanističke naobrazbe i škola u stvaranju preporodne generacije ili one revolucionarne, 1848.; o latinskome prije i poslije formuliranja narodne ideje te njegovoj ulozi, kao ključnom uporištu u obrani te ideje u vremenu prije i za vrijeme stasanja narodnog jezika. Naravno, ne izostaje niti pogled na latinski kao prvenstveno, odnosno isključivo muški fenomen u hrvatskom društvu, čemu će sudionici kolegija također pokušati pokazati uzroke.</p>		
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:	<p>Novostečene spoznaje o mjestu i ulozi latinskoga jezika u hrvatskom prepreporodnom, preporodnom i postpreporodnom društvu pružaju mogućnost dubljeg i temeljitijeg razumijevanja tog društva u cjelini, što će doprinijeti boljem početnom snalaženju u radu na temi izabranoj za disertaciju.</p>		
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:	<p>Kraći seminarski rad ili izlaganje u toku semestra i usmeni ispit na kraju.</p>		
Literatura potrebna za polaganje ispita:			

Red. br.	Naziv
1.	Zvezdana Sikirić Assouline, <i>U obranu hrvatskih municipalnih prava i latinskoga jezika. Govori na Hrvatskom saboru 1832, godine</i> , Zagreb: Sredna Europa, 2006.
2.	Nikša Stančić, Hrvatski narodni preporod 1790-1848, u: <i>Hrvatski narodni preporod</i> , Zagreb 1985.
3.	Manfred Fuhrmann, <i>Latein und Europa</i> , Köln: DuMont Buchverlag, 2001.
Dopunska literatura:	
Red. br.	Naziv
	Lelja Dobronić, <i>Klasična gimnazija u Zagrebu od 1607. do danas</i> , Zagreb: Školska knjiga, 2004.
	Zvonimir Vrkljan, Plemički konvikt u Zagrebu, u: <i>Iz starog i novog Zagreba VII</i> , Zagreb 1996.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj:

dr. sc. Zvezdana Sikirić Assouline, docent

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime

Naslov kolegija:	Izabrana poglavlja iz povijest medicine i znanosti		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		+
	Ostali načini		
Cilj predmeta:			
<p>poznavanje osnova proučavanja tema iz područja povijesti medicine i znanosti na primjerima istraživanja građe i funkcije ljudskog i životinjskog tijela te razvoja metoda i tehnologije proučavanja tijela.</p>			
Okvirni sadržaj predmeta:			
<p>Uvod u povijest medicine i znanosti, izvori Poimanje građe i funkcije ljudskog tijela u grčkoj medicini prije Hipokrata Hipokratov čovjek</p>			

Galenove vivisekcije – čovjek i životinja
 Arapska poimanja o građi i funkciji i Salernska škola;
 Skolastička medicina – dogme i zablude
 Andrea Vesal i Leonardo da Vinci – anatomska revolucija
 Druga biološka revolucija
 Usitnjavanje tijela, tijelo kao spektakl – modeli i izložbe
 Nove tehnologije novi pogled na ljudsko tijelo – RTG, CT, magnetska rezonancija
 Otkrića i zablude – moderna znanost
 Poimanje građe i funkcije ljudskog tijela – pop kultura, nekonvencionalna, alternativna, narodna medicina.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Nakon uspješno završenog kolegija doktorandi će moći:
 -analizirati najvažnije teme iz područja proučavanja povijest medicine i znanosti
 -interpretirati povijesno medicinske teme
 -raspravljati o kontekstu nastanka znanstvenih ideja
 -navesti važnije izvore za proučavanje povijesti medicine i znanosti
 -identificirati epistemološke veze znanstvenih ideja kroz povijest na primjeru anatomije i fiziologije i razvoja metoda proučavanja građe i funkcije ljudskog tijela
 -usporediti procese i razvoj znanosti i medicine s obzirom na različita tehnološka, društvena, politička i kulturna okruženja.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Osnova za evaluaciju individualnog studentskog uspjeha bit će individualni i grupni rad te aktivnost na satu, kao i usmeni dio ispita. Na kraju nastave predviđen je pismeni ispit u formi problemskog eseja.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	Glesinger, Lavoslav. <i>Povijest medicine</i> , Školska knjiga, Zagreb, 1978.
2.	Grmek, Mirko Dražen. <i>Prva biološka revolucija: razmišljanja o fiziologiji i medicini XII stoljeća</i> , Globus, Zagreb, 1996.
3.	Grmek, Mirko Dražen. <i>Život, bolest i povijest</i> , HAZU, Zagreb, 2000.
4.	Grmek, Mirko Dražen. <i>Medejin kotao</i> , Artresor, Zagreb, 2004.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Porter, Roy. <i>The greatest benefit to mankind</i> , Fontana Press, London, 1999.
2.	Brenko, Aida; Dugac, Željko; Randić, Mirjana. <i>Narodna medicina</i> , Etnografski muzej, Zagreb, 2001.
3.	
4.	

5.	
6.	
7.	

NASTAVU IZVODE:

Voditelj: dr. sc. Željko Dugac, znanstveni savjetnik, naslovni izvanredni profesor

--

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime

Naslov kolegija:	Javno zdravstvo i socijalizacija medicine u 20. stoljeću		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		+
	Ostali načini		
Cilj predmeta:			
<p>upoznavanje s poviješću javnog zdravstva i socijalizacijom medicine koja se javlja nakon Prvog svjetskog rata te dovodi do napuštanje klasičnog obrasca po kojem se medicina bavi isključivo liječenjem bolesti. Polaznici će se upoznati sa poviješću preventivne medicine na primjeru javno zdravstvenih aktivnosti koje je provodio dr. Andrija Štampara, idejni tvorca Škole narodnog zdravlja u Zagrebu, eksperta Zdravstvene organizacije Lige naroda i jedan od tvoraca Svjetske zdravstvene organizacije. Posebna će se pažnja posvetiti zdravstvenom prosvjećivanju kao važnom segmentu tadašnjeg javno zdravstvenog djelovanja.</p>			
Okvirni sadržaj predmeta:			
<p>Uvod u povijest medicine i znanosti, izvori Povijest javnog zdravstva – povijest svakodnevice Javno zdravstvo, socijalizacija medicine, kurativna i preventivna medicina Povijest zdravstvenog prosvjećivanja i zdravstvene promidžbe Počeci zdravstvenog prosvjećivanja u Hrvatskoj – Ivan Krstitelj Lalangue Novi odnos do medicine i njezine uloge u društvu krajem 19. i početkom 20. stoljeća Socijalizacija i popularizacija medicine – dr. Andrija Štampar Škola narodnog zdravlja u Zagrebu Novi mediji i metode predstavljanja znanstvenih spoznaja i medicinskih otkrića Popularizacija tijela, čistoće, zdravlja i ljepote Teme i metode javno zdravstvenog i zdravstveno prosvjetnog rada u međuratnom</p>			

razdoblju Novo tijelo, novo zdravlje – simbolika međuratnog doba.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Nakon uspješno završenog kolegija doktorandi će moći:

- analizirati najvažnije teme iz područja proučavanja povijest medicine i znanosti
- interpretirati povijesno medicinske teme
- raspravljati o kontekstu nastanka znanstvenih ideja
- navesti važnije izvore za proučavanje povijesti medicine i znanosti
- identificirati epistemološke veze znanstvenih ideja kroz povijest na primjeru anatomije i fiziologije i razvoja metoda proučavanja građe i funkcije ljudskog tijela
- usporediti procese i razvoj znanosti i medicine s obzirom na različita tehnološka, društvena, politička i kulturna okruženja.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Osnova za evaluaciju individualnog studentskog uspjeha bit će individualni i grupni rad te aktivnost na satu, kao i usmeni dio ispita. Na kraju nastave predviđen je pismeni ispit u formi problemskog eseja.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	Glesinger, Lavoslav. <i>Povijest medicine</i> , Školska knjiga, Zagreb, 1978.
2.	Porter, Roy. <i>The greatest benefit to mankind</i> , Fontana Press, London, 1999.
3.	Cartwright, Frederick; Biddiss, Michael. <i>Bolest i povijest</i> , Ljevak, Zagreb, 2006.
4.	Dugac, Željko. <i>Protiv bolesti i neznanja: Rockefellerova fondacija u međuratnoj Jugoslaviji</i> , Srednja Europa, Zagreb, 2005.
5.	Dugac, Željko. <i>Kako biti čist i zdrav: zdravstveno prosvjećivanje u međuratnoj Hrvatskoj</i> , Srednja Europa, Zagreb, 2010.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Dugac, Željko; Pećina, Marko (ur). <i>Andrija Štampar: Dnevnik s putovanja 1931-1938</i> , Srednja Europa, Zagreb, 2008.
2.	

NASTAVU IZVODE:

Voditelj: dr. sc. Željko Dugac, znanstveni savjetnik, naslovni izvanredni profesor

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime

Naslov kolegija:	Vanjska politika socijalističke Jugoslavije		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno	pismeno	
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini		
Cilj predmeta:	Zadaća kolegija pokazati je kako i tko je vodio vanjsku politiku SFRJ, koliko se pozornosti posvećivalo kadrovima, koliko je jugoslavenska diplomacija korespondirala sa svjetskim trendovima, kako su na nju, kao i cijelo društvo, djelovale ideje koje su tada bile prevladavajuće u svijetu i obrnuto.		
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>Polazeći od teze koju najčešće ponavljaju bivši diplomati SFRJ da je <i>međunarodna uloga Titove Jugoslavije objektivno prerastala stvarnu snagu i moć bivše Federacije, a njezina vanjska politika bila je barem još toliko ispred ukupnog utjecaja SFRJ</i>, kolegij bi trebao objasniti razloge za ovu tvrdnju. Kako je vanjska politika Titove Jugoslavije bila vođena u, okvirno, tri kruga s nizom preklapanja i sivih zona, pokazao bi se odnos prema Zapadu, napose Sjedinjenim Državama, Istoku, s naglaskom na Sovjetski Savez i neke od socijalističkih susjeda i prema Pokretu nesvrstanih zemalja.</p> <p>Nakon uvodnih predavanja i ukazivanja na osnovnu literaturu, svaki od tri kruga objasnio bi se pomoću karakterističnog primjera. Primjerice, odnos prema SSSR-u i Istočnom bloku mogao bi se ilustrirati detaljnijim problematiziranjem zbivanja 1956. u Mađarskoj. Odnos Zapada prema SFRJ mogle bi ilustrirati epizode poput Balkanskog pakta 1954. ili tijeka pregovora u Helsinkiju prije potpisivanja Završne povelje. Važnost PNZ-a naglasila bi se diplomatskom inicijativom krajem šezdesetih koja kulminira obnovom Pokreta s trećim Samitom u Lusaki. Prema interesu studenata, moguće je izabrati i neke druga zbivanja koja bi se tada analizirala pomoću originalnih arhivskih izvora, onodobnih novinskih članaka i (polu)tajnih internih analiza i literature. Obzirom na dostupnost baza podataka i izvorne građe, moguće je analizirati djelovanje Misije SFRJ u UN-u, kulturnu diplomaciju prema SFRJ i obrnuto itd.</p> <p>Kolegij će nastojati ravnopravno balansirati sva tri kruga vanjske politike.</p>		
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:	Svaki kandidat nakon polaganja kolegija trebao bi imati dobro razumijevanje svijeta i međuovisnost različitih nacionalnih politika tijekom Hladnog rata, shvaćati		

međuvodnost domaće i vanjske politike, biti sposoban čitati diplomatske depeše, donekle razumijevati postupak odlučivanja u međunarodnim odnosima.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Nužno je redovito pohađanje predavanja i aktivna analiza, rasprava i, prije svega, čitanje velikog broja dostupnog materijala. Ispit je pismeni. U završnu ocjenu ubraja se i aktivnost tijekom predavanja.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	Jakovina, Tvrtko; Američki komunistički saveznik; Hrvati, Titova Jugoslavija i Sjedinjene Američke Države 1945.-1955, Zagreb: Profil/Srednja Europa, 2003.
2.	Petković, Ranko; Subjektivna istorija jugoslovenske diplomatije 1943-1991, Službeni list SRJ, Beograd 1995.
3.	Jakovina, Tvrtko; Treća strana Hladnog rata, Fraktura, Zagreb 2011.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Brands, H.W, The Specter of Neutralism, The United States and the Emergence of the Third World, 1947-1960, Columbia University Press, New York 1989.
2.	Jakovina, Tvrtko, Hrvatska/Jugoslavija u svjetskoj politici 1945-1991., Što bi trebalo istraživati?, Historijski zbornik LVI-LVII, Zagreb 2003./2004., 171-183.
3.	Young, John W., Kent, John, International Relations Since 1945, A Global History, Oxford University Press, New York 2004. (izabrani dijelovi).
4.	ORLANDIĆ, Marko 2002. <i>U predvečerje sloma. Sjećanja jugoslavenskog ambasadora u Moskvi 1979-1982.</i> Podgorica: NJP Pobjeda.
5.	Dokumenti o spoljnoj politici SFRJ, 1945-1949; Jugoslovenski pregled, Beograd 1984-1991.
6.	Jugoslovensko-sovjetski odnosi 1945-1956, Zbornik dokumenata, Beograd: Ministarstvo spoljnih poslova RS i Ministarstvo inostranih poslova Ruske Federacije 2010.
8.	Jugoslavija – Indonezija 1945-1967, istraživanja i dokumenta, Beograd: Arhiv Jugoslavije 2014.
9.	Jugoslavija-Sjedinjene Američke Države. Susreti i razgovori najviših zvaničnika Jugoslavije i SAD, 1955-1980. Beograd: Arhiv Jugoslavije, 2017.
10.	FRUS, Foreign Relations of the United States 1977-1980 Vol.XX, Eastern Europe, Yugoslavia; us Government Publishing Office, Washington 2015.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj:

Dr.sc. Tvrtko Jakovina, red. prof.

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime

Naslov kolegija:	JUGOSLAVIJA U DETANTU		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita: (način vrednovanja)	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		X
	Ostali načini		
<p>Cilj predmeta: Kolegij treba ne samo pomoći u boljem poznavanju jedne dionice hladnoratovske povijesti, napose na koji je način utjecao na zbivanja u Jugoslaviji i kako se vanjska politika SFRJ odnosila prema promjenama u odnosima Washingtona i Moskve. Cilj je razviti osjećaj i znanje o svijetu sedamdesetih, prepoznavanje međuovisnosti različitih svjetskih događaja u često udaljenim i perifernim zemljama na maticu svjetskih događaja. Kolegij bi trebao ukazati na postojanje različitih, često kontradiktornih, izvora i probleme s interpretacijom ogromnog broja izvornih dokumenata. Sposobnost za vođenje sustavne, kritičke i tolerantne rasprave nužno je za uspješno izvođenje ovog kolegija</p>			
<p>Okvirni sadržaj predmeta: Na početku nastave objasniti će se pojam detanta, razjasniti razlika između europskog detanta i detanta supersila, kao i kratko objasniti pojam «prvog» detanta. Objasniti će se što je u to vrijeme značila SFRJ, kako je bitna promjena u odnosima SAD-a i SSSR-a utjecala na jugoslavensko okretanje Pokretu nesvrstanih zemalja i kakav je bio odnos Beograda i Havane. Objasniti će se završetak detanta nakon sovjetskog ulaska u Afganistan i početak tzv. Drugog Hladnog rata, ali i nastavak detanta na europskom kontinentu. Većina cjelina koje čine srž kolegija morat će se dotaknuti tijekom nastave ili/i se o njima govori u literaturi. O dubini ulaska u pojedine fenomene nastojat ćemo postići dogovor na nastavi. U obzir dolazi odnos SFRJ prema zbivanjima u Vijetnamu, Kambodžiji, portugalskoj Africi, Rogu Afrike, trijangularnoj diplomaciji SAD-SSSR-Kina, pregovorima Washingtona i Moskve o razoružanju, Yom Kipurskom ratu 1973. i Bliskom istoku, prevratu u Čileu i vladavinama vojnih hunti u Latinskoj Americi, Iranskoj revoluciji, prevratima u Afganistanu i sovjetskoj intervenciji, obnovi Pokreta nesvrstanih zemalja i borbi za pokret u Havani 1979., Ostpolitik Willija Brandta, Richardu Nixonu i Henry Kissingeru, Leonidu Brežnjevju, Josipu Brozu Titu i Jugoslaviji tijekom detanta (Hrvatsko proljeće i Nixon u Zagrebu). Posebna cjelina može biti Hladni rat u kulturi i medijima.</p>			
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:			
<p>Opće: Poznavanje temeljne problematike važnog razdoblja Hladnog rata i nekih fenomena koji su ili posve specifični za razdoblje detanta (razoružanje) ili su tijekom sedamdesetih dobili nove karakteristike obzirom na promjenu konteksta međunarodnih odnosa. Umijeće samostalnog kritičkog prosuđivanja Poznavanje dijela “globalne povijesti”</p>			

<p>Specifične: Specifično poznavanje pojedinih zbivanja u vrijeme detanta, ali i različitih pristupa tematici, rad na izvorima iz zapadnih, istočnih i jugoslavenskih arhiva. Primjena stečenih znanja napose u mogućnosti balansirane, brze pisane reakcije; ocjene ili recenzije, eseji, seminari, članci različitog tipa.</p>	
<p>Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:</p>	
<p>Aktivnost na satu, razgovor s nastavnikom i anketa na kraju kolegija.</p>	
<p>Literatura potrebna za polaganje ispita:</p>	
Red. br.	Naziv
1. 2.	<p><i>YOUNG John W/KENT, John 2004. International Relations since 1945. A Global History. Oxford: Oxford University Press. (str. 389-493).</i> <i>JUDT, Tony 2007. Postwar. History of Europe since 1945. London: Pimlico. (izabrana poglavlja).</i> <i>ORLANDIĆ, Marko 2002. U predvečerje sloma (sjećanja jugoslovenskog ambasadora u Moskvi 1979-1982). Podgorica: NJP «Pobjeda».</i> <i>WESTAD, Odd Arne 2005. The Global Cold War. New York: Cambridge University Press.</i></p>
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.	<p><i>Christopher Andrew and Vasili Mitrokhin, The Mitrokhin Archive, The KGB in Europe and the West, The Penguin Press 2000.</i> <i>Jussi M. Hanhimaki and Odd Arne Westad, The Cold War, A History in Documents and Eyewitness Accounts, Oxford University Press 2003.</i> <i>Michael H. Hunt, Crises in US Foreign Policy, An International History Reader, Yale University Press 1996.</i> <i>Veljko Mićunović, Moskvske godine 1969-1971, Jugoslovenska revija, Beograd 1984.</i> <i>Peter J. Schraeder, United States Foreign Policy Toward Africa, Incrementalism, Crisis and Change, Cambridge University Press 1994.</i> <i>Paterson, Merrill (ed.), Major Problems in American Foreign Relations, Volume II: Since 1914., Documents and Essays, Heath and Company 1995.</i> <i>The Rise of Detente, Document Reader, CWIHP and The Michiavelli Center for Cold War Studies, Volume I, II, US-USSR Bilateral Relations and Detente in Europe, compiled by Mircea Munteanu, Hedwig Giusto, Christian Ostermann.</i> <i>Assessing the Soviet Threat, The Early Cold War Years, urednik: Woodrow J. Kuhns, Center for the Study of Intelligence, Central Intelligence Agency, Washington DC, 1997.</i> <i>CIA's Analysis of the Soviet Union 1947-1991, uredili: Gerald K. Haines i Robert E. Leggett, Center for the Study of Intelligence, Central Intelligence Agency, Washington DC, 2001.</i> COLD WAR INTERNATIONAL HISTORY PROJECT BULLETIN, Woodrow Wilson Center for Scholars, Washington DC (vidi i njihove www. Stranice, kao i brojne druge izvore dostupne on-line).</p>
<p>Dopunska literature:</p>	
Red. Br.	Naziv
1. 2.	<p><i>ANDREW, Christopher/MITROKHIN, Vasili 2005. The World Was Going Our Way. The KGB and the Battle for the Third World. New York: Basic Books.</i> <i>COLL, Steve 2004. Ghost Wars. The Secret History of the CIA, Afghanistan,</i></p>

3.	<i>and Bin Ladem, From the Soviet Invasion to September 10, 2001.</i> New York: Penguin Books.
4.	DIEDERICH, Bernard 2007. <i>Somoza. And the Legacy of U.S. Involvement in Central America.</i> Princeton: Markus Wiener Publishers.
	JULIJUS, Đuka 1979. <i>Havana: sukobi ili sporazumi.</i> Beograd: Mala biblioteka „Politike“
	I u dogovoru s doktorandima u kolegiju, napose različiti izvori.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj:

Dr.sc. Tvrtko Jakovina, red. prof.

Naslov kolegija:	Hrvatsko selo u 19. stoljeću u europskom kontekstu		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		X
	Ostali načini		
Cilj predmeta:			
Cilj predmeta je razmatranje temeljnih obilježja i osnovnih problema složenog i slojevitog procesa oslobađanja seljaka, agrarne transformacije i ruralnog razvoja između tradicionalizma i modernosti u hrvatskim zemljama u 19. stoljeću u kontekstu modernizacijskih preobrazbi i proizvodne diversifikacije na europskom selu u istom vremenskom razdoblju.			
Okvirni sadržaj predmeta:			
Moguće teme u okviru predmeta bile bi: 1. Agrarna transformacija kao dio europskog modernizacijskog procesa: teorijske paradigme, domašaji i ograničenja u 19. stoljeću, 2. Agrarne strukture u feudalizmu (drugo kmetstvo, kolonatski odnosi) i komparativno vrednovanje oslobođenja seljaka u hrvatskim zemljama s oslobođenjem seljaka u ostatku Europe; 3. Hrvatsko selo u promjenama tijekom 19. stoljeća s posebnim osvrtom na primjer Dalmacije, 4. Kućne zadruge u patrijarhalnom kontekstu, 5. Ruralni razvoj u srednjoj i jugoistočnoj Europi između tradicije i modernosti u 19. stoljeću; 6. Proizvodnja i život na selu u zemljama ugarske krune u doba dualizma i dr.			
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:			
Polaznici bi stekli temeljna znanja o problematici hrvatskoga sela i seljaštva u procesu europske modernizacije tijekom dugog 19. stoljeća, te ovladali načinima uklapanja i razumijevanja te problematike u europskom kontekstu. Kombiniranim kronološko-problematskim pristupom, korištenjem i evaluacijom različitih povijesnih izvora (narativnih, statističkih i dr.), upućivanjem na inovativna rješenja u novijoj literaturi, naglašavanjem različitih interpretativnih mogućnosti pri ocjenjivanju pojedinih tema, primjerenom kontekstualizacijom i posebnim usredotočenjem na argumentiranu analizu težišnih epizoda nastojat će se postići što je moguće viši stupanj poznavanja hrvatskog agrara u 19. stoljeću i njihovo misaono što izdiferenciranije razumijevanje.			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:			
Uz praćenje redovnog pohađanja nastave i aktivnog sudjelovanja polaznika u nastavi (rasprave), predviđena je evaluacija postignuća za svaku generacijsku grupu na temelju rezultata ispita i anketiranja polaznika o opsegu realizacije programa, načinima realizacije i mogućnostima polaznika da utječu na realizaciju.			

Literatura potrebna za polaganje ispita:	
Red. br.	Naziv
1.	Henri Mendras, Seljačka društva, Zagreb 1986.
2.	Das Dorf in Südosteuropa zwischen Tradition und Umbruch, München-Leipzig 1997.
3.	Bogdan Stojšavljević, Povijest sela: Hrvatska, Slavonija, Dalmacija 1848-1918, Zagreb 1973.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Stijepo Obad, Dalmatinsko selo u prošlosti, Split 1990.
2.	Dragutin Pavličević, Hrvatske kućne zadruge I, Zagreb 1989.
3.	Štefanija Popović, Seljaštvo na vlastelinstvima u Hrvatskoj 1848, Zagreb 1993.
4.	Journal of Peasant Studies (teme po dogovoru); Sociologija sela (teme po dogovoru)

NASTAVU IZVODE:

Voditelj:

Dr. sc. Željko Holjevac, redoviti profesor

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime
1.	

Naslov kolegija:	Građanski neposluh u modernoj povijesti		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini		Završni esej
Cilj predmeta:			
Cilj predmeta je predstaviti i raspraviti razvoj pojma, te teorije i prakse građanskog neposluha u suvremenom društvu na temelju nekih paradigmatičkih slučajeva i paradigmatičkih teorija. Kako kaže znameniti američki filozof politike John Rawls, teorija građanskog neposluha treba biti sastavni dio demokratske teorije. Dakle, jedan od ciljeva predmeta jest i bolje razumijevanje demokratske teorije i funkcioniranja demokratske prakse. Građanski neposluh je vezan i uz problem neuvažavanja, nerazumijevanja i nedostatka komunikacije između raznih zajednica u političkom društvu. U tom smislu, cilj predmeta je i doprinos boljem shvaćanju dinamika			

multikulturalizma i interakcija različitih skupina u političkim zajednicama u suvremenom svijetu. Na kraju, iako ne uvijek, građanski neposluh je vezan i uz pitanje zaštite ljudskih prava. Posljedično, cilj predmeta je i bolje shvaćanje tematike ljudskih prava i razlikovanje opravdanih zahtjeva poštivanja ljudskih prava u odnosu na iskrivljene interpretacije koje, zapravo, kriju težnje učvršćivanja diskriminacija (poput slučajeva građanskog neposluha roditelja europskog porijekla koji su odbijali pristati na slanje vlastite djece u desegregiranim školama).

Okvirni sadržaj predmeta:

- 1 Definicija građanskog neposluha na temelju stručne literature i paradigmatičkih slučajeva (Thoreauov neposluh protiv robovlasništva u SAD, Gandhiev neposluh protiv kolonijalne politike, Kingov neposluh protiv rasne diskriminacije u SAD, neposluh protiv služenja vojnog roka u SAD u toku vijetnamskog rata, neposluh protiv ekoloških i ekonomsko/socijalnih politika u recentnom razdoblju). Radi određenja građanskog neposluha analizirati će se ukratko i tekstovi klasičnih grčkih tragedija "Prometej" i "Antigona", te Platonov "Kriton".
- 2 Opravdanja građanskog neposluha (liberalna opravdanja vezana uz kršenje ljudskih prava, republikansko opravdanje vezano uz problem demokratskog deficita – lošeg funkcioniranja – demokratskih ustanova, opravdanje vezano uz pitanje razložnog pluralizma i potrebe pojačavanja moralnog senzibiliteta u odnosu na određene tematike.
- 3 Kritike građanskog neposluha, razlozi za neprihvatanje legitimiteta građanskog neposluha u ustavnim demokracijama
- 4 Pitanje sankcioniranja, odnosno izuzeća od sankcioniranja građanskog neposluha

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Nakon položenog ispita, polaznici će:

- 5 biti upoznati s temeljnim definicijama i paradigmatičkim slučajevima građanskog neposluha u modernoj i suvremenoj povijesti, te razlučiti građanski neposluh u odnosu na slične pojave, poput odbijanja zbog savjesti;
- 6 biti upoznati s temeljnim opravdanjima građanskog neposluha;
- 7 biti upoznati s temeljnim kritikama građanskog neposluha;
- 8 raspolagati važnom perspektivom razumijevanja djelovanja demokratskih ustanova i kritike lošeg djelovanja tih ustanova (posebice po pitanju zaštite ljudskih prava i odnosa različitih zajednica u političkom društvu);
- 9 moći u samostalnom radu i promišljanju kritički prosuditi teorije o građanskom neposluhu;
- 10 moći u samostalnom radu i promišljanju kritički prosuditi ekvivalentne događaje u suvremenom svijetu i u hrvatskoj povijesti.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Bitna činjenica za praćenje kvalitete i uspješnosti predmeta bit će rezultati koje postižu polaznici, to jest ocjenjivanje i vrednovanje rada polaznika, što može dati informacije o određenim nedostacima u sadržaju kolegija ili poteškoćama u razumijevanju dijelova gradiva. Posebice, kontinuirano će se pažnja usmjeriti radu polaznika u toku nastave s aspekta njihovog aktivnog učešća u obrađivanju tematskih cjelina.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	K. Brownlee, "Features of a Paradigm Case of Civil Disobedience", <i>Res Publica</i> , 4, 10, 2004., str. 337-351.
2.	R. Dworkin, <i>Civil Disobedience and Nuclear Protest</i> , u R. Dworkin, <i>A Matter</i>

	<i>of Principle</i> , Cambridge, Harvard University Press, 1985, str. 104-116.
3.	M.L. King jr., <i>Letter from Birmingham City Jail</i> , u H.A. Bedau (ur.), <i>Civil Disobedience in Focus</i> , London, Routledge, 1991., str. 68-84.
4.	D. Lefkowitz, "On a Moral Right to Civil Disobedience", <i>Ethics</i> , 2, 117, 2007., 202-233.
5.	D. Lyons, "Moral Judgment, Historical Reality, and Civil Disobedience", <i>Philosophy and Public Affairs</i> , 1, 27, 1998., str. 31-48.
6.	D. Markovits, "Democratic Disobedience", <i>Yale Law Journal</i> , 8, 114, 2005., str. 1897-1952.
7.	J. Rawls, <i>A Theory of Justice</i> (revised edition), Cambridge, Harvard University Press, 1999., str. 319-343.
8.	H.J. Storing, <i>The Case against Civil Disobedience</i> , u H.A. Bedau (ur.), <i>Civil Disobedience in Focus</i> , London, Routledge, 1991., str. 85-102.
9.	H.D. Thoreau, <i>Civil Disobedience</i> , u H.A. Bedau (ur.), <i>Civil Disobedience in Focus</i> , London, Routledge, 1991., str. 28-48.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
	A. Bilgrami, "Gandhi's Integrity. The Philosophy Behind the Politics", <i>Postcolonial Studies</i> , 1, 5, 2002., 79-93.
	H.A. Bedau (ur.), <i>Civil Disobedience in Focus</i> , London, Routledge, 1991.
	K. Brownlee, "The Communicative Aspect of Civil Disobedience and Lawful Punishment", <i>Criminal Law and Philosophy</i> , 2, 1, 2007., str. 179-192.
	K. Brownlee, "Penalizing Public Disobedience", <i>Ethics</i> , 4, 118, 2008., str. 711-716.
	C. Cohen, "Defending Civil Disobedience", <i>The Monist</i> , 4, 54, 1970., str. 469-487.
	M. Cohen, "Liberty and Disobedience", <i>Philosophy and Public Affairs</i> , 3, 1, 1972., str. 288-296.
	R. Dworkin, <i>Civil Disobedience</i> , u R. Dworkin, <i>Taking Rights Seriously</i> , Cambridge, Harvard University Press, 1977., str. 206-222.
	Eshil, <i>Okovani Prometej</i> .
	J. Feinberg, "Civil Disobedience in Modern World", <i>Humanities in Society</i> , 1, 2, 1979., 37-60.
	A. Gewirth, "Civil Disobedience, Law, and Morality. An Examination of Justice Forta's Doctrine", <i>The Monist</i> , 4, 54, 1970., str. 536-555.
	V. Haksar, "Rawls and Gandhi on Civil Disobedience", <i>Inquiry</i> , 1, 19, 1976., str. 151-192.
	P. Harris (ur.), <i>Civil Disobedience</i> , Lanham, University Press of America, 1989.
	<i>Israel Law Review</i> , tematski broj posvećen građanskom neposluhu, 3, 36, 2002., str. 19-266.
	J. Murphy (ur.), <i>Civil Disobedience and Violence</i> , Belmont, Wadsworth, 1971.
	Platon, <i>Kriton</i> .
	A. Sabl, "Looking Forward to Justice. Rawlsian Civil Disobedience and Its Non-Rawlsian Lessons", <i>The Journal of Philosophy</i> , 3, 9, 2001., str. 307-330.
	P. Singer, <i>Democracy and Disobedience</i> , Oxford, Clarendon Press, 1973.
	Sofoklo, <i>Antigona</i> .
	A.D. Wozzley, "Civil Disobedience and Punishment", <i>Ethics</i> , 4, 86, 1976., str.

	323-331.
	H. Zinn, <i>Disobedience and Democracy. Nine Fallacies on Law and Order</i> , New York, Random House, 1968.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj:

Dr. sc. Elvio Baccharini, red. prof., Filozofski fakultet, Rijeka

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime

Naslov kolegija:	Europski katolicizam i Katolička crkva u 19. i u 20. stoljeću		
Broj ECTS bodova:	2 ECTS	Ukupno sati nastave:	16 sati
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		+
	Ostali načini		
Cilj predmeta:			
S početkom procesa sekularizacije, a napose u razdoblju nakon Francuske revolucije, društvena uloga katolicizma, a s tim u vezi i društveni položaj Katoličke crkve u mnogim europskim zemljama počinje se ubrzano mijenjati. Cilj predmeta je upoznati studente s načinom i ritmom na koji se to dešavalo. Na taj način studenti će dobiti priliku upoznati se s iznimno bogatom inozemnom historiografskom literaturom koja tretira fenomen sekularizacije, što može postati poticaj sustavnom istraživanju sekularizacije u modernom i suvremenom hrvatskom društvu, o čemu zasad postoje tek početna saznanja.			
Okvirni sadržaj predmeta:			
U fokusu predmeta je proces sekularizacije u europskim zemljama u 19. i u 20. stoljeću, tj. od Francuske revolucije do razdoblja nakon II. Vatikanskog koncila.			
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:			
Uvid u fenomen sekularizacije kao i u domete suvremenih historiografskih istraživanja.			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:			
Kontinuirano praćenje aktivnosti i rada studenata za vrijeme nastave; razgovor o eseju na odabranu temu (cca. 8-10 kartica).			
Literatura potrebna za polaganje ispita:			

Red. br.	Naziv
1.	H. Jedin, Velika povijest Crkve, vol. Zagreb,
2.	H. Jedin, Storia della chiesa, vol X/1, la chiesa nell ventesimo secolo (1914-1978, Milano 1980.
3.	G. Filoramo, D. Menozzi (a cura di), Storia del chistianesimo. L'eta contemporanea, Laterza, Roma-Bari, 1. ed. 2001; 2. ed. 2006.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Storia della chiesa dalle origini ai giorni nostri, vol. XX/1-2: J. Leflon, La crisi rivoluzionaria e liberale (1789-1846), Torino, 1975; vol. XXI/1-2: R. Aubert, Il pontificato di Pio IX (1846-1878), Torino, 1870; vol. XXII/1-2: E. Guerriero-A.Zambarbieri (a cura di), la chiesa e la societa industriale (1878-1922, Torino 1990; vol. XXII: M. Guasco, E. Guerriero, F. Traniello (a cura di), I cattolici nel mondo contemporaneo (1922-1958), Milano 1991; vol. XXV/1-2: M. Guasco, E. Guerriero, F. Traniello (a cura di), la chiesa del Vaticano II (1958-1978), Milano 1994.
2.	G. Martina, Storia della chiesa da Lutero ai giorni nostri, vol. III: L'eta del liberalismo, vol. IV. L'eta contemporanea, Brescia 1995.
3.	M. Menozzi, la chiesa catolica e la secolarizzazione, Torino 1993.
4.	G . Alberigo, A. Riccardi (a cura di), Chiesa e papato nel mondo contemporaneo, Roma-Bari, 1990. K.E. Loone, Il cattolicesimo politico nel XIX e nel XX secolo, Bologna. F. Traniello, cattolicesimo e societa moderna in: Storia delle idee politiche economiche e sociali, vol V (a cura di L.Firpo) Torino, 1972, 553-652.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj: prof. dr. sc. Mario Strecha

--

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime

Naslov kolegija:	Pučko nasilje u 19. stoljeću		
Broj ECTS bodova:		Ukupno sati nastave:	16

Način polaganja ispita:	Pismeno		X
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini		

Cilj predmeta:

Cilj predmeta je upoznati studente s glavnim historiografskim teorijskim pristupima proučavanju fenomena pučkog nasilja. Riječ je o poticajima koji su proizašli iz antropoloških, filozofskih i socioloških istraživanja o situacijama u kojim se masa ponašala nasilno. Osim toga, cilj je predmeta pokazati kako su se teorijski pristupi proučavanju fenomena pučkog u europskoj i hrvatskoj historiografiji o 19. stoljeću odrazili u konkretnoj istraživačkoj praksi.

Okvirni sadržaj predmeta:

Kao predmet povijesnog istraživanja nasilje se relativno nedavno počelo biti proučavati na sofisticiraniji (interdisciplinarni) način. To napose vrijedi za fenomen pučkog nasilja, koje se dugo najčešće interpretiralo na teorijskoj podlozi nastaloj u 19. stoljeća. Zaostalost i neobrazovanost nižih slojeva pritom su se predstavljale kao glavni razlozi za tobože neracionalnu, instinktivnu, tj. „primitivnu“ erupciju nasilja. Pomoću suvremenih socioloških i antropoloških teorija i studija te rezultata suvremene historiografije studenti će se upoznati s novim načinom interpretacije ciljeva, dinamike i logike fenomena pučkog (kolektivnog) nasilja.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Sudionici će se upoznati s nekim rezultatima istraživanja uglednih svjetskih povjesničara. Na taj će se način suočiti ne samo s njima uglavnom slabo poznatih aspektima Europske povijesti, nego će dobiti priliku steći uvid u metodu istraživanja i interpretiranja pučkog nasilja koju će neki od njih kasnije eventualno moći primijeniti u vlastitoj istraživačkoj praksi.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Kontinuirano praćenje aktivnosti i rada studenata za vrijeme nastave; esej na odabranu temu (cca. 8-10 kartica).

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	Antun Blok, <i>Hounour and Violence</i> , Cambridge-Oxford-Malden, Polity Press and Blackwell, 2001.
2.	Alain Corbin, <i>The village of cannibals: rage and murder in France, 1870</i> , translated by Arthur Goldhammer, Cambridge, Mass., Harvard U.P., 1992 (1990).
3.	Mary Douglas, <i>Čisto i opasno: analiza predodžbi o nečistom i zabranjenom</i> , prevela s engleskoga Tatjana Bukovčan Žufika, Zagreb, Algoritam, 2004.
4.	Rene Girard, <i>Nasilje i sveto</i> , prevela s francuskog Svetlana Stojanović, Novi Sad, Književna zajednica, 1990.
5.	Dragutin Pavličević, <i>Seljačke bune i nemiri u središnjoj Hrvatskoj šezdesetih godina 19. stoljeća</i> , u: "HZ", 33-34/1 (1980-81), str. 13-50.
6.	Andrija Radenić, <i>Položaj i borba seljaštva u Sremu (od kraja XIX veka do 1914.)</i> , Izdavačka Ustanova Srpske Akademje Nauka, Beograd 1958 (neka poglavlja).
7.	Ivo Banac, <i>Nacionalno pitanje u Jugoslaviji: porijeklo, povijest, politika</i> , preveo s engleskog Josip Šentija, Zagreb, Globus, 1988 (1984), treci dio, pogl.

	4.
8.	Radit će se i na izvorima, koje će donijeti voditelj kolegija
Dopunska literatura:	
Red. br.	Naziv
1.	Lefebvre, Georges, <i>The great fear of 1789: rural panic in revolutionary France</i> , trans. by Joan White, London, New Left Books, 1973.
2.	Giorgio Agamben, <i>Homo sacer: suverena moć i goli život</i> , s talijanskog preveo Mario Kopic, Zagreb, Multimedijalni institut, 2006.
3.	Thompson, Edward P., <i>Class consciousness: the radical culture</i> , u: <i>Popular culture: past and present: a reader</i> , edited by Bernard Waites, Tony Bennet and Graham Martin, Kent, UK; Manuka: Croom Helm London in association with The Open University Press, 1982.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj:

Dr. Stefano Petrunaro, Sveučilište Ca' Foscari, Venecija

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime

Naslov kolegija:	Hrvatska mjesta pamćenja		
Broj ECTS bodova:		Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		X
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini		
Cilj predmeta:			
<p>Temeljni je cilj predmeta upoznati studente s onim dijelom historiografije koja se bavi pitanjem povijesti kolektivnih pamćenja, tj. koja pokušava odgovoriti na pitanje kada, kako kolektivna i na temelju čega se kolektivna memorija oblikuje. Osim toga, cilj predmeta je da vidi kako su iskustva inozemnih historiografija u proučavanju povijesti kolektivne memorije primijenjena u recentnoj hrvatskoj historiografskoj literaturi. Zato će se studenti na nastavi najvećim dijelom baviti analizom strane, ali i domaće literature. Posebna će pažnja biti posvećena povezanosti između politike pamćenja i nastave povijesti, kao i nekim oblicima nostalgije.</p>			

Okvirni sadržaj predmeta:

Polaznicima kolegija bit će korisno podrobnije se upoznati s istraživanjem povijesti kolektivne memorije, koje je vrlo rašireno u svjetskoj historiografiji, a koje je prisutno i u hrvatskoj historiografiji. Polazeći od iskustva istraživanja usmene povijesti povjesničari su se u novije vrijeme počeli intenzivno baviti temama kao što su „javna upotreba povijesti“ i „politika pamćenja“. Sam kolegij zamišljen je kao kritička rasprava o dometima, ali i o granicama novijih pristupa istraživanju povijesti kolektivne memorije.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Sudionici će imati priliku produbiti poznavanje tema i autora koji su se afirmirali u europskoj i svjetskoj historiografiji. Analiza specifičnih rezultata tih istraživanja će sudionicima dati primjer metode koja će obogatiti njihovo historiografsko znanje i njihove konkretne sposobnosti da se, eventualno, kasnije profesionalno bave sa sličnim temama.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Kontinuirano praćenje aktivnosti i rada studenata za vrijeme nastave; esej na odabranu temu (cca. 8-10 kartica).

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	<i>Kultura pamćenja i historija</i> , prir. Maja Brkljačić, Sandra Prlenda, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb 2006.
2.	Maurice Halbwachs, <i>La mémoire collective</i> , Paris, Presses Universitaires de France, 1950 (eng. izd. 1992).
3.	Jan Assmann, <i>Kulturno pamćenje: pismo, sjećanje i politički identitet u ranim visokim kulturama</i> , s njemačkog preveo Vahidin Preljević, Zenica, Vrijeme, 2005.
4.	Aleida Assmann, <i>Rad na nacionalnom pamćenju: kratka istorija nemačke ideje obrazovanja</i> , prevela Aleksandra Bajazetov-Vučen, Beograd, Biblioteka XX vek, 2002 (1993).
5.	Jay Winter, <i>War and Remembrance in the Twentieth Century</i> , Cambridge, Cambridge University Press, 1999.
6.	Svetlana Boym, <i>Budućnost nostalgije</i> , prev. Zia Gluhbegović, Srđa Simonović, Beograd, Geopoetika, 2005.
7.	<i>O Titu kao mitu: proslava Dana mladosti u Kumrovcu</i> , uredile Nevena Škrbić Alempijević, Kirsti Mathiesen Hjemdahl, Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta, Srednja Europa, 2006.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	<i>Lieux de memoire</i> , sous la direction de Pierre Nora, Paris, Gallimard, 1984-1992 (engl. izd. 1996-1998).
2.	<i>I luoghi della memoria</i> , a cura di Mario Isnenghi, Roma-Bari, Laterza, 1996-1997.
3.	<i>Orte der Erinnerung. Denkmal, Gedenkstätte, Museum</i> , hrsg. von Ulrich Borsdorf und Heinrich Theodor Grütter, Frankfurt a.M., Campus Verlag, 1999.
4.	<i>Kultura sjećanja: 1941.: povijesni lomovi i svladavanje prošlosti</i> , uredili Sulejman Bosto, Tihomir Cipek i Olivera Milosavljević, Zagreb, Disput, 2008.
5.	Dunja Rihtman-Auguštin, <i>Ulice moga grada</i> ; Beograd, Biblioteka XX vek,

	2000.
6.	Stefano Petrungaro, <i>Pisati povijest iznova. Hrvatski udžbenici povijesti 1918-2004.</i> , preveo Franko Dota, Zagreb, Srednja Europa, 2009. (2006).

NASTAVU IZVODE:

Voditelj:

dr. Stefano Petrungaro, Sveučilište Ca' Foscari, Venecija

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime

Naslov kolegija:	Svakodnevice zagrebačkog građanstva u 19. i 20. stoljeću		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		X
	Ostali načini		
Cilj predmeta:			
Upoznavanje studenata s raznolikim aspektima građanske svakodnevice u kontinuitetima i diskontinuitetima 19. i 20. stoljeća			
Okvirni sadržaj predmeta: Temeljni pojmovi vezani uz građanstvo i osnovni demografski podaci; struktura zagrebačkog staleškog građanstva i njegova kultura svakodnevice; uspon modernog građanstva; ritam urbanizacije; školovanje, politički i nacionalni pogledi modernog građanstva; moderna građanska kultura i njeni promicatelji; svakodnevni život- familijarni život, dokolica, kultura stanovanja; položaj žena i djece; kultura smrti; utjecaj ratova, velikih gospodarskih kriza i elementarnih nepogoda na svakodnevicu zagrebačkog građanstva, zagrebačko potrošačko društvo, stari i novi Zagreb, zagrebačka <i>kvartologija</i> .			
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:			
Stjecanje temeljnih saznanja o razvoju i svakodnevici zagrebačkog građanstva;			

upućivanje na kulturnohistorijska, mikrohistorijska i interdisciplinarna istraživanja

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Aktivnost studenata na nastavi, evaluacija nastave od strane studenata, uspjeh na ispitu

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	Sikirić, Zvezdana, Građani slobodnog i kraljevskog grada Zagreba prema Knjizi građana 1733-1799, RZHP 29, 1996., 103-128.
2.	Iskra Iveljić, Očevi i sinovi, Privredna elita Zagreba u 2.polovici 19.st., Zagreb, 2007., 278-414.
3.	Đuro Szabo, Stari Zagreb, Zagreb, 1971. ili F. Buntak, Povijest Zagreba, Zagreb, 1996. ili I. Karaman-I. Kampuš, Tisućljetni Zagreb: od davnih naselja do suvremenog velegrada, Zagreb, 1994. ili I. Perić, Zagreb od 1850. do suvremenog velegrada, Zagreb, 2006. Valentina Guljin-Zrinić, Kvarovska spika, Zagreb, 2009. Zagreb – modernost i grad (ur. Feđa Vukić), Zagreb, 2003.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Bidermajer u Hrvatskoj, Zagreb, 1997.; Historicizam u Hrvatskoj, Zagreb, 2000.; Secesija u Hrvatskoj, Zagreb, 2004.
2.	24 sata heroja: Mladen Kauzlarić – ukus međuratnog Zagreba, Muzej grada Zagreba, 2003.
3.	Zagreb i «Svijet»/»Svijet» i Zagreb dvadesetih..., Muzej grada Zagreba, 2006. Franjo M. Fuis, Podzemni Zagreb i druge reportaže (1934.-1941.), Koprivnica, 2003.
4.	Josip Horvat, Preživjeti u Zagrebu: dnevnik 1943-1945, Zagreb 1989. Ante Marinović-Uzelac, Socijalni prostor grada, Zagreb, 1978. Ivo Maroević, Hrvatska arhitektura pedesetih : kontinuitet moderne u okruženju socijalizma, Život umjetnosti: časopis za suvremena likovna zbivanja, 38 (2004), 71-72, 141-145. Ivo Maroević, Zagreb njim samim, Zagreb, 1999. Dunja Rihtman-Auguštin, Ulice moga grada: antropologija domaćeg terena, Beograd, 2000.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj: prof. dr. Iskra Iveljić, prof. dr. Ivica Šute

--

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime

Naslov kolegija:	Svakodnevice socijalističke Hrvatske		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		70% na temelju odabrane literature
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini		30% sudjelovanje u raspravi
Cilj predmeta:			
Cilj je utvrditi glavne odrednice povijesti svakodnevnoga života u Hrvatskoj u razdoblju od 1945. do 1990. godine te utjecaj političkih, gospodarskih i društvenih okolnosti na razinu životnoga standarda i blagostanja. Interdisciplinarnim pristupom uspostavljat će se veze domaće i inozemne literature s domaćim izvorima te stvarati pretpostavke za samostalan istraživački rad na području povijesti svakodnevice XX. st.			
Okvirni sadržaj predmeta:			
Hrvatska je u desetljećima poslije Drugoga svjetskoga rata prolazila kroz dugo razdoblje ubrzanog gospodarskog i društvenog razvoja te krajem sedamdesetih dosegla najvišu razinu blagostanja u socijalizmu, a potom zašla u krizne osamdesete. Ubrzana industrijalizacija i urbanizacija utjecale su na niz drugih modernizacijskih procesa, među kojima i na oblikovanje potrošačkoga društva, što se osjetilo na raznim područjima svakodnevnoga života. Teme kao što su opremanje stambenoga prostora trajnim potrošnim dobrima, motorizacija i uključivanje u masovni turizam nije moguće razmotriti bez sagledavanja političke, ekonomske i ideološke pozadine, bez konteksta koji čine specifični jugoslavenski socijalizam i otvorenost državnih granica. U takvim su okolnostima svakodnevicu činili kupovina u inozemstvu kao i ideologizirani praznici i rituali, te poriv prema konzumerizmu kao i socijalističko iščekivanje komunizma. U analizi pojedinih fenomena svakodnevice kao primjeri će se koristiti razni oblici pisane i audiovizualne građe.			
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:			
Studenti će moći prepoznati osobitosti svakodnevnoga života u socijalističkoj Hrvatskoj, utvrditi različite faze u razvoju pojedinih fenomena povijesti svakodnevice, znati kritički pristupati postojećoj literaturi iz toga područja, analizirati raznovrsne povijesne izvore te argumentirano raspravljati.			
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:			
Od studenata se očekuje aktivno sudjelovanje u nastavi, u obliku rasprave o ponuđenim			

izvorima i literaturi, što donosi 30% ocjene. Usmeni ispit polaže se prema dogovorenoj literaturi i donosi 70% ocjene. S obzirom na bodovnu vrijednost kolegija, odabrana ispitna literatura ne smije biti opsega manjeg od 300 stranica.
Vijeće programa, u suradnji s nositeljem predmeta, organizirat će vrednovanje nastave putem anonimne ankete.

Literatura potrebna za polaganje ispita: (izborna)

Red. br.	Naziv
1.	Adrić, Iris i dr., ur, <i>Leksikon YU mitologije</i> . Postscriptum i Rende, Zagreb i Beograd, 2004.
2.	Čale Feldman, Lada, Ines Prica, ur., <i>Devijacije i promašaji. Etnografija domaćeg socijalizma</i> . Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, 2006.
3.	Dijanić, Dijana, Mirka Merunka-Golubić, Iva Niemčić, Dijana Stanić, <i>Ženski biografski leksikon. Sjećanje žena na život u socijalizmu</i> . Centar za ženske studije, Zagreb, 2004.
4.	Družić, Ivo, ur., <i>Hrvatski gospodarski razvoj</i> . Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Politička kultura, Zagreb, 2003.
5.	Duda, Igor, <i>Pronađeno blagostanje. Svakodnevni život i potrošačka kultura u Hrvatskoj 1970-ih i 1980-ih</i> . Srednja Europa, Zagreb, 2010. (U pripremi za tisak!)
6.	Duda, Igor, <i>U potrazi za blagostanjem. O povijesti dokolice i potrošačkog društva u Hrvatskoj 1950-ih i 1960-ih</i> . Srednja Europa, Zagreb, 2005.
7.	Mirković, Igor, <i>Sretno dijete</i> . Fraktura, Zaprešić, 2005.
8.	Novak, Božidar, <i>Hrvatsko novinarstvo u 20. stoljeću</i> . Golden marketing i Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.
9.	Senjković, Reana, <i>Izgubljeno u prijenosu. Pop iskustvo soc culture</i> . Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, 2008.
10.	Sklevicky, Lydia (prir. Dunja Rihtman-Auguštin), <i>Konji, žene, ratovi</i> . Ženska infoteka, Zagreb, 1996.
11.	Škarica, Siniša, <i>Kad je rock bio mlad. Priča s istočne strane 1956.–1970</i> . VBZ, Zagreb, 2005.
12.	Vončina, Nikola, <i>TV osvaja Hrvatsku. Prilozi za povijest radija i televizije u Hrvatskoj III (1954.–1958.)</i> . Treći program HR, Posebno izdanje, Zagreb, 1999.
13.	Vukonić, Boris, <i>Povijest hrvatskog turizma</i> . Prometej, Zagreb, 2005.

Dopunska literatura: (izborna)

Red. br.	Naziv
1.	Crowley, David, Susan E. Reid, ur., <i>Socialist Spaces. Sites of Everyday Life in the Eastern Bloc</i> . Berg, Oxford i New York, 2000.
2.	Luthar, Breda, "Remembering Socialism. On Desire, Consumption and Surveillance", <i>Journal of Consumer Culture</i> , 2006., 2, 229-259.
3.	Palairret, Michael, "The Rise and Fall of Yugoslav Socialism. A Case Study of the Yugo Automobile Enterprise 1954–92", <i>Economic Transformations in East and Central Europe. Legacies from the Past and Policies for the Future</i> , David F. Good, ur., Routledge, London, 1994., 93–109.
4.	Patterson, Patrick Hayder, "Truth Half Told. Finding the Perfect Pitch for Advertising and Marketing in Socialist Yugoslavia, 1950–1991", <i>Enterprise and Society</i> , 2003., 4, 179–225.
5.	Reid, Susan E., David, Crowley, ur., <i>Style and Socialism. Modernity and</i>

	<i>Material Culture in Postwar Eastern Europe.</i> Berg Publishers, Oxford i New York, 2000.
--	--

NASTAVU IZVODE:

Voditelj:

dr. sc. Igor Duda, izv. profesor, Filozofski fakultet, Pula

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime

Naslov kolegija:	Ženske udruge u prvoj polovici 20. stoljeća		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		X
	Ostali načini		
Cilj predmeta:	Kolegij će prikazati razvoj i djelovanje ženskih udruga u Hrvatskoj od početka 20. stoljeća do Drugog svjetskog rata u kontekstu socijalnih, političkih i kulturnih procesa toga razdoblja. Cilj je ukazati kako se kroz proučavanje manjih, specifičnih segmenata društva može dobiti dublji uvid u djelovanje, širenje i posljedice makro procesa (primjerice demokratizacije, nacionalizacije, raspada Austro-Ugarske i stvaranja Jugoslavije). Ženske udruge pri tome nisu puki receptori već aktivni sudionici promjena te se na primjeru njihovog djelovanja mogu analizirati strategije promicanja i širenja ideja i umrežavanja. Poseban problem su promjene i tranzicije kroz koje ženske udruge prolaze usporedno s političkim i socijalnim promjenama te politika koju vode kako bi se izborile za što bolju poziciju u državi, društvu i unutar šireg ženskog pokreta. Napokon, kroz obradu djelovanja ženskih udruga otvara se niz tema: dinamične promjene u položaju žena u prvoj polovici 20. stoljeća, utjecaj i uloga nevladinih organizacija, značajne žene toga razdoblja i njihovo umrežavanje, socijalna povijest prve polovice 20. stoljeća.		
Okvirni sadržaj predmeta:	Teorijski aspekti rodne povijesti; Razvoj ženskih udruga s posebnim osvrtom na		

Zemaljsku gospojinsku udrugu za naobrazbu i zaradu ženskinja u Hrvatskoj i Slavoniji, Udrugu učiteljica Kraljevine Hrvatske i Slavonije, Jugoslavenski ženski savez, Udrugu univerzitetski obrazovanih žena i Hrvatsku ženu; Međunarodna aktivnost domaćih ženskih udruga: internacionalni savezi (ICW, IAW, The Women's International League for Peace and Freedom), lokalni savezi (Mala ženska antanta, Jednota slavenskih žena, Balkanski savez). Društveni ili politički projekti koje su udruge aktivno pomagale ili mu se suprotstavljale: pacifizam, jugoslavenski unitarizam, demokracija, politička i ekonomska suradnja balkanskih ili srednjoeuropskih zemalja, obrazovne reforme. Specifične „ženske“ akcije udruga: promicanje prava žena na obrazovanje, prava na zapošljavanje, politička prava, problematizacija položaja žena u društvu. Politika ženskih udruga- pravila, strategije, sukobi, uspjesi i neuspjesi. Ženske udruge kao prostor umrežavanja žena, socijalnog etabliranja, druženja, potpore, zabave, prijateljstva i putovanja.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Studenti će se upoznati s teoretskom bazom rodne povijesti i specifičnim znanjem o radu ženskih udruga i općenito položaju žena u Hrvatskoj u prvoj polovici 20. stoljeća te steći širi uvid u strategije i utjecaje glavnih političkih i društvenih procesa toga razdoblja.

Razvijat će se analitički i problemski pristup izvorima i tekstovima (koji će biti pripremljeni za nastavu).

Razvijat će se vještine diskusije i argumentiranog iznošenja mišljenja i ideja.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Studentsko napredovanje pratit će se kroz njihovu aktivnost na nastavi te ispunjavanje dogovorenih obaveza, a kvalitetu i uspješnost izvedbe nastave ocijeniti će sami studenti u anonimnoj anketi na kraju kolegija.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	Karen Offen, ur. <i>Globalizing feminisms 1789-1945</i> . London i New York, 2010.,133-170.
2.	Jovanka Kecman. <i>Žene Jugoslavije u radničkom pokretu i ženskim organizacijama 1918-1941</i> . Beograd, 1978.
3.	Lucija Benyovsky. „Dobrotvorna gospojinska društva u Hrvatskoj od osnivanja do Prvog svjetskog rata“. Časopis za suvremenu povijest 30/1 (1998). 73-93.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	S. P. Ramet. <i>Gender Politics in the Western Balkans: Women and Society in Yugoslavia and the Yugoslav Successor States</i> . University Park, PA, 1999.
2.	I. Sulkunen, L. Nevala-Nurmi, P. Markkola, ur. <i>Suffrage, Gender and Citizenship. International Perspectives on Parliamentary Reforms</i> . Newcastle upon Tyne ,2009.
3.	K. Passmore, ur. <i>Women, Gender and Fascism in Europe 1919-1945</i> . Manchester, 2003.
4.	Iskra Iveljić, <i>Očevi i sinovi. Privredna elita Zagreba u drugoj polovici 19.</i>

	stoljeća, Zagreb, 2007.
5.	Ida Ograjšek Gorenjak, <i>Opasne iluzije: Rodni stereotipi u međuratnoj Jugoslaviji</i> , Zagreb, 2014.
6.	Dubravka Peić Čaldarević. „Osnovne karakteristike profesionalnih djelatnosti žena u Hrvatskoj između dvaju svjetskih ratova (1919-1941)“, <i>Časopis za suvremenu povijest</i> 29/3 (1997): 491-503.
7.	L.J. Rupp, 'Transnational Women's Movements', <i>European History Online</i> . Dostupno na : http://ieg-ego.eu/en/threads/transnational-movements-and-organisations/international-social-movements/leila-j-rupp-transnational-womens-movements
	Andrea Feldman, prir. <i>Žene u Hrvatskoj: ženska i kulturna povijest</i> . Zagreb, 2004., str. 235-247.
	Sandra Prlenda. „Prema povijesti jugoslavenskih feminizama“. U <i>Kako je bilo... O Zagorki i ženskoj povijesti</i> , ur. Sandra Prlenda, 191-203. Zagreb, 2011.

NASTAVU IZVODI:

Voditelj: doc.dr.sc. Ida Ograjšek Gorenjak

Naslov kolegija:	Povijesna epidemiologija modernoga doba		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		X
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini		
Cilj predmeta:	<p>Cilj predmeta je ispitati mogućnosti konceptualizacije bolesti kao društvenoga fenomena. Pri tom će se odnos bolesti i društva pokušati sagledati u okviru teorije o patocenozi kao dihotomni odnos određen težnjom bolesti da se održi u nekom društvu i težnjom društva da se oblikuje kao sustav kolektivne obrane protiv bolesti. Također, nastojat će se afirmirati interdisciplinarni pristup u istraživanju socijalne povijesti te u inovativnom prevladavanju metodoloških ograničenja s kojima se povijesna metoda u tim istraživanjima susreće.</p>		
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>Sadržajnu okosnicu predmeta predstavlja multiperspektivno problematiziranje bolesti kao društvene pojave. Kao teorijska osnova takvog pristupa i polazišna točka u</p>		

razmatranjima uzete su postavke teorije o patocenozama po kojoj je svaka bolest određena suodnosom svih bolesti koje istovremeno supostoje na istom mjestu. Pri tom su kulturne i društvene datosti vremena istodobno činitelji postignutog ekvilibrija i buduće promjene.

Predmet razmatranja bit će velike epidemijske bolesti modernoga doba zastupljene na hrvatskom prostoru (velike boginje, kolera, dizenterija, malarija, sifilis, tuberkuloza, pandemijska influenza)

Razmatrat će se istraživački i metodološki pristupi (i mogućnosti) te dosadašnje spoznaje onoga što bi se moglo nazvati socijalnom poviješću bolesti.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Razvijene sposobnosti problematiziranja, konceptualiziranja i kontekstualiziranja epidemioloških aspekata u sociopovijesnoj analizi; sposobnost metodološkog impostiranja slojevite sociopovijesne analize; poznavanje načela, mogućnosti i ograničenja kod interdisciplinarnog metodološkog povezivanja; usvojena proširena saznanja o metodološkim modelima primjenjivima u specifičnim istraživanjima socijalne povijesti.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Aktivnost studenata na nastavi i individualnim konzultacijama, evaluacija nastave od strane studenata, uspjeh na ispitu.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
	F. F. Cartwright, <i>A Social History of Medicine</i> . London: Longmann, 1977.
	F. F. Cartwright, M. Biddiss, <i>Bolest i povijest</i> . Zagreb: Naknada Ljevak, 2006.
	M. D. Grmek, <i>Povijest side: počeci, širenje i uzroci jedne epidemijske bolesti naših dana</i> . Zagreb: Nakladni zavod Globus, 1996. (poglavlja 9. i 14.)

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
	D. Couergau (ur.), <i>Methodology and epistemology of Multilevel Analysis: Approaches from Different Social Sciences</i> . Dordrecht: Springer Science + Business Media, 2003.
	A. W. Crosby, <i>America's forgotten pandemic: The Influenza of 1918</i> . Cambridge: Cambridge University Press, 1989.
	T. Dormandy, <i>The White Death: A History of Tuberculosis</i> . New York:

Rochester University Press, 2000.

Ž. Dugac, *Kako biti čist i zdrav: Zdravstveno prosvjeđivanje u međuratnoj Hrvatskoj*. Zagreb: Srednja Europa 2010.

D. Koplow, *Smallpox: The Fight to Eradicate a Global Scourge*. Berkeley and Los Angeles, CA: University of California Press, 2003.

D. Porter (ur.), *The History of Health and the Modern State*. Amsterdam: Rodopi, 1994.

C. Quatel, *History of Syphilis*. Oxford: Polity, 1990.

NASTAVU IZVODI:

Voditelj:

doc. dr. sc. Nikola Anušić

Naslov kolegija:	Izvori i metode istraživanja u povijesnoj demografiji		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		X
	Ostali načini		
Cilj predmeta:			
Cilj predmeta je osvijetliti različite poglede i znanstvene pristupe u povijesnodemografskim istraživanjima, utvrditi njihovu primjenjivost, kao i druge elemente i odnose koji otvaraju mogućnosti širega, produbljenijeg, ali također iznijansirano sagledavanja fenomena društvenopovijesnog razvoja stanovništva. Pritom bi se studenti upoznali s ključnim izvorima i istraživačkim metodama populacijskih procesa iz takozvanog predstatističkog i statističkog razdoblja koji su imali različite učinke: od trenutne promjene, do posrednih, dugoročnih promjena u strukturama stanovništva.			
Okvirni sadržaj predmeta:			
Kritička analiza i doseg izvora u povijesnodemografskim istraživanjima; ocjena validnosti izvora i uklanjanje njihovih nedostataka; primjena i doseg serijalnih izvora u povijesnodemografskim istraživanjima; metoda mikrosimulacije u primjeni popisa stanovništva prije modernih općih popisa; metoda „reprezentativne kapi“ (poznata kao			

Vekarićeva metoda) u predstatističkom istraživanju; genealoška metoda kao „potpora“ pri analizi matičnih knjiga i drugih izvora (primjerice *Stanja duša*); drugi metodološki postupci u povijesnodemografskim istraživanjima; utvrđivanje faktora utjecaja i korelacije na demografske trendove (klimatski, prehrambeni: obilje, nestašice, gladi; tradicijski, obiteljski, gospodarski i drugi faktori pri kontekstualizaciji kvantitativnih pokazatelja; interpretacija i generalizacija demografskih procesa do suvremenosti.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Stjecanje dodatnih saznanja o metodološkim obrascima i mogućnostima odabira metoda u specifičnim prilikama povijesnog razvoja stanovništva Hrvatske; upućivanje na posebnosti društvene stvarnosti i posebnosti spoznajnih metoda te stvarnosti, osobito na razlike u raspoloživim izvorima na mikrorazini; poticanje samostalnog rada studenata na raznim vrstama izvora te određivanje granica usporedivosti kako bi se, bez smanjivanja analitičkih mogućnosti, izbjegle moguće greške.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Aktivnost studenata na nastavi i individualnim konzultacijama, evaluacija nastave od strane studenata, uspjeh na ispitu.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
	V. Stipetić, N. Vekarić, <i>Povijesna demografija Hrvatske</i> . Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku. Zagreb- Dubrovnik, 2004.
	D. T. Rowland, <i>Demographic Methods and Concepts</i> . Oxford University Press, 2003.
	M. Bertoša, Matične knjige –arhivsko vrelo u demografskim previranjima predindustrijske Europe. <i>Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci</i> 41-42 (2000), 315-352.
	S. Bertoša, Puljske matične knjige kao izvor za povijest migracija: doseljenici iz središnje Hrvatske, Ugarske i slovenskih zemalja pod austrijskom vlašću (1613.-1817.) <i>Povijesni prilozi</i> 19 (2000), 181-198.
	N. Vekarić, Metoda „reprezentativne kapi“ i genealoška metoda u povijesnoj demografiji. <i>Povijesni prilozi</i> 39 (2010), 23-38.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
	N. Vekarić, Mijene dobnih struktura i procesi demografske tranzicije, <i>Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku</i> , 35, 1997, 109-149.
	N. Vekarić i B. Vranješ-Šoljan,), Početak demografske tranzicije u Hrvatskoj. <i>Anali Zavoda za povijesne znanosti HAZU</i> (2009), 9-60.
	J. Čapo, <i>Vlastelinstvo Cernik: gospodarstvene i demografske promjene na hrvatskome selu u kasnome feudalizmu</i> . Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, 1991.

	Hannes Grandics, <i>Obitelj i socijalne promjene u hrvatskim selima</i> (18. - 20. st.), FFpress, Zagreb, 2012.
--	---

NASTAVU IZVODI:

Voditelj: prof. dr. Iskra Iveljić

Suradnici: prof. dr. Božena Vranješ-Šoljan (prof. u miru)

Naslov kolegija:	Vizualizacija hrvatskog 19. stoljeća – građansko društvo, politika i umjetnost kroz vizualne izvore		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		X
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini		
Cilj predmeta:	<p>Cilj predmeta je upoznavanje s glavnim vizualnim izvorima za hrvatsku povijest 19. stoljeća i njihovom interpretacijom. Ovi izvori uključuju kako arhitekturu, slikarstvo i skulpturu, tako i predmete umjetničkog obrta, fotografije, grafike (ponajprije oleografije), karikature, plakate, skulpture i druge vizualne medije.</p> <p>Osim nastave u učionici, u sklopu predmeta predviđen je i posjet stalnim postavama i izložbama u muzejima i galerijama, ukoliko se one uklapaju u program izbornog kolegija, odnosno ukoliko se odnose na hrvatsku umjetnost i povijest 19. stoljeća. Ti posjeti služe kako bi se doktorandi upoznali s institucijama koje čuvaju vizualne izvore, odnosno kako bi im se olakšalo pronalaženje vizualnih izvora potrebnih za izradu njihovih doktorskih disertacija.</p> <p>Osim preko izložaba i posjete muzejskim institucijama doktorandi će biti upoznati s nacionalnim i međunarodnim bazama podataka vizualnih izvora.</p> <p>Predavanjima na kolegiju doktorandi će se, nadalje, upoznati s tipovima analize i interpretacije vizualnih izvora, teorijama i metodama, kao i korištenjem vizualnih izvora u odnosu na druge izvore u historiografiji.</p>		
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>Različiti teorijsko-metodološki pristupi istraživanju i interpretaciju vizualnih izvora predstaviti će se putem predavanja na fakultetu te putem terenske nastave.</p> <p>Na predavanjima na fakultetu osobita će se pozornost posvetiti temama vezanima za ključne osobe političkog i kulturnog života Hrvatske u 19. stoljeću poput biskupa Josipa</p>		

Jurja Strossmayera, Ise Kršnjavog, bana Khuen-Héderváryja i kako su se političke ideologije koje su propagirali manifestirale na polju vizualnih umjetnosti. Nadalje, putem vizualnih izvora poput portreta, fotografija, nadgrobnih spomenika i arhitektonskih ostvarenja prikazat će se transformacija građanskog društva kroz 19. stoljeće.

Terenske će se nastave, po mogućnosti, realizirati u Zagrebu na odabranim lokalitetima prikladnima za istraživanje vizualnih izvora vezanih za hrvatsku povijesti 19. stoljeća (Mirogoj, palača Odjela za bogoštovlje i nastavu Zemaljske vlade u Opatičkoj 10, zgrada Hrvatskog državnog arhiva, itd.) te na izložbama i u muzejima.

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:

Slušanjem i polaganjem predmeta doktorandi će proširiti saznanja o temeljnim teorijskim paradigmatima, središnjim historijskim subdisciplinama i ključnim metodama i konceptima koji se mogu primijeniti na analizu vizualnih materijala iz takozvanog dugog 19. stoljeća u Hrvatskoj (odnosno razdoblja od kraja 18. stoljeća do 1918.). Putem terenskoga rada, izradom seminara u suradnji s nastavnikom te upoznavanjem s literaturom doktorandi će proširiti saznanja o specifičnim znanjima i vještinama odgovarajuće primjene teorija i metoda na vlastita istraživanja kao i prikladne teorijsko-metodološke konceptualizacije svog doktorskog rada. Dalje će unaprijediti vještinu analize i interpretacije vizualnih izvora (ikonografska, ikonološka i druge metode interpretacije) a s ciljem razvijanja vlastite šire teorijsko-metodološke kulture za daljnji profesionalni razvoj.

Doktorandi će se upoznati s najnovijim istraživanjima s polja vizualnih umjetnosti 19. stoljeća u Hrvatskoj kao i mogućnosti primjene tih istraživanja u njihovim disertacijama, a s ciljem kontinuiranog unapređivanja vlastite istraživačke i analitičko-interpretativne prakse.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Osnova za evaluaciju individualnog studentskog doprinosa bit će aktivnost na nastavi i konzultacijama te samostalni rad.

Na kraju nastave predviđen je pisani seminarski rad. Doktorandi će dobiti priliku i sami ocijeniti nastavu u formi anonimne ankete.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	Peter Burke, Očevid. Upotreba slike kao povijesnog dokaza, Antibarbarus, Zagreb, 2003.
2.	Iskra Iveljić, Očevi i sinovi: privredna elita Zagreba u drugoj polovici 19. Stoljeća, Leykam international, Zagreb, 2007.
3.	Olga Maruševski, Iso Kršnjavi kao graditelj, DPUH, Zagreb, 1986.
4.	Snješka Knežević, Zagrebačka zelena potkova, Školska knjiga, Zagreb, 1996.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Bidermajer u Hrvatskoj, MUO, Zagreb, 1997.
2.	Historicizam u Hrvatskoj, MUO, Zagreb, 2000.
3.	Secesija u Hrvatskoj, MUO, Zagreb, 2004.
	Napomena: pojedinačna literatura bit će dogovarana s nastavnicima.

NASTAVU IZVODI:

Voditelj: dr. sc. Dragan Damjanović, izv. prof., Odsjek za povijest umjetnosti

Suradnik u nastavi (suizvođač):

Naslov kolegija:	Totalitarizam i masovna politika, 1900.-1945.		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		X
	Ostali načini		
Cilj predmeta:	Upoznavanje studenata s konceptima i teorijama vezanima uz pojavu masovne politike i totalitarizma u prvoj polovici dvadesetoga stoljeća		
Okvirni sadržaj predmeta:	Temeljni pojmovi vezani uz masovnu politiku i masovne pokrete; koncepti i teorije fašizma, totalitarizma; upoznavanje s načinima i praksom masovne mobilizacije i propagande; nasilje kao praksa; transnacionalni aspekti		
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:	Stjecanje temeljnih saznanja o osnovnim suvremenim konceptima i teorijama vezanima uz pitanja fašizma, masovne politike, totalitarizma; upućivanje na interdisciplinarni, transnacionalni i komparativni pristup istraživanjima		
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:	Aktivnost studenata na nastavi, evaluacija nastave od strane studenata, uspjeh na ispitu		
Literatura potrebna za polaganje ispita:			
Red. br.	Naziv		
1.	Peter Grieder, "In Defense of Totalitarianism as a Tool of Historical Scholarship" in <i>Totalitarian Movements and Political Religions</i> , Vol. 8. No. 3., 2007.: 563.-589.		
2.	Hannah Arendt, <i>Izvori totalitarizma</i> , (Zagreb: Disput d.o.o., 2016.)		
3.	Maureen S. Hiebert: Theorizing Destruction: Reflections on the State of Comparative Genocide Theory, u: <i>Genocide Studies and Prevention</i> , br.3(2008).		

4.	Mark Biondich, Stjepan Radić, the Croatian Peasant Party, and the Politics of Mass Mobilization, 1904-1928, University of Toronto Press, Toronto-Buffalo-London 2000.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Emilio Gentile, "Fascism, Totalitarianism and Political Religion: Definitions and Critical Reflections on Criticism of an Interpretation" in Roger Griffin, ed. <i>Fascism, Totalitarianism and Political Religion</i> (London and New York: Routledge, 2005.), 32.-82.
2.	Constantin Iordachi, "Comparative Fascist Studies: an Introduction" in Constantin Iordachi, ed. <i>Comparative Fascist Studies: New Perspectives</i> (London and New York: Routledge, 2010.), 1.-51.
3.	The Holocaust - Origins, Implementation, Aftermath, ur. Omer Bartov; članak Saul Friedlaender - The Extermination of European Jews in historiography: Fifty years later (79-91)
4.	Cooperatives in Ethnic Conflicts: Eastern Europe in the 19th and early 20th Century (ed. Torsten Lorenz), Frankfurter Studien zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Ostmitteleuropas, band. 15, Berlin 2006., odabrana poglavlja;
5.	Roumen Daskalov, Debating the Past. Modern Bulgarian History – From Stambolov to Zhivkov, CEU Press 2011., 87-143.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj: izv. prof. dr. Ivica Šute

--

Suradnici:

Red. br.	Ime i prezime
	doc. dr. Goran Hutinec

Naslov kolegija:

Tranzicija hrvatskih elita iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu

Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		X
	Ostali načini		
Cilj predmeta:			
<p>Cilj predmeta je analizirati različite segmente hrvatske elite tijekom posljednje faze postojanja Habsburške Monarhije te prikazati njihovu višestranu tranziciju u novu jugoslavensku državu u razdoblju od početka 20. stoljeća do 1930-ih godina.</p> <p>Naglasak predmeta bit će na pomnom razlikovanju kontinuiteta i diskontinuiteta u svrhu stvaranja široke i uravnotežene slike o hrvatskim elitama tijekom spomenute tranzicije, pri čemu će biti obuhvaćeni njihov javni i profesionalni kao i svakodnevni život. Jesu li elite bile spremne prilagoditi se novoj situaciji ili su bile sklonije pružiti otpor? Kako je tranzicija utjecala na njihov profesionalni i privatni život? Koje su bile njihove strategije za očuvanje položaja na društvenom vrhu? Jesu li uspjele zadržati svoj elitni status ili su ih (postupno ili naglo) zamijenili novi ljudi? Ako da, prema kojim kriterijima, odnosno jesu li nacionalna i politička pripadnost bili odlučujući faktori?</p> <p>S obzirom da su elita, odnosno elite, vrlo široka kategorija temeljena na raznovrsnim kriterijima (društvenim, političkim, nacionalnim, gospodarskim, rodnim itd.) na predmetu neće biti moguće detaljno bavljenje tranzicijom svih njenih pripadnika. Budući da su opća politička i nacionalna pitanja već bila predmet istraživanja hrvatske, slovenske, srpske itd. kao i europske historiografije, predmet će biti prvenstveno usmjeren na druge aspekte – kulturne, obrazovne, gospodarske, društvene, rodne i znanstvene. To, naravno, ne znači da će nacionalna i politička problematika biti zanemarena. Iako će na nastavi fokus biti na plemstvu, privrednoj i intelektualnoj eliti (povjesničarima i sveučilišnim profesorima) te ženama, doktorandi će se moći usredotočiti na one elite za koje imaju poseban istraživački interes.</p> <p>Središnji je cilj tako postavljenog rada na predmetu uspoređivanje mehanizama regrutacije elita u zadnjoj fazi habsburške i u prvoj fazi jugoslavenske države, s ukazivanjem na (ne)podudarnosti između naslijeđenih struktura, utjecaja i načina života s novom političkom stvarnosti.</p>			
Okvirni sadržaj predmeta:			
<p>Kritička analiza dosadašnjih istraživanja o elitama u hrvatskoj povijesti druge polovice 19. stoljeća i prve polovice 20. stoljeća te dominantnog prikaza Habsburške Monarhije i prve Jugoslavije u znanstvenoj literaturi; koncept tranzicije; teorije elita; glavna obilježja tranzicije iz habsburške u jugoslavensku državu; studije slučajeva (plemstvo i privredna elita; povjesničari i sveučilišni profesori; žene i sveučilište); komparacija tranzicije hrvatskih elita sa slovenskim i srpskim te srednjoeuropskim elitama.</p>			
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:			
<p>Produbljivanje znanja o Habsburškoj Monarhiji i prvoj Jugoslaviji, posebno tranziciji iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu; stjecanje novih znanja o tranziciji</p>			

hrvatskih elita iz Habsburške Monarhije u Jugoslaviji te tranziciji elita općenito; razumijevanje metodoloških specifičnosti rada na predočenim studijama slučajeva; razumijevanje problematike generalizacije na temelju obrađivanih studija slučajeva; stjecanje vještine samostalnog rada (doktorandi će obraditi studiju slučaja iz problematike tranzicije elita po vlastitom izboru); stjecanje vještine proučavanja hrvatske povijesti u širem regionalnom i europskom kontekstu te njezina kompariranja.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:

Aktivnost studenata na nastavi i individualnim konzultacijama, evaluacija nastave od strane studenata, uspjeh na ispitu.

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
1.	Pieter M. Judson, <i>Povijest Habsburškog Carstva</i> , Zagreb, 2018.
2.	<i>Jugoslavija u istorijskoj perspektivi</i> , Beograd, 2017.
3.	Judit Pál, Vlad Popovici (eds), <i>Elites and Politics in Central and Eastern Europe (1848-1918)</i> , Frankfurt am Main et al., 2014.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
1.	Adam Kożuchowski, <i>The Afterlife of Austria-Hungary: The Image of the Habsburg Monarchy in Interwar Europe</i> , Pittsburgh, 2013.
2.	<i>The Entangled Histories of Vienna, Zagreb and Budapest (18th - 20th Century)</i> , Iskra Iveljić (ed.), Zagreb, 2015.
3.	Iskra Iveljić, <i>Anatomija jedne velikaške porodice – Rauchovi</i> , Zagreb, 2014.
5.	Ida Ograjšek Gorenjak, <i>Opasne iluzije: Rodni stereotipi u međuratnoj Jugoslaviji</i> , Zagreb, 2014.
6.	Dinko Župan, <i>Mentalni korzet: spolna politika obrazovanja žena u Banskoj Hrvatskoj (1868.- 1918.)</i> , Osijek, Slavonski Brod, 2013.
7.	Pieter Troch, <i>Nationalism and Yugoslavia: Education, Yugoslavism and the Balkans before World War II</i> , London – New York, 2015.
	Opširnija bibliografija: Selected Bibliography, http://croelite.ffzg.unizg.hr/
	Ostala specifična literatura u dogovoru s nastavnicima

NASTAVU IZVODI:

Voditelj: prof. dr. sc. Iskra Iveljić

Suradnici u nastavi: doc. dr. sc. Ida Ograjšek Gorenjak, doc. dr. sc. Branimir Janković, dr. sc. Željko Dugac, znan. savjetnik, prof. dr. Božena Vranješ-Šoljan, red. prof. u miru

Politika povijesti: teorijska polazišta i prakse u socijalističkoj

Naslov kolegija:	Jugoslaviji i suvremenoj Hrvatskoj		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		
	Ostali načini		X
Cilj predmeta:	<p>Cilj je predmeta upoznati teorijska i istraživačka polazišta politike povijesti kao znanstvene discipline i analitičke kategorije koja se bavi političko-legitimacijskim funkcijama različitih interpretacija povijesti u određenom vremenu. Cilj predmeta je i upoznati prakse povezane s politikama povijesti u socijalističkoj Jugoslaviji i suvremenoj Hrvatskoj. Teorijska će se znanja primijeniti u kritičkoj analizi ključnih dokumenata koji pokazuju kontinuitete i promjene u načinu na koji društva i njegove političke elite tematiziraju iskustva s poviješću od 1940-ih godina do danas. Analizirat će se kako se i zašto povijest upotrebljava za aktualne političke potrebe, značenja koja se u određenom vremenu pridaju određenim prošlim događajima te posljedice koje proizlaze iz takvih tumačenja i takve uporabe prošlosti. Odabrani dokumenti će se promatrati kao instrumenti prenošenja službeno sankcioniranog sjećanja te analizirati u kontekstu vremena u kojemu su nastali, čime će studenti produbiti i svoja znanja u razdobljima koja se proučavaju i svoje analitičke vještine. Osobita pozornost posvetit će se ključnim akterima različitih politika povijesti u pojedinim analiziranim razdobljima.</p>		
Okvirni sadržaj predmeta:	<p>Kroz obradu djelovanja različitih politika povijesti otvara se niz tema i dobiva uvid u različite makroprocese: pitanja identiteta i traume; način na koji određena značenja i tumačenja koja se pridaju prošlosti ostvaraju legitimacijsku ili (dez)integracijsku funkciju u društvima socijalističke Jugoslavije i suvremene Hrvatske ili omogućuju razgraničenje prema državi i poretku koji su prethodili razdoblju u kojemu nastaju određene politike povijesti; način na koji određene politike povijesti polariziraju društvo stvarajući podijeljeno sjećanje na događaje poput Drugog svjetskog rata ili ratova 1991.–1995. na (post)jugoslavenskom prostoru.</p> <p>Kritički će se analizirati dokumenti poput odabranih tekstova Josipa Broza Tita o Drugom svjetskom ratu (primjerice članak <i>Borba naroda porobljene Jugoslavije</i> iz 1944. ili politički referat na V. kongresu KPJ 1948.), programatski dokumenti (npr. M. Đilas, <i>O nacionalnoj istoriji kao vaspitnom predmetu</i>), odabrani dijelovi knjiga koje su predstavljale službene historije (npr. <i>Historija naroda Jugoslavije, Pregled istorije SKJ</i>), polemike koje su proizašle iz rasprava o tim djelima (npr. primjedbe Instituta za historiju radničkog pokreta na <i>Pregled istorije Jugoslavije</i>), govor Franje Tuđmana na I. saboru HDZ-a, Izvorišne osnove Ustava Republike Hrvatske, Deklaracija o Domovinskom ratu, Deklaracija o Oluji, Dokument dijaloga, polemike o udžbenicima i školskim programima povijesti.</p>		

Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog ispita:	
Studenti će steći teorijska znanja o politici povijesti kao znanstvenoj disciplini i analitičkoj kategoriji. Proučavajući odabrane dokumente, prođubit će svoja znanja o razdobljima koja se proučavaju, kao i razvijati svoje analitičke vještine u radu s primarnim povijesnim izvorima. Razvijat će prezentacijske vještine, a sudjelovanjem u raspravama argumentirano će iznositi svoja gledišta i prosudbe.	
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:	
Pratit će se i vrednovati studentska aktivnost na nastavi, na individualnim konzultacijama te ispunjavanje dogovorenih obveza. Studenti će analizirati odabrane dokumente u dogovoru s nastavnikom, predstaviti rezultate svoje analize i sudjelovati u nastavi postavljanjem pitanja te raspravljanjem o proučavanim dokumentima. Kvaliteta i uspješnost nastave evaluirat će se anonimnom studentskom anketom na kraju kolegija.	
Literatura potrebna za polaganje ispita:	
Red. br.	Naziv
1.	Snježana Koren, <i>Politika povijesti u Jugoslaviji: Komunistička partija Jugoslavije, nastava povijesti, historiografija</i> , Zagreb, 2012., str. 9-16 (uvodno poglavlje).
2.	Stevo Đurašković <i>Politike povijesti: pregled razvoja discipline u Hrvatskoj i Slovačkoj</i> , <i>Politička misao</i> 3-4 (2008)
3.	Edgar Wolfrum, <i>Erinnerungskultur und Geschichtspolitik als Forschungsfelder</i> (2010) – opcionalno.
4.	Ostala literatura potrebna za analizu dokumenta – ovisno o dokumentu koji se analizira, u dogovoru s nastavnicom
Odabrani dokumenti (analiza prema interesima studenata i u dogovoru s nastavnicom):	
Red. br.	Naziv
1.	Josip Broz Tito, <i>Borba naroda porobljene Jugoslavije</i> (1944)
2.	Josip Broz Tito, referat održan na V. kongresu KPJ (1948)
3.	M. Đilas, <i>O nacionalnoj istoriji kao vaspitnom predmetu</i> (1950)
4.	Diskusija o „Istoriji naroda Jugoslavije“, <i>Nova misao</i> 11/1953.
5.	Primjedbe Instituta za historiju radničkog pokreta u Zagrebu na <i>Pregled istorije SKJ</i> (1964.)
6.	Odabrana poglavlja iz udžbenika objavljenih u 1970-ima i 1980-ima
7.	Govor Franje Tuđmana na Prvom općem saboru HDZ-a 1990.
8.	Nediljko Mihanović, <i>Izvešće o stanju školskih udžbenika</i> (1992.)
9.	Odabrana poglavlja iz udžbenika objavljenih nakon 1990. o Drugom svjetskom ratu
10.	Izvorišne osnove hrvatskog Ustava iz 1990. i 2010.
11.	Deklaracije o Domovinskom ratu (2000.) i Oluji (2006.)
12.	<i>Jedna povijest, više historija</i> (2007.) i <i>Multiperspektivnost ili relativiziranje</i> (2008.) – odabrani dokumenti.
13.	Dokument dijaloga (2018.)

NASTAVU IZVODI:

Voditelj: dr. sc. Snježana Koren, naslovna izvanredna profesorica

ODSJEK ZA POVIJEST FILOZOFSKOG FAKULTETA U ZAGREBU

Naslov kolegija:	Hrvatsko plemstvo u 19. i 20. stoljeću		
Broj ECTS bodova:	2	Ukupno sati nastave:	16
Način polaganja ispita:	Pismeno		
	Usmeno		
	Pismeno i usmeno		X
	Ostali načini		
Cilj predmeta:	Poticanje studenata na stjecanje saznanja i istraživanje povijesti plemstva u 19. i 20. stoljeću u vrlo raznolikom rasponu od političke uloge, do kulturno-socijalnog značaja te svakodnevice. Isticanje kontinuiteta i diskontinuiteta tijekom 19. i 20. stoljeća		
Okvirni sadržaj predmeta:	Izvori i literatura o plemstvu. Plemstvo Banske Hrvatske u staleško doba; plemstvo kao natio politica; struktura plemstva i njihovih posjeda; zemljišno rasterećenje; uloga plemstva u nacionalno-integracijskom i modernizacijskom procesu; odnos prema građanskoj eliti; položaj žena i djece; svakodnevni život; plemstvo u međuratnom razdoblju; načini reprezentacije u moderno doba; simboli i ceremonije; Historijska imagologija plemstva – književnost (A. Šenoa, J. Leskovar, K. Š. Đalski...). Plemstvo u suvremenosti – povratak dijela plemića u Hrvatsku; povrat imovine; što je danas plemstvo?		
Opće i specifične kompetencije (znanja i vještine) nakon položenog			

ispita:
Stjecanje dodatnih saznanja o položaju i životu plemstva u tranziciji od staleškog ka modernom društvu te u 20. st.; upućivanje na kulturnohistorijska, mikrohistorijska istraživanja; poticanje samostalnog rada studenata na raznim vrstama izvora, poglavito specifičnih poput vizualnih i književnih, praktični rad u Hrvatskom državnom arhivu
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe nastave:
Aktivnost studenata na nastavi i individualnim konzultacijama, evaluacija nastave od strane studenata, uspjeh na ispitu

Literatura potrebna za polaganje ispita:

Red. br.	Naziv
	Glassheim, Eagle, Noble Nationalists. The Transformation of the Bohemian Aristocracy, Harvard University Press, Cambridge Massachusetts-London, 2005.
	M. Gross, O položaju plemstva u strukturi elite u sjevernoj Hrvatskoj potkraj 19. i na početku 20. stoljeća, Historijski zbornik 1978.-79., 123-149.
	What Makes the Nobility Noble? Comparative Perspectives from the Sixteenth to the Twentieth Century, ur. Jörn Leonhard i Christina Wieland, Göttingen, 2011.

Dopunska literatura:

Red. br.	Naziv
	Mladen Obad Šćitaroci, Perivoji i dvorci Hrvatskoga zagorja, Zagreb, 1990.
	Isti-Bojanić Obad Šćitaroci, Bojana, Dvorci i perivoji u Slavoniji, Zagreb, 1998
	Europäischer Adel 1750-1950, ur. Hans-Ulrich Wehler, Göttingen 1990.
	Znamenja vlasti i časti u Hrvatskoj u 19. stoljeću, HPM, Zagreb, 1993.
	Život u palači od 1764. do 2004., HPM, Zagreb, 2004.,
	Šterk, Slavko, Fotografski albumi obitelji Hellenbach iz Marije Bistrice, Zagreb, 2009.

	Zdenka Šimončić Bobetko, Agrarna reforma i kolonizacija u Hrvatskoj 1918.-1941. godine, prir. Mira Kolar, sv. 1, Zagreb, 1997.
	Godsey, David, Quarterings and Kinship: The Social Composition of the Habsburg Aristocracy in the Dualist Era, The Journal of Modern History LXXI., ožujak 1999., 56-104.
	Kolar, Mira, Zum Schicksal des Adels in Nordkroatien in der Zwischenkriegszeit, u: Kroatien, Beč-Köln-Weimar, 1995., 211-234.

NASTAVU IZVODE:

Voditelj: prof. dr. Iskra Iveljić

3.5. Ritam studiranja i obaveze studenata. Uvjeti za napredovanje kroz studij, upisa u slijedeći semestar ili trimestar, odnosno slijedeću godinu studija, te preduvjeti upisa pojedinog predmeta.

Uvjeti za upis u 2. semestar: minimalno 14 bodova

Uvjeti za upis u 3. semestar: minimalno 34 bodova

Uvjeti za upis u 4. semestar: minimalno 51 bodova

Uvjeti za upis u 5. semestar: minimalno 61 bodova

Uvjeti za upis u 6. semestar: minimalno 69 bodova

3.6. Sustav savjetovanja i vođenja kroz studij, način odabira studenta, obaveze studijskih savjetnika i voditelja doktorskih radova, te doktorskih kandidata.

Vijeće programa dokorskog studija svakom studentu na početku provog semestra određuje savjetnika, a do kraja drugog semestra i mentora za izradu disertacije. Obaveze savjetnika su da pružaju savjete studentu tijekom studija (izbor predmeta, izbor tema za izradu radova koje je student obavezan izraditi tijekom studija, izbor teme za disertaciju itd.) i da u suradnji s mentorom prati njegov rad tijekom studija. Obaveze mentora su da vodi studenta kroz proces izrade doktorske disertacije. Jedan nastavnik može istodobno biti savjetnik najviše četvorici studenata, a mentor najviše dvojici studenata.

3.7. Popis predmeta i/ili modula koje studenti mogu izabrati s drugih poslijediplomskih doktorskih i specijalističkih studijskih programa.

U dogovoru sa savjetnikom i mentorom, a uz odobrenje Vijeća programa dokorskog studija, student može birati pojedine predmete ili pojedine module s drugih doktorskih studija. Količina nastave koju student sluša u okviru drugih doktorskih studija, osim u iznimnim slučajevima o kojima odlučuje Vijeće programa, ne može biti veća od trećine semestralnih nastavnih obaveza na matičnom dokorskom studiju u skladu s odredbom Statuta Sveučilišta u Zagrebu.

3.8. Opis predmeta i/ili modula koji se mogu izvoditi na stranom jeziku (uz navođenje jezika)

Za sada nije predviđeno.

3.9. Kriteriji i uvjeti prijenosa ECTS-bodova – pripisivanje bodovne vrijednosti predmetima koje studenti mogu izabrati s drugih studija na sveučilištu-predlagaču ili drugim sveučilištima.

Bodovi s drugih doktorskih studija bit će preračunati na način da će se uzeti u obzir visina opterećenja koju iskazuju. Preračunavanje bodova, koje će obaviti ili savjetnik ili mentor, verificirat će Vijeće programa dokorskog studija.

3. 10. Način završetka studija i uvjeti za prijavu teme dokorskog rada. Postupak i uvjeti za prihvaćanje teme dokorskog rada. Postupak i uvjeti ocjene dokorskog rada. Uvjeti i način obrane dokorskog rada.

U dogovoru sa svojim savjetnikom temu disertacije Vijeću programa doktorskog studija predlaže kandidat. Vijeće programa bira mentora (komentora) i prosljeđuje prijedlog teme disertacije Fakultetskom vijeću. Temu disertacije prihvaća fakultetsko vijeće.

Disertaciju ocjenjuje povjerenstvo koje predlaže Vijeće programa, a imenuje Fakultetsko vijeće. Povjerenstvo mora imati najmanje tri člana. Broj članova povjerenstva mora biti neparan. Izvještaj o disertaciji (ocjenu) piše predsjednik povjerenstva, a supotpisuju ga članovi povjerenstva ukoliko su suglasni s ocjenom. Ukoliko se članovi povjerenstva ne mogu suglasiti oko ocjene disertacije, svaki član povjerenstva piše svoj izvještaj o disertaciji. Izvještaj (izvještaje) o disertaciji prihvaća Fakultetsko vijeće.

Kandidat članovima povjerenstva za ocjenu disertacije predaje onoliko neuvezanih primjeraka disertacije koliko ima članova povjerenstva. Nakon što je Fakultetsko vijeće prihvatilo ocjenu (ocjene) povjerenstva kandidat predaje deset uvezanih primjeraka disertacije referentu za poslijediplomske doktorske studije.

Obrana disertacije je javna i odvija se pred povjerenstvom u punom sastavu. Mentor mora biti član povjerenstva, ali ne može biti predsjednik povjerenstva.

Disertacija je s uspjehom obranjena u slučaju da ju je pozitivno ocijenila većina članova povjerenstva. Ocjena obrane disertacije iznosi se u pisanom obliku u posebno predviđeni formular.

3.11. Uvjeti pod kojima studenti koji su prekinuli studij ili su izgubili pravo studiranja na jednom studijskom programu mogu nastaviti studij.

Uvjete pod kojima student koji je prekinuo studij ili je izgubio pravo studiranja na jednom studijskom programu može nastaviti studij u svakom pojedinačnom slučaju određuje Vijeće programa doktorskog studija.

3.12. Uvjeti pod kojima polaznik stječe pravo na potvrdu (certifikat) o apsolviranom dijelu doktorskog studijskog programa kao dijelu cjeloživotnog obrazovanja.

Polazniku studija se na kraju svakog semestra izdaje transkript. Certifikat se može izdati nakon 3. semestra i obavljenih obveza iz prva tri semestra.

3.13. Uvjeti i način stjecanja doktorata upisom doktorskog studija i izradom doktorskog rada bez pohađanja nastave i polaganja ispita.

Uz uvjete koje u svakom pojedinačnom slučaju propisuje Vijeće programa doktorskog studija student koji je upisao doktorski studij i bez pohađanja nastave i bez polaganja ispita može steći doktorat zanosti. Postupak izbora mentora, odobrenja teme doktorskog rada, ocjene i obrane disertacije isti je kao i za studente koji su pohađali

nastavu i položili sve propisane ispite. isti je kao i za studente koji su pohađali nastavu i položili sve propisane ispite.

Izrada doktorske disertacije izvan doktorskog studija dijelom je regulirana Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju.

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. Mjesta izvođenja doktorskog programa.

Doktorski studij se izvodi u prostoru Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U slučaju potrebe nastava se može izvoditi i izvan fakulteta, u prostoru drugih ustanova (arhiva, muzeja, knjižnica, galerija itd). Dio nastave moguće je izvoditi i na terenu.

4.2. Podaci o prostoru i oprema predviđena za izvođenje studija, posebno podaci o istraživačkim resursima (istraživačka oprema, ljudski resursi).

Filozofski fakultet raspolaže s prostorom i svom opremom potrebnom za izvođenje studija, uključujući i biblioteke koje raspolažu s knjižnim fondovima koji studentima osiguravaju osnovnu literaturu. Na Odsjeku za povijest, koji je kao predlagatelj doktorskog studija, zaposlena je većina nastavnika kompetentnih za izvođenje nastave na doktorskom studiju.

4.3. Popis znanstvenih i razvojnih projekata na kojima se temelji program doktorskog studija.

Prethodni projekti:

Temeljni dokumenti hrvatske povijesti
Etnički i kulturni identiteti u Hrvatskoj i izgradnja Hrvatske nacije
Hrvatske integracijske ideologije
Utjecaj ideologije Hrvatske seljačke stranke na hrvatski narod 1904.-1941.
Hrvatska modernog i suvremenog doba: evropski modeli i hrvatski identiteti
Temeljni dokumenti hrvatske povijesti
Ideologija, etnicitet, grad i selo u hrvatskom društvu u 20. stoljeću
Hrvatska historiografija i nastava povijesti (19. i 20. stoljeće)
Hrvatska u socijalističkoj Jugoslaviji

Projekti u posljednjih 5 godina:

Hrvatska zaklada za znanost: *Tranzicija hrvatskih elita iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu*

Projekti koji su definirani i izvode se u sklopu prioritetnih tema istraživanja Filozofskog fakulteta:

Povijesni, društveni i psihološki aspekti posredovanja i recepcije narativa o ratu devedesetih u Hrvatskoj;

Povijest mreža, razmjena i mobilnosti; Historiografija i drugi oblici posredovanja i recepcije povijesti;

Povijest naselja, prostora i okoliša; Kulturne politike i baština na hrvatskom povijesnom prostoru;

Povijest nasilja i solidarnosti.

Projekti Sveučilišta u Zagrebu:

Hrvatska i Slovačka - povijesne paralele i veze (od 1780. do danas); Prosvjetne i kulturne veze Zagreba, Beča i Budimpešte od kraja 18. do sredine 20. stoljeća;

Hrvatska historiografija modernog i suvremenog doba;

Kako poučavati prošlost za svijet budućnosti? Konsenzus iz Beutelsbacha, „alternativne činjenice“ i post-modernističko „anything goes“;

Neki aspekti ustaškog terora u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj

4.4. Institucijsko rukovođenje doktorskim programom

Doktorskim studijem upravlja Vijeće programa. Vijeće programa čine svi nastavnici koji sudjeluju u izvođenju nastave na poslijediplomskom doktorskom studiju. Vijeće programa predlaže voditelja dokorskog programa koji rukovodi studijem i njegovog zamjenika. Voditelj i zamjenik voditelja dokorskog programa biraju se na mandat od dvije godine. Voditelja dokorskog programa na prijedlog Vijeća programa bira Fakultetsko vijeće, a na prijedlog Fakultetskog vijeća imenuje ga dekan. Vijeće programa bira tajnika, koji u suradnji s voditeljem vodi operativne poslove vezane uz doktorski studij.

U suradnji s voditeljem i tajnikom Vijeće programa donosi sve bitne odluke u vezi sa studijem studijem i nadzire izvođenje nastave. U isključivoj je kompetenciji Vijeća da utvrđuje zadovoljavaju li kandidati uvjete propisane za upis na studij. U spornim slučajevima, odluku o tome može li student upisati slijedeći semestar, odnosno ispunjava ili uopće uvjete za nastavak studija, to jest ima li sposobnosti za znanstveni rad donosi isključivo Vijeće programa. Nadalje, Vijeće programa daje suglasnost za upis izbornih kolegija, nadzire izvršavanje obaveza studenata i nastavnika koji sudjeluju u izvođenju programa studija. Osim što kontrolira izvođenje programa poslijediplomskog dokorskog studija, Vijeće programa definira strategiju znanstvenog istraživanja koja se provoditi u okviru programa. S tim u vezi Vijeće programa planira teme koje koje studenti obrađuju tijekom studija u formi izvornih znanstvenih radova odnosno u obliku doktorske disertacije.

4.5. Ugovorni odnosi između studenata i nositelja dokorskog studija, odnosno suradnih institucija: za stjecanje kreditnih bodova, izvođenje istraživačkog rada, obranu doktorske disertacije, ostvarivanje obvezatnih i izbornih aktivnosti.

Prilikom upisa studija polaznici sklapaju s Filozofskim fakultetom ugovor.

4.6. Imena nastavnika i suradnika koji sudjeluju u izvođenju nastave. Podaci o svakom angažiranom nastavniku.

Dr. sc. Damir Agičić, redoviti profesor

Naziv ustanove: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail adresa: dagicic@ffzg.hr

Životopis:

Damir Agičić rođen je u Davoru 13. lipnja 1963. godine. Osnovnu je školu završio u rodnom mjestu, a gimnaziju u Srpcu. Studij povijesti i komparativne književnosti završio je u Zagrebu 1988. godine. Magisterij iz povijesti stekao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1992, a na istom je fakultetu i doktorirao 1997. godine obranom disertacije *Hrvatsko-češke veze i odnosi na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće*. U međuvremenu je završio i poslijediplomski studij povijesti na Srednjoeuropskom sveučilištu u Budimpešti (1993).

Od 1989. godine radi na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu kao asistent, odnosno kao docent (1999-2004), izvanredni profesor (2004-2009) i redoviti profesor (od 2009) te redoviti profesor u trajnom zvanju (od 2015). Drži nastavu iz predmeta *Europska i svjetska povijest u 19. stoljeću*, *Hrvatska i Europa u 19. stoljeću: komparativne teme*, *Hrvatska historiografija u 20. stoljeću* i drugih te sudjeluje u nastavi na doktorskom studiju povijesti na Filozofskom fakultetu. Kao vanjski suradnik držao je nastavu na Pedagoškom/Filozofskom fakultetu u Puli, a predavao je i na Filozofskom fakultetu u Splitu te na doktorskom studiju povijesti na Hrvatskim studijima u Zagrebu. Bio je gost-profesor na Sveučilištu u Varšavi. Od 2003. predstojnik je Katedre za svjetsku povijest novog vijeka. Između 2004. i 2006. i 2011-2012. bio je pročelnik Odsjeka za povijest i predstojnik Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta. Bio je član Vijeća područja humanističkih i društvenih znanosti Sveučilišta u Zagrebu (2004-2008) i zamjenik člana Senata Sveučilišta u Zagrebu (2008-2012).

Od 1996. urednik je udžbenika i priručnika za nastavu povijesti u Profil Internationalu. Bio je urednik opće povijesti novog vijeka u prvim svescima *Hrvatske enciklopedije* Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža. Od 2001. uredio je više od stotinu knjiga s područja povijesti i nastave povijesti objavljenih u izdanju različitih izdavača.

Sudjelovao je na brojnim znanstvenim skupovima i seminarima u zemlji i inozemstvu, ukupno na više od četrdeset skupova. Na nekoliko je skupova bio inicijator i predsjednik pripremnog odbora (između ostaloga i na dva međunarodna skupa u suradnji s poljskim povjesničarima). Sa suradnicima od 2014. svake godine priređuje Festival povijesti *Klifest*. Bio je na čelu organizacije Petoga kongresa hrvatskih povjesničara (2016).

Godine 2003. s grupom suradnika pokrenuo je časopis *Povijest u nastavi*, kojemu je do 2008. glavni i odgovorni urednik. Od 2008. glavni je i odgovorni urednik časopisa *Historijski zbornik*. Oba časopisa izdaje središnja udruga hrvatskih povjesničara, Društvo za hrvatsku povjesnicu. Bio je član međunarodnog uredništva časopisa *Historijska traganja* Instituta za historiju u Sarajevu te član savjeta nekoliko poljskih znanstvenih časopisa, između ostaloga i jednoga od središnjih časopisa *Przegląd Historyczny*. Pokrenuo je i uređivao web portal www.historiografija.hr.

Bio je član različitih tijela: Povjerenstva za povijest Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda, Povjerenstva za izradu strategije znanstvene knjige i časopisa, Matičnog odbora za polja povijesti, povijesti umjetnosti, znanosti o umjetnosti, arheologije, etnologije i antropologije (2013-2017) te član Upravnog vijeća Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata (2013-2017).

Predsjednik je Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti i član Upravnog odbora Društva za hrvatsku povjesnicu. Od 2008. glavni je i odgovorni urednik je *Historijskog zbornika* a 2003.-2008. istu je dužnost vršio u časopisu *Povijest u nastavi*.

Godine 2002. dobio je odlikovanje ministra kulture Republike Poljske *Zaslužan za poljsku kulturu*, 2015. odlikovanje ministra vanjskih poslova Republike Poljske *Bene merito*, a 2012. Državnu nagradu za popularizaciju i promidžbu znanosti te 2016. Nagradu „Ivan Filipović“ (u polju znanstvenog rada).

Bibliografija

Knjige

- Tajna politika Srbije u XIX. stoljeću, AGM i Zavod za hrvatsku povijest, Zagreb 1994.
- (zajedno sa S. Leček i dr.) Moj Zagreb, tak imam te rad, Laurana, Zagreb 1999.
- Hrvatsko-češki odnosi na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće, Ibis-grafika, Zagreb 2000.
- [priređio] Dragi Franta! Hrvatska korespondencija Františka Hlaváčka (1896.-1904.), Srednja Europa, Zagreb 2003.
- Podijeljena Poljska 1772.-1918., Srednja Europa, Zagreb 2004.

Izvorni znanstveni članci u časopisima

- Hrvatski doktori u Pragu 1882.-1921. godine; Časopis za suvremenu povijest, 27 (1995.), br. 1, Zagreb 1995., str. 137-154
- Civil Croatia on the Eve of the First World War (The Echo of the Assassination and Ultimatum); Povijesni prilozi, 14 (1995.), Zagreb 1996., str. 301-317
- Podíl Stjepana Radiće na popularizaci českého jazyka, dějin a kultury v Chorvatsku; Slovanský přehled, LXXXIV (1998.), br. 2, str. 135-143
- Hrvatski studenti na češkom sveučilištu u Pragu 1882.-1918. godine; Časopis za suvremenu povijest, 30 (1998.), br. 2, str. 291-315
- Stjepan Radić i Česi, *Historijski zbornik*, 51 (1998), Zagreb 1999.; str. 45-74
- Echa powstania styczniowego w Chorwacji, *Prace Komisji Srodkowoeuropejskiej*, t. VII, Kraków 2000., str. 39-48 / Odjeci Siječanjskog ustanka u *Narodnim novinama* i *Pozoru*, *Zbornik Mire Kolar Dimitrijević*, Zagreb 2003., str. 199-205
- Czesi w Chorwacji na przelomie wieków, *Balcanica Posnaniensia*, XI/XII, Poznań 2001., str. 121-132

Znanstveni radovi u zbornicima i knjigama

- Hrvatski tisak o proslavi stote obljetnice rođenja Františka Palackoga i Prvom kongresu slavenskih novinara Austro-Ugarske u Pragu 1898. godine, *Spomenica Ljube Bobana*, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta, Zagreb 1996., str. 223-235
- Susreti Hrvata i Čeha koncem 19. stoljeća, *Zbornik Mirjane Gross*, Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta, Zagreb 1999., str. 299-312
- Nacionalni identitet Hrvata i Srba u prvoj polovici 19. stoljeća u udžbenicima povijesti za osnovnu školu u Republici Hrvatskoj i Saveznoj Republici Jugoslaviji, *Dijalog povjesničara-istoričara 4*, Zagreb 2001., str. 247-263
- Bugarska i Bugari u hrvatskim udžbenicima povijesti, *Odnosi Hrvata i Bugara od X. do XIX. stoljeća*, Hrvatsko-bugarsko društvo, Zagreb 2003., str. 203-209
- Hrvati, Poljaci i neoslavizam, *Hrvati i Poljaci – narodi daleki i bliski*, FF Press – HNOPZ, Zagreb 2003., str. 55-63
- Slavenski kongresi 1910. godine u Sofiji i Hrvati – Blgari i Hrvati prez vekovite, IK Gutenberg, Sofija 2003., str. 172-184
- Između hrvatskog i slavenskog identiteta. Odjeci neoslavističkih kongresa u hrvatskoj javnosti, *Dijalog povjesničara-istoričara 7*, Zagreb 2003., str. 107-126
- Idee niepodległościowe wśród Chorwatów do I wojny światowej (1860-1914), *Państwa europejskie na drodze do niepodległości*, Kraków 2003., str. 35-40
- Bosna je ... naša! Mitovi i stereotipi o državnosti, nacionalnom i vjerskom identitetu te pripadnosti Bosne u novijim udžbenicima povijesti, *Historijski mitovi na Balkanu*, Sarajevo 2003., str. 139-160
- Slavenski novinarski kongresi 1903.-1908. godine, *Spomenica Filipa Potrebiće*, FF Press et al., Zagreb 2004., str. 321-330

Bibliografija radova 2013.-2018.

Knjige (zbirke ranijih radova objavljenih u časopisima i zbornicima)

1. *Hrvatska Klio. O historiografiji i historičarima*, Zagreb 2015.
2. *Hrvatska Klio II. O nastavi i udžbenicima povijesti*, Zagreb 2015.

Uredništvo zbornika znanstvenih radova

1. (suurednik T. Galović), *Nada Klaić i njezin znanstveni i nastavni doprinos razvoju historiografije*, FF Press (sunakladnici Društvo za hrvatsku povjesnicu – Hrvatski nacionalni odbor za povijesne znanosti), Zagreb 2014.
2. *Spomenica Renea Lovrenčića* FF Press, Zagreb 2016.
3. (suurednica Marica Karakaš Obradov), *Ljubo Boban i istraživanje suvremene povijesti*, FF Press (sunakladnici Društvo za hrvatsku povjesnicu – Hrvatski nacionalni odbor za povijesne znanosti), Zagreb 2017.

Članci

1. Matasovićevo viđenje uloge sveučilišta i studenata u javnom životu, *Josip Matasović i paradigma kulturne povijesti*, Slavonski Brod – Zagreb 2013, 231-241
2. Doktorati iz povijesti u Hrvatskoj 2009-2012. godine, HZ, LXVI (2013), br. 2, str. 421-441
4. Mira Kolar – profesorica Filozofskog fakulteta u Zagrebu 1988-2003, *Mira Kolar i Podravina*, ur. H. Petrić, D. Feletar, Samobor 2013.
5. W poszukiwaniu chorwackich korzeni Oskara Haleckiego, *Oskar Halecki i jego obraz Europy. Część trzecia*, Łódź 2015. Katedra opće povijesti na

Sveučilištu Franje Josipa I. u Zagrebu (1874-1918), *Spomenica Renea Lovrenčića* FF Press, Zagreb 2016, str. 201-230

6. Ljubo Boban i zanat povjesničara, *Ljubo Boban i istraživanje suvremene povijesti*, FF Press, Zagreb 2017, 49-72

Udžbenici i priručnici za nastavu povijesti

1. Vremeplov 7 : udžbenik povijesti za sedmi razred, Profil International 2014.
2. Vremeplov 7 : radna bilježnica povijesti za sedmi razred, Profil International 2014.

Dr. sc. Nikola Anušić, docent

Naziv ustanove: Odsjek za povijest , Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail adresa: nanusic@ffzg.hr

Osobna web stranica:

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 276262

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje:

Životopis:

Diplomski studij povijesti i poslijediplomski studij Hrvatske povijesti završio je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu gdje je 2011. doktorirao s tezom o sociodemografskom uvjetovanošću varijabiliteta kod pandemije španjolske gripe (1918./1919.).

Predavao je i predaje obavezne i izborne predmete na preddiplomskom studiju povijesti Filozofskog fakulteta u Splitu i Zagrebu te studiju nederlandistike na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Na istom fakultetu sudjeluje i u nastavi na poslijediplomskom doktorskom studiju povijesti.

Istraživački se bavi problemima iz područja socijalne i demografske povijesti modernog i suvremenog doba te kvantitativnom poviješću.

Član je uredništva časopisa *Povijest u nastavi*. Također, član je nekoliko strukovnih udruženja: Društva za hrvatsku povijesnicu (DHP), Central European Population History network (CEPHn) i European Association for Population Studies (EAPS).

Bibliografija

Popis radova koji ga klasificiraju za izvođenje studijskog programa:

Knjiga:

U sjeni Velikoga rata – Pandemija španjolske gripe u sjevernoj Hrvatskoj: metodološki izazovi demografske analize. Zagreb: Srednja Europa, 2015.

Članci:

Kad smrt poždere smrt: Utjecaj pandemije španjolske gripe iz 1918. godine na dinamiku patocenične promjene u sjevernoj Hrvatskoj. U: *Smrt u opusu Vladana Desnice i europskoj kulturi: poetički, povijesni i filozofski aspekti – Zbornik radova sa međunarodnoga znanstvenog skupa Desničini susreti 2017.* Ur. Ivana Cvijović Javorina i Drago Rokсандić (2018), 451-463

Kombinirana kriza 1815. i njene posljedice na razvoj makarskog stanovništva, u: *Kuga u Makarskoj i Primorju 1815. – Zbornik radova održanog od 2. do 4. prosinca 2015. u Makarskoj.* Ur. Marinko Tomasović (2017), 185-211

Utjecaj pandemije španjolske gripe 1918. – 1919. na poslijeratnu demografsku obnovu u sjevernoj Hrvatskoj, u: *Spalatumque dedit ortum – Zbornik povodom desete godišnjice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Splitu*. Ur. I. Basić i M. Rimac (2014), 479-498

Socijalna obilježja smrtnosti u Makarskoj u drugoj polovici 19. stoljeća // *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*, 1 (2008), 40; 118-149

Dr. sc. Ivo Goldstein, redoviti profesor u trajnom zvanju

Naziv ustanove: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail adresa: igoldste@ffzg.hr

Životopis:

Ivo Goldstein rođen je u Zagrebu 1958. godine, gdje je završio osnovnu školu i Klasičnu gimnaziju, a 1976. godine upisao jednopredmetni studij povijesti na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Završivši studij 1979. godine, od slijedeće godine zaposlen kao asistent-pripravnik na Katedri za opću povijest srednjega vijeka. Godine 1984. magistrirao s radnjom pod naslovom *Historiografski kriteriji Prokopija iz Cezareje*, te postao znanstveni asistent. Godine 1988. doktorirao radnjom pod naslovom *Bizant na Jadranu od Justinijana I. do Bazilija II (6-9. stoljeće)*. Iste godine izabran za docenta na Katedri za opću povijest srednjega vijeka, 1996. za izvanrednog, 2001. za redovnog profesora, a 2007. u trajno zvanje redovnog profesora. Od 2003. profesor je na predmetu Hrvatska povijest u 20. stoljeću na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

U prvom dijelu karijere bavio se bizantologijom i hrvatskom poviješću srednjega vijeka, ponajprije ranim srednjim vijekom, kao i poviješću Židova u Hrvatskoj, a od sredine devedesetih i različitim aspektima hrvatske povijesti 20. stoljeća. Povremeno se bavi i bosanskohercegovačkom poviješću.

Od 1984. do 2003. godine drži cijelu nastavu i ispite na kolegiju Opća povijest srednjega vijeka, kada je imenovan i šefom Katedre za opću povijest srednjega vijeka pri Odsjeku za povijest. Od 1991. do 1996. godine drži nastavu i ispite iz predmeta Metodologija historije. Povremeno drži predavanja i ispite na predmetu Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku. Od 2003. drži nastavu na predmetu Hrvatska povijest u 20. stoljeću. Držao nastavu i na fakultetima u Osijeku, Puli, Mostaru, Rijeci i Splitu. Predavao je i na Diplomatskoj akademiji Ministarstva vanjskih poslova RH. Od 2007. predstojnik je Katedre za judaistiku, a od 2010. i Katedre za hrvatsku povijest na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Od 1988. godine predaje na postdiplomskom/doktorskom studiju na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, a od 1990. godine i na postdiplomskom studiju «Kulturna povijest Jadrana» pri Interuniverzitetskom centru u Dubrovniku.

Bio na tri duža studijska boravka (stipendije) u inozemstvu: 1981/2. godine u Parizu, na Ecole des Hautes Etudes en sciences sociales, 1987/8. godine u Ateni, 2011. na Imre Kertész Kolleg Friedrich Schiller Universität-a u Jeni.

Od 1987. godine sudjeluje s referatima na više znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu (Slovenija, Austrija, Italija, Francuska, Velika Britanija, Njemačka, Nizozemska, Grčka, SAD, Mađarska, BiH, Crna Gora, Srbija, Bugarska, Norveška, Češka, Poljska, Rusija, Gruzija, itd.). Predavao na sveučilištima u Budimpešti, Regensburgu, Jeni, Londonu, Amsterdamu, Eindhovenu, Sarajevu, Mariboru, Ljubljani, Rimu, New Yorku i drugdje.

Bio je predsjednik Organizacijskog odbora međunarodnog znanstvenog skupa *Sisačka bitka 1593*, održanog u Zagrebu i Sisku 1993. godine. Bio je supredsjedatelj sekcije za Holokaust na Kongresu europskih židovskih studija u Moskvi (srpanj, 2006).

Godine 1989-90. obnaša dužnost predsjednika Savjeta OOUR-a Humanističke i društvene znanosti, 1990-1992. pročelnik Odsjeka za povijest, a od 1991. do 1996. godine predstojnik Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta. Od 1992. do 1996. godine voditelj projekta «Hrvatska povijest u ranom srednjem vijeku» u Zavodu

za hrvatsku povijest, a sudjelovao i u projektu «Hrvatska povijest - sinteze» pod rukovodstvom akademika Nikše Stančića. Od 1997. sudjeluje u projektu akademika Tomislava Raukara «Hrvatska povijest 1102-1526». Od 2001. voditelj projekta «Židovski biografski leksikon», od 2006. voditelj projekta „Ideologija, etnicitet, grad i selo u hrvatskom društvu u 20. stoljeću“.

Osnivač je i prvi predsjednik Hrvatskog bizantološkog društva (osnovano u Zadru, 1998). Jedan je od pokretača studija judaistike na FF-u u Zagrebu i prvi predstojnik katedre (2006-2012). Osnivač je i prvi ravnatelj Instituta Moses Mendelssohn pri FF-u u Zagrebu (2012).

Goldstein je jedan od najplodnijih hrvatskih historičara svoje generacije. Može se također reći da je i jedan od najsvestranijih istraživača u društvenim i humanističkim znanostima svoje generacije. Njegov bogati opus sastoji se od tridesetak knjiga i dvjestotinjak znanstvenih i stručnih radova objavljenih u zemlji i inozemstvu.

O hrvatskom srednjem vijeku, posebno s obzirom na bizantsku komponentu hrvatske povijesti, objavio je knjige *Bizant na Jadranu 6-9. stoljeće* (Zagreb, 1992), *Hrvatski rani srednji vijek* (Zagreb, 1995), *Hrvati, hrvatske zemlje i Bizant* (Zagreb, 2003). S Borislavom Grginom objavio je *Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku* (Zagreb, 2006), cjeloviti prikaz europske srednjovjekovne povijesti.

Niz Goldsteinovih cjelovitih tekstova o hrvatskoj povijesti počinje 1999. godine, kada objavljuje *Croatia: A History* (London – Montreal), potom slijede hrvatska izdanja - *Hrvatska povijest* (Zagreb, 2003, drugo i treće, dopunjeno i prošireno izdanje, Zagreb, 2008, 2013), kao i slovensko - *Hrvaška zgodovina* (Ljubljana, 2008) te albansko (Zagreb, 2016), u pripremi su rusko i talijansko izdanje.

U leksikografskom dijelu opusa ističe se suautorstvo (zajedno s Vladimirom Anićem) *Rječnika stranih riječi* (Zagreb, 1999, drugo dopunjeno i prošireno izdanje Zagreb, 2000, te sažeto izdanje – *Rječnik stranih riječi, sažeto izdanje*, Zagreb, 2006), kao i suautorstvo (jedan od sedmorice) i članstvo u uređivačkom odboru *Hrvatskog enciklopedijskog rječnika* (Zagreb, 2002). Goldstein je i urednik i glavni autor leksikografsko-historiografskog izdanja *Kronologija – Hrvatska – Europa – svijet* (Zagreb, 1996; drugo dopunjeno izdanje – Zagreb, 2002).

Niz knjiga posvećenih hrvatskoj povijesti 20. stoljeća počinje *Holokaustom u Zagrebu* (zajedno s ocem Slavkom, Zagreb, 2001) koja je doživjela američko izdanje – *Holocaust in Croatia* (US Holocaust Memorial Museum - University of Pittsburgh Press, Washington D. C. - Pittsburgh, 2016). Slijede *Židovi u Zagrebu 1918-1941* (Zagreb, 2004), *Zagreb 1941-1945* (Zagreb 2011) te *Povijest zagrebačke Klasične gimnazije* (zajedno s Agnezom Szabo, Zagreb, 2007). Zajedno s ocem Slavkom napisao je *Jasenovac i Bleiburg nisu isto* (Zagreb, 2011), *Tito* (Zagreb, 2015, slovensko izdanje Ljubljana 2017, srpsko izdanje Novi Sad 2018), *Tragika, mitomanija, istina – Jasenovac* (20% knjige, Zagreb 2016) te *Jasenovac* (Zagreb, 2018). Preveo je i priložima te komentarom opremio traktat Theodora Herzla *Židovska država* (1. izd. Zagreb, 2011; 2. izd. Jeruzalem 2018).

Nastavljajući istraživanja povijesti Zagreba (započeta knjigama o zagrebačkim Židovima i Klasičnoj gimnaziji), Goldstein 2011. objavljuje *Zagreb 1941-1945.*, potom 2012-2013. skupno djelo *Povijest grada Zagreba I-II*, u kojem je jedan od dvanaestorice autora prvog sveska i autor 80% drugog sveska te gl. ur.).

Obimna *Hrvatska 1918-2008.* (Zagreb, 2008) na početku je pregleda/sinteza hrvatske povijesti 20. stoljeća. Slijedila su proširena i dopunjena izdanja pojedinih dijelova te knjige - *Dvadeset godina samostalne Hrvatske* (Zagreb, 2010) te trotomna *Povijest Hrvatske 1945-2011.* (Zagreb 2011) u džepnom formatu.

Goldstein je i autor jednog srednjoškolskog udžbenika iz povijesti te suautor četiri srednjoškolska udžbenika iz povijesti i predmeta politika i gospodarstvo.

Godine 2007-2008. bio je urednik svjetske povijesti od antike do početka 21. stoljeća u 20 tomova (*Povijest*) u izdanju *Jutarnjeg lista*.

Suradivao u «Lexikon des Mittelalters» u Münchenu, gdje je objavio 13 natuknica, između ostalih i “Hrvati – povijest”. Stalni suradnik Leksikografskog zavoda “Miroslav Krleža”, gdje je bio urednik za opću povijest srednjega vijeka u Hrvatskoj enciklopediji, a od 2003. i urednik čitave struke povijest. Suradnik je i Hrvatske enciklopedije Bosne i Hercegovine.

Urednik je većeg broja izdanja Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Židovske općine Zagreb, Židovske zajednice Bet Israel i «Novog Libera».

Od 1994. do 1998. bio je jedan od urednika godišnjaka *Radova Zavoda za hrvatsku povijest*.

Prevodi s engleskog i francuskog jezika.

Član je Međunarodnog uredničkog odbora Zgodovinskog časopisa (Ljubljana) te Beogradskog istorijskog glasnika (Beograd) koji izdaje Odeljenje za istoriju Filozofskog fakulteta u Beogradu.

Kao delegat Republike Hrvatske od 2006. do 2012. te od 2018. član je Academic Working Group u International Holocaust Remembrance (IHRA, nekad Task Force for International Cooperation on Holocaust Remembrance, Education and Research).

Od devedesetih je aktivan u židovskoj zajednici, do 2005. u više je mandata član Vijeća Židovske općine Zagreb, otada je predsjednik Židovske vjerske zajednice Bet Israel u Hrvatskoj. Od 2012. bio je član Europskog židovskog parlamenta, kao jedini zastupnik iz Hrvatske.

Napisao više scenarija za TV, povremeno surađuje kao kolumnist i na druge načine u raznim medijima u Hrvatskoj i inozemstvu. Bio je član Vijeća HRT-a, član Savjeta za nacionalne manjine RH, predsjednik Etičkog savjeta EPH-a, član Povjerenstva Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za dodjelu nagrada i drugih.

Od 2013. do 2017. je hrvatski veleposlanik u Francuskoj, Monaku te stalni predstavnik pri UNESCO-u.

Dobitnik je Nagrade grada Zagreba 2005. godine za ukupni znanstveno-istraživački doprinos te posebno za knjigu «Židovi u Zagrebu 1918-1941». Odlikovan je 2007. godine Redom Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića za ukupni znanstveni doprinos. Engleski prijevod knjige *Holokaust u Zagrebu*, objavljen 2015. pod naslovom *The Holocaust in Croatia* bio je finalist (jedan od dvojice) za 2016 *National Jewish Book Award* u SAD. Od 2018. inostrani je član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Djela koja voditelja kvalificiraju za vođenje kolegija:

Holokaust u Zagrebu (zajedno sa S. Goldsteinom, Zagreb, 2001)

Židovi u Zagrebu 1918-1941 (Zagreb, 2004)

Hrvatska 1918-2008. (Zagreb, 2008)

Zagreb 1941-1945 (Zagreb, 2011)

Tito (zajedno sa S. Goldsteinom, Zagreb, 2015)

Jasenovac (Zagreb, 2018)

Znanstveni radovi (knjige su navedene u životopisu):

- Metodološke značajke sinteza povijesti NOB-a u Jugoslaviji, Časopis za suvremenu povijesti (ČSP) II-III, Zagreb 1979, 137-146.
- Franjo Rački i Istočno pitanje 1860/2, Godišnjak Društva historičara Vojvodine, Novi Sad 1980, 141-147.
- Grad Norik kod Prokopija, Istorijski glasnik 1-2, Beograd 1982, 31-36.
- Hrvatske i latinske titule hrvatskih vladara 9-12. stoljeće, Historijski zbornik (HZ) 36, Zagreb 1983, 141-163.
- Kada, kako i zašto je nastala legenda o ubojstvu kralja Zvonimira (Prinos proučavanju mehanizma nastajanja legendi u hrvatskom srednjovjekovnom društvu), Radovi Zavoda za hrvatsku povijest (Radovi ZHP) 17, 1984, 35-54.
- O Srbima u Hrvatskoj u 9.st., HZ 37, 1984, 235-246.
- Historiografija o Prokopiju iz Cezareje, HZ 38, 1985, 167-190.
- O suvremenom trenutku hrvatske historijske znanosti, HZ 38, 1985, 251-255.
- O Tomislavu i njegovu dobu, Radovi ZHP 18, 1985, 23-55.
- Historiografski kriteriji Prokopija iz Cezareje, Zbornik radova Vizantološkog instituta 24-25, Beograd 1986, 25-101.
- O periodizaciji hrvatske povijesti i o etapama u razvoju hrvatskog društva do 13. stoljeća, HZ 40, 1988, 253-79.
- 1989- O etnogenezi Hrvata u ranom srednjem vijeku, Migracijske teme 2-3, Zagreb 1989, 221-228.
- Povijesne znanosti na Sveučilištu u Zagrebu - prošlost, sadašnjost, perspektive, in: Sveučilište u razvoju znanosti od 1669. do danas, Zagreb 1990, 26-32.
- Proces marginalizacije Židova u Bizantu: državna vlast, treći stalež i židovi od 5. do 7. stoljeća, Radovi ZHP 23, 1990, 5-40.
- Suradnja u Lexikon des Mittelalters, Munchen: Držislav, Band III, 1420; Kroaten, Band V, 1538-42; Liudevit Posavski, Band VI, 953; Mladen II, Band VI, 698; Paulus I (Pavao Šubić von Bribir), Band VI, 1827-8; Petar Krešimir IV, Band VI, 1921; Slavonien, Band VII, 2004-2005; Steuern (Porezi u Sloveniji, Hrvatskoj, Bosni), Band VIII, 160.
- La guerre croate, Balkan - minorites et diaspora, 12, automne-hiver 1991, 91-116.
- O naravi bizantske prisutnosti na istočnojadranskoj obali, Radovi ZHP 24, 1991, 5-13.
- Serbs in Croatia, Croatia in Yugoslavia, East European Reporter, Winter 1991, 55-58.
- Kroatien zwischen Ost und West, in: Region, Nation, Europa, Regensburg 1992, 213-228.
- O Trpimiru i njegovu dobu, in: Kaštel Sućurac od prapovijesti do 20. stoljeća, Split 1992, 221-237.
- Sadašnje stanje i budući zadaci u istraživanju hrvatskog ranosrednjovjekovlja, referat na simpoziju "Disputationes Salonitanae", VAHD 85, 1992, 307-312.
- Uloga užeg i šireg solinskog područja u hrvatskoj ranosrednjovjekovnoj povijesti Hrvatske, Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku (VAHD) 85, Split 1992, 117-129.
- Das Bild der politischen Verhältnisse in den pannonischen Teilen Kroatiens (Slawonien) im 7-12. Jahrhundert, Zbornik radova Internationales Kulturhistorisches Symposium 24, Mogersdorf 1993, 235-255.
- Die Forschung über die Juden in Kroatien - Überblick über Forschungsstand und Zukünftige Aufgaben, in: Juden in Grenzraum, Eisenstadt 1993, 143-157.
- Židovi na Gradecu od 14. stoljeća do 1848. godine, in: Zlatna bula 1242, Zagreb

1993, 293-303.

-Nationalism as a nightmare: the case of former Yugoslavia, in: Nationalisme in Europa, Utrecht 1993, 35-47.

- Hrvatska povijest između Istoka i Zapada, Radovi ZHP 27, 1994, 201-214.

- O povezanosti ranosrednjovjekovnih povijesti Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, Radovi ZHP 27, 1994, 7-18.

- Reinterpretation de l'histoire, version croate, Revue transeuropeennes, 5, Paris, hiver 1994-5, 67-71.

- Sisačka bitka u hrvatskoj povijesti i društvu u 19. i 20. stoljeću, in: Zbornik radova "Sisačka bitka 1593", Zagreb-Sisak 1994, 275-288.

- The Use of History: Croatian Historiography and the Politics (inozemnim čitateljima prilagođen i ponešto proširen članak "Upotreba povijesti"), Helsinki Monitor, Special Issue, Vol. 5, Utrecht - Vienna 1994, 85-97.

- Genocide upon Jews in NDH, Voice of the Jewish Community 1, Zagreb 1995.

- Uloga Bizanta u procesu etnogeneze Hrvata u 9. stoljeću, in: Etnogeneza Hrvata, zbornik radova, Zagreb 1995, 105-110.

- Antifašizam - jučer, danas, sutra, in: Zbornik "Antisemitizam, holokaust, antifašizam", Zagreb 1996, 285-289.

- Antisemitizam u Hrvatskoj, in: Zbornik "Antisemitizam, holokaust, antifašizam", Zagreb 1996, 12-52.

- Antisemitizam ustaškog pokreta, Spomenica Ljube Bobana, Zagreb 1996, 321-332.

- Kontinuitet - diskontinuitet u hrvatskoj povijesti 6-9. stoljeća, in: Starohrvatska spomenička baština, Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža, Zagreb 1996, 21-27.

- Memory and Family in History, in: Family, Eisenstadt 2002, 11-26 (engleski prijevod teksta Memorija i obitelj u povijesti, in: Obitelj, Zagreb 1996, 11-26.).

- Stjepan Radić i Židovi, Radovi ZHP 29, 1996, 208-216.

- Županije u ranom srednjem vijeku u Hrvatskoj, in: Hrvatske županije, Zagreb 1996, 9-20.

-Byzantine Presence on the Eastern Adriatic Coast 6th - 12th Century, Byzantinoslavica 57, 2, Prag 1996, 257-264.

- Anti-Semitism in Croatia (za inozemnu publiku prilagođen tekst "Antisemitizam u Hrvatskoj"), in: Anti-Semitism, Holocaust, Antifascism, Zagreb 1997, 12-52.

- Bizantska vlast u Dalmaciji od 1165. do 1180. godine, Radovi ZHP 30, 1997, 9-28.

- Dinastija Arpadovića i ranosrednjovjekovna Hrvatska, in: Zbornik "Zvonimir kralj hrvatski", Zagreb 1997, 261-272.

- Između Bizanta, Jadrana i Srednje Europe, in: Hrvatska i Europa, kultura, znanost i umjetnost, t. I, Srednji vijek, Zagreb 1997, 169-180.

- Kroatien und Dalmatien zwischen Byzanz und dem Westen, in: Byzanz und das Abendland im 10. und 11. Jahrhundert, Köln-Weimar-Wien 1997, 162-181.

- Lexikon des Mittelalters: Tomislav, Band VIII, 854-855; Trpimir, Band VIII, 1068; Trpimirovići, Band VIII, 1068; Varaždin, Band VIII, 1411; Zdeslav, Band IX, 496.

- On Anti-Fascism Yesterday, Today and Tomorrow, Anti-Semitism, Holocaust, Antifascism, Zagreb 1997, 195-199.

- Značaj krbavske bitke 1493. godine u hrvatskoj povijesti, in: Krbavska bitka i njezine posljedice, Zagreb 1997, 22-27.

- Byzantium on the Adriatic from 550 till 800, Hortus artium medievalium 4, Zagreb 1998, 7-14.

- Zagrebačka židovska općina od osnutka do 1941. godine, in: Dva stoljeća povijesti i kulture Židova u Zagrebu i Hrvatskoj, Zagreb 1998, 12-18.

- (zajedno sa S. Goldsteinom) Farma jugoslavenskih židovskih naseljenika u Palestini 1926-1928, in: Zbornik Mirjane Gross, Zagreb 1999, 371-387.

- Between Byzantium, Venice and Central Europe, in: Croatia in the Early Middle Ages, London - Zagreb 1999, 169-180 (prijevod teksta "Između Bizanta, Jadrana..." prilagođen engleskom čitaocu).
- Byzantine Rule in Dalmatia in the 12th Century, in: Byzanz und Ostmitteleuropa 950-1453, Beiträge zu einer table-ronde des XIX International Congress of Byzantine Studies, Copenhagen 1996, hrsg. von G. Prinzing und M. Salamon, Wiesbaden 1999, 97-125 (inozemnoj publici prilagođen tekst "Bizantska vlast u Dalmaciji od 1165. do 1180. godine").
- Byzantine Rule on the Adriatic (in Dalmatia, Istria and on the Western Adriatic): Possibilities for a Comparative Study, Contributions from the International Scientific Meeting, Acta Histriae VII, Koper 1999, 59-76.
- Entre Byzance, l'Adriatique et l'Europe centrale, in: Trésors de la Croatie ancienne, sous la direction d'Ivan Supičić, Préface de Jacques Le Goff, Paris - Zagreb 1999, 169-180 (prijevod teksta "Između Bizanta, Jadrana..." prilagođen francuskom čitaocu).
- Povijest Bosne između znanstvene spoznaje i političke manipulacije, Radovi ZHP 32-33, 1999-2000, 439-444.
- The Jews in Yugoslavia 1918-1941: Antisemitism and the Struggle for Equality, Jewish Studies at the Central European University, II, Budapest 1999-2001, ed. A. Kovács – E. Andor, 51-64.
- The Jews in Yugoslavia 1918-1941: Antisemitism and the Struggle for Equality, Jewish Studies at the Central European University, II, Budapest 1999-2001, ed. A. Kovács – E. Andor, 51-64.
- Bizantski izvori o osmanskome osvajanju Bosne 1463. godine, u: Zbornik radova o fra Anđelu Zvizdoviću, Sarajevo – Fojnica 2000, 229-237.
- Coexistence in Hardship, Central European Review, vol. 2, No. 19/2000, 18-27.
- Komparativna istraživanja hrvatske i srpske povijesti - puka nostalgija, znanstvena potreba ili čak nužnost?, in: Dijalog povjesničara - historičara 2, prir. H. S. Fleck i I. Graovac, Zagreb 2000, 33-42.
- Neka obilježja društvenog razvoja u Zvonimirovo doba, Krčki zbornik 42, Krk 2000 and in: Bašćanska ploča, Posebno izdanje Povijesnog društva otoka Krka, sv. 36, Krk 2000, 69-78.
- Role of Adriatic in the Byzantine-Ostrogothic War, ZRVI 38, Beograd 2000, 153-161.
- Srpsko - hrvatsko pomirenje u historiografiji - pretpostavka ili posljedica političkog pomirenja?, Radovi ZHP 31, Zagreb 1998, 181-192 te in: Dijalog povjesničara - historičara 1, prir. H. S. Fleck i I. Graovac, Zagreb 2000, 55-72 (pod naslovom "Pomirenje u historiografiji - pretpostavka ili posljedica političkog pomirenja?" objavljen i "Čemu dijalog povjesničara/historičara?", ed. I. Graovac, Zagreb 2005, 119-140.)
- Židovi u međuratnoj Jugoslaviji - problem ravnopravnosti i jednakovrijednosti, in: Dijalog povjesničara - historičara 2, prir. H. S. Fleck i I. Graovac, Zagreb 2000, 465-482.
- 11. stoljeće: Hrvatska istiskuje Bizant iz Dalmacije, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Supplement 1, br. 1, Rijeka 2001, 377-394.
- Byzantine Cities and Slavic Villages at the Eastern Adriatic Coast in the Early Middle Ages, in: XXe Congrès International des Etudes byzantines, Paris 2001, Pré-Actes, III. Communications libres, 187.
- Historiografija o Židovima u Hrvatskoj, in: Radovi ZHP 34-35-36, Zagreb 2001-2004, 285-290.

- O udžbenicima povijesti u Hrvatskoj, in: Dijalog povjesničara - historičara 3, ed. H. S. Fleck and I. Graovac, Zagreb 2001, 15-28.
- Solidarnost i pomoć Židovima u Hrvatskoj, u: Radovi ZHP 34-35-36, Zagreb 2001-2004, 205-228.
- The Disappearance of Byzantine Rule in Dalmatia in the 11th Century, u: Byzantium and East Central Europe, Byzantina et Slavica Cracoviensia, III, Cracow 2001, edited by G. Prinzing und M. Salamon with the assistance of Paul Stephenson, 129-141 (inozemnoj publici prilagođen tekst "11. stoljeće: Hrvatska istiskuje Bizant iz Dalmacije").
- A Loyal Follower of the Vatican (inozemnoj publici prilagođeno i ponešto skraćeno, bez bilježaka, poglavlje iz knjige *Holokaust u Zagrebu*), Voice of the Jewish Communities of Croatia, no. 4, Zagreb, Winter 2002/2003, 58-59.
- Autohtonost i autonomnost NOP-a u Hrvatskoj, HZ 55, Zagreb 2002, 246-251.
- Bosanski srednji vijek na razmeđu svjetova, Forum Bosnae 18, Sarajevo 2002, 105-114.
- Il mondo slavo e l'Impero bizantino tra il X e l'XI secolo, u: Venezia e la Dalmazia Anno Mille – Secoli di vicende comuni, Atti del Convegno di studio – Venezia, 6 ottobre 2000, a cura di N. Fiorentin, Regione del Veneto, Canova, Treviso 2002, 29-38.
- Istraživanja židovskih žrtava: razmatranja o Zagrebu i Hrvatskoj, u: Dijalog povjesničara - historičara 5, prir. H. S. Fleck i I. Graovac, Zagreb 2002, 445-463.
- Istraživanja židovskih žrtava: razmatranja o Zagrebu i Hrvatskoj, in: Dijalog povjesničara - historičara 5, prir. H. S. Fleck i I. Graovac, Zagreb 2002, 445-463.
- Josip Broz Tito: između skrupuloznog historičarskog istraživanja i političke manipulacije, u: Dijalog povjesničara - historičara 6, prir. H. S. Fleck i I. Graovac, Zagreb 2002, 315-332 (objavljeno i u: Epulon, časopis Kluba studenata povijesti ISHA-Pula, br. 4, travanj 2006, 13-26.).
- Katholische Kirche, Erzbischof Stepinac und die Juden (inozemnoj publici prilagođeno i ponešto skraćeno, bez bilježaka, poglavlje iz knjige *Holokaust u Zagrebu*), Kommune, Forum für Politik, Ökonomie, Kultur, nr. 12, 20. Jahrgang, Frankfurt 2002, 56-60; također, in: Fantom slobode, književni časopis – Phantom der Freiheit, literaturzeitschrift, 1-2, Zagreb – Dubrovnik 2008, 390-398.
- Revisionism in Croatia: The Case of Franjo Tuđman (zajedno sa S. Goldsteinom), Eastern European Jewish Affairs, vol. 32, no. 1, London, summer 2002, 52-64.
- The Case of Franjo Tuđman (inozemnoj publici prilagođen i ponešto skraćen, s bilješkama, tekst iz knjige *Holokaust u Zagrebu*), Voice of the Jewish Communities of Croatia, no. 4, Zagreb, Winter 2002/2003, 60-63.
- The Catholic Church in Croatia and the Jews 1918-1941, Mogersdorf, 32. Internationales Kulturhistorisches Symposium 2002, Zagreb 2006, 153-174.
- The Treatment of Jewish History in Schools in Central and Eastern Europe, u: Christina Koulouri (ed.), Clio in the Balkans. The Politics of History Education, Thessaloniki, 2002, 350-358.
- Zionismus und jüdische Identität in Kroatien, u: Jüdische Identitäten in Mitteleuropa, Literarische Modelle der Identitätskonstruktion, hrsg. von Armin A. Wallas, Tübingen 2002, 243-260.
- Dva antisemitska zakona u Kraljevini Jugoslaviji 1940. godine, u: Zbornik Mire Kolar-Dimitrijević, ur. D. Agičić, Zagreb 2003, 395-405.
- Dva antisemitska zakona u Kraljevini Jugoslaviji 1940. godine, in: Zbornik Mire Kolar-Dimitrijević, ur. D. Agičić, Zagreb 2003, 395-405.

- *Granica na Drini - značenje i razvoj mitologema, u: Historijski mitovi na Balkanu, zbornik radova, ur. H. Kamberović, Sarajevo 2003, 109-137.*
- Hrvatska u Kraljevstvu SHS i u NDH (1918-1945), u: Historijski zbornik 56-57, Zagreb 2003-2004, 157-164.
- Srbi i Hrvati u Narodnooslobodilačkoj borbi u Hrvatskoj (zajedno sa S. Goldsteinom) - u: Dijalog povjesničara - istoričara 7, prir. H. S. Fleck i I. Graovac, Zagreb 2003, 247-268.
- Strife for Emancipation and Equality: The Jews in Croatia until 1918, in: Simon Dubnow Institut Jahrbuch/Yearbook, II, hrsg. D. Diner, Leipzig 2003, 47-63.
- The Catholic Church in Croatia and the 'Jewish Problem', 1918-1941, Eastern European Jewish Affairs, vol. 33, no. 2, Oxford, winter 2003, 121-134.
- A zágrábi zsidó közösség újjáéledése a nyolcvanas években (Obnova života u zagrebačkoj židovskoj zajednici u osamdesetima 20. stoljeća), Regio - Kisebbség, Politika, Társadalom, n. 3, Budapest 2004, 55-70.
- Die Juden in Kroatien, Bosnien und Herzegowina, in: Solidarität und Hilfe für Juden während der NS-Zeit, hrs. Wolfgang Benz und Juliane Wetzel, Berlin 2004, 155-192 (inozemnoj publici prilagođen tekst "Solidarnost i pomoć Židovima u Hrvatskoj").
- Genocid nad Židovima u NDH, u: Povijest u nastavi 3, Zagreb, proljeće 2004, 40-50.
- Je li se Jugoslavija mogla održati - pretpostavke za historičarsku analizu, u: Dijalog povjesničara - istoričara 8, prir. H. S. Fleck i I. Graovac, Zagreb 2004, 69-86.
- Miroslav Krleža o hrvatskoj historiografiji i hrvatskoj povijesti, u: Spomenica Filipa Potrebe, Zagreb 2004, 419-434.
- O političkom identitetu u Hrvatskoj 1918-1941: jedan pokušaj detekcije i analize, in: Globalizacija i identitet (rasprave o globalizaciji, nacionalnom identitetu i kulturi politike), ur. M. Tuđman i I. Bekavac, Zagreb 2004, 173-184.
- Restoring Jewish Life in Communist Yugoslavia (1945-1967), Eastern European Jewish Affairs, vol. 34, no. 1, London, summer 2004, 58-71.
- Types of Anti-Semitism on the Territory of Former Yugoslavia (1918-2000), in: Jews and Anti-Semitism in the Balkans, Jews and Slavs, vol. 12, ed. by W. Moskovich, O. Luthar, I. Šumi, Jerusalem-Ljubljana 2004, 9-27.
- Cionizam: polet nakon Balfourove deklaracije (između idealizma i realizma), Ha-kol, glasilo židovske zajednice u Hrvatskoj 84, srpanj-kolovoz 2004, 47-52.
- Byzantine Cities and Slavic Villages at the Eastern Adriatic Coast in the Early Middle Ages, u: Zwischen Polis, Provinz und Peripherie, Beiträge zur byzantinischen Geschichte und Kultur, hrsg. Lars M. Hoffmann, Harrasowitz Verlag, Wiesbaden 2005, 203-213.
- Croatia (antisemitism); Croatia, Holocaust in; Pavelić, Ante; Ustasha; in: Richard S. Levy (ed.), Antisemitism, A Historical Encyclopedia of Prejudice and Persecution, ABC – CLIO, Santa Barbara – Denver – Oxford 2005, 147-149, 149-150, 539-540, 726.
- Die Byzantinische Souveränität als Brücke zwischen Ägäis und Adria, u: Ägäis und Europa, hrs. E. Konstantinou, Würzburg 2005, 235-244.
- Discontinuity/Continuity in Croatian History from the Sixth to the Ninth Century, u: L'Adriatico dalla tarda Antichità all'età Carolingia, a cura di G. P. Brogiolo e P. Delogu, Roma 2005, 193-214.
- Dobrotvorno i socijalno djelovanje židovske zajednice u Zagrebu u 19. i 20. stoljeću, Revija za socijalnu politiku, god. 12, br. 3-4, Zagreb 2005, 285-300.
- Funkcija Jadrana u ratu Bizantskog Carstva protiv Ostrogota 535 - 555. godine, Radovi Zavoda za hrvatsku povijest 37, Zagreb 2005, 35-46.
- Hrvati, hrvatske zemlje i Bizant (skraćen i ponešto prerađen tekst knjige objavljene

2003. godine), *Latina et Graeca*, Nova serija, br. 8, Zagreb 2005, 39-52.
- Naseljeni gradovi Porfirogenetove Paganije (*De administrando imperio* 36/14-15), Raukarov zbornik, Zagreb 2005, 39-54.
  - Od partijnosti u doba socijalizma do revizionizma devedesetih: ima li građanska historiografija šansu?, u: *Hrvatska historiografija XX. stoljeća: između znanstvenih paradigmi i ideoloških zahtjeva*, ur. S. Lipovčan – Lj. Dobrovšak, Zagreb 2005, 57-72.
  - *Public Debates on the Past: The Experiences in the Western Balkans – The Experience in Croatia*, in: *Disclosing hidden history - Lustration in the Western Balkans*, ed. M. Hatschikjan – D. Reljić – N. Šebek, Thessaloniki 2005, 99-101.
  - The Basic Characteristics of Croatian Antifascism, u: *Balkan Currents, essays in honour of Kjell Magnusson*, ed. T. Dulić, R. Kostić, I. Maček, J. Trtak, Uppsala Multiethnic Papers 49, Uppsala 2005, 17-31 (prerađen i za inozemnu publiku dopunjen tekst «Osnovne značajke hrvatskog antifašizma»).
  - The Boundary on the Drina – the meaning and the development of the mythologem, u: *Myths and Boundaries in South-Eastern Europe*, ed. P. Kolsto, London 2005, 77-105 (prerađen i za inozemnu publiku dopunjen tekst «*Granica na Drini - značenje i razvoj mitologema*»).
  - Ante Pavelić, Charisma and National Mission in Wartime Croatia, u: *Totalitarian Movements and Political Religions*, vol. 7, issue 2, June 2006, 225-234.
  - Bosanskohercegovački Hrvati za vrijeme Drugog svjetskoga rata (kao dio hrvatskog nacionalnog korpusa), in: *60 godina od završetka Drugog svjetskoga rata – kako se sjećati 1945. godine*, ur. H. Kamberović, Sarajevo 2006, 111-130.
  - *Iseljavanje Srba i useljavanje Slovenaca u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj 1941. godine*, Vojetov zbornik, Ljubljana 2006, 595-605.
  - Judengenozid in dem unabhängigen Staat Kroatien, u: *Der Einfluss von Faschismus und Nationalsozialismus auf Minderheiten in Ostmittel- und Südosteuropa*, hrsg. M. Hausleitner und H. Roth, München 2006, 317-330.
  - Jugoslavija – idealan državni okvir, umjetna tvorevina ili tamnica naroda? (s posebnim obzirom na Hrvatsku i BiH), *Historiografski vidici II*, Forum Bosnae 35, Sarajevo 2006, ur. S. Dujmović, 89-104.
  - *Kontakti zagrebačke židovske općine s inozemstvom 1933–1945*, in: *Kladovo transport*, Beograd 2006, 23–49.
  - Osnovne značajke hrvatskog antifašizma, u: *Hrvatska politika*, ur. Lj. Antić, Zagreb 2006, 269-282.
  - *The Independent State of Croatia in 1941: On the Road to Catastrophe*, in: *Totalitarian Movements and Political Religions*, vol. 7, no. 4, London, December 2006, 417-428.
  - *Zara fra Bisanzio, Regno Ungaro-Croato e Venezia*, in: *Quarta crociata – Venezia - Bisanzio – Impero Latino*, a cura di G. Ortalli – G. Ravegnani – P. Schreiner, Venezia 2006, II, 359-370.
  - *Židovi u logoru Jasenovac*, in: *Spomen područje Jasenovac*, ur. T. Benčić Rimay, Jasenovac 2006, 109-138.
  - *Značenje godine 1945. u hrvatskoj povijesti i osvetnički gnjev*, in: *1945.- razdjelnica hrvatske povijesti*, ur. N. Kisić-Kolanović, M. Jareb, K. Spehnjak, Zagreb 2006, 59-73.
  - (zajedno s G. Hutincem) *Neki aspekti revizionizma u hrvatskoj historiografiji devede godina XX. stoljeća – motivi, metode i odjeci*, in: *Revizija prošlosti na prostorima t Jugoslavije*, zbornik radova, ur. V. Katz, Sarajevo 2007, 187-210.
  - *Hrvatska/jugoslavenska javnost o Johnu Kennedyju – posmrtno stvaranje legende* (together with grupom studenata IV. godine povijesti), in: *Šezdesete – The Sixties*, ur.

- I. Lukšić, Zagreb 2007, 37-46.
- *Jasenovac – Myth and Reality*, in: *Südosteuropa. Traditionen als Macht*, hrs. E. Brix, A. Suppan und E. Vyslonzil, Wien-München 2007, 97-111.
  - *Klasična gimnazija 1914-2005* (skraćeni tekst objavljen u knjizi „*Povijest zagrebačke Klasične gimnazije*“), in: *Thesaurus Archigymnasii, Zbornik radova u prigodi 400. godišnjice Klasične gimnazije u Zagrebu 1607.-2007.*, Zagreb 2007, 81-102 te u *Latina et Graeca*, nova serija 11, Zagreb 2007, 9-34.
  - *Kroatien bis 1918*, in: *Der Jugoslawien-Krieg, Handbuch zu Vorgeschichte, Verlauf und Konsequenzen*, Westdeutscher Verlag, Opladen/Wiesbaden 1999, hrsg. Dunja Melčić, 40-63; II. izd., Opladen/Wiesbaden 2007, 46-66.
  - *Povijesne okolnosti Bleiburga i Križnoga puta*, in: *Bleiburg i Križni put 1945*, zbr. radova, ur. J. Hrženjak – K. Piškulić – P. Strčić, Zagreb 2007, 31-37.
  - *Ustaška ideologija o Hrvatima muslimanske vjere i odgovor u časopisu Handžar*, in: *Radovi ZHP 38*, Zagreb 2006, 259-278 te u: *Naučni skup Bosna i Hercegovina prije i nakon ZAVNOBiH-a*, Sarajevo 2007, 144-161.
  - *Zagreb during the Second World War*, in: *Documenta Pragensia XXVI – Evro velkomesta za Druhe svetove valky*, ur. O. Fejtova, V. Ledvinka, J. Pešek, Praha 2 111-124.
  - (zajedno sa Slavkom Goldsteinom) *Progon i spašavanje Židova u ustaškoj NDH*, in: *M. Aviezer, Hrvatski pravednici*, Zagreb 2008, 275-291.
  - *Croatia in the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes and the Independent State of Croatia (1918-1945)*, *Croatian Studies Review, Časopis za hrvatske studije*, Sydney-Split-Waterloo-Zagreb 5 (2008), 64-74 (inozemnoj publici prilagođen tekst - *Hrvatska u Kraljevstvu SHS i u NDH /1918-1945/*, in: *Historijski zbornik 56-57*, Zagreb 2003-2004, 157-164.).
  - *Franjo Rački kao istraživač hrvatskoga srednjovjekovlja*, in: *Humanitas et litterae*, *Zbornik u čast Franje Šanjeka*, prir. L. Čoralić – S. Slišković, Zagreb 2009, 507-516; također, u: *Problemi sjevernog Jadrana*, sv. 9, Rijeka 2008, 41-50.
  - *Judengenozid in dem Unabhängigen Staat Kroatien*, in: *Der Einfluss von Faschismus und Nationalsozialismus auf Minderheiten in Ostmittel- und Südosteuropa*, hrsg. M. Hausleitner und H. Roth, München 2006, 317-330; također, in: *Fantom slobode, književni časopis – Phantom der Freiheit, literaturzeitschrift*, 1-2, Zagreb – Dubrovnik 2008, 367-389.
  - *Kroatien*, in: *Handbuch des Antisemitismus, Judenfeindschaft in Geschichte und Gegenwart*, hrsg. von Wolfgang Benz, Band 1, Länder und Regionen, München 2008, 198-201.
  - *NDH 1941. godine: put prema katastrofi*, in: *Dijalog povjesničara - istoričara 10/1*, pi Graovac, Zagreb 2008, 137-154.
  - *Was Yugoslavia good or bad for Its Peoples?*, in: *Quaderni della Casa Romana di Venezia V*, Venezia 2008, *Atti del Convegno Internazionale “Romania, Sud-Est Europeo, Europa Centro-Orientale: Modernizzazione e Riforme tra XIX e XX secolo”*, Venezia, 12-13 novembre 2008), a cura di: Corina Gabriela Badelita, Cristian Alexandru Damian, Monica Joita, 49-60.
  - *"Zemljica Bosna" – "ôđ' ÷ŭńŕđí Âüôđ'íá" u "De administrando imperio" Konstantina Porfirogeneta*, in: *Zbornik o Pavlu Andeliću*, ur. Marko Karamatić, Sarajevo 2008., 97-
  - *„Bizantinizam“ u Hrvatskoj u 19. i 20. stoljeću*, in: *Spomenica Josipa Adamčeka*, Zagreb 2009, 489-498.
  - *Alcune considerazioni sulla storiografia croata: dallo „spirito di partito“ al revisionismo degli anni Novanta*, in: *Qualestoria 2*, anno XXXVII, Trieste, Dicembre 2009, 5-30.
  - *Der Fall Dilas, Titos Personenkult* (prerađeni izvadak iz knjige *Hrvatska 1918-20*

- in: *Der Zustand der Nation, 10 kroatische Autoren an der Leipziger Buchmesse 2009*, Phantom der Freiheit, literaturzeitschrift, 1, Zagreb – Dubrovnik 2009, 75-82.
- *Der Zerfall Jugoslawiens* (prerađeni izvadak iz knjige *Hrvatska 1918-2008.*), in: *Der Zustand der Nation, 10 kroatische Autoren an der Leipziger Buchmesse 2009*, in: Phantom der Freiheit, literaturzeitschrift, 1, Zagreb – Dubrovnik 2009, 92-102.
  - Hrvati i Jugoslavija; između oduševljenja i razočaranja, in: *Jugoslavija v času, Devetdeset let od nastanka prve jugoslovanske države*, ur. B. Balkovec, Ljubljana 2009, 57-72.
  - Jugoslavija u šezdesetim godinama 20. stoljeća – dileme i rješenja (s posebnim obzirom na Hrvatsku), in: *Rasprave o nacionalnom identitetu Bošnjaka*, zbornik radova, ur. H. Kamberović, Sarajevo 2009, 39-58.
  - *Titos Tod und die Folgen* (prerađeni izvadak iz knjige *Hrvatska 1918-2008.*), in: *Zustand der Nation, 10 kroatische Autoren an der Leipziger Buchmesse 2009*, in: Phantom der Freiheit, literaturzeitschrift, 1, Zagreb – Dubrovnik 2009, 82-91.
  - La Chiesa cattolica, l'arcivescovo Stepinac e gli ebrei, in: *Intellettuali versus democrazia, I regimi autoritari nell'Europa sud-orientale (1933-1953)*, a cura di F. Guida, Roma 2010, 303-330.
  - Topografija Porfirogenetove Paganije – doktorat Mihe Barade, *Povijesni prilozi* 30, Zagreb 2011, 9-16.
  - Ustaška revolucija 1941. Stvaranje jedne nove elite?, in: *Spomenica Nikše Stančića*, ur. I. Iveljić, Zagreb 2011, 311-320.
  - *Bošnjaci između lojalnosti NDH i partizana*, in: *Bošnjačko iskustvo antifašizma*, zbornik radova, ur. Dž. Jogunčić, Bošnjačka pismohrana, sv. 12, br. 36-37, Zagreb 2012, 53-64.
  - *Što je Bizant na hrvatskom prostoru - reminiscencije na temu (1982.-2012.)*, 223-237; in: *Munuscula in honorem Željko Rapanić: spomenica povodom osamdesetog rođendana*, ur. M. Jurković, A. Milošević, Motovun – Zagreb 2012, 233-238.
  - Jugoslavija kao posljedica Sarajevskog atentata - idealan državni okvir, umjetna tvorevina ili tamnica naroda?, in: *Sarajevo atentat, 100 godina poslije*, ur. Ž. Ivanković, Sarajevo 2014, 41-64.
  - Što je za Hrvate značila Francuska u 19. i 20. stoljeću?, in: *Francusko-hrvatski projekti i francuski znanstvenici, istaknuti u istraživanju i vrednovanju hrvatske baštine*, ur. E. Marin, F. Šanjek, M. Zink, Zagreb – Paris 2016, 263-272.
  - Hrvatska i Hrvati u Jugoslaviji, suprotstavljanje centralizmu, in: *Jugoslavija u historijskoj perspektivi*, ur. S. Biserko, Beograd 2017, 115-148.
  - O broju žrtava jasenovačkog logorskog kompleksa, in: *Nečakov zbornik: Procesi, teme in dogodki iz 19. in 20. stoljeća*, in: *HISTORIA 25*, znanstvena zbirka oddelka za zgodovino filozofske fakultete univerze v Ljubljani, ur. K. Ajlec, B. Balkovec, B. Repe, Ljubljana 2018, 309-328.
  - *Integracija i dezintegracija u srednjem vijeku*, in: *Hrvatska i Europa, korijeni integracija*, zbornik radova, ur. D. Sergejev, Zagreb 2007, 99-108.
  - Bitka u kojoj se klao bratom s bratom, in: *Bošnjačka pismohrana*, sv. 7, br. 23-26, Zagreb 2007/8, 13-17.
  - *Gdje se nalazila Porfirogenetova Berulia*, *Vrela Brela*, glasnik prijatelja kulturne i prirodne baštine Breljana, br. 7, Brela 2012, 99-116.
  - Isus u povijesnom kontekstu, in: *Isus iz Nazareta u perspektivi međureligijskog dijaloga*, *Svjetlo riječi*, posebni broj, ljeto 2012, 6-7.
  - Kroatien auf dem Weg in die europäische Integration, in: *Ost – West, Europäische Perspektiven*, 13. Jahrgang 2012, Heft 1, Freising 2012, 9-16.

- *Odmak od načela liberalne demokracije u hrvatskom društvu 1990-ih godina*, in: *Iz hrvatske povijesti 20. stoljeća – Iz hrvatske zgodovine 20. stoletja*, ur. I. Iveljić, S. Matković, Ž. Lazarević, Ljubljana 2012, 125-146.
- Genocid nad Židovima u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj (i engl. Tekst – The Genocide against the Jews in the Independent State of Croatia), in: *Holokaust u Jugoslaviji*, katalog izložbe, Zemun 2013, 12-15.
- *Yugoslavia as a consequence of the Sarajevo assassination - ideal state framework, artificial construct or peoples' prison?*, in: *The Sarajevo Assassination, One Hundred Years Later*, ed. Ž. Ivanković, Sarajevo 2014, 41-64.
- *Quelle importance avait la France pour les Croates aux XIXe et XXe siècles?*, en: *Les projets franco-croates et les savants français qui se sont illustrés dans la recherche et la valorisation du patrimoine croate*, ed. E. Marin, F. Šanjek, M. Zink, Zagreb – Paris 2016, 257-261.
- *Tito (na francuskom)*, in: *Le fantôme de la liberté*, revue littéraire, Zagreb – Paris 2016, 37-43.
- *Croatia and Croats in Yugoslavia*, in: *Yugoslavia from a Historical Perspective*, ed. S. Biserko, Belgrade 2017, 126-162 (engl. prijevod teksta „Hrvatska i Hrvati u Jugoslaviji“).
- *Croatia and Yugoslavia in the Cleft between Totalitarianisms*, *Zeitschrift für Religions- und Geistesgeschichte* 69/1, Potsdam 2017, 89-108.
- *Zločin i kazna (ili – kakva je veza Jasenovca i Bleiburga) Psihološki profil ratnih zločinaca iz logora Jasenovac*, in: *Jasenovac manipulacije, kontroverze i povijesni revizionizam*, zbornik radova, Andriana Benčić, Stipe Odak, Danijela Lucić (ur.), Jasenovac, 2018, 65-85.

Dr.sc. Željko Holjevac, red. prof

Naziv ustanove: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail adresa: zholjeva@ffzg.hr

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 231765

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 15. 05. 2018.

Životopis:

Željko Holjevac rođen je 1973. u Brinju. Studirao je povijest na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je 2006. stekao akademski stupanj doktora znanosti. Od 1998. do 2007. radio je kao asistent u Institutu društvenih znanosti Ivo Pilar u Zagrebu. Od 2007. zaposlen je na Odsjeku za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Predavao je na Hrvatskim studijima i Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a kraće vrijeme i na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Bio je prodekan za organizaciju i razvoj, a akad. god. 2016/2017. i privremeni obnašatelj dužnosti dekana Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U fokusu njegova znanstveno-nastavnog rada je hrvatska povijest ranoga novoga vijeka i 19. stoljeća u europskom kontekstu, posebice povijest hrvatsko-mađarskih odnosa u tome razdoblju. Istraživački je više puta boravio u inozemstvu, radeći najviše u arhivima i knjižnicama u Beču i Budimpešti. Predsjednik je Društva za hrvatsku povijesnicu član Organizacijskog odbora Međunarodnog kulturno-povijesnog simpozija Mengersdorf. Sudjeluje u radu znanstvenih konferencija i surađuje u znanstvenim časopisima i drugim publikacijama s različitim temama u rasponu od ranoga novoga vijeka do

suvremene povijesti. Kao autor ili suautor objavio je nekoliko knjiga i niz znanstvenih radova, uredio nekoliko zbornika radova i uredničkih knjiga, a okušao se i u pisanju udžbenika povijesti za osnovne i srednje škole.

Bibliografija (knjige i zbornici):

1. *Gospić u Vojnoj krajini (1689. - 1712. - 1881.) (Prilog slici gospičke prošlosti)*, Zagreb: Hrvatski zemljopis, 2002.
2. *Brinjsko-lički ustanak 1746. godine*, Samobor: Meridijani, 2004.
3. *Ivan Dominik Vukasović, Zemljopisni i povijesni novi opis Karlovačkog generalata u Kraljevini Hrvatskoj (1777.)*, priredio i napisao uvodnu studiju Željko Holjevac, Gospić: Državni arhiv, 2005.
4. (s Tomislavom Jelićem), *Gradišćanski Hrvati u Mađarskoj i Hrvati u Slovačkoj. Analiza hrvatskih naselja u zapadnoj Mađarskoj i Slovačkoj*, Zagreb-Budapest-Bratislava: Croatica, 2006.
5. (s Nenadom Močaninom), *Hrvatsko-slavonska Vojna krajina i Hrvati pod vlašću Osmanskoga Carstva u ranome novom vijeku*, 2. svezak Hrvatske povijesti u ranome novom vijeku, Zagreb: Barbat & Leykam International, 2007.
6. *Identitet Like: korijeni i razvitak*, zbornik, Knj. I-II, Zagreb-Gospić: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar – Područni centar Gospić, 2009.
7. *Ogulinska pukovnija (1746.-1873.). Polazišta*, Ogulin: Ogranak Matice hrvatske Ogulin, 2012.
8. *1918. u hrvatskoj povijesti*, ur. Željko Holjevac, Zagreb: Matica hrvatska, 2012.
9. *Mogersdorf. 38.Internationales kulturhistorisches Symposion. 38th International Historico-Cultural Symposium Varaždin 2008. Alte und neue Eliten im pannonischen Raum seit 1945*, ur. Željko Holjevac – Ivica Šute, Zagreb: FF press, 2012.
10. *Gacka u srednjem vijeku*, ur. Hrvoje Gračanin – Željko Holjevac, Zagreb – Otočac: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar – Područni centar Gospić, 2012.
11. *Gospić. Grad, ljudi, identitet*, ur. Željko Holjevac, Zagreb-Gospić: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar – Područni centar Gospić, 2013.
12. (s Hrvojem Petrićem & Željkom Karaulom), *Povijest Bjelovara od početaka naseljavanja do kraja Domovinskoga rata*, Zagreb-Bjelovar: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru, 2013.
13. (s Trpimirom Macanom), *Povijest hrvatskoga naroda*, IV. izdanje, Zagreb: Školska knjiga, 2013.
14. *Dobrovoljno vatrogasno društvo Brinje (1896.-2016.)*, Brinje: Dobrovoljno vatrogasno društvo Brinje, 2016.
15. *Podplješivički graničari. I.* – 2017. Zbornik radova: Povijesni prikaz podplješivičkih sela, ur. Ivan Brlić – Željko Holjevac – Želimir Prša, Zagreb: Udruga bivše općine Zavalje, 2017.
16. *Mogersdorf. 43.Internationales kulturhistorisches Symposion. 43th International Historico-Cultural Symposium Koprivnica 2013. Geschichte der Körperkultur und des Sports im pannonischen Raum im 19. und 20. Jahrhundert*, ur. Željko Holjevac, Zagreb: FF press, 2017.
17. *Koga (p)održava održivi razvoj? Prinosi promišljanju održivosti ruralnih područja u Hrvatskoj*, ur. Anita Bušljeta Tonković – Ivan Brlić – Željko Holjevac – Nikola Šimunić, Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2017.

18. *Croatia and Slovakia. Historical Parallels and Connections (from 1780 to the Present Day)*, ur. Željko Holjevac – Martin Homza – Martin Vašš, Zagreb-Bratislava: FF press, 2017.

Popis radova koji ga klasificiraju za izvođenje studijskog programa (na stranim jezicima):

1. „Über die (Un)Erkennbarkeit der Reisekultur im Hintergrund von Csaplovics' Beschreibung westungarischer Kroaten aus dem Jahr 1828,“ u: Rozman, Franz (ur.), *Internationales Kulturhistorisches Symposium Mogersdorf 2003. International Historico-Cultural Symposium Mogersdorf 2003*, Band 33, Murska Sobota, 2003., 37-46.
2. „Kroatien und das Verfassungsleben der 1860er Jahre“, *Zeitschrift des Historischen Vereines für Steiermark*, 100, Graz 2009., 469-478.
3. „A 'Fair Union' Between Croatia and Hungary: A Critical Overview of a Croatian Policy in the 19th Century“, u: Pappas, Nicholas C. J. (ed.), *History and Culture: Essays on the European Past*, Athens: Athens Institute for Education and Research, 2012., 141-153.
4. „Recent Croatian Historiography and Its Methodological Approaches Toward the Balkans in the Early Modern Period and the Nineteenth Century. Some Examples“, in: Temizer, Abidin (ed.), *Balkan Tarihi Araştırmalarina. Metodolojik Yaklaşımlar*, Istanbul: Libra Kitapçılık ve Yayıncılık, 2014., 19-35.
5. „Mítosz és valóság között. Khuen-Héderváry Károly (1849–1918) horvát bán“, In: Mayer, László – Tilcsik, György (szer.), *Szorosadtól Rijekáig. Tanulmányok Bősze Sándor emlékére*, Budapest: A Magyar Levéltárosok Egyesülete és a Megyei és Városi Levéltárak Vezetőinek Tanácsa kiadványa, 2015., 177-184.
6. „A budapesti horvát minisztérium (1868-1918)“, u: Fodor, Pál – Sokcsevits, Dénes (szer.), *A horvát-magyar együttélés fordulópontjai. Intézmények, társadalom, gazdaság, kultúra*, Budapest: MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Horvát Történettudományi Intézet, 2015, 419-425. ili „Hrvatsko ministarstvo u Budimpešti (1868.-1918.)“, u: Fodor, Pál – Šokčević, Dinko (ur.), *Prekretnice u suživotu Hrvata i Mađara. Ustanove, društvo, gospodarstvo i kultura*, Budimpešta: Institut za povijesne znanosti Istraživačkog centra za humanističke znanosti Mađarske akademije znanosti, Hrvatski institut za povijest, 2015., 454-460. (dvojezično izdanje)
7. „'When the First Hoof of the Cossack Horse Hits the Vienna Pavement...' (The Image of Russia Presented by the Party of Rights in Croatia in the 1880s)“, in: Sujecka, Jolanta – Usakiewicz, Krzysztof (eds.), *The Image of Russia in the Balkans*, Colloquia Balkanica, Vol. 4, Warsaw – Bellerive-sur-Allier: University of Warsaw, Faculty of „Artes Liberales“, 2016., 99-104.
8. „Reports by the Croatian Press Regarding Slovaks in the Period of Dualism: Some Examples“, in: Holjevac, Željko – Homza, Martin – Vašš, Martin (eds.), *Croatia and Slovakia. Historical Parallels and Connections (from 1780 to the Present Day)*, Zagreb-Bratislava: FF press, 2017., 65-73.
9. „Horvát javaslatok a Habsburg birodalom átalakítására (1832-1918)“, u: Hermann. Robert – Ligeti, Dávid (szer.), *Megosztó kompromisszum. Az 1867. évi kiegyezés 150 év távlatából*, Budapest: Országház könyvkiadó, 2018., 53-70.

dr. sc. Goran Hutinec, docent

Ustanova: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Email: ghutinec@ffzg.hr

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 272864

Datum zadnjeg izbora u zvanje: 17. VI. 2015.

Životopis

Goran Hutinec rođen je 4. lipnja 1980. u Čakovcu. Osnovnu školu pohađao je u Murskom Središću, a gimnaziju u Čakovcu. Jednopedmetni studij povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je 2004. godine. Od 2005. zaposlen je kao znanstveni novak na Zavodu za hrvatsku povijest Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na projektu „Međuodnos politike i gospodarstva u hrvatskom društvu 20. stoljeća“ pod vodstvom prof. dr. sc. Mire Kolar. Od 2007. radi kao suradnik na projektu „Ideologija, etnicitet, grad i selo u hrvatskom društvu 20. stoljeća“ pod vodstvom prof. dr. sc. Ive Goldsteina. Poslijediplomski doktorski studij hrvatske povijesti upisao je 2005. godine, a doktorski rad izrađen pod mentorstvom prof. dr. sc. Ive Goldsteina s naslovom „Djelovanje zagrebačke Gradske uprave u međuratnom razdoblju (1918-1941)“ s uspjehom je obranio 2011. godine. Iste je godine unaprijeđen u višeg asistenta.

Na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta od 2005. godine je kao asistent sudjelovao u nastavi po predbolonjskom programu na predmetima „Hrvatska povijest u 20. stoljeću“ te izbornim predmetima „Hrvatska 1918.-1939.“, „Hrvatsko iskustvo s parlamentarnom demokracijom u monarhističkoj Jugoslaviji“, „Desetljeće diktatura – Hrvatska, Srednja Europa i Balkan 1929-1939“. Nakon uvođenja bolonjskog programa studija sudjelovao je u nastavi na obveznim predmetima „Hrvatska povijest 1918.-1945“, „Hrvatska povijest nakon 1945. godine“ te izbornim kolegijima „Zagreb kao kulturno, nacionalno i gospodarsko središte (1900-1950)“, „Ekonomske krize i lomovi u suvremenoj Hrvatskoj (1914-2012)“, „Hrvatska publicistika i historiografija o Prvom svjetskom ratu“, „Hrvatska u Drugom svjetskom ratu 1941-1945.“, „Zagreb u 20. stoljeću“, „Povijest Jugoslavije 1918-1945“. U ljetnom semestru ak. god. 2014/15. izvodio je nastavu na obveznim kolegijima „Hrvatska povijest nakon 1945.“ na Odsjeku za povijest te „Hrvatsko-židovski odnosi u XX. stoljeću“ i „Pregled židovske povijesti od emancipacije i haskale“ na studiju judaistike Odsjeka za hungarologiju, turkologiju i judaistiku, te na izbornom kolegiju „Povijest Holokausta“. Od izbora za višeg asistenta 2011. godine održao je preko 800 norma sati nastave.

Goran Hutinec je asistirao u pripremi i obrani više desetaka diplomskih radova po predbolonjskom programu. Po bolonjskom programu studija sudjelovao je u obranama više od 30 diplomskih radova te mentorirao 5 diplomskih radova. S dvoje studenata čije je diplomske radove mentorirao priprema objavljivanje zajedničkih znanstvenih radova (Ivan Sagata i Ana Nemet). Pored toga, kao član povjerenstva za ocjenu doktorskih i magistarskih radova sudjelovao je u postupku obrane pet doktorskih disertacija i jednog magistarskog rada, obranjenih na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Osim sudjelovanja u radu na projektima na matičnoj ustanovi, od 2010. do 2012. godine bio je suradnik na istraživačkom projektu „Holokaust u Prekmurju (1944-1945)“ u organizaciji Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Od 2013. surađuje na međunarodnom projektu uređenja zajedničkog izložbenog paviljona bivših jugoslavenskih republika u Državnom memorijalu i muzeju Auschwitz-Birkenau. Član je hrvatske delegacije International Holocaust Remembrance Alliance od 2013. godine; u svojstvu hrvatskog predstavnika u Academic Working Group sudjelovao je na godišnjim konferencijama IHRA u Kanadi (2013), te po dvije u Velikoj Britaniji (2014), Mađarskoj (2015), Rumunjskoj

(2016). Od 2013. godine kao član upravnog vijeća sudjeluje i u radu JUSP Jasenovac.

Kao stručnjak za tematiku Holokausta, osobito na hrvatskom prostoru, u Zagrebu 2013. i Varaždinu 2015. održao je predavanja na edukacijskim konferencijama za nastavnike osnovnih i srednjih škola na temu „Poučavanje o Holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti“, u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Ministarstvom kulture, Yad Vashemom iz Jeruzalema i Memorial de la Shoah iz Pariza. Na poziv Aladdin Projecta iz Pariza, u sklopu međunarodnog seminara o poučavanju o Holokaustu održanom na Galatasaray University u Istanbulu 2013. godine, predstavio je projekte poučavanja o Holokaustu u Hrvatskoj.

U dosadašnjem radu Goran Hutinec iskazao je zanimanje za povijest sjeverozapadne Hrvatske, a posebno za povijest Zagreba u međuratnom razdoblju te povijest Međimurja u Drugom svjetskom ratu i poraću. U svome znanstveno-stručnom opusu broji jednu koautorsku knjigu i sedam znanstveno-stručnih članaka. Sudjelovao je s referatom na 6 međunarodnih i 5 domaćih znanstvenih skupova. Bio je na znanstveno-stručnom usavršavanju u Izraelu (Yad Vashem International School for Holocaust Studies, Jeruzalem 3.-21. XII. 2009.). U znanstvenom zvanju znanstvenog suradnika je od 29. veljače 2012. godine. Filozofski fakultet izabrao ga je 2015. u znanstveno-nastavno zvanje docenta, što je Vijeće društveno-humanističkog područja Sveučilišta u Zagrebu potvrdilo 17. lipnja 2015. godine.

Bibliografija:

Knjige:

1. s Goldstein, Ivo; Povijest grada Zagreba, 2. knjiga, 20. i 21. stoljeće, Zagreb: Novi liber, 2013.

Radovi:

1. “Das Bürgertum von Zagreb im Urbanisierungsprozess 1918 bis 1931” // *Međunarodni kulturnopovijesni simpozij Mogersdorf* (International Cultural-Historical Symposium Mogersdorf) (2010)

2. s Goldstein, Ivo; „Neki aspekti revizionizma u hrvatskoj historiografiji devedesetih godina XX stoljeća - motivi, metode i odjeci“ // *Revizija prošlosti na prostorima bivše Jugoslavije* / Katz, Vera (ur.). Sarajevo: Institut za istoriju u Sarajevu, 2007. str. 187-210

3. „Kotarska oblast Čakovec-Prelog 1941.“ // *Međimurje u Drugom svjetskom ratu* / Bunjac, Branimir (ur.). Čakovec: Povijesno društvo Međimurske županije, 2007. str. 101-138

4. „Obračun s "narodnim neprijateljima" u Međimurju 1945.“ // 1945. - razdjelnica hrvatske povijesti : zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Hrvatskom institutu za povijest u Zagrebu 5. i 6. svibnja 2006. / Kisić Kolanović, Nada ; Jareb, Mario ; Spehnjak, Katarina (ur.). Zagreb: Hrvatski institut za povijest, 2006. str. 396-414

5. „Odjeci epidemije španjolske gripe 1918. godine u hrvatskoj javnosti“ // *Radovi zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu* (2006)

6. „List Muraköz – Megyimirje kao organ mađarske okupacijske vlasti u Međimurju (1941-1943)“ // Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 37 (2005), 283-310.

Dr. sc. Iskra Iveljić, redoviti profesor u trajnom zvanju

Ustanova: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail: iiveljic@ffzg.hr

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 168315

Osobna web stranica: <http://www.ffzg.unizg.hr/pov/pov2/biografija.php?id=13>

Datum zadnjeg izbora: 2016.

Životopis:

Iskra Iveljić rođena je 1959. u Frankfurtu na Majni. Maturirala je na Klasičnoj gimnaziji te diplomirala povijest i engleski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od 1987.-1990. radila je u Arhivu Hrvatske (danas Hrvatski državni arhiv) kao mlađi arhivist a od 1990.-1993. u Institutu za suvremenu povijest kao istraživač-suradnik. Od 1993. godine zaposlena je na Odsjeku za povijest kao asistent, od 1999. u nastavno-nastavnom zvanju docenta, od 2004. izvanrednog i 2010. redovitog profesora. Magistrirala je 1992. godine radom *Pokušaji modernizacije Banskog vijeća (1848.-1850.)* i doktorirala 1998. disertacijom naslovljenom *Uloga zagrebačke privredne elite u modernizaciji Hrvatske (1860.-1883.)*. Mentor obaju radova bila je prof. dr. Mirjana Gross.

I. Iveljić bavi se hrvatskom poviješću 19. stoljeća, poglavito modernizacijskim procesima, stasanjem moderne građanske elite, svakodnevnim životom na prijelomu 19. i 20. stoljeća, plemstvom Hrvatske i Slavonije te hrvatskim studentima i elitom u Beču. Također je u nekoliko radova prikazala stanje u hrvatskoj historiografiji nakon pada Berlinskog zida te odnos između povijesti i društva tijekom istog razdoblja. Sudjelovala je u više hrvatskih projekata: akademika Nikše Stančića u dva navrata (*Temeljni dokumenti hrvatske povijesti*), prof. dr. Petra Korunića (*Etnički i kulturni identiteti u Hrvatskoj i izgradnja nacije*;) prof. dr. Božene Vranješ Šoljan (*Hrvatska modernog i suvremenog doba: europski modeli i hrvatski identiteti*), prof. dr. Dragana Damjanovića *Croatia and Central Europe: Art and Politics in the Late Modern Period (1780-1945)*. I. Iveljić 2014. bila je voditeljcem projekta Sveučilišta u Zagrebu *Prosvjetne i kulturne veze Zagreba, Beča i Budimpešte od kraja 18. do sredine 20. stoljeća*. Od 2017. voditelj je projekta Hrvatske zaklade za znanost *Tranzicija hrvatskih elita iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu*.

Sudjelovala je u tri međunarodna projekta: *Kroaten in Wien 1790-1918*, voditelja prof. dr. Nevena Budaka i doc. dr. Haralda Heppnera iz Graza, 1993.-1998.; u projektu *Geschichte Südosteuropas als europäische Geschichte* prof. dr. Holma Sundhaussena (Freie Universität Berlin) i prof. dr. Wolfganga Höpkena (Universität Leipzig) bila je od 2002.-2005. koordinator za Hrvatsku. U sklopu potonjeg projekta sudjelovala je u radu četiri međunarodne radionice sa diplomandima iz Njemačke, Rumunjske, Bugarske, Hrvatske, Srbije, Kosova i Makedonije na kojima je držala predavanja i radila u manjima grupama na pojedinim općim temama. Godine 2008. sudjelovala je u projektu *Zukunftswerkstatt*, prof. dr. Holma Sundhaussena (Berlin) i

prof. dr. Ulfa Brunnbauera (Regensburg). Projekt je bio posvećen odnosu između prošlosti i budućnosti na prostoru jugoistočne Europe i imao je tri velike sekcije od kojih je jedna namijenjena historijskim istraživanjima. Sudjelovala je u dva bilateralna hrvatsko-slovenska projekta (prof. dr. Damira Agičića/prof. dr. Marte Verginelle) i *Hrvatsko-slovenske veze u 19. i prvoj polovici 20. stoljeća. Primjer obitelji Pongratz* prof. dr. Dragana Damjanovića/dr. sc. Mihe Preinfalka). Održala je referate na dvadesetak međunarodnih konferencija u Njemačkoj, Austriji, Italiji, Mađarskoj, SAD, Velikoj Britaniji, Rumunjskoj i Sloveniji. U nekoliko je navrata boravila u inozemstvu, 1993. u Beču na jednomjesečnoj stipendiji Instituta za jugoistočnu Europu, a tijekom 1996. i 1998. boravila je u Beču četiri mjeseca u sklopu austrijskog projekta *Kroaten in Wien 1790-1918*.

Na Odsjeku za povijest predaje hrvatsku povijest u 19. stoljeću. Od uvođenja bolonjskog sustava do 2011. bila je voditelj istraživačkog smjera 19. i 20. stoljeća na diplomskom studiju povijesti. Od 2008./9. do 2010./11. obnašala je dužnost pročelnice Odsjeka za povijest i predstojnice Zavoda za hrvatsku povijest. Od 2014.-2016. godine bila je predstojnica Katedre za hrvatsku povijest Odsjeka za povijest. Od 2017. voditelj je doktorskog studija *Hrvatske moderne i suvremene povijesti u europskom i svjetskom kontekstu* Odsjeka za povijest.

Iskra Iveljić izvodi nastavu na prediplomskoj, diplomskoj i poslijediplomskoj razini. Na prediplomskom studiju povijesti izvodi predavanja i seminar na obaveznom predmetu «Hrvatska povijest u 19. stoljeću» i više izbornih predmeta („Seljaštvo Banske Hrvatske u 19. stoljeću“; „Od staleškog ka modernom građanstvu“; „Položaj žena u Hrvatskoj 19. stoljeća“; „Plemstvo Banske Hrvatske u 19. stoljeću“). Na diplomskom studiju drži nastavu na predmetu «Hrvatsko društvo i kultura u 19. stoljeću» obaveznom za istraživački smjer 19. i 20. stoljeća. Nositelj je svih navedenih predmeta. Na doktorskome studiju *Hrvatske moderne i suvremene povijesti u europskom i svjetskom kontekstu* održava nastavu iz obaveznog predmeta «Hrvatska predmoderna i moderna povijest» te iz nekoliko izbornih kolegija („Djeca i adolescenti u 19. stoljeću“, „Plemstvo u Banskoj Hrvatskoj u 19. stoljeću“, s prof. dr. I. Šuteom «Svakodnevni život zagrebačkog građanstva u 19. i 20. st.»). Također je održala predavanja na poslijediplomskim studijima pedagogije i povijesti umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu, te za studente Instituta za povijest jugoistočne i istočne Europe u Regensburgu i studente Instituta za povijest istočne Europe u Beču. Također je bila organizator dvaju hrvatsko-slovenskih doktorskih radionica (Filozofski fakultet, 25. svibnja 2012. i 28. lipnja 2018.). Bila je član više komisija za znanstveno-nastavna napredovanja, kako u Hrvatskoj tako i u Sloveniji (izbor za red. prof. suvremene povijesti na Sveučilištu u Mariboru, 2015.).

Iskra Iveljić bila je u više navrata recenzent raznih knjiga, članaka, školskih knjiga, projekata i prijedloga za državne nagrade. Bavila se i uređivanjem historijskih publikacija, kao član uredništva *Časopisa za suvremenu povijest* 1991.-1993., *Radova Zavoda za hrvatsku povijest* 1997.-2000. godine te jedan od osnivača i zamjenik glavnog urednika časopisa *Otium*. 1993.-2000. Uredila je više knjiga kako izvorne građe tako i zbornika radova (hrvatskih i međunarodnih) te je stručni redaktor prijevoda knjige Elinor M. Despalatović *Ljudevit Gaj i ilirski pokret* (Zagreb, Srednja Europa 2015.).

CJELOVITA BIBLIOGRAFIJA

Kvalifikacijski radovi

1. Magistarski rad: *Pokušaji modernizacije Banskog vijeća (1848.-1850.)*, Zagreb, 1992.
2. Doktorski rad: *Uloga zagrebačke privredne elite u modernizaciji Hrvatske (1860.-1883.)*, Odsjek za povijest, Filozofski fakultet, Zagreb, 1998.

Autorske knjige:

1. *Očevi i sinovi. Privredna elita Zagreba u drugoj polovici 19. stoljeća*, Zagreb, Leykam international, 2007., 483 str.
2. *Banska Hrvatska i Vojna krajina od prosvijećena apsolutizma do 1848.*, Zagreb, Leykam international, 2010., 199 str.
3. *Anatomija jedne velikaške porodice. Rauchovi*, FF-Press, Zagreb, 2014., 311 str.

Uredničke knjige:

1. *Hrvatski državni sabor* uredili I. Iveljić, J. Kolanović i N. Stančić sv. 1, Zagreb, 2001., 617 str.
2. *Hrvatski državni sabor*, uredili I. Iveljić, J. Kolanović i N. Stančić, sv. 2, Zagreb, 2007., 661 str.
3. *Zbornik Nikše Stančića*, Zagreb, FF-Press, 2011., 387 str.
4. *Iz hrvatske povijesti 20. stoljeća – Iz hrvaške zgodovine 20. stoletja*, sa Ž. Lazarevićem i S. Matkovićem, Ljubljana, Inštitut za novejšo zgodovino, 2012., 183 str.
5. *The Entangled Histories of Vienna, Zagreb and Budapest (18th-20th Century)*, Zagreb, FF-Press, 2015., 582 str.

Članci u domaćim publikacijama:

1. Teorija historije Agnes Heller, *Naše teme* 12, Zagreb, 1986., 2175-2184.
2. O nekim vidovima slavonsstva u časopisu *Slavonac*, *Historijski zbornik* XL, 1987., 139-156.
3. O značenju Unutrašnjeg odsjeka Banskog vijeća (1848.-50.) *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest* XXII., 1989., 71-94.
4. Nova istraživanja o građanskom društvu 19. stoljeća, *Historijski zbornik* XLII., 1989., 283-291.
5. Trgovačka elita kao čimbenik modernizacije i hrvatske nacionalne integracije, *Povijesni prilozi* 10, 1991., 193-217.
6. Pokušaj stvaranja hrvatske vojske 1848./49. godine, *Časopis za suvremenu povijest* br. 2, 1992., 47-58.
7. Katolička crkva i civilno društvo u Hrvatskoj 1848. godine, *Časopis za suvremenu povijest* 2-3, 1993., 19-42.
8. Kultura nadzora u Banskoj Hrvatskoj 1860-ih godina, *Spomenica Ljube Bobana*, Zagreb, 1996., 191-201.
9. Modernizacija izvana i modernizacija iznutra. Hrvatske zemlje od neoapsolutizma do bana Ivana Mažuranića, u: *Hrvatska i Europa*, sv. 4, Zagreb, 2009, 93-103.
10. Prevlast unionista. Hrvatske zemlje do 1883. do 1903. godine idem, 125-138.
11. Prosvjeta Banske Hrvatske u 19. stoljeću, u: *Zbornik Nikše Stančića*, ur. Iskra Iveljić, Zagreb, 2011., 125-138.
12. Dragan Damjanović - Iskra Iveljić, *Arhitektonski atelijer Fellner & Helmer i obitelj Pongratz*, *Radovi Instituta za povijest umjetnosti* 39, 2015., 121-134.
13. Kontrolirana modernizacija za banovanja Ivana Mažuranića, *Radovi Zavoda*

- za hrvatsku povijest 48, 2016., 313-328.
14. Plemkinje Banske Hrvatske u kasnom 18. i 19. stoljeću, Spomenica Renea Lovrenčića, Zagreb, 2016., 173-200.
  15. Kulturna politika u Banskoj Hrvatskoj 19. stoljeća, Historijski zbornik 69, br. 2, 2016., 335-370.
  16. Umjetnost reprezentacije hrvatsko-slavonske aristokracije u 19. stoljeću, u: imago, imaginatio, imaginabile, zbornik u čast zvonka makovića, Damjanović, Dragan-Magaš Bilandžić, Lovorka (ur.), Zagreb, 2018., 225-246.
  17. Od plemenite dokolice do profesije. Žene i umjetnost u Banskoj Hrvatskoj 19. stoljeća, Historijski zbornik 71, (2018.), 7-44.
  18. Prezrena elita. Plemstvo Hrvatske i Slavonije nakon 1918. godine, Radovi Zavoda za hrvatsku povijest 50, br.1, 2018., 135-152.

Radovi u međunarodnim publikacijama

1. Die Rolle der Grosskaufleute in der Modernisierung und in der nationalen Bewegung Zivil-Kroatiens in den sechziger Jahren des 19. Jahrhunderts, u: Hannes Stekl et al., Durch Arbeit, Besitz, Wissen und Gerechtigkeit, Beč-Köln-Weimar, 1992., 231-243.
2. «Stiefkinder Österreichs»: Die Kroaten und der Austroslavismus, u: Moritsch Andreas (ur.), Der Austroslavismus. Ein verfrühtes Konzept zur politischen Neugestaltung Mitteleuropas, Beč-Köln-Weimar, 1996., 125-137.
3. Le sentiment national an Croatie. L'identite nationale croate, Historiens&Geographes 366, Pariz, 1999., 151-157.
4. Die Kroaten und der Prager Slawenkongress, u: Andreas Moritsch (ur.), Der Prager Slawenkongress 1848., Beč-Köln-Weimar 2000., 131-142.
5. Die zersplitterte Ökumene der HistorikerInnen. Historiographie in Kroatien in den 1990er Jahren, u: Alojz Ivanišević et al. (ur.), Klio ohne Fesseln? Historiographie im östlichen Europa nach dem Zusammenbruch des Kommunismus, Peter Lang Verlag, 2002., 363-380.
6. Hrvatska historiografija o 19. stoljeću nakon raspada Jugoslavije, Prispjevki za novejšo zgodovino br. 2, Ljubljana 2004., 29-44.
7. Cum ira et studio. Geschichte und Gesellschaft Kroatiens in den 1990er Jahren, u: Helmut Altrichter (ur.), (Gegen)Erinnerung. Geschichte als politisches Argument, Oldenbourg Verlag, 2006., 191-204.
8. Die bürgerliche Elite Kroatiens in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts, u: Internationales Kultursymposium Mogersdorf, Bd. 35, Graz 2007., 175-194.
9. Die Römisch-katholische Kirche in Banalkroatien vom Josephinismus bis zum politischen Katholizismus, u: Internationales Kultursymposium Mogersdorf Bd. 31, Szombathely, 2008., 45-53.
10. Modernisierung Kroatiens in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts. Europäische Vorbilder und kroatische Besonderheiten, u: *Vorbild „Europa“ und die Modernisierung im 19. und 20. Jahrhundert*, ur. C. Zach, F. Solomon et al., München, 2009., 25-45.
11. The Role of Education in Modernizing Croatia in the 2nd Half of the 19th Century, u: *The Role of Education and Universities in Modernization Processes in Central and South-Eastern European Countries in 19th and 20th Century*, ur. P. Vodopivec-A. Gabrič, Ljubljana, 2011., 19-34.
12. Kroatische Studenten und Professoren in Wien (1790-1918), u: *The*

Entangled Histories of Vienna, Zagreb and Budapest (18th-20th Century), Zagreb, FF-Press, 2015., 291-356.

13. Kroatische Eliten in Wien im 19. Jahrhundert, u: *The Entangled Histories of Vienna, Zagreb and Budapest (18th-20th Century)*, Zagreb, FF-Press, 2015., 457-520.

Stručni članci

1. Sindikati u procjepu između radnika i poslodavaca (O polemici u *International Journal of Social History* 1989.) Časopis za suvremenu povijest br. 1-2, 1990., 177-183.
2. Građanstvo u Habsburškoj monarhiji, Časopis za suvremenu povijest br. 3, 1990., 153-158.
3. Od uza Sudbenog stola do turneje po Rusiji. Nepoznata pisma Josipa Henneberga iz 1894.-1897., Časopis za suvremenu povijest br. 2, 2008., 587-624.

Prikazi

1. Henri Mendras, Seljačka društva, Radovi Zavoda za hrvatsku povijest 20, 1987., 293-297.
2. E.J. Hobsbawm, Doba revolucije, Naše teme 3, 1988., 733-736.
3. Gesellschaft, Politik und Verwaltung in der Habsburgermonarchie 1830-1918, ur. F. Glatz, R. Melville, Historijski zbornik XLI., 1988., 360-363.
4. Beiträge zu historischen Sozialkunde, Otium 1-2, 1994., 60-61.
5. Newsletter. Geschichte de Bürgertums in der Habsburgermonarchie, Otium 3-4, 1994., 83-84.
6. Mirjana Gross, Die Anfänge des modernen Kroatiens, Historijski zbornik XLVII., 1994., 195-196.
7. Mihovil Pavlinović, Hrvatski razgovori. Radovi Zavoda za hrvatsku povijest, 1995., 353-355.
8. s M. Strechom: Život obilježen strahom i nadom. In memoriam Mirjana Gross, Radovi Zavoda za hrvatsku povijest, 2012., 13-16.
9. Doprinosi nepoznate elite, Review of the book by Svetlana Tomić on the contribution of women to Serbian culture 19/20th ct., Slavic Review 77, br. 2, 2018., 155.

Enciklopedijske natuknice:

1. „Josip Jelačić“, „Narodna zahtijevanja“, „Banska konferencija“, „Hrvatska Četrdesetosma“ za *Hrvatski leksikon* sv. 1-2.
2. „Austroslavizam“ za *Hrvatsku enciklopediju*, sv. 1.

Radova koji ju kvalificiraju za izvođenje studijskog programa:

1. *Očevi i sinovi. Privredna elita Zagreba u drugoj polovici 19. stoljeća*, Zagreb, Leykam international, 2007., 483 str.
2. *Banska Hrvatska i Vojna krajina od prosvijećena apsolutizma do 1848.*, Zagreb, Leykam international, 2010., 199 str.
3. *Anatomija jedne velikaške porodice. Rauchovi*, FF-Press, Zagreb, 2014. , 311 str.
4. Modernisierung Kroatiens in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts. Europäische Vorbilder und kroatische Besonderheiten, u: *Vorbild „Europa“*

und die Modernisierung im 19. und 20. Jahrhundert, ur. C. Zach, F. Solomon et al., München, 2009., 25-45.

5. The Role of Education in Modernizing Croatia in the 2nd Half of the 19th Century, u: *The Role of Education and Universities in Modernization Processes in Central and South-Eastern European Countries in 19th and 20th Century*, ur. P. Vodopivec-A. Gabrič, Ljubljana, 2011., 19-34.
6. Kroatische Studenten und Professoren in Wien (1790-1918), u: *The Entangled Histories of Vienna, Zagreb and Budapest (18th-20th Century)*, Zagreb, FF-Press, 2015., 291-356.
7. Kroatische Eliten in Wien im 19. Jahrhundert, u: *The Entangled Histories of Vienna, Zagreb and Budapest (18th-20th Century)*, Zagreb, FF-Press, 2015., 457-520.

Dr.sc. Tvrtko Jakovina, red. prof. u trajnom zvanju

Naziv ustanove: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail adresa: tvrtko.jakovin@ffzg.hr

Web stranica: <http://www.ffzg.hr/pov/zaposlenici/jakovina.htm>

ŽIVOTOPIS

Obrazovanje i posao:

Rođen sam u Požegi, gdje sam završio osnovnu i srednju školu. Prije odlaska na fakultet, odslužio sam vojni rok. Jednopedmetni studij povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu započeo sam 1991, a diplomirao 28. svibnja 1996.g. Ljetni semestar 1992./1993. pohađao sam kao „exchange student“ na University of Kansas, SAD. Od lipnja do kolovoza 1996. godine pohađao sam seminar «Law in American History» koji je organizirala United States Information Agency (USIA) i Boston College. Na Katholieke Universiteit Leuven u Belgiji akademske godine 1996./1997. završio sa poslijediplomski program Američkih studija (American Studies). Stalno povjerenstvo za priznavanje diploma Senata Sveučilišta u Zagrebu priznalo je 3. ožujka 1998. potpunu istovrijednost diplome stečene u Belgiji s domaćom diplomom o završenom poslijediplomskom znanstvenom studiju iz područja humanističkih znanosti (amerikanistika i povijest) i akademski stupanj magistra znanosti.

Akademsku godinu 2000./2001. proveo sam kao Fulbright Visiting Scholar na Georgetown University u Washingtonu. Doktorirao sam 16. prosinca 2002. na Odsjeku za povijest FF-a s radom «Utjecaj SAD na društveni i politički život Hrvatske 1945.-1955.».

Od kraja listopada 2003. do kraja siječnja 2004., od kraja prosinca 2004. do ožujka 2005. i polovice siječnja do polovice veljače 2007. godine bio sam Visiting Fellow na London School of Economics and Political Science (LSE), The Centre for the Study of Global Governence u Londonu. Pohađao sam i seminar o Holokaustu u Jeruzalemu, boravio na razmjeni u Bratislavi.

Od ožujka do rujna 1999. radio sam u Institutu društvenih znanosti „Ivo Pilar“. Nakon toga prelazim na Odsjek za povijest FF-a u Zagrebu. U znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora u području humanističkih znanosti, polje povijest/opća povijest, izabran sam 11. listopada 2007. godine. U znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika izabran sam 29. veljače 2012. Za redovitog profesora Senat Sveučilišta u Zagrebu potvrdio me je 18. rujna 2012. godine. Za redovitog profesora u trajnom zvanju i znanstvenog savjetnika Senat Sveučilišta u Zagrebu potvrdio me je 29.2.2018. godine. Za redovitog profesora u trajnom zvanju i znanstvenog savjetnika Senat Sveučilišta potvrdio me je 29. veljače 2018. godine.

Predavao sam ili predajem na nizu poslijedipomskih programa FF-a i FPZG. U programu MIREES (Interdisciplinary Master in East European Studies), Instituti per l'Europa centro-orientale e balcanica, Univeristy of Bologna, predajem modul: „Povijest Balkana u 20. stoljeću“ od AG 2008/2009 do danas.

Od 1.10.2014. do 30.9.2016. pročelnik sam Odsjeka za povijest FF-a u Zagrebu.

Od jeseni 2017. zamjenik sam voditeljice PDS Moderna i suvremena hrvatska povijest u regionalnom i svjetskom kontekstu Odsjeka za povijest FF-a u Zagrebu.

Na sjednici Vijeća PDS Diplomacije Sveučilišta u Zagrebu (FF-a, FPZG-a, EFZG i PF, kao i 2 godine MVEP) 3.6.2014. izabran sam za voditelja studija.

Od kolovoza 1996. do srpnja 1997. godine akademski sam koordinator Međunarodne udruge studenata povijesti (*International Students of History Association ISHA*), čije je sjedište tada bilo u Leuvenu, Belgija. Osnivač sam hrvatskog ogranka ISHA-e i prvi počasni član zagrebačkog ogranka.

Od 28.2.2018. izabran sam u redovitog profesora u trajnom zvanju Sveučilišta u Zagrebu.

Znanstvena djelatnost:

Sudjelovao sam u izvođenju dva znanstvena projekta: *Hrvati i slavenske integracijske ideologije u 19. i 20. stoljeću* (voditelj projekta dr. Damir Agičić) i *Međudnos politike i gospodarstva u hrvatskom društvu u 20. stoljeću* (voditeljica projekta dr. Mira Kolar). Od 2007. do 2013. imam vlastiti projekt *Hrvatska u socijalističkoj Jugoslaviji* koji je dio programa *Umjetnost, povijest, politika: Hrvatska i europski kulturni prostor 20. stoljeća* (na čijem je čelu akademik Tonko Maroević). Tijekom 2010. (sastanci u Kaunasu, Faenzi, Ljubljani) predstavnik sam Sveučilišta u Zagrebu u međunarodnom konzorciju projekta "You Share" – *Youth Sharing Memories of Stalinism and Its Victims*, (partneri još Ljubljana, Bologna, Rijeka i Kaunas), koji je financirala EU.

Nagrade i priznanja:

Dobitnik sam stipendije Grada Zagreba i rektorske stipendije Sveučilišta u Zagrebu. Knjiga «*Socijalizam na američkoj pšenici 1948.-1963.*» dobila je Godišnju državnu nagradu za znanost u kategoriji znanstvenih novaka u području humanističkih znanosti 2004. godine, a «*Američki komunistički saveznik; Hrvati, Titova Jugoslavija i Sjedinjene Američke Države 1945.-1955*». Godišnju nagradu Društva sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika u Zagrebu za znanstvenu knjigu iz povijesti u području humanističkih znanosti 2003.g. Knjiga o povijesti Nesvrstanih „Treća strana Hladnog rata“ izašla je u veljači 2011.nominirana je za nagradu Kiklop 2011. Knjiga „Trenuci katarze – Prijelomni događaji 20. stoljeća“ (Fraktura 2013) 15.12.2013. dobila je književnu nagradu Kiklop kao najbolje publicističko i znanstveno-popularno djelo u toj godini. Odbor za podjelu državnih nagrada za znanost Hrvatskog sabora 17.7.2014. dodijelio mi je Državnu nagradu za popularizaciju i promidžbu znanosti iz područja humanističkih znanost.

Publicistička djelatnost:

Od 1996. do 2005. surađujem s redakcijom kulture Vjesnika, a potom nekim izdanjima EPH («*Globus*» i «*Jutarnji list*»), a od 2010. do 2013. godine i T-portalom. Ukupno sam od 1996. do prosinca 2017. objavio više od 430 novinskih članaka. Od 1996. do ljeta 2004. bio sam voditelj i scenarist u redakciji Obrazovno-znanstvenog programa Hrvatske televizije (Povijest četvrtkom). Od rujna 2013. do lipnja 2016. na Trećem programu Hrvatske televizije vodim emisiju „Treća povijest“.

Članstva:

Član sam predsjedništva Društva za hrvatsku povjesnicu od godine 2002., potpredsjednik društva od 2005. i član uredništva časopisa *Historijski zbornik i Povijest u nastavi*. Od listopada 2006. član sam Savjeta arhiva i Skupštine Centra za demokraciju i pravo "Miko Tripalo" u Zagrebu. Zamjenik predsjednika Upravnog odbora Društva "Tripalo" postao sam 23. veljače 2012, a predsjednik UO Centra Tripalo 28.2.2018.g. Potpredsjednik sam i član upravnog odbora Hrvatskog društva Fulbrightovaca – Croatian Fulbright Alumni Association od veljače 2007. Od lipnja

2007. član sam Glavnog odbora Hrvatsko-američkog društva. U GO ponovo sam izabran 18. svibnja 2011. godine.

Od 30. rujna 2009. u jednom ciklusu, član sam Vijeća područja Sveučilišta u Zagrebu.

Od lipnja 2010. potpredsjednik sam Hrvatskog udruženja za američke studije. Od 21. ožujka 2012. do 2016. član sam Upravnog vijeća Instituta za razvoj i međunarodne odnose u Zagrebu. Od 12. lipnja 2012. do 2014. bio sam predstavnik Ministarstva kulture u Savjetu Spomen-područja Jasenovac.

Od svibnja 2010. do 2015. bio sam članom Savjeta za vanjsku politiku i međunarodne odnose Predsjednika Republike Hrvatske.

Od 2007. do 2013 (i ukidanja tijela) član sam žirija za publicističku nagradu «*Jutarnjeg lista*». Sredinom ožujka 2015. imenovan sam u Savjet za pripremu kulturnog programa Grada Zagreba kao kandidata za Europsku prijestolnicu kulture 2020. Od svibnja 2015. do proljeća 2016. član sam Hrvatskog odbora za UNESCO.

Član sam Etičkog povjerenstva Sabora RH za nadzor Izboru 2016. godine. Od 2012. član sam Rotary kluba Zagreb-Centar.

BIBLIOGRAFIJA

KNJIGE

1. **Socijalizam na američkoj pšenici**, Matica hrvatska, 2002, Zagreb.
2. **Američki komunistički saveznik**; Hrvati, Titova Jugoslavija i Sjedinjene Američke Države 1945.-1955., Zagreb: Profil/Srednja Europa, 2003.
3. **Treća strana Hladnog rata**, Zagreb: Fraktura 2011.
4. **Hrvatsko proljeće – četrdeset godina poslije**. Uredio: Tvrtko Jakovina, Centar za demokraciju i pravo “Miko Tripalo”, Filozofski fakultet, Pravni fakultet, Fakultet političkih znanosti, Zagreb 2012.
5. **Trenuci katarze**. Prijelomni događaji XX stoljeća. Fraktura, Zagreb 2013.
6. **Dvadeset i pet godina hrvatske neovisnosti – kako dalje?** Uredio: Tvrtko Jakovina, Zagreb: Centar za pravo i demokraciju, 2017.

ZNANSTVENI ČLANCI

1. Američki komunistički saveznik? Vanjskopolitički odnosi SAD-a i Jugoslavije od 1955-1963., Radovi 31, Zagreb 1998., 81-108.
2. Što je značio Nixonov usklik “živjela Hrvatska”?, Društvena istraživanja 40-41, god 8 (1999.), br. 2-3, ožujak-lipanj 1999., Zagreb, 347-371.
3. Život u limenci s crvima, (Kako su živjeli i doživljavali Titovu Jugoslaviju?, Razgovori američkih diplomata skupljenih u Foreign Affairs Oral History Program Udruge za diplomatske studije I Sveučilišta Georgetown u Washingtonu), Historijski zbornik, god. LIV, Zagreb 2001., 159-186.
4. Od Tita do Badintera, Periodizacija povijesti DFJ/FNRJ/SFRJ 1945.-1991., Hrvati i Poljaci, narodi daleki i bliski, Zbornik radova sa znanstvenog skupa hrvatskih i poljskih povjesničara, HNOPZ i FF Sveučilišta u Zagrebu, FF press, Zagreb 2003., 123-137.
5. Je li Nixon doista podupirao Hrvatsko proljeće?, Pro Historia Croatica 1, Zbornik uz 70. godišnjicu života Dragutina Pavličevića, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb 2002., 381-399.

6. Tito i Nixon, Kako je pripreman i što je značio Titov posjet Washingtonu 1971.?, Historijski zbornik, god. LV, Zagreb 2002, 167-197.
7. Narodni kapitalizam protiv narodnih demokracija. Američki super-market na Zagrebačkom velesajmu 1957. godine, Zbornik Mire Kolar Dimitrijević, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za povijest, FF press, Zagreb 2003., 469 - 479.
8. Titovi ciljevi sukladni su našima, Američki izvori o Hrvatskom proljeću, Historijski zbornik LVI-LVII, Zagreb 2003./2004, 71-90.
9. Hrvatska izlazi u svijet, Hrvatska/Jugoslavija u svjetskoj politici 1945.-1991., Hrvatska politika u XX. stoljeću, Zbornik radova, Matica hrvatska, Zagreb 2006., 337-388.
10. Jugoslavija, Hrvatsko proljeće i Sovjeti u detantu, Kolo, Časopis Matice hrvatske 4, zima 2005., Zagreb, 153-185.
11. Između kralja, poglavnika i maršala, Odnos Saveznika prema Hrvatskoj/Jugoslaviji 1945., 1945. – razdjelnica hrvatske povijesti, Zbornik radova sa znanstvenog skupa, Hrvatski institut za povijest, Zagreb 2006., 169-185.
12. Dejiny ako liečba, Forum Scientiae et Sapientiae 2, Ročník XIV, Bratislava 2007; 20-25.
13. How to Cope With History? The Croatian Example. In: Hubert Isak (ed), A European Perspective for the Western Balkans, NWV, Neuer Wissenschaftlicher Verlag, Recht, Wien: Graz 2007; 107-120.
14. Sovjetska intervencija u Afganistanu 1979. i Titova smrt, Historijski zbornik, god. LX (2007.), 295-320.
15. Hrvatska/Jugoslavija u svjetskoj politici. U: Titovo doba. Hrvatska prije, za vrijeme i poslije, Zagreb 2008, 147-183.
16. Titos Jugoslawien – der kommunistische Alliierte von Prag und Washington. U: Prager Frühling, Das internationale Krisenjahr 1968, Beiträge, Böhlau Verlag Köln, Weimar, Wien 2008., 571-587 i Rossia XX Vek, Moskva 2010; 225-238.
17. Where has War For Harts and Souls Gone?, America and the Liberals in Yugoslavia in 1960' and early 1970'. U: 125 Years of Diplomatic Relations Between The USA and Serbia (ed. Ljubinka Trgovčević), Faculty of Political Sciences, University of Belgrade, 2008; 149-164.
18. 1956. godina naše ere: Vrhunac jugoslavenske vanjske politike. Spomenica Josipu Adamčeku, (ur. Drago Roksandić i Damir Agičić), FF press, Zagreb 2009, 459-480.
19. Tito, the Bloc-Free Movement, and the Prague Spring. In: Günter Bischof, Stefan Karner and Peter Ruggenthaler, The Prague Spring and the Warsaw Pact Invasion of Czechoslovakia in 1968. Harvard Cold War Studies Book Series, Lexington Books, Rowman and Littlefield 2010, 397-418.
20. Američki predsjednici i europski jugoistok u 20. i 21. stoljeću. Ratne intervencije, partnerstvo i sukobi na europskoj periferiji; pogovor hrvatskom izdanju knjige Stephena Graubarda „Predsjednici. Povijest vladanja američkih predsjednika modernog doba“; TIM press, Zagreb, 754-797.
21. Milka Planinc kao paradigma hrvatske povijesti, Profil International, Zagreb 2011; 8-74. U: Čisti računi željezne lady, Sjećanja Milke Planinc.
22. Tito's Yugoslavia as the Pivotal State of the Non-Aligned; Tito:viđenja i tumačenja, Beograd 2011, ur. Olga Manojlović Pintar, Institut za noviju istoriju Srbije i Arhiv Jugoslavije, 391-406.

23. Povijesni uspjeh šizofrene države: modernizacija u Jugoslaviji 1945.-1974. U: Socijalizam i modernost. Umjetnost, kultura, politika 1950-1974., ur. Ljiljana Kolečnik, Institut za povijest umjetnosti, Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb 2012., 7-52.
24. Mozaik Hrvatskoga reformskog pokreta 1971. U: Hrvatsko proljeće – četrdeset godina poslije, ur. Tvrtko Jakovina; Centra za demokraciju i pravo „Miko Tripalo“, Filozofski fakultet, Pravni fakultet, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2012., 385-427.
25. Historical success of schizophrenic state: Modernisation in Yugoslavia 1945-1974. In: Socialism and Modernity. Art, Culture, Politics 1950-1974, Ljiljana Kolečnik (ed.), Museum of Contemporary Art and Institute of Art History, Zagreb 2012, 7-43.
26. Collective experiences and Collective Memories: Writing the History of Crisis, Wars and the „Balkanisation of Yugoslavia“. IN: Dario Spini/ Guy Elchereth/ Dinko Corkalo Biruski (editors), *War, community, and Social Change, Collective Experiences in the Former Yugoslavia*. Springer, Peace Psychology Book Series, New York, 2013; 25-41.
27. Ein grosser Krieg, über den niemand spricht. Kroaten, bosnische Muslime und Serben an der russischen Front (1914-1918). IN: Bernhard Bachinger – Wolfram Dornik (Hg.), *Jenseits des Schützengrabens. Der Erste Weltkrieg im Osten: Erfahrung-Wahrnehmung-Kontext*. Studien Verlag, Innsbruck/Wien/Bozen, 2013; 105-120.
28. Neprijatelji ili samo loši susjedi? Jugoslavija i balkanske zemlje 1970-ih i 1980-ih. U: Socijalizam na klupi. Jugoslavensko društvo očima nove postjugoslavenske humanistike, ur: Lada Duraković i Andrea Matošević, Pula-Zagreb, Srednja Europa, CKPIS, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli i Sanjam knjige u Istri 2013; 49-73.
29. Sloboda u raspadu. Nesvrstana, samoupravna; nestabilna i slaba SFRJ: od smrti Tita do uspona Miloševića. U: Osamdesete! Slatka dekadencija postmoderne; ur. Branko Kostelnik i Feđa Vukić, Zagreb, Hrvatsko društvo likovnih umjetnika (HDLU) i Društvo za istraživanje popularne kulture (DIPK) 2015; 13-33.
30. It's Either Tito or the Soviet Apparatchik: Tito's Yugoslavia and the United States of America (1945-1999). U: *Revolutionary Totalitarianism, Pragmatic Socialism, Transition, Volume one, Tito's Yugoslavia, Stories Untold*, ed. by Goradan Ognjenović and Jasna Jozelić, London: Palgrave Macmillan 2016, 99-137.
31. The Mediterranean in continuous crisis. Small nations, big sea, decades of crisis no one can solve? U: *Europa Neu Denken, Die andere(n) Seite(n) des Meeres*, Bau 3, ur. Ilse Fischer, Johannes Hahn Hg., Salzburg: Verlag Anton Pustet, 2016, 245-257.
32. Neither Love, Nor Hate. Nuclear Bomb and Tito's Yugoslavia. IN: *Images of Rapture in Civilization between East and West: The Iconography of Auschwitz and Hiroshima in Eastern European Arts and Media*, Eds: Urs Heffterich, Robert Jacobs, Bettina Kaibach, Karoline Thaidigsmann; Universitätsverlag WINTER, Heidelberg, 2016, 351-367 (38,743 characters).
33. Kako se mijenjao pogled na Prvi svjetski rat. U: *Spomenica Renea Lovrečića*, ur. Damir Agičić, Drago Roksandić i Tvrtko Jakovina, Zagreb, FF press, 2016; 365-397.
34. Aktivna koegzistencija nesvrstane Jugoslavije, Jugoslavija u istorijskoj perspektivi; Helsinški odbor za ljudska prava Srbije, Beograd 2017; 434-485.

- Yugoslavia on the International Scene. The Active Coexistence of Non-aligned Yugoslavia, Yugoslavia from a Historical Perspective, Helsinki Committee for Human Rights in Serbia, Belgrade 2017; 461-515.
35. American and British Diplomats in Yugoslavia on Hungarian Revolution 1956, Limes +, Vol XIV (2017), No.1: pp. 43-73.
  36. Nesvrstavanje: čarobni štab(ić) jugoslavenske diplomacije, 255-289. U: Dejan Jović (ur.), Marksističke teorije međunarodnih odnosa, Zagreb: Političke analize 2018.
  37. The Evolution of Yugoslav Non-alignment: How Yugoslavia Abandoned its Opposition to Neutrality, 239-266. *IV: Notion of Neutralities*, Pascal Lottaz and Herbert R. Reginbogin (ed); Rowman and Littlefield 2018.

STRUČNI ČLANCI

1. Požega u drugoj polovici XIX. stoljeća, OTIVM, časopis za povijest svakodnevice, Zagreb 1995., 55-63.
2. Američki građanski rat (1861.-1865.) i građanska Hrvatska, Historijski zbornik, Zagreb 1997., 67-89.
3. Godina dana volontiranja za ISHA-u, Zlatna dolina, Godišnjak Požeštine, Požega 1997., 293 - 296.
4. Do they need us at all? Historians on the labour market, Graduate prospects in a changing society, (ed. Anne Holden Ronning, University of Bergen, Norway and Mary-Louise Kearney, UNESCO), UNESCO 1998.
5. O mitovima treba govoriti, Prema pluralističkom i tolerantnom pristupu nastave povijesti - različiti izvori i nova didaktika, Simpozij Vijeća Europe, Bruxelles, 10.-12. prosinca 1998., Kolo, Časopis Matice hrvatske 1, Zagreb, proljeće 1999., 468-479.
6. Povijest u eteru, Historijski zbornik, Godina LIII, Zagreb 2000., 185-194.
7. "Što je nama Hladni rat?", predgovor knjizi Davida Painterera, "Srednja Europa", Zagreb 2002.
8. Sjećanja koja čine povijest: Razgovor s Mirom Kreačićem, jugoslavenskim veleposlanikom i diplomatom, Časopis za suvremenu povijest, god. 34, br. 3, 2002. Zagreb., 901-916.
9. Sjećanja koja čine povijest: Razgovor s Mirjanom Krstinić, visokom dužnosnicom u vladama SRH I SFRJ, Časopis za suvremenu povijest, god. 35, br.1, 2003. Zagreb, 287-306.
10. To nije bio moj komunizam iako je bila moja prošlost – razgovor s poljskim povjesničarom Andrzejom Paczkowskim, Časopis za suvremenu povijest, god. 35., br. 2, 2003, Zagreb, 625-632.
11. Sjećanja koja čine povijest: Razgovor sa Cvijetom Jobom, dugogodišnjim diplomatom i veleposlanikom FNRJ/SFRJ, Časopis za suvremenu povijest, god. 35., br.3., Zagreb 2003., 1031-1048.
12. Psihotik na konju ili svjetlost hrvatskog naroda?, Project on the European Dimension in History Teaching Conference on 1848 in european History, Braunschweig, Njemačka, Povijest u nastavi, god. I, br. 2, Zagreb 2003., 228-234.
13. Od benediktanaca do ionskih snopova, znanstvenici i uglednici Požeštine - skica za buduću povijest, 380-401. U: Kulturna baština Požege i Požeštine, Spin Valis d.d., Požega 2004.
14. Povijest 20. stoljeća u kurikulumu povijesti u Hrvatskoj. Kakva bi trebala biti i

- kakva jest naša nastava povijesti i zašto je 20. stoljeće najvažnije, *Povijest u nastavi*, Zagreb 2004., 68-76.
15. Hladni rat nije počeo konferencijom na Jalti!, *Vijeće Europe, Projekt o europskoj dimenziji u nastavi povijesti, Simpozij o «1945.»*, Jalta, Ukrajina 2.-4. listopada 2003., *Povijest u nastavi*, Zagreb 2004., 205-213.
  16. Sjećanje na Nixona i Tita, *Spomenica Filipu Potrebiću*, uredila Mirjana Matijević Sokol, Sveučilište u Zagrebu, Odsjek za povijest i Hrvatski institut za povijest, Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, FF Press, Zagreb 2004., 435-454.
  17. Sjećanja koja čine povijest: Razgovor s Ivicom Maštrukom, veleposlanikom SFRJ u Vatikanu i hrvatskim veleposlanikom u Italiji, Grčkoj i Sloveniji, *Časopis za suvremenu povijest*, god. 37, br.1, 2005. Zagreb, 157-173.
  18. Je li Hrvatska mogla bez KPH?, pogovor knjizi «Hrvatska pod crvenom zvijezdom, KPH 1945.-1952., Organizacija, uloga, djelovanje» Berislava Jandrića, *Srednja Europa*, Zagreb 2005., 373-378.
  19. Vrijeme uspona i stagnacije, Požega od 1945. do 2004., Pokušaj skiciranja povijesti grada u drugoj polovici 20. stoljeća, *Historijski zbornik LVI-LVII*, Zagreb 2003./2004., 39-69. (Dio članka objavljen je pod naslovom “Požeški list” i “Hrvatska pokrajina” – nacionalistička i klerikalna glasila u Požeškom pučkom kalendaru 2007., Pan Press, Požega 2006.; 45-50.
  20. Hrvatska/Jugoslavija u svjetskoj politici 1945-1991., Što bi trebalo istraživati?, *Historijski zbornik LVI-LVII*, Zagreb 2003./2004., 171-183.
  21. Brijuni Paradise Islands next to the Goli otok (Bare Island) from Hell; *Between the Two Worlds - Croatia from 1991 to 2000; Croatia from 2000 to 2006 and onwards; In-Between, A book on the Croatian coast, global proceses, and how to live with them*, Venice Biennale 2006., 172-177; 180-193, 236-239.
  22. Tito je mladost, mladost je radost, O Titu kao mitu, Proslava Dana mladosti u Kumrovcu, uredile Nevena Škrbić Alempijević i Kristi Mathiesen Hjemdahl, FF Press i Srednja Europa, Zagreb 2006; 165-176.
  23. Trenutak katarze, predgovor knjizi “Mađarska jesen 1956.” Đorđa Zelmanovića, *Fraktura*, Zaprešić 2006.; 5-23.
  24. Čovjek koj je stvarao povijest tražeći u njoj budućnost, pogovor knjizi “Churchill i rat” Goeffreya Besta, *Ljevak*, Zagreb 2006.; 369-383.
  25. Nezavisna Država Hrvatska u Hitlerovom osovinskom sustavu, Memorijalni muzej Jasenovac, *Spomen područje Jasenovac* 2006.; 16-45.
  26. Les Yougoslaves á la Conférence de paix de Paris et l’héritage de la première guerre mondiale, Carrefours d’histories européennes, Perspectives multiples sur cinq moments de l’histoire de l’Europe, Editions du Consiel de l’Europe, Strasbourg Cedex, décembre 2006; 35-45.
Yugoslavs at the Paris Peace Conference and the legacy of the First World War, *Crossroads of European Histories, Multiple outlooks on five key moments in the history of Europe*, Council of Europe, Strasbourg Cedex, Decembre 2006; 187-197.
  27. Hrvatska od 1918. do 1974: sreća, uspjesi i užasi, *Suvremene tendencije u hrvatskoj umjetnosti, katalog izložbe, Galerija Klovićevi dvori*, Zagreb 2007.; 12-17.
  28. Idealističnoj, hrabroj (i ludoj) mladosti, Predgovor knjizi Tihomira Ponoša «Na rubu revolucije, studenti '71», Zagreb, *Profil* 2007.;5-12.
  29. Velika trojica, NOV i POJ i vojska NDH 1945., Bleiburg i Križni put 1945., *Zbornik radova sa znanstvenog skupa*, Zagreb 12. travnja 2006., Savez

- antifafašističkih boraca i antifašista RH, Zagreb 2007.; 69-74.
30. Dodatak udžbenicima za najnoviju povijest u medijima ili Kako čitati sekundarne izvore u 21. stoljeću, U: Jedna povijest, više historija, Dodatak udžbenicima s kronikom objavljivanja; Dokumenta – centar za suočavanje s prošlošću, Zagreb 2007., 67-83.
  31. Mao je najveći, ali je griješio. Kada i kako je Narodna Republika Kina ušla u naše živote?, Pogovor knizi Jonathana Fenbyja "Povijest suvremene Kine. Propast i uzdizanje velike sile, 1850-2008.", Zagreb, Sandorf 2008; 709-718.
  32. Tito, A Sowieci, Amerykanie i Państwa Niezaangażowane; Studenci, Konsewatyści i Reformatorzy, U: Rewolucje 1968, Biblioteka Gazety Wyborczej, Zacheta Narodowa Glareria Sztuki, Warszawa: Agora SA 2008; 265-271.
  33. Nekoliko raspada i jedna konferencija. Predgovor knjizi Mirjane Cupek Hamill "Konferencija o miru u Jugoslaviji i raspad jugoslavenske federacije (1991.-1992.)", Leykam international, Zagreb 2008; 11-16.
  34. Početak novog doba. Pogovor knjizi Margaret Macmillan "Mirotvorci. Šest mjeseci koji su promijenili svijet", Naklada Ljevak, Zagreb 2008; 675-686.
  35. Treći svijet i hladni rat: Pouke za Hrvatsku i svijet. Pogovor knjizi Odd Arne Westada «Globalni hladni rat. Velike sile i Treći svijet. Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb 2009; 459-464.
  36. History and Foreign Policy – What is Old in Croatian Foreign Policy. U: A Transformation of Society and Identity in the National, Regional and International Dimensions, Proceedings from the International Conference Zagreb, Croatia, September 18-19, 2008. Ur: Daisuke Furuya i Ryoji Momose; Lingua-Culture Contextual Studies in Ethnic Conflicts of the World (LiCCOSEC), Volume 6, 2009; Research Institute for World Languages, Osaka University, Japan; 13-23.
  37. Značenje Rezolucije IB-a 1948. za svijet i Jugoslaviju. U: 1948. Povijesni razlaz sa staljinskim totalitarizmom?, Tomislav Badovinac ur., Savez društava "Josip Broz Tito", Znanstveno vijeće, Zagreb 2009, 81-113.
  38. Bideleux, R. and I. Jeffries, The Bakans: A Post-Communist History (London: 2007: Routledge). A Comment. U: Southeastern Europe 33 (2009), Brill, 140-146.
  39. Hrvatska vanjska politka. Što smo bili, što jesmo, što želimo i što možemo biti? U: Neven Budan, Vjeran Katunarić ur., Hrvatski nacionalni identitet u globalizirajućem svijetu, Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo i Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb 2010., 83-101.
  40. Savez za mir. U: Davor Božinović, „Uzajamna tranzicija NATO-EU, jugoistok Europe“, Topical, Zagreb 2010; 9-18.
  41. Budimir Lončar; Mr. Nonaligned i jugoslavenska politika nesvrstanosti, Up and Underground, br. 19/20, Zagreb 2011; 86-101. Dio razgovora objavljen i u Subverzivcu, str.7.
  42. Životna priča svjetskog skakača, Predgovor hrvatskom izdanju Stevana Dedijera: Špijun kojeg smo voljeli, autobiografija; VBZ, Zagreb 2011; 9-17.
  43. Simbol mira, pokreta i Tita/The Symbol of peace, the Movement and Tito. U: Područje zastoja/Standstill, Zagreb:Institut za istraživanje avangarde, Zagreb 2011.; 24-41.
  44. Hrvatska od Velikog rata do ubojstva Stjepana Radića. U: Strast i bunt, ekspresionizam u Hrvatskoj, Galerija Klovićevi dvori, Zagreb 2011.; 12-19.
  45. Povjesničar kojeg se obožava ili mrzi. U: Howard Zinn, Narodna povijest SAD-a, predgovor. VBZ, Zagreb 2012., 9-15. Objavljeno i u srpskom izdanju

- knjige.
46. Tito Jože Pirjevca. U: Jože Pirjevec, Tito i drugovi, predgovor. Mozaik knjiga, Zagreb 2012., 9-18.
Tiskano i u crnogorskom izdanju knjige; Podgorica 2016 (Nova knjiga i dr.), 7-15.
  47. Imamo Hrvatsku! Skica raspada Jugoslavije i prvih deset godina Republike Hrvatske, 117-135. U: Zbornik radova 40. seminara Zagrebačke slavističke škole, Povijest hrvatskog jezika/Književnost i kultura devedesetih; FF Sveučilišta u Zagrebu; Zagrebačka slavistička škola, Zagreb 2012.
  48. Fašizam našeg doba i zadaća povjesničara. U: Michael Burleigh, Treći Reich, Nova povijest, Fraktura, Zagreb 2012, 1-11.
  49. Ivo Vejvoda – aristokrat Titove diplomacije. U: Gojko Berić, Zbogom XX. stoljeće. Sjećanja Ive Vejvode, Profil, Zagreb 2013, 7-21.
  50. Njemački general u Zagrebu: rukopis i život. U: Edmund Glaise von Horstenau, Zapisi iz NDH, Disput, Zagreb 2013.;637-656.
  51. Povijest Hrvatske između periodizacije i problematizacije. U: Hrvatska na prvi pogled. Udžbenik hrvatske kulture. Ur. Sanda Lucija Udier. Zagreb: FFpress 2014; 52-97.
The History of Croatia Between Periodisation and Problematisation. U: Croatia at First Sight. Textbook of Croatian Culture, Sandra Lucija Udier, ed., FF Press, Zagreb 2016; 52-99.
  52. Croatia Forum 2014: Međunarodne diplomatske konferencije i povjesničari u realnom vremenu; Historijski zbornik, LVXVII, br.2, Zagreb 2014, 421-434.
  53. Nijemci, Njemačka i Slavenski jug 1919-1961, Bauhaus – umrežavanje ideja i prakse, Ur. Jadranka Vinterhalter, Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb 2015, 18-35.
The Germans, Germany and the Slavic South 1919-1961, Bauhaus – networking ideas and practice, Museum of Contemporary Art, Zagreb 2015, 18-35.
  54. Dušan Bilandžić (1924-2015), hrvatski Mikojan; Historijski zbornik, god. LXVIII, br.2, 2015, 531-533.
  55. Federacija koja se tražila / A federation defining itself, Motel Trogir: nije uvijek budućnost ono što dolazi / Motel Trogir: It is not future that always comes after, Urednici / Editors: Nataša Bodrožić, Saša Šimpraga, Zagreb / Eindhoven: Slobodne veze, udruga za suvremene umjetničke prakse.
  56. Soll ich wirklich hier bleiben? Boka Kotorska vor dem Krieg 1991 – Erinnerungen ences kroatischen Marinesoldaten. U: Europa Neu Denken, Di andere(n) Seite(n) des Meeres, Bau 3, ur. Ilse Fischer, Johannes Hahn Hg., Salzburg: Verlag Anton Pustet, 2016, 117-127.
  57. Velebit Titove diplomacije, 9-33 (IX-XXXIII), predgovor knjizi Vladimira Velebita, Moj život, Fraktura, Zagreb 2016.
  58. Rene Lovrenčić, profesor svjetske povijesti. Riječ prof.dr. Tvrтка Jakovine nad odrom profesora Lovrenčića. U: Spomenica Renea Lovrečića, ur. Damir Agičić, Drago Roksandić i Tvrtko Jakovina, Zagreb, FF press, 2016; 428-430.
  59. Solidan đak u razredu povijesnog revizionizma. U: Europski glasnik, gl. Ur. Vjeran Katunarić, godište XXI., br. 21., Zagreb 2016.; str. 233-240.
  60. Čuvaj snagu, čekaj svoje vrijeme, . U: *Dvadeset i pet godina hrvatske neovisnosti – kako dalje?* Uredio: Tvrtko Jakovina, Zagreb: Centar za pravo i demokraciju, 2017. (39.363 znakova)
  61. Povijest „Treće povijesti“. U: Historijski zbornik, LXII, br.2, Zagreb 2017, str. 513-528. <http://www.historiografija.hr/?p=8163>.

62. Norveška u drugom svjetskom ratu. Kako su mali narodi stvarali veliku povijest, 323-331. U: Nečakov zbornik. Procesi, teme in dogodki iz 19. in 20. stoletja; uredili: Kornelija Ajlec, Bojan Balkovec, Božo Repe, Ljubljana 2018., str. 329-340.
63. Bukovčeva Hrvatska i Bukovčev Pariz; Što se događalo u hrvatskim zemljama Austro-Ugarske i Francuskoj od 1877. do 1903? / Bukovac's Croatia and Bukovac's Paris. What was happening in the Croatian lands of Austro-Hungary and in France Between 1877 and 1903; 19-27. U: Vlaho Bukovac, Cabane Alexandre, Povijesni susret učenika i učitelja, Umjetnički paviljon u Zagrebu, Zagreb 2018.
64. Povijest neostvarenih mogućnosti, Socijaldemokracija i nastanak Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca (1918-1921); s Anom Rajković; Friedrich Ebert Stiftung, Zagreb 2018.
http://www.fes-croatia.org/fileadmin/user_upload/181204_Povijest_neostvarenih_mogucnosti_WEB.pdf.
65. Hrvatska nesigurnost i strah od Jugoslavije / Croatian Insecurity and Fear of Yugoslavia; U: Misli o stvaranju Jugoslavije + Današnji pogledi na jugoslovensku ideju, Beograd: Muzej Jugoslavije 2018. (Ur. Vesna Mikelić i Vesna Pavlović), 79-85; 87-94.

Dr. sc. Branimir Janković, docent

Naziv ustanove: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail adresa: bjankovi@ffzg.hr

Osobna web stranica: <http://www.ffzg.unizg.hr/pov/pov2/biografija.php?id=51>

Matični broj znanstvenika: 314284

Datum zadnjeg izbora u znanstveno zvanje: 2019.

Životopis:

Branimir Janković (Vinkovci, 1980) diplomirao je 2006. studij povijesti i hrvatskog jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na istom je fakultetu doktorirao 2014. obranivši doktorski rad „Teorijske i metodološke preobrazbe hrvatske historiografije 1970-ih i 1980-ih godina“. Od 2009. zaposlen je kao znanstveni novak na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na kojem od 2015. radi kao poslijedoktorand. Izvodi nastavu na preddiplomskom, diplomskom i doktorskom studiju. U znanstveno zvanje znanstvenog suradnika izabran je 2017. godine a docenta 2019.

Tajnik je i član uredništva časopisa *Historijski zbornik*, tajnik Poslijediplomskog doktorskog studija Moderne i suvremene hrvatske povijesti u europskom i svjetskom kontekstu Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i urednik portala *Historiografija.hr*. Član je Vijeća Centra za komparativnohistorijske i interkulturalne studije Filozofskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu i Međunarodne komisije za povijest i teoriju historiografije (ICHTH) pri Međunarodnom odboru za povijesne znanosti (ICHS).

Suradnik je znanstveno-istraživačkog projekta „Tranzicija hrvatskih elita iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu“ koji financira Hrvatska zaklada za znanost (2017-2020) i dugogodišnji član više projekata koje financira Njemačka služba za akademsku razmjenu (DAAD). Boravio je 2010. na troipomjesečnoj stipendiji na Sveučilištu u Regensburgu u Njemačkoj. Izlagao je na mnogim domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima, a gostujuća predavanja održao je u Njemačkoj, Srbiji, Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj.

Objavio je knjigu *Mijenjanje sebe same. Preobrazbe hrvatske historiografije kasnog socijalizma* (2016), priredio knjigu *Intelektualna historija* (2013), suuredio tri zbornika radova (2012-2018) i objavio više članaka i radova.

Dobitnik je Godišnje nagrade Društva sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika u Zagrebu mladim znanstvenicima i umjetnicima za 2012. godinu.

Bibliografija: <https://www.bib.irb.hr/pregled/znanstvenici/314284>

Popis radova koji ga klasificiraju za izvođenje studijskog programa (izbor):

1. „Nastava povijesti historiografije i suvremene historiografije te teorije i metodologije povijesti: pitanje recepcije“, u: *Sveučilišna nastava povijesti u Hrvatskoj: tradicija, današnje stanje, perspektive*, ur. D. Agičić, B. Janković, Zagreb 2018, str. 39-54.
2. „History-writing: Croatian“, u: *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe*, ur. Joep Leerssen, Amsterdam 2018, str. 760-761.
3. „Suvremena povijest i suvremena hrvatska historiografija kao istraživački problem“, u: *Ljubo Boban i istraživanje suvremene povijesti*, ur. D. Agičić, M. Karakaš Obradov, Zagreb 2017, str. 91-107.

4. „Artikuliranje stranputice: slučaj socijalističkih povjesničara nakon pada socijalizma“, u: *Stranputice humanistike*, ur. P. Bagarić i dr., Zagreb 2017, str. 135-152.
5. „Upotrebe Povratka iz SSSR-a: jugoslavenski André Gide“, u: *Književna smotra*, 3, 2017, str. 61-68.
6. „Revolucija kao analogija: primjer Francuske revolucije“, u: *Res novae et seditiones: pobuna kao čimbenik promjene*, ur. L. Slatković Harčević, M. Vodopija, Zagreb 2017, str. 67-83.
7. *Mijenjanje sebe same. Preobrazbe hrvatske historiografije kasnog socijalizma*, Zagreb 2016.
8. „Prema historiji intelektualaca i intelektualnoj historiji“, u: *Intelektualna historija*, prir. B. Janković, Zagreb 2013, str. 11-77.
9. „Between Controversy and Reflection. Memory of Marxist Historiography in Croatia after 1990“, u: *Balkan Memories. Media Constructions of National and Transnational History*, ur. T. Zimmermann, Bielefeld 2012, str. 219-225.
10. „Odnos prestižnih profesija i društva u 19. stoljeću na primjeru Franje Račkog, Stojana Novakovića i Baltazara Bogišića“, u: *Baltazar Bogišić i njegovo doba u intelektualnohistorijskoj perspektivi*, ur. D. Roksandić, B. Janković, Zagreb 2012, str. 57-80.

Dr. sc. Hrvoje Klasić, docent

Ustanova: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail: hklasic@ffzg.hr

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 256616

Datum zadnjeg izbora u zvanje: 22.05.2013.

Životopis:

Hrvoje Klasić rođen je 6.12.1972. u Sisku gdje završava osnovnu i srednju školu. Godine 1997. diplomirao je na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Na istom fakultetu obranio je magistarski rad pod naslovom „Društveno – političke promjene u Sisku 1970-1972.“ i disertaciju pod naslovom „1968. u Jugoslaviji. Društveno-političke promjene u Jugoslaviji u kontekstu svjetskih zbivanja“. Od 1995. zaposlen je kao profesor povijesti na sisačkoj gimnaziji, a od 2003. na Odsjeku za povijest, Filozofskog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu. Predaje i sudjeluje u izvođenju predmeta vezanih uz svjetsku povijest 20.stoljeća („Svjetska povijest nakon 1945.“, „Politika i propaganda u 20. stoljeću“, „1968. – uzroci i posljedice“, „Čovjek i sport“, „Hrvatska i svijet u 20. stoljeću – komparatističke teme“). Hrvoje Klasić održao je nekoliko predavanja na europskim visokoškolskim ustanovama, te brojna predavanja po Hrvatskoj (Škola ljudskih prava, Županijski aktivni nastavnika povijesti, Hrvatska udruga nastavnika povijesti, Politička akademija SNV-a itd.). Sudionik je brojnih konferencija i simpozija u Hrvatskoj i svijetu. Hrvoje Klasić dobitnik je Godišnje nagrade Društva sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika u Zagrebu za 2006. godinu. Iste godine dobio je i Godišnju nagradu grada Siska za knjigu „Hrvatsko proljeće u Sisku“. Suautor je dokumentarne serije „Hrvatsko proljeće“, nastale u produkciji Hrvatske radiotelevizije. Trenutno kao scenarist radi na dokumentarnoj seriji „NDH“ također u produkciji HRT-a. Kao stručni suradnik sudjelovao je u izradi izložbe „Jugoslavija od početka do kraja“ u Muzeju istorije Jugoslavije u Beogradu (2012.). Godine 2012. u Zagrebu mu je objavljena knjiga „Jugoslavija i svijet 1968.“, koja je 2015. prevedena na slovenski jezik. Osim u znanstvenim publikacijama Hrvoje Klasić često objavljuje tekstove u hrvatskim tiskanim i online medijima.

Dobitnik je nagrade „Svetozar Pribičević“ za unapređenje hrvatsko-srpskih odnosa koja mu je uručena u siječnju 2017.

BIBLIOGRAFIJA

Knjige

1. *Hrvatsko proljeće u Sisku*, Srednja Europa, 2006.
2. *Jugoslavija i svijet 1968.*, Naklada Ljevak, 2012.

Poglavlje u knjizi

1. *Tito's '68 – Reinforcing position*, u: “*Revolutionary Totalitarianism, Pragmatic Socialism, Transition, Volume One, Tito's Yugoslavia. Stories Untold*”, Palgrave Macmillan, 2016.,

Izvorni znanstveni članci

1. *Društveni život u Sisku u vrijeme Drugog svjetskog rata*, Časopis za suvremenu povijest, 32/2000., br. 3
2. *Antisemitizam na prijelazu stoljeća (1897. – 1903.). Prilog proučavanju židovstva u gradu Sisku*, Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, br. 2, 2001.
3. *Odnosi hrvatskih i bugarskih riječnih brodara tijekom Domovinskog rata (1991. – 1998.)*, Zbornik radova međunarodnog znanstvenog skupa Hrvatsko – bugarski odnosi u 19. i 20. stoljeću, Zagreb, 2005.
4. *Tito u Sisku 1969. – analiza posjeta u kontekstu «Hrvatskog proljeća»*, Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, br. 5, 2005.
5. *Sveslavenski kongres u Beogradu 1946. i njegova percepcija u hrvatskom tisku*, Historijski zbornik, br. 58, 2005.
6. *Uloga Matice hrvatske u Hrvatskom proljeću na području grada Siska*, Radovi 38, 2006.
7. *Unutrašnjopolitičke i vanjskopolitičke aktivnosti Jugoslavije nakon intervencije Varšavskog pakta u Čehoslovačkoj 1968. godine*, Zbornik radova „1968 – Četrdeset godina posle“, Beograd, 2008.
8. *„Caught between the Blocs“: Jugoslawien und die tschechoslowakische Krise*, Prager Frühling. Das internationale Krisenjahr 1968, Wien, 2008.
9. *Socijalistički Sisak i katolička crkva*, Zbornik sa simpozija „Antiquam Fidem“, Sisak, 2011.
10. *Svibanjsko savjetovanje 1968.: Ekonomsko-politička platforma Hrvatskog proljeća*, u: *Hrvatsko proljeće 40 godina poslije* (ur. Tvtko Jakovina), Zagreb, 2012.,
11. *The Tito-Stalin Football War*, Radovi Zavoda za Hrvatsku povijest 48, 2016.,
12. *“Federiranje federacije” . Društveno-političke promjene u Jugoslaviji 1960-ih i 1970-ih*, http://www.yuhistorija.com/serbian/jug_druga_txt01c2.html
13. *How Falcons became Partizans*, The International Journal of the History of Sport, 34 (9), 2017.
14. *Fiskultura u službi naroda. Uloga tjelesnog odgoja u stvaranju jugoslavenskog socijalističkog društva 1945. – 1952.*, u: *Stvaranje socijalističkog čovjeka. Hrvatsko društvo I ideologija jugoslavenskog socijalizma* (ur. Igor Duda), Pula-Zagreb, 2017.,
15. *Đemal Bijedić – jugoslavenski premijer. Pogled iz Zagreba u: Zbornik radova Đemal Bijedić – 100 godina od rođenja i 40 godina od smrti*, Mostar, 2018.

Radovi koji ga kvalificiraju za izvođenje nastave

Knjige

1. Hrvatsko proljeće u Sisku, Srednja Europa, 2006.
2. *Jugoslavija i svijet 1968.*, Naklada Ljevak, 2012.

Radovi

1. *Tito u Sisku 1969. – analiza posjeta u kontekstu «Hrvatskog proljeća»*, Godišnjak Gradskog muzeja Sisak, br. 5, 2005.
2. *Sveslavenski kongres u Beogradu 1946. i njegova percepcija u hrvatskom tisku*, Historijski zbornik, br. 58, 2005.
3. *Uloga Matice hrvatske u Hrvatskom proljeću na području grada Siska*, Radovi 38, 2006.
4. *Socijalistički Sisak i katolička crkva*, Zbornik sa simpozija „Antiquam Fidem“, Sisak, 2011.
5. *Svibanjsko savjetovanje 1968.: Ekonomsko-politička platforma Hrvatskog proljeća, u: Hrvatsko proljeće 40 godina poslije* (ur. Tvtko Jakovina), Zagreb, 2012.,
6. *The Tito-Stalin Football War*, Radovi Zavoda za Hrvatsku povijest 48, 2016.,
7. *“Federiranje federacije”. Društveno-političke Društveno-političke promjene u Jugoslaviji 1960-ih i 1970-ih*, http://www.yuhistorija.com/serbian/jug_druga_txt01c2.html
8. *How Falcons became Partizans, The International Journal of the History of Sport*, 34 (9), 2017.
9. *Fiskultura u službi naroda. Uloga tjelesnog odgoja u stvaranju jugoslavenskog socijalističkog društva 1945. – 1952., u: Stvaranje socijalističkog čovjeka. Hrvatsko društvo I ideologija jugoslavenskog socijalizma* (ur. Igor Duda), Pula-Zagreb, 2017.

dr. sc. Snježana Koren, viši znanstveni suradnik i naslovni izv. prof.

Ustanova: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail: skoren@ffzg.hr

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 332023

Osobna web stranica: <http://www.ffzg.unizg.hr/pov/pov2/biografija.php?id=17>

Datum zadnjeg izbora u zvanje: 2013. viši znanstveni suradnik, 2015. naslovni izvanredni profesor, 2018. viši predavač

Životopis:

Snježana Koren rođena je 1965. u Zagrebu. Diplomirala je povijest 1989. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Doktorirala je 2011. godine u polju povijest, grana moderna i suvremena povijest, s temom *Politika povijesti i sjećanja: primjer nastave povijesti u općeobrazovnim školama u Hrvatskoj (1945-1960)*. Od 1990. do 2003. radila je kao nastavnica povijesti u nekoliko osnovnih škola. Godine 1992. položila je stručni ispit za zvanje učitelja povijesti, 2003. promaknuta je u zvanje učitelja mentora, a 2002.–2003. bila je voditeljica Županijskog stručnog vijeća za povijest za područje grada Zagreba i Zagrebačke županije. Od 2004. godine zaposlena je na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Godine 2004. izabrana je u nastavno zvanje predavača, 2008. u nastavno zvanje višeg predavača, 2012. u znanstveno zvanje znanstvenog suradnika, 2013. reizabrana je u nastavno

zvanje višeg predavača; iste je godine izabrana u znanstveno zvanje višeg znanstvenog suradnika, 2015. u naslovno znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora u Sveučilištu u Puli, 2018. reizabrana je u nastavno zvanje višeg predavača na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Od listopada 2012. predstojnica je Katedre za metodiku nastave povijesti na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Snježana Koren autorica je dviju knjiga: *Politika povijesti u Jugoslaviji (1945-1960): Komunistička partija Jugoslavije, nastava povijesti, historiografija* i *Čemu nas uči povijest? Nastava povijesti, ideje o učenju/poučavanju i ishodi učenja*. Objavila je veći broj znanstvenih i stručnih radova koji se bave hrvatskom poviješću 20. stoljeća, politikom povijesti, kulturom sjećanja, analizom udžbenika i nastavnih planova i programa, poučavanjem osjetljivih i kontroverznih pitanja, interkulturalizmom i interkulturalnim obrazovanjem te teorijom i praksom učenja i poučavanja povijesti. Autorica je i suautorica nekoliko udžbenika i radnih bilježnica u kojima su primjenjivane didaktičke inovacije u nastavi povijesti. Urednica je nekoliko knjiga koje se bave nastavom povijesti i teorijom historije, članica uredničkog odbora časopisa *Povijest u nastavi* od početka njegova izlaženja te njegova urednica u razdoblju od 2008. do 2013. godine. Članica je uredništva časopisa *Politička misao* od 2017. godine. Od 1999. godine sudjelovala je na većem broju znanstvenih i stručnih skupova, kao i u domaćim i međunarodnim projektima koji se bave analizama udžbenika i programa povijesti, inicijalnim obrazovanjem nastavnika povijesti, razvojem nastavnih materijala za učenje i poučavanje povijesti, kulturom sjećanja, razvojem hrvatske historiografije i nastave povijesti te poviješću socijalističke Jugoslavije. Bila je članica ispitnih povjerenstava za polaganje stručnih ispita učitelja i nastavnika povijesti u ispitnim centrima u Rijeci (od 2006. do 2012.) i Zagrebu (od 2012. do 2015.). Sudjelovala je u izradi Hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda i Nacionalnog okvirnog kurikulumu. Sudjelovala je u reformi školstva u Hrvatskoj u okviru Cjelovite kurikularne reforme kao voditeljica Stručne radne skupine za izradu kurikulumu povijesti (2015.–2016., 2017.–2018.). te u eksperimentalnoj provedbi reforme u okviru projekta „Škola za život“ (2018.–2019.). Sudjelovala je kao vanjski suradnik u izradi Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za povijest definiranoj na ishodima učenja u Bosni i Hercegovini. Redovito sudjeluje u stručnom usavršavanju učitelja povijesti u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini te šire u regiji kao ekspert Euroclia i Centra za demokraciju i pomirenje u Jugoistočnoj Europi. Kao ekspert Zaklade kraljice Ranie sudjeluje u izradi standarda poučavanja na području društveno-humanističkog područja u Jordanu. Dobitnica je državne nagrade „Ivan Filipović“ za 2012. godinu u području znanstvenog i stručnog rada.

Bibliografija (izbor):

Radovi koji ju kvalificiraju za izvođenje nastave:

Knjige

1. *Politika povijesti u Jugoslaviji (1945-1960): Komunistička partija Jugoslavije, nastava povijesti, historiografija*. Zagreb: Srednja Europa, 2012. 582 str.

Poglavlja u knjizi

2. „Holokaust u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj“ (s Lorandom Miletić), Poglavlje u knjizi Stéphane Bruchfeld, Paul A. Levine, *Pričajte to svojoj djeci. O Holokaustu*

u *Europi 1933. – 1945.*, str. 89-112. Zagreb: Srednja Europa, 2018.

Članci

3. „Twentieth-century wars in history teaching and public memory of present-day Croatia“. U: *Studi sulla formazione, 2-2015*, str. 11-33. University of Firenza.
4. „Drugi svjetski rat u člancima i govorima Josipa Broza Tita“. U: *Intelektualci i rat 1939. – 1947. Zbornik radova s međunarodnog skupa Desničini susreti 2012*, uredili Drago Roksandić i Ivana Cvijović Javorina, 197-228. Zagreb: Filozofski fakultet u Zagrebu, 2013.
5. „Rad Povijesnog društva Hrvatske na izobrazbi nastavnika kao odraz nove jugoslavenske politike povijesti (1947. – 1960.)“. U *Jaroslav Šidak i hrvatska historiografija njegova vremena: zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u Zagrebu 25. i 26. studenog 2011*, ur. Damir Agičić i Branimir Janković, 147-172. Zagreb: FF press/Društvo za hrvatsku povjesnicu/Doktorski studij moderne i suvremene hrvatske povijesti/Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu, 2012.
6. „Udžbenik iz 1971. i udžbenici o 1971.: udžbenički narativi i politike povijesti 1971. – 2011.“. U *Hrvatsko proljeće: 40 godina poslije*, ur. Tvrtko Jakovina, 309-332. Zagreb: Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo, Filozofski fakultet u Zagrebu, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2011.
7. „'Prošlost na koju su sjećanja svake godine sve življa': Povijest NOB-a i KPJ u školskim programima i udžbenicima 1945.-1960.“. U *Vpogledi 4: Iz hrvatske povijesti 20. stoljeća – Iz hrvaške zgodovine 20. stoletja*, ur. Iskra Iveljić, Stjepan Matković i Žarko Lazarević, 37-55. Ljubljana: Institut za novejšo zgodovino, 2012.
8. „Politika povijesti i udžbenici: kako se pisala nacionalna povijest 1945 – 1955“. U *Desničini susreti 2009: zbornik radova*, ur. Drago Roksandić, Magdalena Najbar Agičić i Ivana Ciović Javorina, 139-150. Zagreb: FF Press i Filozofski fakultet u Zagrebu, 2011.
9. „'Korisna prošlost'? Ratovi devedesetih u deklaracijama Hrvatskog sabora“. U *Kultura sjećanja: 1991. Povijesni lomovi i svladavanje prošlosti*, ur. Tihomir Cipek, 123-156. Zagreb: Disput, 2011.
10. „'Héros' et 'antihéros' dans les manuels scolaires croates: images de l'histoire nationale avant et après 1990“. U *Mémoire et histoire en Europe centrale et orientale*, ur. Daniel Baric, Jacques le Rider i Drago Roksandić, 79-93. Rennes: Presses universitaires de Rennes, 2010.
11. „What Kind of History Education Do We Have after Eighteen Years of Democracy in Croatia? Transition, Intervention, and History Education Politics (1990 – 2000)“ (u suradnji s Branislavom Baranović). U *„Transition“ and the Politics of History Education in Southeast Europe*, ur. Augusta Dimou, 91-140. Göttingen: V & R unipress, 2009.
12. „Nastava povijesti između historije i pamćenja. Hrvatski udžbenici povijesti o

1945. godini“. U *Kultura sjećanja: 1945. Povijesni lomovi i svladavanje prošlosti*, ur. Sulejman Bosto i Tihomir Cipek, 239-264. Zagreb: Disput, 2009.

13. „Slike nacionalne povijesti u hrvatskim udžbenicima uoči i nakon raspada Jugoslavije“. *Historijski zbornik LX* (2007.): 247-294.

14. „Regional History in Textbooks: the Croatian Case“ u *European Studies*, vol. 5 (2006.): 29-42. Tokyo: Center for German and European Studies, The University of Tokyo. Također u: *In Search of a common Regional History: the Balkans and the East Asia in History Textbooks*. Reports from the International Symposium held at Komaba Campus, the University of Tokyo (12th November, 2005.), 19-34. The University of Tokyo: 2005.

15. „Hungarians and Hungarian History in Croatian History Textbooks“. U *Clio in the Balkans: The Politics of History Education*, ur. Christina Koulouri, 168-192. Thessaloniki: Center for Democracy and Reconciliation in Southeast Europe, 2002.

16. „Minorities in Croatian history and geography textbooks“. U *Internationale Schulbuchforschung: Zeitschrift des Georg-Eckert Instituts für internationale Schulbuchforschung*, 2 (2001.): 183-199.

Dr. sc. Ida Ograjšek Gorenjak, docent

Naziv ustanove: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail adresa: iograjse@ffzg.hr

Osobna web stranica:

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 278073

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje:2015.

Životopis:

Ida Ograjšek Gorenjak rođena je 1974. godine u Zagrebu. Studij povijesti i češkog jezika završila je 1997. godine na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a nakon toga je upisala studij Centra za ženske studije u Zagrebu koji je završila 2000. godine. Magistrirala je 2005., a doktorirala 2011. godine, oboje na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

U razdoblju od 1997. do 2001. godine radila je kao nastavnica povijesti u OŠ Otona Ivekovića (1997.-1999.), Tehničkoj školi (1999.) i OŠ Braće Radića (2000.-2001.). Od 2001. godine zaposlena je kao znanstvena novakinja na Filozofskom fakultetu u Zagrebu na projektu prof. dr. sc. Božene Vranješ Šoljan.

Od tada je surađivala i surađuje na projektima *Utjecaj ideologije H(P-R)SS na hrvatski narod 1904-1941.*(voditeljica prof.dr.sc. Božena Vranješ Šoljan), *Hrvatska modernog i suvremenog doba:europski modeli i hrvatski identiteti* (voditeljica prof.dr.sc. Božena Vranješ Šoljan) i *Prosvjetne i kulturne veze Zagreba, Beča i Budimpešte od kraja 18. do sredine 20. stoljeća.*(voditeljica prof.dr.sc Iskra Iveljić), *Tranzicija hrvatskih elita iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu* (voditeljica prof.dr.sc Iskra Iveljić), *Moderne misleće žene: intelektualni razvoj žena u Hrvatskoj 20. stoljeća* (voditeljica dr.sc. Andrea Feldman)

Njezin znanstveni rad prvenstveno je usmjeren ka razvijanju ženske i rodne povijesti. Objavljivala je izvorne znanstvene članke u *Historijskom zborniku, Radovima Zavoda za hrvatsku povijest* i *Povijest u nastavi*, te u zbornicima *Žene u Hrvatskoj. Ženska i kulturna povijest, Neznana junakinja- nova čitanja Zagorke i Kako je bilo...O Zagorki i ženskoj povijesti.*, a trenutno joj je u tisku knjiga pod naslovom *Opasne iluzije: rodni stereotipi i politika u međuratnoj Jugoslaviji*.

Sudjelovala je prvo kao asistentica, a od 2011. godine viša asistentica, te docentica u izvođenju nastave na nizu obaveznih i izbornih predmeta preddiplomskog i diplomskog studija povijesti Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te mentorirala i komentirala nekoliko diplomskih radova.

Od 2013.- 2017. godine urednica je časopisa *Povijest u nastavi*, surađivala je s raznim časopisima kao recenzentica, te je recenzentica jedne knjige i jednog zbornika radova. Sudjelovala je na nizu znanstvenih kongresa i održala nekoliko javnih predavanja u svrhu popularizacije znanosti. Članica je Udruge za istraživanje povijesti žena „Klio“ i Društva za hrvatsku povjesnicu.

Bibliografija

Opasne iluzije: rodni stereotipi i politika u međuratnoj Jugoslaviji. Zagreb: Srednja Europa, 2014.

„Rodni stereotipi i politika Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca (Kraljevine Jugoslavije)“: Doktorski rad izrađen pod mentorstvom prof.dr.sc. Božene Vranješ Šoljan i obranjen na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2011. (301 str.)

„Hollywood comes to Central Europe: the Fanamet beauty contest in Central and Southeastern Europe „u The Entangled Histories of Vienna, Zagreb and Budapest (18th-20th Century), Iveljić, Iskra (ur.), str. 213-231. Zagreb: FF-Press, 2015. str. 213-231

„Otvaranje privremenog ženskog liceja i položaj građanske žene u Hrvatskoj u XIX. stoljeću“. Magistarski rad izrađen pod mentorstvom prof.dr.sc. Mirjane Gross i obranjen na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb, 2005.

„Reforma obrazovnog sustava kao jedno od ključnih društvenih pitanja 19. stoljeća“. *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest* 39 (2007): 57-95 (Izvorni znanstveni rad) /38 str./

„‘Odgovorne pred historijom’ Prve učenice Privremenog ženskog liceja“. *Historijski zbornik* (2006): 69-92. (Izvorni znanstveni rad) /23str./

„Otvaranje Ženskog liceja u Zagrebu“. *Povijest u nastavi* 8 (2006): 147-176. (Izvorni znanstveni rad) /29 str./

„Zastupljenost ženskog pitanja u hrvatskim glasilima na kraju 19. stoljeća“. *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest* 34-35-36 (2004): 89-101. (Izvorni znanstveni rad) /12 str/

„Osmi mart. Međunarodni dan žena“. *Povijest u nastavi* 3 (2004): 112-141. (Izvorni znanstveni rad) /29 str/

„Politika ženskog tiska“. U *Kako je bilo...O Zagorki i ženskoj povijesti*, ur. Sandra Prlenda, 145-190. Zagreb, 2011. /45 str./

„Neznana prvakinja povijesti žena u Hrvatskoj“. U *Neznana junakinja- nova čitanja Zagorke*, ur. Maša Grdešić i Slavica Jakobović Fribec., 45-60. Zagreb, 2008. /15 str./

„On uči, ona pogađa, on se sjeća ona prorokuje“ - pitanje obrazovanja žena u sjevernoj Hrvatskoj krajem 19. stoljeća“. U *Žene u Hrvatskoj. Ženska i kulturna povijest*, priredila Andrea Feldman, 157-179. Zagreb, 2004. /22 str./

Prikazi:

Marina Vujnović, *Forging the Bubikopf Nation. Journalism, Gender, and Modernity in Interwar Yugoslavia*, New York, 2009., 229 str. *Historijski zbornik* 63/2 (2011): 639-642 –

Michelle Perrot, „Moja“ povijest žena, prevela Vesna Čaušević Kreho, Ibis grafika, Zagreb, 2009., 221 str. *Historijski zbornik* 63/1 (2010): 351-355

Ruth Tudor. *Teaching 20th century women's history: a classroom approach*, Council of Europe Publishing, Strasbourg 2000; hrv. prijevod *Poučavanje ženske povijesti 20. stoljeća*, Srednja Europa, Zagreb, 2005., prijevod Draženka Kešić i Silvije Devald. *Povijest u nastavi* 6/2 (2005): 201-206.

Zdeněk Sládek. *Malá dohoda 1919-1938. Její hospodářské, politické a vojenské komponenty/Mala Antanata 1919-1938. Njene gospodarske političke i vojne komponente/* Univerzita Karlova v Praze Nakladatelství Károlinum, Prag, 2000., 297 str. *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*, 34, 35,35 (2001.-2004.):312-315.

Popularizacija znanosti:

„120 godina Ženskog liceja u Zagrebu“. *Zagreb moj grad* 40 (2012): 80-82.

Popis radova koji ga klasificiraju za izvođenje studijskog programa

Opasne iluzije: rodni stereotipi i politika u međuratnoj Jugoslaviji. Zagreb: Srednja Europa, 2014.

„Rodni stereotipi i politika Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca (Kraljevine Jugoslavije)“: Doktorski rad izrađen pod mentorstvom prof.dr.sc. Božene Vranješ Šoljan i obranjen na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2011. (301 str.)

„Hollywood comes to Central Europe: the Fanamet beauty contest in Central and Southeastern Europe „u The Entangled Histories of Vienna, Zagreb and Budapest (18th-20th Century), Iveljić, Iskra (ur.), str. 213-231. Zagreb: FF-Press, 2015. str. 213-231

„Otvaranje privremenog ženskog liceja i položaj građanske žene u Hrvatskoj u XIX. stoljeću“. Magistarski rad izrađen pod mentorstvom prof.dr.sc. Mirjane Gross i obranjen na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb, 2005.

„Reforma obrazovnog sustava kao jedno od ključnih društvenih pitanja 19. stoljeća“. *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest* 39 (2007): 57-95 (Izvorni znanstveni rad) /38 str./

„Odgovorne pred historijom“ Prve učenice Privremenog ženskog liceja“. *Historijski zbornik* (2006): 69-92. (Izvorni znanstveni rad) /23str./

„Otvaranje Ženskog liceja u Zagrebu“. *Povijest u nastavi* 8 (2006): 147-176. (Izvorni znanstveni rad) /29 str./

„Zastupljenost ženskog pitanja u hrvatskim glasilima na kraju 19. stoljeća“. *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest* 34-35-36 (2004): 89-101. (Izvorni znanstveni rad) /12 str/

„Osmi mart. Međunarodni dan žena“. *Povijest u nastavi* 3 (2004): 112-141. (Izvorni znanstveni rad) /29 str/

„Politika ženskog tiska“. U *Kako je bilo...O Zagorki i ženskoj povijesti*, ur. Sandra Prlenda, 145-190. Zagreb, 2011. /45 str./

„Neznana prvakinja povijesti žena u Hrvatskoj“. U *Neznana junakinja- nova čitanja Zagorke*, ur. Maša Grdešić i Slavica Jakobović Fribec., 45-60. Zagreb, 2008. /15 str./

„On uči, ona pogađa, on se sjeća ona prorokuje“- pitanje obrazovanja žena u sjevernoj Hrvatskoj krajem 19. stoljeća“. U *Žene u Hrvatskoj. Ženska i kulturna povijest*, priredila Andrea Feldman, 157-179. Zagreb, 2004. /22 str./

Dr. sc. Martin Previšić, docent

Ustanova: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

e-mail: martinprevisic@gmail.com

osobna web: <http://www.ffzg.unizg.hr/pov/pov2/biografija.php?id=61>

Datum izbora u zadnje zvanje: 2016.

Bibliografija:

1. Martin Previšić. *Povijest Golog otoka*, Zagreb, Fraktura 2019.
2. Sokulski, Mateusz; Previšić, Martin. W opozycji do Moskwy. Jugosłowiańska „droga do socjalizmu” w latach 1948–1956. *Pamięć i Sprawiedliwość*. 28 (2016) , 28; 395-417.
3. Martin Previšić i Milica Prokić: Ekohistorijski aspekti proučavanja logora na Golom otoku 1949.-1956.. *Ekonomika i ekohistorija, Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša*. Vol XII.
4. Martin Previšić: Broj kažnjenika na Golom otoku i ostalim logorima za informbiroovce u vrijeme sukoba sa SSSR-om (1948.-1956.). *Historijski zbornik*, god. LXVI, br. 1, 2013. str. 173.-193.
5. Martin Previšić: Suđenje i kažnjavanje pristalica Rezolucije Informbiroa. *Heretikus- časopis za preispitivanje prošlosti*, Vol. 11. br. 1-2, 2013. str. 197.-214.
6. Martin Previšić: Informbiroovska emigracija. *Historijski zbornik*, god. LXV, br. 1, Zagreb, 2012., str. 171.-186.
7. Martin Previšić: Djelovanje „ibeovaca“ na području Slavnskoga Broda 1948.-1955. *Scrinia Slavonica*, sv. 10, Slavonski Brod, 2010., str. 391.-418.
8. Martin Previšić: Informbiro križevačkog kotara od 1948. do 1958. godine. *CRIS*, god. XI., broj 1, Križevci, 2009., str. 104. – 115.

Radovi koji ga kvalificiraju za izvođenje nastave:

- Martin Previšić, *Povijest Golog otoka*, Zagreb: Fraktura 2019.
- Martin Previšić: Broj kažnjenika na Golom otoku i ostalim logorima za informbiroovce u vrijeme sukoba sa SSSR-om (1948.-1956.). *Historijski zbornik*, god. LXVI, br. 1, 2013. str. 173.-193.

- Martin Previšić: Informbiroovska emigracija. Historijski zbornik, god. LXV, br. 1, Zagreb, 2012., str. 171.-186.

Dr. sc. Zvezdana Sikirić Assouline, docent

Naziv ustanove: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

E-mail adresa: zsikiric@ffzg.hr

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 200761

Datum zadnjeg izbora u zvanje: 2016.

Životopis:

Zvezdana Sikirić Assouline rođena je u Zagrebu 4. 3. 1966. godine. Završila je Klasičnu gimnaziju i diplomirala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu na studijskim grupama povijesti i latinskoga jezika i književnosti. Kao nosilac stipendija austrijske vlade te francuske vlade znanstveno se usavršavala na Sveučilištu u Beču i Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales u Parizu. Magistrirala je u Parizu i u Zagrebu 1995/96. s temom iz zagrebačke povijesti 18. stoljeća. Doktorirala je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 2003. s temom iz zagrebačke povijesti 19. stoljeća. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu zaposlila se 1991. godine, na Zavodu za hrvatsku povijest Odsjeka za povijest. Sudjelovala je u izvođenju dodiplomske nastave na predmetima povijesti ranog novog vijeka i hrvatske povijesti 19. stoljeća, a od 1996. i na postdiplomskom studiju hrvatske povijesti na predmetu latinskoga jezika. 2006. godine izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje docenta na Odsjeku za povijest. Područja posebnog znanstvenog interesa: latinski jezik u hrvatskom društvu, socio-kulturna povijest 18. i 19. stoljeća, povijest Zagreba, ženska povijest.

Knjiga:

- *U obranu hrvatskih municipalnih prava i latinskoga jezika. Govori na Hrvatskom saboru 1832.*, Srednja Europa, Zagreb 2006, 173 str. (ISBN 953-6979-33-0).

Popis radova koji je klasificiraju za izvođenje studijskog programa:

Knjiga: *U obranu hrvatskih municipalnih prava i latinskoga jezika. Govori na Hrvatskom saboru 1832.*, Srednja Europa, Zagreb 2006, 173 str. (ISBN 953-6979-33-0).

Članak: Odgoj i obrazovanje zagrebačkih djevojčica u prvoj polovici 19. stoljeća, *Povijest u nastavi, god III (2005.) br. 1 (5) str. 29-38*

Dr. sc. Mario Strecha, redoviti profesor

Naziv ustanove: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail adresa: mario.strecha@email.t-com.hr

Osobna web stranica: www.ffzg.hr/pov/zaposlenici/strecha.htm

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 168304

Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje: 2013.

Životopis:

Mario Strecha rođen je 1956. godine u Zagrebu. Nakon završene gimnazije upisao je jednopredmetni studij povijesti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Diplomirao je 1988. godine, a znanstveni stupanj magistra znanosti postigao je 1996. na istom fakultetu, obranivši magistarsku radnju pod naslovom «Počeci političkog katolicizma u banskoj Hrvatskoj (1897-1904)». Doktorat znanosti postigao je 2002. godine obranivši doktorsku disertaciju pod naslovom «Razvoj političkog katolicizma u banskoj Hrvatskoj uoči Prvog svjetskog rata (1904-1910)». Godine 1991. zaposlio se kao integrirani istraživač u Zavodu za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Od 1996. sudjelovao je u nastavi na Odsjeku za povijest s izbornim kolegijem u okviru predmeta Hrvatska povijest u 19. stoljeću. Godine 1997. izabran je u suradničko zvanje asistenta, 2002. u zvanje višeg asistenta, a 2003. u znanstveno zvanje docenta za znanstveno područje humanističkih znanosti, polje povijest, za predmet Hrvatska povijest u 19. stoljeću na Katedri za hrvatsku povijest Odsjeka za povijest filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Uz predmet Hrvatska povijest u 19. stoljeću predavao je i predmet Uvod u povijest. Prema novom nastavnom planu, usvojenom 2005. godine, nositelj je predmeta Povijest historiografije. Na poslijediplomskom studiju iz hrvatske povijesti Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu kao mentor, odnosno kao nastavnik sudjeluje od 2002. godine. Održavao je nastavu u okviru predmeta Procesi modernizacije i nacionalne integracije na hrvatskom prostoru u 19. stoljeću (1790-1918) i predmeta Historiografija i teorije znanosti o povijesti. Od jeseni 2002. sudjeluje u nastavi na Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu gdje je tijekom šk. godine 2002./2003. i 2003./2004. predavao predmet Uvod u povijest, a od šk. godine 2004./2005. predmet Povijest srednje i jugoistočne Europe u 19. stoljeću. Kao gost-nastavnik tijekom zimskog semestra šk. godine 2005./2006. održavao je redovitu nastavu na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. U razdoblju od 1994. do 2001. bio je urednik zbornika Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Od 1998. do 2002. bio je urednik struke Hrvatska povijest u 19. stoljeću u Hrvatskoj enciklopediji Leksikografskog zavoda «Miroslav Krleža».

Knjiga:

Habsburzi i Hrvati, Zagreb, 2003. (u koautorstvu s N. Budakom i Ž. Krušeljem).

Rasprave i članci:

Hrvatska povijest od 1790. do 1914. godine, Hrvatska opća enciklopedija, sv. 5., Zagreb

Franjo Josip Prvi (1830-1916), Kolo 3, XII, 2002, 353-384.

Prvi hrvatski katolički kongres – Korak naprijed u afirmaciji političkog katolicizma u banskoj Hrvatskoj u: Hrvatski katolički pokret, Zbornik radova, Zagreb, 2002, 171-185.

O društvenoj ulozi katolicizma u banskoj Hrvatskoj potkraj 19. i na početku 20. stoljeća u: Hrvati i Poljaci, narodi daleki i bliski, Zbornik radova sa znanstvenog skupa hrvatskih i poljskih povjesničara, Zagreb, 2003, 73-81.

O značenju interkonfesionalnog zakona iz 1905. godine u: spomenica Filipa potrebice, Zagreb, 2004, 305-319.

Od katoličkog hrvatstva do katoličkog pravaštva, radovi Zavoda za hrvatsku povijest filozofskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu 34-35-36, 2001-2004, 101-135.

Roemisch-katolische Kirche in Banalkroatien 1880-1914, u Hrvatska historiografija i simpozij Mogersdorf 1972-2004, (ur. N.Budak, I.Šute, D. Ilinčić), CD, Zagreb, FF Press, 2004.

O nastanku i razvoju moderne hrvatske historiografije, Povijest u nastavi, 2/III, 2005, 103-117.

Profiliranje i pozicioniranje skupine oko «Hrvatstva» na sceni banske Hrvatske, radovi zavoda za hrvatsku povijest 37, u spomen Igoru Karamanu, 2005, 163- 212.

Skupina oko lista «Hrvatstvo» u borbi protiv interkonfesionalnog zakona, Historijski zbornik, LVIII, 2005,135-170.

«To knjigo sem pisal z ljubeznijo, kakor velevajo zakoni historične umetnosti za narodno zgodovino», O nastanku in razvoju moderne hrvaške historiografije v 19. stoletju, Zgodovina za vse-vse za zgodovino 1, XIII, Celje, 2006, 92-103.

Popis radova koji ga klasificiraju za izvođenje studijskog programa

Knjige

Katoličko hrvatsvo. Razvoj političkog katolicizma u banskoj Hrvatskoj 1897-1904., Zagreb, 1997.

Habsburzi i Hrvati, Zagreb, 2003. (u koautorstvu s N. Budakom i Ž. Krušeljem).

Rasprave i članci:

O pitanju utjecaja bečkog središta na kulturni identitet Zagreba u 19. stoljeću, radovi Zavoda za hrvatsku povijest 26, 1993, 79-88.

«...Mi smo Hrvati i katolici...». Prvi hrvatski katolički sastanak – prvi pokušaj afirmacije političkog katolicizma u banskoj Hrvatskoj, radovi Zavoda za hrvatsku povijest 27, 1994, 127-162.

Zur Frage des Einflusses der Metropole Wien auf die kulturelle Identität zagrebs im 19. Jh., u: N. Budak, Kroatien, Landeskunde, Geschichte, Kultur, Politik, Wirtschaft, recht, Wien, 1995, 579-595. (Oesterreichische Osthefte,37,1995).

«Collegium hieronymianum pro croatica gente». Svetojeronimska afera, radovi Zavoda za hrvatsku povijest 28, 1995 158-189.

«Sve za vjeru i domovinu». Idejna strujanja u katolicizmu u banskoj Hrvatskoj na prijelomu stoljeća, Croatica Christiana Periodica 38, 1996, 73-132.

Opća i hrvatska povijest u razdoblju od 1790. do 1860., u: Kronologija, Hrvatska, Europa, Svijet, Zagreb, 1997 (1.izd); Zagreb 2002 82.izd).

Kronološki pregled hrvatske povijesti od doseljenja Hrvata do 1995, u: veliki svjetski povijesni atlas, Zagreb,Ljubljana, 1999, 198-211.

Povijesna napetost između liberalizma i katolicizma u banskoj Hrvatskoj u drugoj polovini 19. stoljeća, u: Liberalizam i katolicizam II, Zagreb, 1999, 27-53.

«To je na svaki način pravi škandal». Prilog pitanju ravnopravnosti Židova u banskoj Hrvatskoj u drugoj polovici 19. stoljeća, u: Zbornik Mirjane Gross, zagreb, 1999, 219-237.

Vjekoslav Klaić u okviru hrvatske historiografije u 19. i na početku 20. stoljeća, u: Vjekoslav Klaić-život i djelo, Zagreb-Slavonski brod, 2000, 63-77.

Hrvatska povijest od 1790. do 1914. godine, Hrvatska opća enciklopedija, sv. 5., Zagreb

Franjo Josip Prvi (1830-1916), Kolo 3, XII, 2002, 353-384.

Prvi hrvatski katolički kongres – Korak naprijed u afirmaciji političkog katolicizma u banskoj Hrvatskoj u: Hrvatski katolički pokret, Zbornik radova, Zagreb, 2002, 171-185.

O društvenoj ulozi katolicizma u banskoj Hrvatskoj potkraj 19. i na početku 20. stoljeća u: Hrvati i Poljaci, narodi daleki i bliski, Zbornik radova sa znanstvenog skupa hrvatskih i poljskih povjesničara, Zagreb, 2003, 73-81.

O značenju interkonfesionalnog zakona iz 1905. godine u: spomenica Filipa Potrebice, Zagreb, 2004, 305-319.

Od katoličkog hrvatstva do katoličkog pravaštva, radovi Zavoda za hrvatsku povijest filozofskog fakulteta sveučilišta u Zagrebu 34-35-36, 2001-2004, 101-135.

Roemisch-katolische Kirche in Banalkroatien 1880-1914, u Hrvatska historiografija i simpozij Mogersdorf 1972-2004, (ur. N.Budak, I.Šute, D. Ilinčić), CD, Zagreb, FF Press, 2004.

O nastanku i razvoju moderne hrvatske historiografije, Povijest u nastavi, 2/III, 2005, 103-117.

Profiliranje i pozicioniranje skupine oko «Hrvatstva» na sceni banske Hrvatske, radovi zavoda za hrvatsku povijest 37, u spomen Igoru Karamanu, 2005, 163- 212.

Skupina oko lista «Hrvatstvo» u borbi protiv interkonfesionalnog zakona, Historijski zbornik, LVIII, 2005,135-170.

«To knjigo sem pisal z ljubeznijo, kakor velevajo zakoni historične umetnosti za narodno zgodovino», O natsanku in razvoju moderne hrvačke historiografije v 19. stoletju, Zgodovina za vse,vse za zgodovino 1, XIII, Celje, 2006, 92-103.

Dr. sc. Ivica Šute, izvanredni profesor

Naziv ustanove: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail adresa: isute@ffzg.hr

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 241961

Datum zadnjeg izbora: 1. srpanj 2016.

Životopis:

Rođen u Zagrebu 8. ožujka 1974. godine. Osnovnu i srednju školu - Centar usmjerenog obrazovanja za upravu i pravosuđe - završio u Zagrebu. Godine 1992. upisuje studij jednopredmetne povijesti na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na kojemu je diplomirao 22. prosinca 1997. Godine 1998. upisuje poslijediplomski studij povijesti na Filozofskom fakultetu na čijem Odsjeku za povijest, od 16. studenog 1998., radi kao znanstveni novak na projektu „Politika i gospodarstvo u Hrvatskoj od 1900. do 1950. godine“, čiji je nositelj prof. dr. Mira

Kolar. Magistrirao je 24. srpnja 2002. na temu magistarskog rada „Položaj i obilježje trgovine u Banovini Hrvatskoj (1939.-1941.)“. Pod mentorstvom prof. dr. Marijana Maticke doktorirao je 15. studenoga 2006. s temom „Organizacija i djelovanje Gospodarske Sloge (1935.-1941.)“. U zvanje docenta izabran je 19. prosinca 2007., a u zvanje izvanrednog profesora 1. srpnja 2016. godine. Znanstveni i istraživački interesi prvenstveno su mu usmjereni prema proučavanju hrvatske nacionalne povijesti u 20. stoljeću te gospodarske, kulturne i socijalne povijesti. Član je Organizacijskog odbora Međunarodnog kulturnopovijesnog simpozija "Mogersdorf" od 1999. godine i od 2000./2002. godine tajnik Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu te potpredsjednik Centra za ekonomsku i socijalnu povijest pri istom Zavodu. Član je uredništva časopisa: *Povijest u nastavi*, *Ekonomska i ekohistorija*, *Časopis za suvremenu povijest* i *Myśl Ludowa, Ludowe Towarzystwo Naukowo-Kulturalne*, Varšava (Poljska). Dobitnik je Godišnje nagrade Društva sveučilišnih nastavnika i drugih znanstvenika u Zagrebu u akademskoj godini 1999./2000. za znanstveni rad iz povijesti, područje humanističkih znanosti koji je objavljen u akademskoj godini 1999./2000. Član je Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti, Društva za hrvatsku povijesnicu te British Association for Slavonic and East European Studies (BASEES). Tijekom svog znanstveno-istraživačkog rada u dva je navrata koristio stipendiju Zemaljskog arhiva Štajerske (2000. i 2004.) u Grazu. Autor je nekoliko knjiga i velikog broja znanstvenih i stručnih radova vezanih uz hrvatsku povijest 20. stoljeća.

Bibliografija

I. Monografije

- *Gospodarska sloga u Podravini 1935.-1941.*, Meridijani Koprivnica 2017.
- *Slogom slobodi! Gospodarska sloga (1935.-1941.)*, Srednja Europa, Zagreb, 2010.
- N. Budak - I. Šute - D. Iličić, *Hrvatska historiografija i simpozij Mogersdorf 1972.-2004.*, FF press, Zagreb 2005. (CD i knjižica)
- *Položaj i obilježje trgovine u Banovini Hrvatskoj (1939.-1941.)*, Zagreb: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, 2002. (neobjavljeni magistarski rad)

II. Znanstveni radovi

- «Hrvatski književni list - između slobode i zabrana, *Historijski zbornik*, God. LII (1999.), 71-104.
- «Demografske promjene u Slavoniji između dva svjetska rata (1918.-1941.)», *Zlatna dolina*, God. V(1), Požega 1999.
- «Gospodarska povijest u školskim udžbenicima od 1945. do 1999.», *Časopis za suvremenu povijest*, God. 33, br. 3/2001., prethodno priopćenje, str. 877-882.
- «Zagrebački Zbor i sudjelovanje Banovine Hrvatske na inozemnim sajmovima (1939.-1941.)», *Zbornik Mire Kolar-Dimitrijević. Zbornik radova povodom 70. rođendana*, FF press, Zagreb, 2003., str. 379-394.

- «Put za Donji Lapac. Kako je Banska Vlast postupala sa spekulantima u Banovini Hrvatskoj», *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu* 37/2005., izvorni znanstveni rad, str. 255-282.
- «1971. kao uvod u 1991.», Zbornik radova sa znanstvenog skupa *Hrvatska politika u XX. stoljeću*, održanog u Matici hrvatskoj od 27. do 29. travnja 2004. godine, Matica hrvatska, Zagreb 2006., str. 457-469.
- «Seljačko pitanje u Srednjoj Europi 1919.-1939.», *Polska i Chorwacja w Europie środkowej/Integracja europejska w tradycji i przyszłości*, Bielsko-Biala 2007., 137-152.
- «Amerikanski fond dr. V. Mačka» i pomoć Gospodarske sloge pasivnim krajevima 1936. godine», *Časopis za suvremenu povijest*, 3/2008., Zagreb, str. 1045-1066.
- «POGOD i organizacija prehrane u Banovini Hrvatskoj», *Spomenica Josipa Adamčeka*, Zagreb, 2009., str. 429-457.
- «Hrvatska seljačka lovačka društva i organizacija lova u drugoj polovici 30-ih godina 20. stoljeća u Hrvatskoj», *Ekonomska i ekohistorija: časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša*, Zagreb, vol. 5, br. 1, listopad 2009., str. 115-123.
- «Demographische Wändlungen in Slawonien zwischen den beiden Weltkriegen (1918-1941)», zbornik "Mogersdorf", Graz (6.-9. 7. 1999.); Band 29., Graz, 2010., str. 144-157.
- «Djelovanje Gospodarske sloge na području kotara Sv. Ivan Zelina od 1935. do 1941. godine», Sveti Ivan Zelina – povijest i kultura: zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog 30. studenoga i 1. prosinca 2006. u Sv. Ivanu Zelini, Zagreb (HAZU); Sv. Ivan Zelina, 2010., str. 295-317.
- «Slika Like u 1930-im godinama prema reportažama Gospodarske sloge», Identitet Like: korijeni i razvitak (urednik: Željko Holjevac), Knjiga I, Zagreb-Gospić, 2009., 587-614.
- «Through Concord to Freedom! Economic Concord – an economic organization of Croatian Peasant Party (1935-1941)», *Więś i Ruch Ludowy w Polsce i Europie. W kregu historii i tradycji*, Tom 1, Varšava (Poljska), 2012., 253-258.
- «Gospić između dva svjetska rata», Gospić: grad – ljudi – identitet (urednik: Željko Holjevac), Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb- Gospić, 2013., 175-198.
- „Srednja Europa u radovima Mire Kolar –Dimitrijević“, Mira Kolar i Podravina. Zbornik radova sa znanstvenog skupa u povodu 80. Obljetnice prof. dr. sc. Mire Kolar-Dimitrijević, Koprivnica, 2013., 34-41.
- „Hrvatska seljačka stranka i njezina ekonomska organizacija – Gospodarska sloga (1935.-1941.)“, u: 110 godina Hrvatske seljačke stranke (Zbornik radova), Matica hrvatska - Povijesno društvo Križevci - Zaklada braće Radić, Zagreb 2015., str. 81-98.
- Hogyán kezdődött? Horvátország és a Mogersdorf Nemzetközi Kultúrtörténeti Szimpózium. In: Szorosadtól Rijekáig. Tanulmányok Bősze Sándor emlékére. Szerk. Mayer László, Tilcsik György. Budapest, 2015., 365-374. p.
- “Wie alles began? Kroatien und Internationales Kulturhistorisches Symposium Mogersdorf”, Podravina (Časopis za multidisciplinarna istraživanja), br. 28/2015., str. 144-152.
- Suzana Leček – Ivica Šute, „Seljački domovi Hrvatske seljačke stranke 1935.-1941.) – zamisao, ostvarenje, naslijeđe“, *Etnologija i selo 21. stoljeća: tradicionalno, ugroženo, kreativno/Etnologija in vas v 21. stoletju:*

tradicionalno, ogroženo, ustvarjalno, 14. Hrvatsko-slovenske etnološke paralele (uredile: K. Batina, J. Fakin Bajec, T. Petrović Leš, S. Poljak Istenič), Hrvatsko etnološko društvo Zagreb- Slovensko etnološko društvo Ljubljana, 2018., str. 157-180. (izvorni znanstveni rad); ISBN: 978-953-5839-11-8.

- „Kako je Zvonimir Gudac stigao u Modruš? Slučaj jednog podmitljivog općinskog bilježnika u Generalskom Stolu“, (izvorni znanstveni rad), *Modruški zbornik* 9-10, Durieux d.o.o., Zagreb 2017., str. 75-94.; ISSN 1846-419X.
- „Povjesničar u krupnom planu. Nastupi Ljube Bobana na televiziji 1990-ih“, Ljubo Boban i istraživanje suvremene povijesti (urednici: D. Agičić, M. Karakaš Obradov), FF press, Zagreb 2017., str. 109-115.; ISBN 978-953-175-636-5.
- „Hrvatska u stoljećima promjena: od stvaranja prve jugoslavenske države do kraja Drugoga svjetskog rata“, *Nadbiskup Stepinac i Srbi u Hrvatskoj u kontekstu Drugoga svjetskog rata i poraća/Archbishop Stepinac and the Serbs in Croatia within the context of World War II and post-war period* (pregledni rad), Hrvatsko katoličko sveučilište Zagrebačka nadbiskupija Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2016., str. 1-30.; ISBN 978-953-11-1005-1.

VANJSKI SURADNICI

dr. sc. Elvio Baccharini, red. prof.

Ustanova: Odsjek za filozofiju, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci

E-mail: ebaccharini@ffri.hr

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 180230

Datum zadnjeg izbora u zvanje: 26.IV.2016.

Životopis

Rođen u Rijeci 3. rujna 1961. godine. Nakon srednjoškolskog obrazovanja (Centar za obrazovanje na talijanskom jeziku, sada Srednja talijanska škola), 1986. godine diplomirao filozofiju pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Trstu s najvećim mogućim brojem bodova (110/110 s pohvalom). Komisija je preporučila objavljivanje rada. Godine 1992. magistrirao pri Sveučilištu u Zagrebu radom iz područja etike. Doktorat stekao na Sveučilištu u Urbinu. Administrativno sjedište doktorata pri Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Trstu. Radio je u svojstvu mladog istraživača pri Filozofskom fakultetu u Zadru u sklopu projekta Moralnost i racionalnost sukoba. Tijekom rada u Zadru samostalno sudjelovao u izvedbi seminarskog dijela nastave na kolegiju Suvremena filozofija. Kao vanjski suradnik sudjelovao u izvedbi seminarskog dijela nastave iz kolegija Teorija prava i države pri Pravnom fakultetu Sveučilišta u Rijeci i seminarskog dijela nastave iz kolegija Filantropija pri Pedagoškom fakultetu Sveučilišta u Rijeci (sada Filozofski fakultet). Trenutno zaposlen pri Filozofskom fakultetu u Rijeci kao redoviti profesor. Od 2004. do 2009. obavlja dužnost dekana Filozofskog fakulteta u Rijeci, a od 2012. pročelnika Odsjeka za filozofiju. Bio je član Upravnog vijeća Sveučilišta u Rijeci do ukinuća istoga. Bio je član povjerenstva za izradu Etičkog kodeksa Sveučilišta u Rijeci. Od 2004. je predsjednik Hrvatskog društva za analitičku filozofiju. Član Znanstvenog vijeća Centra za studije javne etike, centra izvrsnosti pri Sveučilištu San Raffaele, Milano, Akademskog savjeta Centra za napredne studije jugoistočne Europe te Steering Committee of the European Society for Analytic Philosophy. Bio je izvršni urednik časopisa Croatian Journal of Philosophy, te trenutno je član Savjeta časopisa Prolegomena. Tijekom znanstvenog rada objavio šest knjiga. Znanstvene radove objavio u časopisima Grazer philosophische Studien, International Studies in the Philosophy of Science, Filosofia e questioni pubbliche, Acta Analytica, Synthesis Philosophica, Croatian Journal of Philosophy, Društvena istraživanja, Filozofska istraživanja i druge. Aktivan sam na projektu *Odgovori na antisocijalne poremećaje u demokratskom društvu* (Hrvatska zaklada za znanost) u svojstvu istraživača, te na projektu *Demokracija: ljudska prava i intelektualne vrline* (UNIRI projekti) u svojstvu voditelja projekta. Sudjelovao na znanstvenim simpozijima u Austriji, Italiji, Sloveniji i na domaćim simpozijima. Redovit sudionik simpozija na Interuniverzitetskom centru, Dubrovnik. Sam organizirao nekoliko međunarodnih simpozija. Kao gostujući predavač predavao na sveučilištima u Oxfordu, Amsterdamu, Hannoveru, „Pompeu Fabra“ u Barceloni, University of Iceland u Reykjaviku, Freie Universität u Berlinu, LUISS u Rimu i Državnom

sveučilištu u Milanu Hullu, Padovi, Sieni, Zagrebu, Ljubljani i Mariboru. Na poziv Wolfson Collega kraće boravio u Oxfordu.

Bibliografija

Autorske knjige

1. In *A Better World? Public Reason and Biotechnologies*. Rijeka : Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci, 2015 (monografija).
2. sa Prijić - Samaržija, Snježana. *Praktična etika: Ogledi iz liberalnoga pristupa nekim problemima praktične etike*. Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo, 2007 (monografija).
3. *Bioetica. Analisi filosofiche liberali*. Torino: Trauben, 2002 (monografija).
4. *Realismo morale*. Torino: La Rosa, 1998 (monografija).
5. *Moralni sudovi*. Rijeka: Hrvatski kulturni dom, 1994 (monografija).
6. *Sloboda, demokracija, pravednost. Filozofija politike J.S. Milla*. Rijeka: Hrvatski kulturni dom, 1993 (monografija).

Uredničke knjige

1. sa Prijić-Samaržija, Snježana i Malatesti, Luca. *Moralni, politički i epistemološki odgovori na društvene devijacije*. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci, 2016 (zbornik).
2. sa Prijić-Samaržija, Snježana. *Rationality in Belief and Action*. Rijeka: Filozofski fakultet Rijeka, HDAF, 2006 (zbornik).
3. *Relativism*. Rijeka : MMSU, 2006 (zbornik).

Poglavlja u knjigama

1. Moralno važna svojstva i eksperimentiranje na životinjama // Istraživanja na modelima laboratorijskih životinja / Rukavina, Daniel i Pavelić, Krešimir (ur.). Zagreb - Rijeka: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za biomedicinske znanosti u Rijeci, 2017. str. 33-45
2. Kako postupati prema osobama kao prema ciljevima, a ne samo kao prema sredstvima // Moralni, politički i epistemološki odgovori na društvene devijacije / Prijić-Samaržija, Snježana, Malatesti, Luca, Baccarini, Elvio (ur.). Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci, 2016. str. 111-125
3. Vrijednosti javnoga dijaloga i hrvatska aktualnost // Vrijednosti u hrvatskom društvu / Sekulić, Duško (ur.). Zagreb: Centar za demokraciju i pravo "Miko Tripalo", 2016. str. 49-64
4. Art Moral Epistemology Psychotherapy // Beogradsko-riječki susreti. Zbornik filozofskih radova / Arsenijević, Miroslav (ur.). Beograd: Institut za Filozofiju i Filozofski fakultet Beograd, 2013. str. 221-236
5. John Stuart Mill // Moderna politička teorija / Kulenović, Enes (ur.). Zagreb: Fakultet političkih znanosti, 2013. str. 291-330
6. Parlamentarna demokracija i granice legitimiteta građanskog neposluha // Neposlušnost / Prijić-Samaržija, Snježana i Bojanić, Petar (ur.). Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2011. str. 13-38
7. Nacionalne manjine, multikulturalizam i jednakost // Desničini susreti 2005.-2008. Zbornik radova / Roksandić, Drago i Cvijović Javorina, Ivana (ur.). Zagreb: Filozofski fakultet u Zagrebu i Plejada, 2010. str. 214-226
8. Etika u suvremenom svijetu. Ivan Devčić o moralnim pitanjima suvremenog svijeta // Vječno u vremenu. Zbornik u čast mons. prof.dr.sc. Ivana Devčića u povodu 60.

- obljetnice života, 30. obljetnice profesorskog rada i 10. biskupstva / Golubović, Aleksandra ; Tićac, Iris (ur.). Zagreb: Kršćanska sadašnjost, Zagreb ; Teologija u Rijeci, Rijeka, 2010. str. 287-295
9. Culturalismo liberale : Tutela delle minoranze e autonomia // Pluralismo e libertà fondamentali / Ricciardi, Mario ; Del Bo' Corrado (ur.). Milano: Giuffrè, 2004.
10. Alan Gewirth i problem pobačaja // Izazovi bioetike / Čović, Ante (ur.). Zagreb: Pergamena, 2000. str. 209-222
11. Neki moralni problemi razvoja i primjene genetike // Društveni značaj genske tehnologije / Polšek, Darko; Pavelić, Krešimir (ur.). Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 1999. str. 235-258

Radovi u časopisima

1. Art, moral understanding, radical changes // *Rivista di Estetica* (2018).
2. Parental Selecting and Autism // *Etica e politica* (2018).
3. La giustificazione delle biotecnologie // *Il Mulino*, 66 (2017), 4; 573-579.
4. The moral bioenhancement of psychopaths // *Journal of medical ethics*, 43 (2017), 10; 697-701.
5. Freedom and Equality in a Pluralist Society // *Anali hrvatskog politološkog društva*, 12 (2016), 1; 31-44.
6. Concessive Justice, Public Reason, Enhancement, Treatment. Replies to My Critics // *Etica & politica*, 18 (2016), 3; 499-523.
7. Freedom and equality in a pluralist society: an explanation and defence of the public reason view // *Anali hrvatskog politološkog društva*, 12 (2016), 1; 35-48.
8. s Ivanković, Viktor. Mill's Case for Plural Voting and the Need for Balanced Public Decisions // *Prolegomena*, 14 (2015), 2; 137-156.
9. Public Reason. The Consensus and the Convergence View // *Filozofija i društvo / Philosophy and Society*, 25 (2014), 1; 75-95.
10. The Policy Maker. On Ethics and Public Policy // *Philosophy and Public Issues*, 4 (2014), 3; 83-96.
11. Public Reason and Moral Bioenhancement // *Etica e politica / Ethics & Politics*, 16 (2014), 2; 1029-1043.
12. Having a Reason and Distributive Justice in The Order of Public Reason // *European journal of analytic philosophy*, 9 (2013), 1; 25-51.
13. The Moral and Cognitive Value of Art // *Etica e Politica / Ethics and Politics*, XV (2013), 1; 474-505.
14. Politics of Identity and Liberalism // *Etica e Politica / Ethics and politics*, 13 (2011), 2; 287-304.
15. Utilitarizam, unutarnja perspektiva i pitanje samoubojstva // *Filozofska istraživanja*, 31 (2011), 2; 263-275.
16. sa Zelić, Nebojša. Rawlsova teorija pravednosti i pitanje istine // *Filozofska istraživanja*, 31 (2011), 1; 65-83.
17. s Vidmar, Iris. Art, Knowledge and Testimony // *Synthesis philosophica*, 25 (2010), 2; 333-348.
18. Reflective Equilibrium, Art and Moral Knowledge // *Proceedings of the European Society for Aesthetics*, 2 (2010), 1; 20-33.
19. Liberalni nacionalizam. Argument samopoštovanja // *Filozofska istraživanja*, 30 (2010), 1-2; 303-318.
20. s Czerny Urban, Milica. Dužnost umiranja // *Prolegomena*, 9 (2010), 1; 45-69.
21. Moral Epistemological Coherentism, Contextualism, and Consensualism // *Croatian journal of philosophy*, 9 (2009), 25; 69-89.

22. Liberalni nacionalizam. Argument autonomije // Prolegomena: Časopis za filozofiju, 7 (2008), 2; 153-179.
23. Javni um, evolucijska etika, pripisovanje moralnega statusa // Filozofski Vestnik - Acta Philosophica, 29 (2008), 3; 107-124.
24. Public Reason and Extension of Lifespan // Synthesis Philosophica, 23 (2008), 1; 73-92.
25. Ogled na tekst Eberharda Schockenhoffa // Bogoslovska smotra, 77 (2007), 1; 23-28.
26. Provedba morala putem zakona // Politička misao : Croatian Political Science Review, 43 (2006), 3; 19-38.
27. The Liberal View on Some Common Issues in the Moral Debate about Cloning // Synthesis Philosophica, 20 (2005), 2; 443-459.
28. Risposta alle osservazioni critiche di Massimo Reichlin // Bioetica. Rivista interdisciplinare, 11 (2003), 3; 145-150.
29. I dilemmi morali nella teoria etica // Filosofia e questioni pubbliche, 7 (2002), 3; 159-174.
30. Kantovo nasljeđe i pitanje eutanazije // Filozofska istraživanja, 22 (2002), 2-3; 517-530.
31. Metodi coerentisti e oltre // Filosofia e Questioni Pubbliche, 7 (2002), 2; 7-22
32. A Liberal Argument on the Topic of Genetic Engineering // Acta Analytica, 16 (2001), 27; 49-66.
33. John Rawls and the Question of Physician-Assisted Suicide // Croatian Journal of Philosophy, 1 (2001), 3; 331-346.
34. On Speciesism // Synthesis Philosophica, 15 (2000), 1-2; 107-114.
35. Etika i kazneno pravo // Filozofska istraživanja, 19 (1999), 3; 547-560.
36. Zajednica, tradicija i etika vrlina // Društvena istraživanja : časopis za opća društvena pitanja, 7 (1998), 1-2; 209-222.
37. Pobačaj: pomažu li moralne intuicije? // Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 19 (1998), 1; 115-132.
38. Reflective Equilibrium and Methodology of Science // International studies in the philosophy of science, 6 (1992), 3; 175-180.
39. Rational Consensus and Coherence Methods in Ethics // Grazer philosophische Studien, 40 (1991), 151-159.

Radovi koji ga kvalificiraju za nastavu:

„Art, Moral Understanding, Radical Changes“, Rivista di estetica, 58 (3), (2018), 40-53.

„The Moral Bioenhancement of Psychopaths“ (with Luca Malatesti) The Journal of Medical Ethics, 43 (10), (2017), 697-701.

In A Better World? Public Reason and Biotechnologies, Rijeka, Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci, 2015.

„Mill’s Case for Plural Voting and the Need for Balanced Public Decisions“ (s Viktorom Ivankovićem), Prolegomena, 14 (2), 2015., 137-156.

„The Policy Maker. On Ethics and Public Policy“, Philosophy and Public Issues, 4 (3), 2014., 83-96.

“Public Reason. The Consensus and the Convergence View”, Filozofija i društvo / Philosophy and Society, 25 (1), 2014., 75-95.

dr. sc. Dragan Damjanović, izv. prof.

Ustanova: Odsjek za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

E-mail: ddamjano@ffzg.hr

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 264970

Osobna web stranica: <http://povum.ffzg.unizg.hr/?p=946>

Datum zadnjeg izbora u zvanje: 21. 1. 2014.

Životopis:

Dr. sc. Dragan Damjanović (Osijek, 1978.) izvanredni je profesor i predstojnik Katedre za modernu umjetnost i vizualne komunikacije na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Od 2003. godine zaposlen je na Odsjeku za povijest umjetnosti gdje predaje predmete vezane za umjetnost 19. stoljeća. Magistrirao je u ožujku 2005. godine s temom *Vukovarski arhitekt Fran Funtak*, a doktorirao u prosincu 2007. s temom *Đakovačka katedrala*. Mentor obje radnje bio je prof. dr. sc. Zvonko Maković.

Posebno područje njegova znanstvena interesa predstavlja povijest arhitekture te slikarstva i skulpture od kraja 18. do sredine 20. stoljeća. S toga je područja do sada objavio niz monografija (*Đakovačka katedrala*, 2009.; *Arhitekt Herman Bollé*, 2013.; *Vila Živković-Adrowski-Lubienski*, 2016.; *Zagreb. Architectural Atlas*, 2016., *Otto Wagner und die kroatische Architektur*, 2018.), te više od stotinu znanstvenih članaka u domaćim i međunarodnim znanstvenim časopisima te zbornicima. Članke je objavio u uglednim međunarodnim časopisima: *Journal of the Society of Architectural Historians*, (UCLA Press, Los Angeles), *Zeitschrift für Kunstgeschichte* (Berlin, München, Basel), *Centropa* (New York), *Architectura – Zeitschrift für Geschichte der Baukunst* (Berlin), *Umění/Art, časopis Ústavu Dějin Umění Akademie Věd České Republiky/ Journal of the Institute of Art History* (Prag), *Acta Historiae Artium* (Budimpešta) i *Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung / Journal of East Central European Studies* (Marburg).

Bio je suorganizator (s dr. sc. Lovorkom Magaš Bilandžić i dr. sc. Željkom Miklošević) međunarodnog znanstvenog skupa *Art and Politics in Europe in the Modern Period* realiziranog na Filozofskom fakultetu u Zagrebu od 29. 6. do 2. 7. 2016.

Aktivno je sudjelovao u organiziranju niza izložbi. Krajem 2011. organizirao je izložbu „Bečka akademija likovnih umjetnosti i hrvatska arhitektura historicizma – Hrvatski učenici Friedricha von Schmidta“ u Gliptoteci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, potom, 2014. godine, izložbu „Sinagoge vukovarskog arhitekta Frana Funtaka“ u Židovskoj općini u Zagrebu, 2015. iznimno posjećenu izložbu o arhitektu Hermanu Bolléu u Muzeju za umjetnost i obrt („Herman Bollé – graditelj hrvatske metropole“), te 2018. – 2019. u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Austriji u Beču izložbu „Otto Wagner i hrvatska arhitektura“.

Nadalje, sudjelovao je u pripremi izložaba: „Strast i bunt. Ekspresionizam u Hrvatskoj“ (Galerija Klovićevi dvori, 2011.) „Put u vječnost“ (Galerija Klovićevi dvori, 2016.) te Valpovački vlastelini Prandau-Normann / Valpovo Landowners Prandau-Normann (Muzej likovnih umjetnosti Osijek, Muzej Slavonije Osijek, Državni arhiv u Osijeku, Muzej Valpovštine, Osijek, Valpovo, 2018.).

Član je uredništva dvaju znanstvenih časopisa: zagrebačkog *Peristila* i novosadskog *Zbornika za likovne umjetnosti Matice srpske*. Član je, nadalje, Društva povjesničara

umjetnosti Hrvatske, talijanskog AISU-a (Associazione Italiana di Storia Urbana) te EAUH-a (European Association of Urban History).

Između 2014. i 2017. bio je voditelj projekta Hrvatske zaklade za znanost *Croatia and Central Europe: Art and Politics in the Late Modern Period (1780 – 1945)*, a trenutno je voditelj sveučilišnog projekta *Hrvatska likovna baština od baroka do postmoderne – umjetničke veze, import umjetnina, zbirke* (2015. – 2018.) te novog HRZZ projekta *Art and State in Croatia from the Enlightenment until Present* (2018. -).

Za svoj je znanstveni rad do sada dobio niz nagrada: Državnu nagradu za znanost 2005., Povelju Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske 2014., Godišnju nagradu Filozofskog fakulteta 2014., Nagradu Grada Zagreba 2015. i Nagradu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti za najviša znanstvena i umjetnička dostignuća u Republici Hrvatskoj za 2015. godinu za područje likovnih umjetnosti.

Bibliografija:

Knjige:

1. *Saborna crkva Vavedenja Presvete Bogorodice u Plaškom; Povijest episkopalnog kompleksa*, Srpsko kulturno društvo «Prosvjeta», Zagreb, 2005. (ISBN 953-6627-77-9)
2. *Vukovarski arhitekt Fran Funtak*, Leykam interational, Zagreb, 2009. (ISBN 978-953-7534-38-7)
3. *Đakovačka katedrala*, Matica hrvatska, Zagreb, 2009. (ISBN 978-953-150-864-3)
4. *Župna crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije i sakralna baština župe Molve*, Leykam international, Zagreb, 2010. (ISBN 978-953-7534-43-1)
5. *Bečka Akademija likovnih umjetnosti i hrvatska arhitektura historicizma. Hrvatski učenici Friedricha von Schmidta*, Gliptoteka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2011. (ISBN 978-953-154-999-8)
6. *Arhitekt Herman Bollé*, Muzej za umjetnost i obrt, Leykam international, Zagreb, 2013., 680 stranica (ISBN 978-953-7534-83-7)
7. *Povijesna i sakralna baština osječkoga Donjeg grada, Župa Preslavnoga Imena Marijina*, Osijek, 2014. (u koautorstvu s dr. sc. Zlatom Kerže-Živaković)
8. *Sinagogalne građevine arhitekta Frana Funtaka*, Židovska općina, Zagreb, 2014., 40 stranica (ISBN 978-953-6800-14-8), CIP: 889596
9. *Zagreb, Arhitektonski atlas*, AGM, Zagreb, 2014., 432 stranice, ISBN: 978-953-174-455-3
10. *Herman Bollé. Graditelj hrvatske metropole*, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 2015., 64 stranice, ISBN: 978-953-7641-45-0
11. *Herman Bollé. Builder of the Croatian Capital*, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 2015., 64 stranice, ISBN: 978-953-7641-46-7
12. *Vila Živković-Adrowski-Lubienski*, Obitelj Bračun, Zagreb, 2016., ISBN: 978-953-59023-0-0
13. *Zagreb: Architectural Atlas* (englesko izdanje), AGM, Zagreb, 2016. ISBN: 978-953-174-473-7
14. *Umjetničko blago Strossmayerove katedrale u Đakovu*, Grad Đakovo, Đakovačko-osječka nadbiskupija, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Đakovo, Zagreb, 2017. ISBN: 978-953-55479-4-5

15. *The Art Treasures of Strossmayer's Cathedral in Đakovo*, Grad Đakovo, Đakovačko-osječka nadbiskupija, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Đakovo, Zagreb, 2017. ISBN: 978-953-55479-5-2
16. *Otto Wagner und die kroatische Architektur*, Moderna galerija, Zagreb, 2018., ISBN: 978-953-348-066-4

Poglavlja u knjigama

1. *Kronologija svjetskih, europskih i domaćih zbivanja*, Pedesete godine u hrvatskoj umjetnosti, Dom hrvatskih likovnih umjetnika, Zagreb, 2004., 10 – 17 (s Rheom Ivanuš)
2. *Stambena arhitektura dvadesetih godina 20. stoljeća u Osijeku*, Osječka arhitektura 1918.-1945., Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, Zagreb – Osijek, 2006., 75-122.
3. *Srpska pravoslavna crkvena opština i saborna crkva Preobraženja Gospodnjeg u Zagrebu*, Preobraženi hram, Eparhijski upravni odbor Eparhije zagrebačko - ljubljanske, Zagreb, 2008., 11-32. (ISBN 978-953-98867-5-0), 1. izdanje
4. *Srpska pravoslavna crkvena opština i saborna crkva Preobraženja Gospodnjeg u Zagrebu*, Preobraženi hram, Eparhijski upravni odbor Eparhije zagrebačko - ljubljanske, Zagreb, 2008., 11-45. (ISBN 978-953-98867-5-0), 2. izdanje
5. *Zgrada Srpskog privrednog društva "Privrednik" u Preradovićevoj ulici br. 18 u Zagrebu*, Srpsko privredno društvo "Privrednik". Kroz tri vijeka, Zagreb, 2009., 163-167
6. *Arhitektura klasicizma, historicizma i secesije u Slavoniji*, Slavonija, Baranja i Srijem, vrela europske civilizacije, II. knjiga, Zagreb, 2009., 424-433.
7. *Katedrala u Đakovu*, Slavonija, Baranja i Srijem, vrela europske civilizacije, II. knjiga, Zagreb, 2009., 434-443.
8. *Arhitektura zgrade hrvatskog sabora*, Hrvatski sabor, urednik dr. sc. Neven Budak, Leykam international, Zagreb, 2010., 75-94.
9. *Povijest crkve i prošteništa Majke Božje u Molvama*, Molve – ljudi, selo I okoliš u dugom trajanju. Zbornik radova sa znanstvenog skupa, Molve, 27. rujna 2008., Društvo za povjesnicu i starine Molve, Molve, 2010., 140-145
10. *Arhitektura izrazite individualnosti*, Strast i bunt. Ekspresionizam u Hrvatskoj, Galerija Kovičevići dvori, Zagreb, 2011., 54-63, 159-163 (196 ukupno, ur. Z. Maković) ISBN 978-953-271-052-6
11. *Atanasije Popović*, Kultura Srba u Dubrovniku 1790 – 2010. Iz riznice srpske pravoslavne crkve svetoga Blagoveštenja, Srpska pravoslavna crkvena općina u Dubrovniku, Arhiv Srbije, Dubrovnik, Beograd, 2012., 262-268 (428 ukupno, ur. Goran Spaić, Miroslav Perišić), ISBN 978-953-56394-1-1
12. *Srednjoeuropski park posvećen mitološkoj indijskoj kraljici – Sakuntala park u Osijeku*, Metamorfoze mita. Mitologija u umjetnosti od srednjeg vijeka do moderne. Zbornik radova znanstvenog skupa „Dani Cvita Fisković“ održanog 2010. godine, Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, Zagreb, 2012., 149-158. (ur. Joško Belamarić, Igor Fisković, Nada Grujić, Jasenka Gudelj, Ana Marinković, Predrag Marković, Dino Milinović, Milan Pelc), ISBN 978-953-7875-01-5
13. *Završavanje tornjeva srednjovjekovnih crkava (Turmvollendungen) u hrvatskoj arhitekturi historicizma*, Zbornik 3. kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti / Žmegač, Andrej (ur.), Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, 2013., 207-214.

14. *Schmidt-Bolléova obnova crkve u drugoj polovici 19. stoljeća*, Crkva sv. Marka u Zagrebu: arhitektura, povijest, obnova, Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb, 2013., 63-96. (ISBN 978-953-7389-13-0)
15. Maković, Zvonko; Damjanović, Dragan, *Skriveno blago Pejačevića*, Likovna baština obitelji Pejačević, Galerija likovnih umjetnosti, Osijek, 2013. 8-9.
16. *Photo Albums of the 1880 Zagreb Earthquake*, *VisibileInvisibile*. Percepire la città tra descrizioni e omissioni. VI. Città immaginate: sguardi sulla città contemporanea (Adorno, Salvatore; Cristina, Giovanni; Rotondo, Arianna, ur.), Scrimm Edizioni, Catania, 2014., 1833-1845.
17. *Croatian Pavilions at the 1896 Millennium Exhibition in Budapest*, *Ephemeral Architecture in Central and Eastern Europe in the 19th and 21st Centuries*, Miklós Székely, (ur.), L'Harmattan, Paris, 2015., 51-74.
18. *Iso Kršnjavi i arhitektura historicizma u Hrvatskoj*, Iso Kršnjavi - veliki utemeljitelj. Zbornik radova znanstvenog skupa, Ivana Mance, Zlatko Matijević, (ur.), Institut za povijest umjetnosti, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, 2015., 240-256.
19. *Architectural Links Between Budapest and Zagreb in the Second Half of the 19th Century: Examples of the Ádám Palace in Budapest and the Medaković House in Zagreb*, *The Entangled Histories of Vienna, Zagreb and Budapest (18th - 20th Century)*, Iveljić, Iskra (ur.), Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, Zagreb, 2015., 157-177, 555-560.
20. *The Neo-Byzantine Style in the Architecture of Serbian Orthodox Churches in 19th Century Croatia* *Imagining the Past. The Reception of the Middle Ages in Serbian Art from the 18th to the 21st Century*, Beograd, The Serbian National Committee of Byzantine Studies, P. E. Službeni glasnik, Institute for Byzantine Studies, Serbian Academy of Sciences and Arts, 2016., 107-118.
21. *Neovizantijska arhitektura hramova Srpske pravoslavne crkve u Hrvatskoj u XIX veku*, *Vizantijsko nasleđe i srpska umetnost III. Zamišljanje prošlosti i recepcija srednjeg veka u srpskoj umetnosti XVIII - XXI veka*, Beograd, Srpski komitet za vizantologiju, JP Službeni glasnik, Vizantološki institut SANU, 2016., 107-117.
22. *Groblja u Hrvatskoj u 19. i 20. stoljeću: arhitektura i prostorno uređenje*, Put u vječnost, Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 2016., 33-43.
23. *Klasicistička obnova jedine sačuvane slavonske džamije. Bartol Felbinger i župna crkva u Đakovu*, *Klasicizam u Hrvatskoj*, Irena Kraševac (ur.), Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, 2016., 69-87.
24. *Ivan Kukuljević Sakcinski i zaštita spomenika u Hrvatskoj u drugoj polovici 19. stoljeća*, Ivan Kukuljević Sakcinski začetnik hrvatskog identiteta/Ivan Kukuljević Sakcinski the Initiator of Croatian Identity, Zagreb, Gradski muzej Varaždin, Hrvatski povijesni muzej, 2016., 122-129.
25. *Župna crkva Imena Marijina u osječkom Donjem gradu: izgradnja, stilsko rješenje, oprema*, 300 godina župne crkve Preslavnoga Imena Marijina povijesti Donjega grada. Zbornik radova sa znanstvenoga skupa u povodu 300 godina crkve Preslavnoga Imena Marijina u Osijeku, Damir Hasenay, Ivan Jurić, (ur.), Župa Preslavnoga Imena Marijina Osijek, Hrvatski institut za povijest - Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Osijek, Slavonski Brod, 2016., 207-250.
26. *Groblja u Hrvatskoj u 19. i 20. stoljeću: arhitektura i prostorno uređenje*, Put u vječnost, Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 2016., 33-43.
27. *The Neo-Byzantine Style in the Architecture of Serbian Orthodox Churches in 19th Century Croatia* *Imagining the Past. The Reception of the Middle Ages*

- in Serbian Art from the 18th to the 21st Century, Beograd, The Serbian National Committee of Byzantine Studies, P. E. Službeni glasnik, Institute for Byzantine Studies, Serbian Academy of Sciences and Arts, 2016., 107-118.
28. *Neovizantijska arhitektura hramova Srpske pravoslavne crkve u Hrvatskoj u XIX veku*, Vizantijsko nasleđe i srpska umetnost III. Zamisljanje prošlosti i recepcija srednjeg veka u srpskoj umetnosti XVIII - XXI veka, Beograd, Srpski komitet za vizantologiju, JP Službeni glasnik, Vizantološki institut SANU, 2016., 107-117.
  29. *Ivan Kukuljević Sakcinski i zaštita spomenika u Hrvatskoj u drugoj polovici 19. stoljeća*, Ivan Kukuljević Sakcinski začetnik hrvatskog identiteta/Ivan Kukuljević Sakcinski the Initiator of Croatian Identity, Zagreb, Gradski muzej Varaždin, Hrvatski povijesni muzej, 2016., 122-129.
  30. *Arhitektura kapele Snježne Gospe na Tekijama*, Gospi Tekijskoj. Zbornik radova s Međunarodnog znanstvenog simpozija prigodom 300. obljetnice svetišta Gospe Tekijske održanog 20. i 21. svibnja 2016. u Petrovaradinu, Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Đakovo, 2017., 237-271
  31. *Arhitektura zagrebačkoga središnjeg groblja Mirogoja, između Italije i Srednje Europe*, Čovjek ismrt. Teološki, filozofski, bioetički i društveni pristup, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Hrvatsko katoličko sveučilište, Udruga Posmrtna pripomoć, Zagreb, 2017., 429-459.
  32. *Arhitektura Valpovačkog vlastelinstva u 19. stoljeću*, Valpovački vlastelini Prandau-Normann / Valpovo Landowners Prandau-Normann, Muzej likovnih umjetnosti Osijek, Muzej Slavonije Osijek, Državni arhiv u Osijeku, Muzej Valpovštine, Osijek, Valpovo, 2018., 177-195.
  33. *Između Ivana Kukuljevića Sakcinskoga i Gjuro Szabe — zaštita spomenika u kontinentalnoj Hrvatskoj od početka 1860-ih do 1910. godine*, Gjuro Szabo 1875. – 1943. Zbornik radova znanstveno-stručnog skupa Hrvatski povjesničari umjetnosti, Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske, Zagreb, 2018., 11-37.
  34. *Politika i arhitektura: heraldičko obilježavanje zgrada u hrvatskom historicizmu*, Likovne umjetnosti, arhitektura i povijesni identiteti. Zbornik Dana Cvita Fiskovića VII, Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za povijest umjetnosti, Zagreb, 2018., 145-158.
  35. *Neogotika u hrvatskoj arhitekturi 19. i ranog 20. stoljeća*, Imago, Imaginatio, Imaginabile. Zbornik u čast Zvonka Makovića, Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2018., 149-177.
  36. *The Shaping of Zagreb into the Croatian National Capital. Rebuilding, Aestheticization and Croatization of the Historical City Core in the Long Nineteenth Century*, Recoding the City: Thinking, Planning, and Building the City of the Nineteenth Century, Jovis Verlag, Berlin, 2018., 13-26.

Članci u znanstvenim časopisima indeksiranim u bazi CC (Current Contents):

1. *Nacionalne ideologije i umjetnost u 19. stoljeću na primjeru fresaka u apsidama đakovačke katedrale*, Društvena istraživanja. Časopis za opća društvena pitanja, Vol. 18, br. 3 (101); Zagreb, 2009., 461 – 478.
2. *Polychrome Roof Tiles and National Style in Nineteenth-century Croatia*, Journal of the society of architectural historians, UCLA Press, 70/4, 2011, 466 – 491.

3. *Architect Herman Bollé and German Neo-Renaissance in Croatian Architecture in the Late 19th Century*, Zeitschrift für Kunstgeschichte 76/3, Berlin, Munich, Basel, 2013, 385 – 408.
4. *Expressionism in Croatian Architecture of the Interwar Period*, Architectura-Zeitschrift für Geschichte der Baukunst 44 (2015) , 1 (2014), 61-86.

Članci u znanstvenim časopisima indeksiranim u bazi WOS (Web of Science):

1. *Prvi projekt Karla Rösnera za katedralu u Đakovu iz 1854. godine*, Prostor, Znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam br. 15 (2007), 1 (33), Zagreb, 2007., 2 – 25.
2. *Natječajni projekt bečkog arhitekta Augusta Kirsteina za župnu crkvu Svetih Petra i Pavla u Osijeku*, Prostor, Znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam br. 15 (2007), 2 (34), Zagreb, 2007., 194 – 203.
3. *Stilsko rješenje izvedbenih projekata Karla Rösnera za katedralu u Đakovu iz 1865. i 1867. godine*, Prostor, Znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam br. 16 (2008), 1 (35), Zagreb, 2008., 48 – 63.
4. *Zvonik kalvinske crkve u Vukovaru iz 1910.*, Građevinar. Časopis Hrvatskog saveza građevinskih inženjera, br. 60/5., Zagreb, 2008., 403 – 410.
5. *Djelovanje arhitekta Franje Kleina u Varaždinsko-đurđevačkoj pukovnici (1851.-1859.)*, Prostor, Znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam br. 17 (2009), 1 (37), Zagreb, 2009., 64 – 77.
6. *Stari vukovarski vodotoranj iz 1913. godine*, Građevinar. Časopis Hrvatskog saveza građevinskih inženjera, br. 61/8., Zagreb, 2009., 731 – 736.
7. *Neogotička arhitektura u opusu Hermana Bolléa*, Prostor, Znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam br. 17 (2009), 2 (38), Zagreb, 2009., 244 – 267.
8. *Arhitektura ikonostasa u opusu Hermana Bolléa*, Prostor, Znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam br. 18 (2010), 1 (39); Zagreb, 2010., 62 – 79.
9. *Herman Bollé i obnove baroknih sakralnih građevina u stilu njemačke neorenesanse*, Prostor, znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam 19 (2011), 1 (41), Zagreb, 2011, 42 – 59.
10. *Problemi neoromaničkoga opusa arhitekta Hermana Bolléa*, Prostor, znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam 20 (2012), 2 (43), Zagreb, 2012., 264-281.
11. *Neogotička arhitektura Josipa Vancaša u Bosni i Hercegovini*, Prostor, znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam 22 (2014), 1 (47), Zagreb, 2014., 96-109.
12. *Neogotička arhitektura u opusu Josipa Vancaša, Radovi u Italiji, Hrvatskoj i Sloveniji*, Prostor : znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam. 22 (2014) , 2 (48); 252-267.
13. *Jedna epizoda iz umjetnosti romantizma u Dubrovniku: Dimitrije Avramović i zastava Srpske pravoslavne crkve Svetoga Blagovještenja*, Zbornik Matice srpske za likovne umetnosti, Novi Sad, 43 (2015), 109-118 (koautorstvo s Ivanom Viđenom)
14. *Architect Marko Vidaković, Zagreb Exhibition of Contemporary Czechoslovakian Architecture (1928) and the Beginnings of Modernism in Croatian Architecture*, Umění/Art, časopis Ústavu Dějin Umění Akademie Věd České Republiky/ Journal of the Institute of Art History. LXIII (2015) , 1-2; 79-91.

Članci u stranim časopisima neindeksiranim u WOS ili CC bazi podataka

1. *Rimokatolička crkva Srca Isusova u Šidu*, Zbornik Matice srpske za likovne umetnosti, br. 36, Novi Sad, 2008., 225 – 245.
2. *Bishop Strossmayer, Izidor Kršnjavi and the Foundation of the Chairs in Art History and Ancient Classical Archaeology at Zagreb University*, Centropa 9, 3, New York, September 2009., 176 – 184.
3. Ferdo Quiquerez, Nikola Kolar i ikonostas crkve u Brocu kod Bijeljine, Zbornik Narodnog muzeja. Istorija umetnosti, Beograd, 2010., Knj. 19, sv. 2 (2010), 331 – 349.
4. *Herman Bollé and Croatian Pavilions at the Exhibitions in Trieste (1882) and Budapest (1885 and 1896)*, Centropa 10, 3, New York, 2010., 231 – 243.
5. *Herman Bollé i zagrebačka Preobraženska crkva*, Zbornik Matice srpske za likovne umetnosti, 40, Novi Sad, 2012., 195-223.
6. *Arhitekt Marko Vidaković i arhitektura Zagreba između dva svjetska rata* Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. 12 (2016), 139-165 (sadržaj članka djelomično, iako ne u cijelosti, se podudara s člankom objavljenim u časopisu Umění 2015. godine – pogledati prethodnu kategoriju).
7. *The Hatzinger Family of Builders – From Székesfehérvár, through Osijek, Lviv, and Zadar to Vienna*, Acta Historiae Artium, Budimpešta, 57 (2016), 167-186.
8. *In the Shadow of Budapest (and Vienna) – Architecture and Urban Development of Zagreb in the Late 19th and Early 20th Centuries*, Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung / Journal of East Central European Studies, 67/4 (2018), 522-551.

Izvorni znanstveni radovi u a1 i a2 hrvatskim časopisima

1. *Zgrada pošte i telegrafa u Osijeku, pitanje stila i autorstva*, Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti br. 19., Zagreb – Osijek, 2003., 41 - 70.
2. *Secesijski armirano-betonski mostovi vukovarskog inženjera Frana Funtaka*, Prostor, Znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam br. 11 (2003), 1 (25), Zagreb, 2003., 11 - 32.
3. *Nacrti Janka Nikole Grahora za preoblikovanje pročelja episkopalnoga dvora u Plaškom*, Prostor, Znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam br. 11 (2003), 2 (26), Zagreb, 2003., 117 – 123.
4. *Osječki opus vukovarskoga arhitekta Frana Funtaka 1922. – 1923. godine*, Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti br. 20., Zagreb – Osijek, 2004., 7 – 31.
5. *Stilsko rješenje arhitekta Janka Holjca za gradnju pravoslavne Saborne crkve u Plaškom i grkokatoličke župne crkve u Petrovcima*, Prostor, Znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam br. 12 (2004), 1 (27), Zagreb, 2004., 67 – 75.
6. *Projekti za osječku župnu crkvu svetih Petra i Pavla i njihov autor Franz Langenberg*, Radovi instituta za povijest umjetnosti br. 28., Zagreb, 2004., 296 – 307.
7. *Secesijski armirano-betonski mostovi na kanalu Voćinska – Drava vukovarskog arhitekta Frana Funtaka*, Peristil, Zbornik radova za povijest umjetnosti, br. 47., Zagreb, 2004., 105 – 114.

8. *Židovske vjerske građevine vukovarskog inženjera Frana Funtaka*, Prostor, Znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam br. 12 (2004), 2 (28), Zagreb, 2005., 129 – 140.
9. *Osnovna obilježja urbanog razvitka grada Vukovara između dva svjetska rata*, Scrinia Slavonica: godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest br. 5 (2005), Slavonski Brod, 2005.; 174 – 198.
10. *Biskup Josip Juraj Strossmayer i gradnja osječke župne crkve Svetih Petra i Pavla*, Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti br. 21., Zagreb – Osijek, 2005., 11 – 37.
11. *Neogotički tornjevi zagrebačke katedrale – stil i kontekst*, Radovi instituta za povijest umjetnosti br. 29., Zagreb, 2005., 259 – 276.
12. *Historicistička palača dr. Milana Maksimovića u Osijeku*, Peristil, Zbornik radova za povijest umjetnosti, br. 48., Zagreb, 2005., 155 – 174.
13. *Armiranobetonski most preko Velikog Struga kod Bročica*, Prostor, Znanstveni časopis za arhitekturu i urbanizam br. 16 (2006), 1 (31), Zagreb, 2006., 54 – 63.
14. *Radovi hrvatskih arhitekata u časopisu Wiener Bauhütte*, Radovi instituta za povijest umjetnosti br. 30., Zagreb, 2006., 229 – 240.
15. *Biskup Strossmayer, Iso Kršnjavi, Herman Bollé i izgradnja zgrade kraljevske velike gimnazije u Osijeku*, Peristil, Zbornik radova za povijest umjetnosti, br. 49., Zagreb, 2006., 129 – 150.
16. *Historicističke katoličke grobljanske kapele u Osijeku*, Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti br. 22., Zagreb – Osijek, 2006., 155 – 179.
17. *Kapela Svetog Nikole u Osijeku, arhitekta Juliusa Hermanna*, Osječki zbornik br. 28., Osijek, 2007., 205 – 217.
18. *O gradnji i stilu prve vukovarske sinagoge iz 1845. godine*, Povijesni prilozi, br. 32., Zagreb, 2007., 241 – 257.
19. *Prve i druge orgulje današnje đakovačke katedrale*, Arti musices, br. 38/2, Zagreb, 2007., 233 – 258.
20. *Projekti za izgradnju đakovačke katedrale s kraja 18. i iz prve polovine 19. stoljeća*, Peristil, Zbornik radova za povijest umjetnosti, br. 50., Zagreb, 2007., 141 – 156.
21. *Arhitekt Josip Vancaš i katedrala s biskupskim sklopom u Đakovu*, Scrinia Slavonica, Godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest, sv. 8 (2008), Slavonski Brod, 2008., 174 – 188.
22. *Srednjovjekovno-barokna đakovačka katedrala i njezina sudbina*, Radovi – Zavod za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2008., br. 40., 151 – 173.
23. *Vatroslav Donegani, voditelj gradnje i kipar đakovačke katedrale*, Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti br. 24., Zagreb – Osijek, 2008., 7 – 35.
24. *Iso Kršnjavi i opremanje đakovačke katedrale*, Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, br. 26., Zagreb, 2008., 195 – 219.
25. *Friedrich Schmidt i arhitektura đakovačke katedrale*, Radovi Instituta za povijest umjetnosti br. 32., Zagreb, 2008., 251 – 268.
26. *Oltarne pale Nicole Consonija za đakovačku katedralu*, Peristil, Zbornik radova za povijest umjetnosti, br. 51., Zagreb, 2008., 195 – 206.

27. *Herman Bollé – izgradnja i opremanje katedrale u Đakovu (1876. – 1884.)*, Croatica Christiana Periodica. Časopis Instituta za crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, god. XXXIII, br. 63, Zagreb, 2009., 109 – 127.
28. *Propovjedaonica đakovačke katedrale*, Diacovensia, Vol. XVII, br. 1 (23), Đakovo, 2009., 51 – 68.
29. *Oltari župne crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije u Molvama*, Podravina, Vol. VIII, br. 15., Koprivnica, lipanj 2009., 117 – 138.
30. *Historicističke obnove crkve svete Ane u Donjoj Vrijeski*, Scrinia Slavonica. Godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest, br. 9 (2009), Slavonski Brod, 2009.; 125 – 160.
31. *Narodni motivi u projektima Friedricha von Schmidta za Hrvatsku*, Studia ethnologica Croatica, vol. 21, Zagreb, 2009., 331-354
32. *«Varoška kuća» na glavnom gornjogradskom trgu, rani primjer visokog historicizma u Osijeku*, Anali Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti br. 25., Zagreb – Osijek, 2009., 47 – 70.
33. *Župna crkva svetog Petra u Veleševcu – Gesamtkunstwerk rane neogotike u hrvatskoj arhitekturi*, Radovi Instituta za povijest umjetnosti br. 33., Zagreb, 2009., 191 – 206.
34. *Herman Bollé, Josip Bauer i kapela svetih Petra i Pavla na Mirogoju*, Peristil, zbornik radova za povijest umjetnosti, br. 52, Zagreb, 2009., 151 – 164.
35. *Ivan Tišov, Vinko Rauscher i ikonostas crkve svetog Nikole u Pačetinu u Slavoniji*, Osječki zbornik, br. 29, Osijek, 2010., 253 – 262.
36. *Javni spomenici, radovi zagrebačkih arhitekata, u Kupinovu, Novom Slankamenu i Vezircu kod Petrovaradina*, Scrinia Slavonica: godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest br. 10 (2010), Slavonski Brod, 2010., 226 – 243.
37. *Crkva svetih Ćirila i Metoda u Karlovcu, arhitekta Hektora Eckhela*, Tkalčić: godišnjak Društva za povjesnicu Zagrebačke nadbiskupije, br. 14., Zagreb, 2010., 131 – 158. (prvi autor članka: prof. Marinko Pleskina)
38. *Nadgrobni spomenici Hermana Bolléa i Obrtne škole na Mirogoju u Zagrebu*, Peristil, Zbornik radova za povijest umjetnosti, br. 53., Zagreb, 2010., 89 – 104.
39. *Herman Bollé i obnova građevina zagrebačkog Stolnog kaptola nakon potresa 1880. godine*, Radovi instituta za povijest umjetnosti br. 34., Zagreb, 2010., 131 – 148.
40. *Anđela Horvat prema Gjuri Szabu, Hermanu Bolléu i historicizmu – početak afirmacije umjetnosti druge polovice 19. stoljeća u hrvatskoj povijesti umjetnosti*, Peristil, Zbornik radova za povijest umjetnosti, br. 54., Zagreb, 2011., 101 – 110.
41. *Gradnja i opremanje župne crkve Rođenja Blažene Djevice Marije u Granešini*, Tkalčić, godišnjak Društva za povjesnicu Zagrebačke nadbiskupije 15, Zagreb, 2011, 339 – 386.
42. *Kompleks zgrada Brodske imovne općine u Vinkovcima, nepoznato djelo arhitekta Hermana Bolléa*, Scrinia Slavonica, godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest 11, Slavonski Brod, 2011, 182 – 205.
43. *Herman Bollé i restauracija župne (ranije pavlinske) crkve u Remetama nakon potresa 1880. godine*, Croatica Christiana periodica : časopis Instituta za

- crkvenu povijest Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilista u Zagrebu 35/68, Zagreb, 2011, 69 – 85.
44. *Obnova kompleksa zagrebačkog nadbiskupskog dvora 1879. – 1882. godine*, Radovi Instituta za povijest umjetnosti 35, Zagreb, 2011, 195 – 206.
  45. *Ban Dragutin Khuen-Héderváry, Herman Bollé i grob srpskog kralja Milana Obrenovića u crkvi manastira Krušedola*, Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 29, Zagreb, 2011, 333 – 354.
  46. *Historicistička obnova parohijske crkve svetog Stefana u Srijemskoj Mitrovici 1891. godine*, Osječki zbornik, br. XXX., Osijek, 2011., 149-158.
  47. *Gradnja i opremanje varaždinske pravoslavne crkve 1884. godine*, Radovi Zavoda za znanstveni rad HAZU Varaždin, br. 24., Varaždin, 2013., 317-340.
  48. *Restauracija franjevačke crkve i samostana u Šaregradu 1923. – 1925. godine*, Scrinia Slavonica: godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest, 13, Slavonski Brod, 2013., 139-155.
  49. *Stambena najamna zgrada Hermana Bolléa u Žerjavićevoj 4 u Zagrebu (s Irenom Kraševac)*, Peristil: zbornik radova za povijest umjetnosti, 56, Zagreb, 2013., 263-274.
  50. *Pravoslavna crkva u Šaregradu, primjer barokno-klasicističkoga Gesamtkunstwerka*, Scrinia Slavonica: godišnjak Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest, 14, Slavonski Brod, 2014., 107-128.
  51. *Pravoslavna crkva svetog Ilije u Poganovcima*, Peristil, zbornik radova za povijest umjetnosti, LVII, Zagreb, 2014., 91-101.
  52. *Arhitekt Josip Vancaš i pregradnja franjevačkih crkava u Gučoj Gori kod Travnika, na Gorici u Livnu i u Tolisi: prilog povijesti arhitekture historicizma u Bosni i Hercegovini*, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, 38, Zagreb, 2014., 219-230. (koautorstvo sa Sanjom Zadro)
  53. *Arhitektonski atelijer Fellner & Helmer i obitelj Pongratz*, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, 39, 2015., 121-134 (koautorstvo s prof. dr. sc. Iskrom Iveljić).
  54. *Austrougarska okupacija Bosne i Hercegovine gledana očima hrvatskog slikara: Prijelaz Save kod Broda Ferdinanda Quiquereza*, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, 41, 2017., 199-214.

Radovi koji ga kvalificiraju za izvođenje nastave

1. *Arhitekt Herman Bollé*, Muzej za umjetnost i obrt, Leykam international, Zagreb, 2013.
2. *Vila Živković-Adrowski-Lubienski*, Obitelj Bračun, Zagreb, 2016.
3. *Zagreb: Architectural Atlas* (englesko izdanje), AGM, Zagreb, 2016.
4. *Umjetničko blago Strossmayerove katedrale u Đakovu*, Grad Đakovo, Đakovačko-osječka nadbiskupija, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Đakovo, Zagreb, 2017.
5. *Otto Wagner und die kroatische Architektur*, Moderna galerija, Zagreb, 2018.
6. *Austrougarska okupacija Bosne i Hercegovine gledana očima hrvatskog slikara: Prijelaz Save kod Broda Ferdinanda Quiquereza*, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, 41, 2017., 199-214.
7. *The Shaping of Zagreb into the Croatian National Capital. Rebuilding, Aestheticization and Croatization of the Historical City Core in the Long*

Nineteenth Century, Recoding the City: Thinking, Planning, and Building the City of the Nineteenth Century, Jovis Verlag, Berlin, 2018., 13-26.

8. *In the Shadow of Budapest (and Vienna) – Architecture and Urban Development of Zagreb in the Late 19th and Early 20th Centuries*, Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung / Journal of East Central European Studies, 67/4 (2018), 522-551.

dr. sc. Igor Duda, izv. prof.

Ustanova: Odsjek za povijest, Filozofski fakultet Sveučilišta u Puli

E-mail: igor.duda@unipu.hr

Broj u Upisniku znanstvenih radnika: 265866

Osobna web stranica: <http://povum.ffzg.unizg.hr/?p=946>

Datum zadnjeg izbora u zvanje: 26. siječnja 2017.

Životopis:

Rođen je 1977. u Puli, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je povijest i kroatistiku 2000. (radom *Osvajanje vremena i prostora. Dokolica kao užitak dugog devetnaestog stoljeća*), magistrirao povijest 2004. (radom *U potrazi za odmorom i blagostanjem. O povijesti dokolice i potrošačkog društva u Hrvatskoj 1950-ih i 1960-ih*) te doktorirao 2009. (disertacijom *Svakodnevni život i potrošačka kultura u Hrvatskoj 1970-ih i 1980-ih*). Akademsku godinu 2002/03. proveo je na Sveučilištu u Oxfordu zahvaljujući istraživačkoj stipendiji OSI/Chevening Scholarship. Područje njegova posebnog interesa su društvena povijest i povijest svakodnevice druge polovice XX. stoljeća, Hrvatska u socijalističkoj Jugoslaviji, povijest dokolice i turizma, povijest potrošačke kulture i povijest djetinjstva. Od 2001. znanstveni je novak na Odsjeku za povijest u Puli, isprva u zvanju mlađeg asistenta, od 2004. asistenta, od 2009. višeg asistenta, a od 2011. naslovnog docenta. Iste godine prelazi na radno mjesto docenta. Godine 2016. stječe zvanje višeg znanstvenog suradnika i početkom 2017. postaje izvanredni profesor. Istraživač je u sveučilišnom Centru za kulturološka i povijesna istraživanja socijalizma, čiji je suosnivač i pokretač mnogih aktivnosti.

Na dodiplomskom studiju od 2001/02. sudjelovao je u nastavi predmeta *Hrvatska povijest u XX. stoljeću*. Godine 2004/05. za apsolvente je vodio *Radionicu za suvremenu socijalnu povijest*. Na preddiplomskom studiju povijesti od 2007/08. predaje *Uvod u hrvatsku suvremenu povijest i Povijest potrošačkoga društva u XX. stoljeću*, od 2014/15. predmet *Socijalistički čovjek: jugoslavenski slučaj* te također vodi *Terensku nastavu: novi vijek i suvremena povijest*. Na diplomskom studiju povijesti od 2008/09. predaje predmet *Hrvatska svakodnevica u socijalizmu*, od 2010/11. drži i *Radionicu za suvremenu povijest*, a od 2017/18. *Istraživanje suvremene povijesti i Terensku nastavu III*. Na preddiplomskom studiju kulture i turizma od 2008/09. predaje *Povijest dokolice i turizma*. Od 2010/11. vanjski je suradnik Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na doktorskom studiju iz moderne i suvremene hrvatske povijesti u europskom i svjetskom kontekstu. Na Filozofskom fakultetu u Puli 2015. pokrenuo je *Doktorsku radionicu* koja se održava jednom godišnje. Radi istraživanja i predavanja početkom 2013. boravio je na Sveučilištu u Regensburgu u sklopu programa Erasmus, od 2014. u sklopu projekata kraće boravi na Sveučilištu u Grazu i Znanstveno-istraživačkom centru Slovenske akademije znanosti i

umjetnosti u Ljubljani, od 2015. na Humboldtovu sveučilištu u Berlinu te od 2018. ponovno u Regensburgu. Na 42. i 43. hrvatskom seminaru za strane slaviste (Zagrebačka slavistička škola), održanom u Dubrovniku 2013. i 2014., držao je nastavu iz proseminara *Hrvatsko društvo u socijalizmu: svakodnevnica i modernizacija*. Ljetni semestar ak. god. 2015/16. proveo je na Sveučilištu u Grazu kao visiting fellow u Centru za jugoistočnoeuropske studije (CSEES).

Suradivao je s Leksikografskim zavodom Miroslav Krleža kao autor natuknica za *Hrvatsku enciklopediju* (2001–2002) te kao autor natuknica, redaktor i izvršni urednik *Istarske enciklopedije* (2003–2005). Od 2005. do 2008. bio je istraživač na međunarodnom znanstvenom projektu Sveučilišta u Grazu *Tourism and Leisure Cultures in Socialist Yugoslavia*. Od 2014. do 2017. voditelj je uspostavnog istraživačkog projekta *Stvaranje socijalističkoga čovjeka. Hrvatsko društvo i ideologija jugoslavenskoga socijalizma* (HRZZ), a od 2018. do 2022. istraživačkog projekta *Mikrostrukture jugoslavenskoga socijalizma: Hrvatska 1970-1990*. (HRZZ). Sudjelovao je u trima bilateralnim projektima (MZO): hrvatski voditelj projekata *Politika nacionalnog identiteta i demokratizacija u Austriji i Hrvatskoj* (CKPIS i CSEES Sveučilišta u Grazu, 2014–2015) i *Zaborav i sjećanje na industrijski rad na Jadranu: istarski slučaj* (CKPIS i IOS Regensburg, 2018–2019) te suradnik na projektu *Kulture rada od socijalizma do EU: Slovenija i Hrvatska u komparativnoj perspektivi* (CKPIS i ZRC SAZU Ljubljana, 2014–2015). Pri Humboldtovu sveučilištu u Berlinu surađuje na projektima (DAAD): *Changing Representations of Socialist Yugoslavia* (2015–2016.), *Historiography of Socialist Yugoslavia* (2017.), *Obljetnička 2018. godina u povijesnim i društvenim raspravama na postjugoslavenskom prostoru* (2018.) te *Opasan zaokret nakon ideološke krutosti: preispitivanje jugoslavenske 1989.* (2019.). Bio je suradnik u pripremi izložaba *Refleksije vremena 1945.–1955.* (Klovićevi dvori, Zagreb, 2012., potom Pula), *Nikad im bolje nije bilo? Modernizacija svakodnevnog života u socijalističkoj Jugoslaviji* (Muzej istorije Jugoslavije, Beograd, 2014–15., potom Sarajevo i Ljubljana) i *Šezdesete u Hrvatskoj – mit i stvarnost* (Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 2018.) te suradnik u dokumentarnoj seriji *Godine za pamćenje* (HRT, 2012–2014.) i dokumentarnom filmu *Istria in Transit* (MCG, 2014.).

Sudjelovao je u radu niza domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova te održao mnogo javnih predavanja. Objavljuje u zemlji i inozemstvu. Kao autor knjige *Pronađeno blagostanje* dobitnik je nagrade Kiklop za znanstvenu knjigu godine 2010. Sveučilište Jurja Dobrile u Puli dodijelilo mu je 2016. priznanje za rad u protekloj godini.

Kao student bio je aktivan u Međunarodnoj udruzi studenata povijesti (International Students of History Association), 1997–2001. kao član Kluba studenata povijesti – ISHA-e Zagreb, a 1999–2000. kao član Academic Boarda ISHA-e. Član je Hrvatskog nacionalnog odbora za povijesne znanosti, Matice hrvatske, Društva za hrvatsku povjesnicu, Istarskog povijesnog društva, Međunarodne udruge za antropologiju jugoistočne Europe (International Association for Southeast European Anthropology) te Međunarodnog povjerenstva za povijest putovanja i turizma (International Commission for the History of Travel and Tourism), koje djeluje u sastavu Međunarodnog odbora za povijesne znanosti. Od 2013. član je Međunarodnog uredničkog kolegija *Časopisa za povijest zapadne Hrvatske* (Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci).

Sudjelovao je u provođenju bolonjske reforme i izradi novoga programa preddiplomskog i diplomskog studija povijesti u Puli te 2005–2006. bio član Tima

za ECTS pri Filozofskom fakultetu u Puli. Na Odsjeku za povijest 2005–2008. obavljao je poslove voditelja preddiplomskoga studija, a od 2005. održava mrežne stranice. Od 2007. do 2009. bio je član Vijeća Odjela za humanističke znanosti u kojem je predstavljao asistente s Odsjeka za povijest, a od 2011. kao docent stalni je član Vijeća. Od 2010. do 2012. bio je član sveučilišnog Odbora za nastavu i studente gdje je predstavljao Odjel za humanističke znanosti, potom član odjelnog Odbora za nastavu i studente. Godine 2009. bio je supokretač Asistentškoga dana, znanstvenoga skupa asistenata pulskoga Sveučilišta. Godine 2012. bio je suosnivač sveučilišnoga Centra za kulturološka i povijesna istraživanja socijalizma te njegov prvi voditelj u godini 2012–2013. i ponovno 2016–2017. godine. Od ak. god. 2013/14. do jeseni 2017. bio je predstojnik Odsjeka za povijest pri Filozofskom fakultetu pulskoga Sveučilišta.

BIBLIOGRAFIJA

Knjige

1. *U potrazi za blagostanjem. O povijesti dokolice i potrošačkog društva u Hrvatskoj 1950-ih i 1960-ih*, Srednja Europa, Zagreb, 2005., ²2014.
2. *Pronađeno blagostanje. Svakodnevni život i potrošačka kultura u Hrvatskoj 1970-ih i 1980-ih*, Srednja Europa, Zagreb, 2010., ²2014.
3. *Danas kada postajem pionir. Djetinjstvo i ideologija jugoslavenskoga socijalizma*, Srednja Europa i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Zagreb i Pula, 2015.

Suautorska knjiga

1. *Nikad im bolje nije bilo? Modernizacija svakodnevnog života u socijalističkoj Jugoslaviji*, Ivana Dobrivojević, Igor Duda, Sabina Mihelj, Ana Panić, Muzej istorije Jugoslavije, Beograd, 2014.
2. *They Never Had It Better? Modernization of Everyday Life in Socialist Yugoslavia*, Ivana Dobrivojević, Igor Duda, Sabina Mihelj, Ana Panić, Museum of Yugoslav History, Belgrade, 2014.

Uređene knjige

1. *Radionica za suvremenu povijest. Istraživanja diplomanata pulskog Sveučilišta 2011-2013.*, ur. Igor Duda, Anita Buhin i Igor Stanić, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli i Srednja Europa, Pula i Zagreb, 2013.
2. *Sunčana strana Jugoslavije. Povijest turizma u socijalizmu*, ur. Hannes Grandits i Karin Taylor, ur. hrvatskog izdanja Damir Agičić i Igor Duda, Srednja Europa, Zagreb, 2013.
3. *Social Inequalities and Discontent in Yugoslav Socialism*, ur. Rory Archer, Igor Duda i Paul Stubbs, Routledge (Southeast European Studies), London i New York, 2016.
4. *Stvaranje socijalističkoga čovjeka. Hrvatsko društvo i ideologija jugoslavenskoga socijalizma*, ur. Igor Duda, Srednja Europa i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Zagreb i Pula, 2017.

Znanstveni radovi – poglavlja u knjizi

1. „Sve je najsuvremenije. Svakodnevica i potrošačka kultura u Puli ranih 1960-ih“, *Pula 3000 Pola: Prilozi za povijesnu sintezu (Znanstveni skup održan u Puli 10. svibnja 2004. u povodu završnice obilježavanja tri tisuće godina grada Pule)*, ur. Elmo Cvek i Attilio Krizmanić, Pula, 2004., 43-55.

2. „Svakodnevnica pedesetih: od nestašica do privrednog čuda“, *Način u jeziku/Književnost i kultura pedesetih. Zbornik radova 36. seminara Zagrebačke slavističke škole*, ur. Krešimir Bagić, Filozofski fakultet u Zagrebu, Zagrebačka slavistička škola, Zagreb, 2008., 69-85.
3. „Adriatic for All: Summer Holidays in Croatia“, *Remembering Utopia. The Culture of Everyday Life in Socialist Yugoslavia*, ur. Breda Luthar i Maruša Pušnik, New Academia Publishing, Washington, 2010., 289-311.
4. „Workers into Tourists. Entitlements, Desires and the Realities of Social Tourism under Yugoslav Socialism“, *Yugoslavia's Sunny Side. A History of Tourism in Socialism (1950s-1980s)*, ur. Hannes Grandits i Karin Taylor, Central European University Press, Budapest - New York, 2010., 33-68.
5. „What to do at the Weekend? Leisure for Happy Consumers, Refreshed Workers, and Good Citizens“, *Yugoslavia's Sunny Side. A History of Tourism in Socialism (1950s-1980s)*, ur. Hannes Grandits i Karin Taylor, Central European University Press, Budapest - New York, 2010., 303-334.
6. „Svakodnevnici život u Dalmaciji u djelima Stijepa Obada“, *Zbornik Stijepa Obada*, ur. Marko Trogrlić, Josip Vrandečić, Ante Bralić, Mislav Elvis Lukšić, Sveučilište u Zadru – Odjel za povijest i sunakladnici, Zadar, Split i Zagreb, 2010., 145-158.
7. „Rijetki trenuci odmora'. Tito i slobodno vrijeme“, *Tito – viđenja i tumačenja*, ur. Olga Manojlović Pintar, Institut za noviju istoriju Srbije, Arhiv Jugoslavije, Beograd, 2011., 313-328.
8. „Nema goriva. INA, nestašice i mjere štednje u Hrvatskoj 1979.–1984.“, *Iz hrvatske povijesti 20. stoljeća – Iz hrvaške zgodovine 20. stoletja (Zbirka Vpogledi 4)*, ur. Iskra Iveljić, Stjepan Matković, Žarko Lazarević, Institut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 2012., 111-122.
9. „Uhodavanje socijalizma. Hrvatska u desetljeću poslije 1945. godine“, *Refleksije vremena 1945.-1955. (Reflections of Time 1945-1955)*, ur. Jasmina Bavoljak, Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 2012., 10-37; „Running-in socialism. Croatia in the decade after the year 1945“, 308-314.
10. „Konzumerizam do komunizma? Potrošačka kultura u Hrvatskoj od 1950-ih do 1980-ih“, *Potrošačka kultura i konzumerizam*, ur. Snježana Čolić, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb, 2013., 83-105.
11. „Od radnika do turista. Prava, želje i stvarnost socijalnoga turizma u jugoslavenskome socijalizmu“, *Sunčana strana Jugoslavije. Povijest turizma u socijalizmu*, ur. Hannes Grandits i Karin Taylor, Srednja Europa, Zagreb, 2013., 55-87.
12. „Kamo na vikend? Slobodno vrijeme sretnih potrošača, odmornih radnika i dobrih građana“, *Sunčana strana Jugoslavije. Povijest turizma u socijalizmu*, ur. Hannes Grandits i Karin Taylor, Srednja Europa, Zagreb, 2013., 313-342.
13. „Djeca socijalističke domovine. Izgrađivanje pionirske tradicije u Hrvatskoj 1950-ih godina“, *Socijalizam na klupi. Jugoslavensko društvo očima nove postjugoslavenske humanistike*, ur. Lada Duraković i Andrea Matošević, Srednja Europa, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Sa(n)jam knjige u Istri, Pula i Zagreb, 2013., 75-101.
14. „Komunisti kao turisti. Godišnji odmor u vili CK SKH u Fažani“, *Fažanski libar 7*, ur. Mirko Urošević, Amforapress, Pula, 2014., 137-145.
15. „Socijalni turizam i socijalizam: slučaj Fažana“, *Zbornik javnih predavanja 3*, ur. Maja Cerić, Mirela Mrak, Državni arhiv u Pazinu, Pazin, 2015., 49-58.
16. „When capitalism and socialism get along best: tourism, consumer culture and the idea of progress in Malo misto“, *Social Inequalities and Discontent in Yugoslav*

- Socialism*, ur. Rory Archer, Igor Duda i Paul Stubbs, Routledge (Southeast European Studies), London i New York, 2016., 173-192.
17. „Bringing class back in: An introduction“, suautori Rory Archer i Paul Stubbs, *Social Inequalities and Discontent in Yugoslav Socialism*, ur. Rory Archer, Igor Duda i Paul Stubbs, Routledge (Southeast European Studies), London i New York, 2016., 1-20.
  18. „Pioniri: novi ljudi za novo društvo / Pioneers: new people for new society“, *Odrastanje 60-ih i 70-ih / Growing up in the 1960s and 1970s*, ur. Vedrana Premuž Đipalo, Etnografski muzej Split, Split, 2016., 192-201.
  19. „Uvod: od nazadnosti do svemira, od projekta do zbornika“, *Stvaranje socijalističkoga čovjeka. Hrvatsko društvo i ideologija jugoslavenskoga socijalizma*, ur. Igor Duda, Srednja Europa i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli (CeKaPISarnica, br. 10), Zagreb i Pula, 2017., 5-22.
  20. „Kameni temeljci. Stupovi jugoslavenskoga društva i pioniri kao mali socijalistički ljudi“, *Stvaranje socijalističkoga čovjeka. Hrvatsko društvo i ideologija jugoslavenskoga socijalizma*, ur. Igor Duda, Srednja Europa i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli (CeKaPISarnica, br. 10), Zagreb i Pula, 2017., 23-49.
  21. „Potrošači kao nositelji socijalizma. Zaštita potrošača u sustavu društvenoga samoupravljanja i udruženoga rada“, *Stvaranje socijalističkoga čovjeka. Hrvatsko društvo i ideologija jugoslavenskoga socijalizma*, ur. Igor Duda, Srednja Europa i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli (CeKaPISarnica, br. 10), Zagreb i Pula, 2017., 245-272.
  22. „Everyday Life in Both Yugoslavias: Catching up with Europe“, *Yugoslavia from a Historical Perspective*, eds. Latinka Perović etc., Helsinki Committee for Human Rights in Serbia, Belgrade, 2017, 391-408; „Svakodnevni život u obje jugoslavenske države: Hvatanje koraka sa Evropom“, *Jugoslavija u istorijskoj perspektivi*, ur. Latinka Perović i dr., Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji, Beograd, 2017, 366-382.
  23. „Kultura svakodnevne: Tata, kupi mi auto!“, *Šezdesete u Hrvatskoj – mit i stvarnost*, ur. Vesna Ledić, Adriana Prlić, Miroslava Vučić, Muzej za umjetnost i obrt, Školska knjiga, Zagreb, 2018., 36-65.

Znanstveni radovi – periodika

1. „Kroz Koroljna vrata s Nevidljivim pismom u Zaborav“, *Književna revija*, 1999., 39, 1/2, 102-113
2. „Deklaracijom do jezika. Pogled na kulturno-jezičnu sliku povijesti druge polovice XX. stoljeća“, *Kolo*, X, br. 3, jesen 2000., 85-104.
3. „Elementi kozmopolitizma u Puli između 1850. i 1918. godine“, *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu*, 1999-2000., 32-33, 105-116.
4. „Osvajanje vremena i prostora. Dokolica kao užitak dugog devetnaestog stoljeća“, *Kolo*, XI, br. 1, proljeće 2001., 5-50.
5. „I vlakom na vikend. Prilog socijalnoj i kulturnoj povijesti slobodnoga vremena u Hrvatskoj krajem 1960-ih“, *Časopis za suvremenu povijest*, 2002., 34, 3, 659-678.
6. „Dokono mnoštvo otkriva Hrvatsku. Engleski turistički vodiči kao izvor za povijest putovanja na istočnu jadransku obalu od 1958. do 1969.“, *Časopis za suvremenu povijest*, 2003., 35, 3, 803-822.
7. „Samoposluga kao vijest dana. Počeci suvremenog potrošačkog društva 1950-ih i 1960-ih godina“, *Problemi sjevernog Jadrana*, 2003., 8, 267-278.
8. „Povijest dokolice za početnike“, *Povijest u nastavi*, 2004., 3, 214-221.

9. „'Mi smo ovdje tek toliko.' Izgubljeni stanovnici Pule 1910-1948.“, *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest*, 2001-2004., 34-35-36, 157-184.
10. „Tehnika narodu! Trajna dobra, potrošnja i slobodno vrijeme u socijalističkoj Hrvatskoj“, *Časopis za suvremenu povijest*, 2005., 37, 2, 371-392.
11. „Escaping the City: Leisure Travel in Croatia in the 1950s and 1960s“, *Ethnologia Balkanica*, 2005., 9, 285-303.
12. „Turizam narodu. Godišnji odmor kao proizvod socijalističke modernizacije / Tourism to the People. Vacation as a Product of Socialist Modernization“, *Čovjek i prostor / Man and Space* (tema broja: Nedovršene modernizacije: između utopije i pragmatizma / issue topic: Unfinished Modernisations: Between Utopia and Pragmatism), 05-06 (684-685), 57, 2011., 28-32.
13. „Der gefundene Wohlstand. Alltag und Konsumkultur in Kroatien der 1970er und 1980er Jahre“, *Relations*, 2011., 1-2, 168-183. [ulomak iz knjige *Pronađeno blagostanje*]
14. „Iza vrata radničkih odmarališta. Službeni zapisi o nestašima i gladnima 1947.-1950.“, suautor Igor Stanić, *Historijski zbornik*, 2011., 64, 1, 99-119.
15. „Nova istraživanja svakodnevice i društveno-kulturne povijesti jugoslavenskoga socijalizma“, *Tabula*, 2014., 12, 105-116.
16. „Nova istraživanja svakodnevice i društveno-kulturne povijesti jugoslavenskoga socijalizma“, *Časopis za suvremenu povijest*, 2014., 3, 577-591. (preuzeto iz: *Tabula*, 2014., 12, 105-116.)
17. „S Bucom i Bongom protiv krize. Hitrecovi smogovci, djetinjstvo i svakodnevica kasnog socijalizma“, *Historijski zbornik*, 2014., 2, 401-418.
18. „Tanned guardians, followers and pioneers. Yugoslav directed tourism across Tito's Brijuni Islands“, suautor Igor Stanić, *Journal of Tourism History*, 2014., 2-3, 174-193.
19. „Consumers as the Vehicles of Socialism. Consumer Protection in the System of Yugoslav Self-Management and Associated Labour“, *Südost-Forschungen*, 2017., 76, 1-23.

Prikazi

1. „The Century – XI. godišnja konferencija Međunarodne udruge studenata povijesti“, *Otium*, 1999-2000., 7-8, 119-121.
2. „Povijest dokolice: kako su ljetovali Britanci? – John K. Walton, *The British seaside. Holidays and resorts in the twentieth century*. Manchester University Press, Manchester & New York, 2000.“, *Povijest u nastavi*, 2003., 1, 105-108.
3. „Međunarodni institut za socijalnu povijest - Međunarodni časopis za socijalnu povijest / Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis – International Review of Social History“, *Povijest u nastavi*, 2003., 1, 116-119.
4. „The Journal of Interdisciplinary History“, *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest*, 2001-2004., 34-35-36, 316-319.
5. „Svakodnevica u socijalizmu: međunarodna konferencija (London, 24.-26. travnja 2003.)“, *Časopis za suvremenu povijest*, 2004., 36, 2, 853-858.
6. „How to Become a Responsible Traveler: Deborah McLaren, *Rethinking Tourism and Ecotravel*“, *H-Net Book Review*, *H-Net: Humanities & Social Sciences Online*, 10.12.2004.
7. „Deborah McLaren, *Rethinking Tourism and Ecotravel*“, *Časopis za suvremenu povijest*, 2005., 37, 2, 537-538.
8. „Znanstveni skup Socialist Luxury, London, 20. siječnja 2006.“, *Povijest u nastavi*, 2006., 7, 127-130.

9. „*Tošo Dabac, Istarski dnevnik / Diario istriano*, prir. Marina Benažić i Jerica Zihlerl, Novigrad: Muzej-Museo Lapidarium, 2008., 109 str.; *Tošo Dabac, Riječki dnevnik / Rijeka Chronicles*, prir. Jerica Zihlerl i Marina Benažić, Rijeka: Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka, 2009., 114 str.“, *Histria*, 2011., 1, 238-242.
10. „Darko Dukovski: *Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. stoljeća (1918.-1947.)*“, *Glas antifašista*, 2011., 77, 33.
11. „Poticajna interpretacija povijesti grada (Darko Dukovski: *Povijest Pule. Deterministički kaos i jahaci apokalipse*, Istarski ogranak DHK, Pula, 2011., 495 str.)“, *Nova Istra*, 2012., 1-2, 228-233.
12. „Valiže & deštini. Istra izvan Istre / L'Istria fuori dall'Istria / Istria out of Istria, ur. Tajana Ujčić, Pazin: Etnografski muzej Istre, 2011., 479 str.“, *Histria*, 2012., 2, 356-360.
13. „Jugoslavija: od početka do kraja, Muzej istorije Jugoslavije, Beograd, 1. prosinca 2012. – 3. ožujka 2013.“, *Časopis za suvremenu povijest*, 2013., 45, 1, 170-173.
14. „Francesca Rolandi, *Con ventiquattromila baci. L'influenza della cultura di massa italiana in Jugoslavia (1955-1965)* (Bologna: Bononia University Press, 2015), 196 str.“, *Časopis za suvremenu povijest*, 2016., 48, 2, 558-560.

Ostali radovi

1. „Od industrijske do potrošačke revolucije“, *Essehist*, Osijek, 2011., 3, 119-120.
2. „Prozori od marmelade“, *Ki sit ki lačan. O prehrani u Istri* (Popratno izdanje uz izložbu), ur. Mauricio Ferlin i Tajana Ujčić, Arheološki muzej Istre, Pula, 2012., 47-51.
3. „Dokolica u povijesti: oduvijek ili onedavno?“, *9. pulski dani eseja: Dokolica, Nova Istra, posebni otisak*, 2012., 3-4, 9-12; *Nova Istra*, 2012., 3-4, 99-104.
4. „Pula i festival od privremenosti do tradicije / Pula and the Festival from Temporariness to Tradition / Pola e il festival: dalla transitorietà alla tradizione“, *Izložba Festivalaska Pula / Exhibition Pula Festivals / Mostra Pola Festivaliera*, Povijesni i pomorski muzej Istre – Museo storico e navale dell' Istria, Pula, 2013.
5. „Dosta veliki da ne budu mali“, *Plameni pozdravi. Reprezentativni portret detinjstva u socijalističkoj Jugoslaviji*, ur. Ana Adamović, Kiosk, Beograd, 2015., 109-111. / „Big enough not to be small“, *Fiery Greetings. Representative portrait of the childhood in the Socialist Yugoslavia*, ed. Ana Adamović, Kiosk, Belgrade, 2015, 113-115.
6. „Nacionalno u lokalnom: filmski festival u pulskoj svakodnevici 1953.–1988.“, *Vremeplov 2*, ur. Sanela Pliško, Javna ustanova Pula Film Festival, Pula, 2018., 17-27.

Enciklopedijski članci

1. *Hrvatska enciklopedija*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2002-2003., 50 natuknica
2. *Istarska enciklopedija*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2005., 35 natuknica

Uredništvo periodike i drugih izdanja

1. *ISHA Journal - Man and Sea, Papers of the International ISHA Seminar, Pula, Croatia, 15-20 September 1997*, Klub studenata povijesti - ISHA Zagreb, Zagreb, 1998., suurednici Tvrtko Jakovina i Renata Mikloška

2. *ISHA Journal - The Century. The Selection of Papers from the 11th Annual Conference of ISHA, 19-23 April 2000, Zagreb, Croatia*, Klub studenata povijesti - ISHA Zagreb, Zagreb, 2000., suurednici Sandra Lupić i Renata Mikloška
3. *Istarska enciklopedija*, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 2005., izvršni urednik
4. *Asistentski dan. Knjiga sažetaka*, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2009., suurednik Andrea Matošević
5. *Tabula, časopis Odjela za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli*, 8, 2010., suurednik broja Andrea Matošević
6. *Socijalizam na klupi. Kulturološke i povijesne interpretacije jugoslavenskoga i postjugoslavenskih društava. Knjiga sažetaka / Socialism on the Bench. Cultural and Historical Interpretations of Yugoslav and Post-Yugoslav Societies. Book of Abstracts*, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula 2013., suurednici Lada Duraković, Boris Koroman, Andrea Matošević, Igor Stanić
7. *Tabula, časopis Odjela za humanističke znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli*, 12, 2014., suurednica broja Marija Mogorović Crljenko, gl. ur. Klara Buršić Matijašić (broj posvećen 20. godišnjici Odsjeka za povijest u Puli)
8. *Časopis za suvremenu povijest*, autor uvodnika i urednik temata Socijalizam na klupi (radovi sa znanstvenog skupa), 3, 2014., gl. ur. Nikica Barić
9. *Historijski zbornik*, autor uvodnika i urednik temata Socijalizam na klupi (radovi sa znanstvenog skupa), 2, 2014., gl. ur. Damir Agičić
10. *Journal of Tourism History*, suautor uvodnika („Editors' introduction: research on tourism history in the Adriatic Sea Region“, 103-106) i suurednik temata Research on Tourism History in the Adriatic Sea Region, suautori i suurednici Igor Tchoukarine i Rory Yeomans, gl. ur. Eric Zuelow, 2014., 2-3.
11. *Tabula, časopis Filozofskog fakulteta Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli*, 14, 2016., suurednici Robert Kurelić i Igor Duda, gl. ur. Klara Buršić Matijašić (*Past, Present, Future I: Identity in Flux*)

Radovi koji ga kvalificiraju za izvođenje nastave

1. *U potrazi za blagostanjem. O povijesti dokolice i potrošačkog društva u Hrvatskoj 1950-ih i 1960-ih*, Srednja Europa, Zagreb, 2005., ²2014.
2. *Pronađeno blagostanje. Svakodnevni život i potrošačka kultura u Hrvatskoj 1970-ih i 1980-ih*, Srednja Europa, Zagreb, 2010., ²2014.
3. *Danas kada postajem pionir. Djetinjstvo i ideologija jugoslavenskoga socijalizma*, Srednja Europa i Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Zagreb i Pula, 2015.
4. *Nikad im bolje nije bilo? Modernizacija svakodnevnog života u socijalističkoj Jugoslaviji*, Ivana Dobrivojević, Igor Duda, Sabina Mihelj, Ana Panić, Muzej istorije Jugoslavije, Beograd, 2014.
5. *They Never Had It Better? Modernization of Everyday Life in Socialist Yugoslavia*, Ivana Dobrivojević, Igor Duda, Sabina Mihelj, Ana Panić, Museum of Yugoslav History, Belgrade, 2014.

**dr. sc. Željko Dugac, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju, naslovni
izvanredni profesor**

Ustanova: Odsjek za filozofiju znanosti HAZU

E-mail: dugachazu@gmail.com

Broj u Upisniku znanstvenih radnika:229710

Datum zadnjeg izbora: 2015.

Životopis:

Diplomirao 1994. Na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci temom iz povijesti medicine. Magistar znanosti, na području biologije-biološke antropologije postaje 1999. temom vezanom uz proučavanje narodne medicine. Doktorsku disertaciju obranio 2003. na području biomedicinskih znanosti i zdravstva s temom iz povijesti javnog zdravstva.

Od 1998. je asistent pri Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti zavodu za povijest i filozofiju znanosti Odsjeku za povijest medicinskih znanosti, a od 2015. godine znanstveni savjetnik u trajnom zvanju u Odsjeku za filozofiju znanosti iste institucije.

Za naslovnog izvanrednog profesora je izabran 2010. na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu. Od 2012. godine predaje na sveučilišnom Poslijediplomskom doktorskom studiju moderne i suvremene hrvatske povijesti u europskom i svjetskom kontekstu na odsjeku za povijest filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Član znanstvenog odbora Sveučilišta Jan Amos Komensky u Pragu postaje 2012.

Od 2004. godine bio je voditelj projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa pod nazivom "Hrvatska medicinska baština - odrednice razvoja i dostignuća od 13. do 20. Stoljeća", a potom od 2007. godine vodio projekt "Javno zdravstvo i medicina u Hrvatskoj: identitet i međunarodna suradnja u XX stoljeću". Od 2010. godine bio je suradnik na projektu Hrvatskog instituta za povijest - Oblikovanje hrvatskog kulturnog i socijalnog identiteta 1900.-1990. čiji je glavni istraživač bila dr. sc. Suzana Leček. Ujedno je bio suradnik na projektu Hrvatska u socijalističkoj Jugoslaviji, (voditelj prof. dr. sc. Tvrtko Jakovina). Trenutno voditelj projekta HZZ Hrvatska znanstvena i filozofska baština: transferi i apropijacije znanja od srednjeg vijeka do dvadesetog stoljeća u europskom kontekstu te suradnik na projektu HZZ Tranzicija hrvatskih elita iz Habsburške Monarhije u jugoslavensku državu (voditelj prof. dr. sc. Iskra Iveljć). Bio je suradnik međunarodnog mrežnog projekta vezanog uz povijest javnog zdravstva međuratnog razdoblja pod nazivom Interwar Health Network kojeg je vodila dr. sc. Iris Borowy sa Sveučilišta u Rostocku, a trenutačno je suradnik radne grupe History of Race and Eugenics (HRE) pri Oxford Brookes sveučilištu te konzultant međunarodnog interdisciplinarnog projekta The History of Eugenics in East-Central Europe, 1900-1945 pri Centre for Health, Medicine and Society, također pri Oxford Brookes sveučilištu kojeg vodi prof. dr. sc. Marius Turda.

Boravio na stručnim usavršavanjima i istraživanjima u stranim institucijama: 2000. Rockefeller Archive Center Grant za istraživanje u Rockefellerovom arhivskom centru u New York, SAD; 2001. Stipendija Švicarske nacionalne zaklade za znanost, istraživanje u Arhivi Lige naroda u Ženevi; 2001. University Colledge of London - Wellcome Institute for the History of Medicine, London; 2003. Institut für Geschichte der Medizin i Universitäts Archive, Beč; 2004. Rockefeller Archive Center Grant, za istraživanje u Rockefellerovom arhivskom centru u New York; 2005, Cental European University, Budimpešta, Mađarska; 2008. University Colledge of London - Wellcome Institute for the History of Medicine, London itd.

U svojim istraživanjima bavi se različitim područjima povijesti zdravstva i medicine, javnog zdravstva te socijalne i društvene povijesti u prvoj polovini 20. stoljeća; primjerice temama vezanim uz povijest zdravstvenog prosvjećivanja i edukacije, povijest javno zdravstvenog sustava, međunarodnim utjecajima na javno zdravstvo, napose Rockefellerove fondacije i Zdravstvene organizacije Lige

naroda u međuratnom razdoblju, poviješću medicinske svakodnevice, socijalnim problemima u društvu vezanim uz zdravlje i bolesti te oblikovanjem medicinskih struka. Nadalje, životom i djelom Andrije Štampara i ostalih važnih osoba za javno zdravstvo i socijalnu povijest. Predavao na brojnim domaćim i stranim skupovima i objavio brojne znanstvene radove, primjerice tri knjige u nizu koje obrađuju javno zdravstvo u međuratnom razdoblju: “Protiv bolesti i neznanja: Rockefellerova fondacija u međuratnoj Jugoslaviji” (2005), “Kako biti čist i zdrav: Zdravstveno prosvjećivanje u međuratnoj Hrvatskoj” (2010) i “O sestrama, siromašnim i bolesnim: Slike socijalne i zdravstvene povijesti međuratnog Zagreba” (2015).

Bibliografija:

Kvalifikacijski radovi:

Votivi kao pokazatelji zdravstvene kulture. Magistarski rad. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 1999.

Temelji zdravstvenog prosvjećivanja u Hrvatskoj. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, 2003.

Znanstvene monografije:

1. Protiv bolesti i neznanja: Rockefellerova fondacija u međuratnoj Jugoslaviji. Zagreb: Srednja Europa, 2005.
2. Kako biti čist i zdrav: Zdravstveno prosvjećivanje u međuratnoj Hrvatskoj. Zagreb, Srednja Europa, 2010.
3. O sestrama, siromašnim i bolesnim: Slike socijalne i javno zdravstvene povijesti međuratnog Zagreba. Srednja Europa: Zagreb, 2015.

Uredničke knjige:

1. Dugac Željko; Pećina Marko (ur.). Andrija Štampar Dnevnik s putovanja 1931.-1938. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Škola narodnog zdravlja «Andrija Štampar» Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Srednja Europa, 2008.

Monografski katalozi:

1. Brenko Aida; Dugac Željko; Randić-Barlek Mirjana. Narodna medicina. Zagreb: Etnografski muzej, 2001.
2. Grdinić Vladimir; Dugac Željko; Biškupić-Bašić Iris. Od vrta do neba: Ljekovito bilje i zavjetni darovi za zdravlje. Zagreb: Muzeji Hrvatskog zagorja, 2007.
3. Cvetnić Željko, Dugac Željko. Selo Mraclin i Andrija Štampar – susret lokalnog i globalnog. Mraclin: HAZU Zavod za znanstveoistraživački i umjetnički rad Velika Gorica, Škola narodnog Zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta u Zagrebu, 2018, 7-28.

Poglavlja u znanstvenim knjigama:

1. Votive offerings in the shape of a frog in Croatian vernacular tradition. U: Sozialgeschichte der Medizin: Aller Anfang - Geburt, Birth Naissance. Doffner, Garbiele; Horn, Sonia (ur.). Beč : Verlagshaus der Ärzte, 2004.
2. New public health for a new state: Interwar public health in the Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes (Kingdom of Yugoslavia) and the

Rockefeller foundation. U: Facing Illnesses in Troubled Times: Health in Europe in the Interwar Years. Borowy, Iris; Gruner, Wolf (ur.). Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien : Peter Lang, 2005.

3. Andrija Štampar (1888-1958): Resolute Fighter for Health and Social Justice. U: Of Medicine and Men: Biographies and Ideas in European Social Medicine between the World Wars. Borowy, Iris; Hardy, Anne (ur.) Frankfurt am Main, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Wien: Peter Lang, 2008.
4. Like Yeast in Fermentation: Public Health in Interwar Yugoslavia. U: Hygiene, Health and Eugenics in Southeastern Europe to 1945. U: Promitzer, Christian; Sevasti Trubeta, Sevasti, Turda Marius (ur.) Budapest, New York: CEU Press, 2010.

Izvorni znanstveni radovi u 11 publikacijama:

1. Belicza Biserka; Dugac Željko. Medical Elements in Istrian Frescos and Graffiti. *Asklepios*. 11 (1997/8); 197-202.
2. Frescos and Graffiti as Witnesses of Mass Death. *Etnolog*. 9 (1999.), 1; 197-202.
3. Votivni darovi sv. Roku kot priprošnja za zdravje. *Etnolog*. 10 (2000.), 2; 95-107.
4. Votivni darovi za zdravlja u Istri. *Acta Histriae*. 9 (2001); 477-488.
5. Eye votives from Croatian shrines. *Documenta Ophthalmologica*. 102 (2001), 1; 11-17.
6. Votivi svete Foške i zdravlje. *Studia Ethnologica Croatica*. 10/11 (2002); 63-74.
7. Popular Health Education and Venereal Diseases in Croatia between Two World Wars. *Croatian Medical Journal*. 45 (2004) , 4; 490-498.
8. Dugac Željko; Kern Josipa; Majdančić Željko. Zdravstveno prosvjetne publikacije (1872-1938): Analiza sadržaja aplikacijom SPAD-T. *Društvena istraživanja*. 14 (2005) , 4-5 (78-79); 867-883.
9. Zbor liječnika Hrvatske, Andrija Štampar i javno zdravstvena politika u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca (Kraljevini Jugoslaviji). *Liječnički vjesnik*. 127 (2005), 5-6, 151-157.
10. Leček Suzana; Dugac Željko. Za zdravlje majke i djeteta: Zdravstveno prosvjetna kampanja Seljačke sloge (1939-1941.). *Časopis za suvremenu povijest*, 38, 3, (2006), 983-1005.
11. Dugac Željko; Fatović-Ferenčić Stella; Kovačić Luka, Kovačević Tomislav. Care for Health Cannot Be Limited to One Country or One Town Only, It Must Extend to Entire World: Role of Andrija Štampar in Building the World Health Organization. *Croatian Medical Journal*. 49, (2008), 697-708.
12. Zdravstveno prosvjeđivanje filmom ranih 1920-tih u Hrvatskoj. *Časopis za suvremenu povijest*, 41, 3, (2009), 751-762.
13. Čoralić Lovorka, Dugac Željko, Sardelić Sani. Vampiri u korčulanskom selu Žrnovo: tragom jednog arhivskog spisa iz XVIII. stoljeća. *Acta medico-historica Adriatica*. 9, 1, (2011), 33-46.
14. „Bolje kopati zahod nego grob“: Zdravstveno prosvjeđivanje o higijeni nužnika u međuratnom razdoblju. *Časopis za suvremenu povijest*, 44, 2, (2012), 343-358.

15. Dugac Željko, Katarina Horvat. Službeno, praktično i elegantno: o uniformama sestara pomoćnica-medicinskih sestara od 1920-tih do 1940-tih godina u Hrvatskoj. *Acta medico-historica Adriatica* 11, 2 (2013), 251-274.
16. Physicians as collectors of folk medicine records in Bosnia and Herzegovina at the end of the 19th and in the early 20th century. *Acta hist. med. stom. pharm. med. vet.* 2017; 1-2(36); 46–54.
17. Public health experiences from interwar Croatia (Yugoslavia) and making Western medicine in the 1930s China. *Acta Med Hist Adriat* 2018; 16(1);75-106.

Izvorni znanstveni radovi u a2 publikacijama:

1. Belicza Biserka; Dugac Željko. Epidemija kuge i protukužne mjere u Dalmaciji i Splitu (1783-1784) u djelu Johna Howarda iz g. 1789. U: Građa i prilozi za povijest Dalmacije, sv. 13. Bajić-Žarko, Nataša (ur.). Split : Povijesni arhiv u Splitu, 1997, 237-264.
2. Dugac Željko; Škrobonja Ante. Zdravstveno prosvjećivanje kroz medicinsku reklamu u prvim brojevima Novog Lista. *Acta Facultatis Medicae fluminensis.* 25, 1-2, (2000), 11-17.
3. Zavjetni darovi poklonjeni Majci Božjoj Bistričkoj u Riznici zagrebačke katedrale kao pokazatelji zdravstvene kulture. U: Ljekarnica nebeska hrvatskog naroda. Rebić, Adalbert (ur.). Zagreb: Kršćanska sadašnjost, Hrvatski mariološki institut, 2001.
4. Dugac Željko; Rapo Vesna. Anatomski modeli i prirodoznanstvena obuka u pučkim školama na kraju XIX. i početkom XX. stoljeća. *Medicus.* 11, 1, (2002), 135-141.
5. Dugac Željko; Brenko Aida; Randić Mirjana. Voda u magijskim obredima narodne medicine. *Hrvatske vode: časopis za vodno gospodarstvo.* 11, 44, (2003), 238-242.
6. Zavjetni darovi za zdravlje u zbirci Dominikanskog samostana u Starigradu (otok Hvar). *Medicus.* 13, 1, (2004), 131-135.
7. Zdravstveno prosvjećivanje protiv tuberkuloze u međuratnoj Hrvatskoj. *Medicus.* 14, 1, (2005), 155-171.
8. Jean Baptiste Lalangue and the beginnings of the health enlightenment in Croatia. U: Megersdorf. Widder, Roland (ur.) Eisenstand: Amt der Burgenlandschen Landesregierung, 2007, 40-44.
9. Dugac Željko; Marton Ingrid. Kada žena ženi pomogne-naudi: Sankcioniranje ilegalnih pobačaja između 1920-tih i 1940-tih godina. U: Na rubu zakona: društveno i pravno neprihvatljiva ponašanja kroz povijest, Biblioteka Dies historiae, knj. 3, Miljan, Suzana (ur.) Zagreb: Hrvatski studiji. 2009, 211-235.
10. Higijena stanovanja i djelovanje Škole narodnog zdravlja u međuratnom razdoblju. U: Domus, casa, habitatio: kultura stanovanja na jadranskom prostoru, Marija Mogorović Crljenko, Elena Uljančić Vekić (ur.). Poreč: Zavičajni muzej Poreštine, Sveučilište Juraj Dobrila, Državni arhiv u Pazinu. 2013, 225-246.
11. Suzana Leček, Željko Dugac, Kamilo Brössler - život za druge, U: Godišnjak njemačke zajednice - Zbirnik radova 21. Znanstvenog skupa Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu, Renata Tischler (ur.), Grafika, Osijek: 2014, str. 131-150.
12. Dugac Željko, Ružić Alen. Tečajevi o pripremi zdrave hrane u međuratnoj Hrvatskoj. *Medicus* 2016;25(1): 31-38.

Stručni radovi:

1. Dnevnik Andrije Štampara izvor za proučavanje tridesetih godina XX. stoljeća. U: Predavanja održana u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti, sv. 83, Pećina, Marko (ur.) Zagreb: HAZU. 2009, 23-30.
2. Arhivisti i povjesničari zdravstva i medicine: suradnja i nadopunjavanje. U: Arhivistika-kultura-znanost: partnerstvo za razvoj Zbornik radova sa znanstveno-stručnog skupa 4. zagrebački arhivski dan (digitalno izdanje), Molnar Branka (ur.), Zagreb: Državni arhiv u Zagrebu. 2013, 72-77.
3. Čoralić Lovorka, Dugac Željko, Sardelić Sani, Vampires in Dalmatia: the Example of the Village of Žrnovo on the Island of Korčula in the Eighteenth Century, Review of Croatian History. 9, 1, (2013), 61-76
4. Povijest medicine i zdravstva u istraživanjima akademika Žarka Dadića. Historijski zbornik 2016.; 69(2)

Prethodna priopćenja:

1. Dugac Željko; Pećina Marko. Dnevnik Andrije Štampara - 120. obljetnica rođenja i 50. obljetnica smrti. Radovi, 19 (2008).
2. Higijenske izložbe u međuratnom razdoblju: Suradnja s Njemačkim higijenskim muzejem u Dresdenu (Deutsches Hygiene Museum). U: Godišnjak njemačke zajednice - Zbornik radova 22. znanstvenog skupa Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu, Renata Tischler (ur.), Grafika, Osijek: 2015, str. 447-454.

Enciklopedijski članci:

- Branko Kesić za Hrvatski biografski leksikon.
- Luka Kovačić za Hrvatski biografski leksikon.
- Andrija Štampar, Škola narodnog zdravlja i Seljačko sveučilište za Leksikon Stjepana Radića.
- Andrija Štampar, za mrežno izdanje Hrvatskog bibliografskog leksikona.

Radovi koji ga kvalificiraju za izvođenje nastave:

1. Protiv bolesti i neznanja: Rockefellerova fondacija u međuratnoj Jugoslaviji. Zagreb: Srednja Europa, 2005.
2. Kako biti čist i zdrav: Zdravstveno prosvjeđivanje u međuratnoj Hrvatskoj. Zagreb, Srednja Europa, 2010.
3. O sestrama, siromašnim i bolesnim: Slike socijalne i javno zdravstvene povijesti međuratnog Zagreba. Srednja Europa: Zagreb, 2015.
4. Dugac Željko; Pećina Marko (ur.). Andrija Štampar Dnevnik s putovanja 1931.-1938. Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Škola narodnog zdravlja «Andrija Štampar» Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Srednja Europa, 2008.

Dr. sc. Stefano Petrunaro, docent

Institution: Ca' Foscari sveučilište u Veneciji

Curriculum vitae:

Stefano Petrunaro, Ph.D., is currently Assistant Professor at the Ca' Foscari University in Venice, Italy. Before joining Ca' Foscari, he was Senior Researcher at

the Leibniz Institute for East and Southeast European Studies in Regensburg, Germany (2012-2017). He graduated (2002) and earned his Ph.D. in European Social History at the University Ca' Foscari in Venice (2006), after a research stay within the framework of the European Doctorate in the Social History of Europe and the Mediterranean at SSEES (School for Slavonic and East European Studies), UCL (University College of London) (2004). He was visiting research fellow at the GWZO (Geisteswissenschaftliches Zentrum Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas) in Leipzig (2006, 2007), visiting lecturer at the University of Zagreb (2007-2011), and post-doc research fellow at the University of Padua (2008–2011).

He has been member of the editorial board of the academic periodical "900. Per una storia del tempo presente". He is actually member of the editorial board of the academic journal "Passato e presente. Rivista di storia contemporanea", and member of the editorial academic board of the "Labour History Studies Series" edited by SISLAV (Italian Society of Labour History). He is also member of the international advisory board of "Historijski zbornik" (Zagreb).

His main research interests are social marginality and labour history in Eastern Europe, cultural and social history of the late Habsburg Empire (with particular attention to popular protest), history of violence in South-Eastern Europe (19th-20th century) and collective memories, historiography and public uses of the past.

Selected bibliography:

1. Stefano Petrunaro, "Soup Kitchens and the Yugoslav Poor Relief between the two World Wars", in: Fabio Giomi, Stefano Petrunaro (eds.), *Voluntary Associations in Yugoslavia, 1918-1941, Special Issue, European Review of History*, 26 (2019), 1, pp. 141-162.
2. Stefano Petrunaro, The Medical Debate about Prostitution and Venereal Diseases in Yugoslavia (1918-1941), *Social History of Medicine*, <https://doi.org/10.1093/shm/hkx023>. Published: 01 August 2017.
3. Stefano Petrunaro, Inter-war Yugoslavia Seen Through Corporatist Glasses, in Antonio Costa Pinto (ed.), *Corporatism and Fascism. The Corporatist Wave in Europe*, Routledge, London 2017, pp. 236-256.
4. Stefano Petrunaro, Hostels for Jobless Workers in Interwar Yugoslavia (1921-1941), *International Review of Social History*, 59 (2014), 3, pp. 443–471.
5. Stefano Petrunaro, The Fluid Boundaries of "Work". Some Considerations about Concepts, Approaches, and South-Eastern Europe, *Südost-Forschungen* 72 (2013), pp. 271-286.
6. Laura Cerasi, Rolf Petri, Stefano Petrunaro, *Porti di frontiera. Industria e commercio a Trieste, Fiume e Pola tra le guerre mondiali** Viella, Roma 2008.
7. Stefano Petrunaro, Popular Protest Against Hungarian Symbols in Croatia (1883-1903). A Study in Visual History, *Cultural and Social History. The Journal of the Social History Society*, 13 (2016), 4, pp. 503-520.
8. Stefano Petrunaro, Fire and Honour. On the Comparability of Popular Protests in late 19th Century Croatia-Slavonia, in Sabine Rutar (a cura di), *Beyond the Balkans. Towards an Inclusive History of Southeastern Europe*, Lit, Wien, 2014, pp. 247-263.

9. Stefano Petrungraro, Die Verteidiger der Eliten. Das Gericht als Arena der Elitenvergesellschaftung in Kroatien-Slawonien (zweite Hälfte des 19. Jhr.), in Karsten Holste, Dietlind Hüchtker, Michael G. Müller (Hrsg.), *Aufsteigen und Obenbleiben in europäischen Gesellschaften des 19. Jahrhunderts. Akteure – Arenen – Aushandlungsprozesse*, Akademie Verlag, Berlin 2009, pp. 83-98.

10. Stefano Petrungraro, *Pietre e fucili. La protesta sociale nelle campagne croate di fine Ottocento*, Viella, Roma 2009 (Croatian edition: *Kamenje i puške. Društveni protest na hrvatskom selu krajem XIX. stoljeća*, translated by Jasna Rešić Srednja Europa, Zagreb 2011)

11. Stefano Petrungraro (ed.), *Fratelli di chi. Libertà, uguaglianza e guerra nel Quarantotto asburgico*, Edizioni Spartaco, Santa Maria Capua Vetere (CE) 2008.

12. Stefano Petrungraro, Tra particolare e generale. Sulla violenza nei Balcani, in: Rolf Petri (a cura di), *Balcani, Europa: violenza, politica, memoria*, Giappichelli, Torino 2017, pp. 23-34.

13. Stefano Petrungraro, *Balcani. Una storia di violenza?*, Carocci, Roma 2012.

14. Stefano Petrungraro, Armate asburgiche. Sulla militanza armata femminile, in S. Petrungraro (ed.), *Fratelli di chi. Libertà, uguaglianza e guerra nel Quarantotto asburgico*, Edizioni Spartaco, Santa Maria Capua Vetere (CE) 2008, pp. 113-138.

15. Stefano Petrungraro, La ricerca sull'Europa orientale in Germania, *Passato e presente. Rivista di storia contemporanea* 33 (2015), 95, pp. 101-120.

16. Stefano Petrungraro, Il nation-building in Croazia. Gli studi recenti, *Memoria e ricerca* 30, 2009/2, pp. 129-146.

17. Stefano Petrungraro, Gli istituti statali di storia contemporanea nei paesi successori della Jugoslavia. Uno sguardo d'insieme, *Quaderni storici*, a. XLIII (2008), f. 2, n. 128, pp. 433-453.

18. Stefano Petrungraro, *Riscrivere la storia. Il caso della manualistica croata (1918-2004)*, preface by Stuart J. Woolf, Stylos, Aosta 2006 (Croatian edition: *Pisati povijest iznova. Hrvatski udžbenici povijesti 1918.-2004. godine*, transl. by Franko Dota, Srednja Europa, Zagreb 2009.)

Radovi koji ga kvalificiraju za izvođenje nastave:

1. Stefano Petrungraro, Popular Protest Against Hungarian Symbols in Croatia (1883-1903). A Study in Visual History, *Cultural and Social History. The Journal of the Social History Society*, 13 (2016), 4, pp. 503-520.

2. Stefano Petrungraro, Fire and Honour. On the Comparability of Popular Protests in late 19th Century Croatia-Slavonia, in Sabine Rutar (a cura di), *Beyond the Balkans. Towards an Inclusive History of Southeastern Europe*, Lit, Wien, 2014, pp. 247-263.

3. Stefano Petrungraro, *Pietre e fucili. La protesta sociale nelle campagne croate di fine Ottocento*, Viella, Roma 2009 (Croatian edition: *Kamenje i puške. Društveni protest na hrvatskom selu krajem XIX. stoljeća*, translated by Jasna Rešić Srednja Europa, Zagreb 2011)

4. Stefano Petrungraro (ed.), *Fratelli di chi. Libertà, uguaglianza e guerra nel Quarantotto asburgico*, Edizioni Spartaco, Santa Maria Capua Vetere (CE) 2008.

5. Stefano Petrungraro, Tra particolare e generale. Sulla violenza nei

Balcani, in: Rolf Petri (a cura di), *Balcani, Europa: violenza, politica, memoria*, Giappichelli, Torino 2017, pp. 23-34.

6. Stefano Petrunaro, *Balcani. Una storia di violenza?*, Carocci, Roma 2012.

4.7. Popis nastavnih radilišta (nastavnih baza) za provođenje studija (nastave i istraživačkog rada), suglasnost rukovoditelja nastavne baze u kojoj se odvija praktična nastava, izjava o postojanju potrebne opreme i prostora za izvođenje praktične nastave sukladno studijskom programu, te popis i kvalifikacija suradnika koji će izvoditi studij (nastavu i istraživački rad).

Glavnina nastave održavat će se na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Osim toga, sukladno specifičnim istraživačkim potrebama studenata, dio nastave će se odvijati u specijaliziranim institucijama (arhivi, muzeji, knjižnice), odnosno u formi terenske nastave, dakako, ukoliko je student involviran u rad na znanstveno-istraživačkom projektu koji uključuje takvu vrst istraživačkoga rada. Za planiranje i organizaciju toga tipa nastave bit će nadležan voditelj projekta. Odluku o distribuciji pojedinih oblika nastave donijet će mentor, vodeći računa o individualnim potrebama i interesima studenta.

4.8. Optimalan broj studenata koji se mogu upisati s obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika, posebno obzirom na broj potencijalnih voditelja doktorskih tema.

Oko 15 studenata.

4.9. Financiranje dokorskog programa:

Školarinama, dodatnim sredstvima za organiziranje doktorskih radionica, okruglih stolova i slično suradnjom s partnerskim domaćim i stranim institucijama, sredstvima Odsjeka za povijest, Ministarstva kulture i MZOŠ-a te projektima npr. Hrvatske zaklade za znanost.

4. 10. Kvaliteta dokorskog programa:

a) način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe dokorskog studija, a posebno način sudjelovanja studenata u ocjenjivanju studijskog programa

Kvaliteta programa prati se: a) samoevaluacijom, b) studentskim evaluacijama, godišnji izvještaji doktoranada i mentora koji se upisuju u bazu OBAD. dr.sc.04 i dr.sc.05, c) internim i eksternim vrednovanjem izrađenih i objavljenih znanstvenih i stručnih radova studenata i onih radova nastavnika koji su u potpunosti ili djelomično nastali u okviru istraživačkih procesa vezanih uz doktorski studij.

b) praćenje realizacije ciljeva dokorskog programa (stjecanje znanja i vještina, ovladavanje tehnikama itd.)

Realizacija ciljeva dokorskog programa vidljiva je po broju završenih studenata, kvaliteti doktorskih radova i znanstvenih i stručnih članaka polaznika studija. Osim toga, edukacijski rezultati studenata koji će biti involvirani u preddiplomskoj i diplomskoj nastavi te njihov kreativni doprinos u znanstvenom i kulturnom životu općenito bit će također relevantan pokazatelj uspješnosti dokorskog programa.

c) institucijski mehanizmi za unapređenje kvalitete dokorskog programa

Osim na razini Filozofskog fakulteta, i pri Vijeću programa formirat će se stručno povjerenstvo koje će pratiti kvalitetu provedbe dokorskog studija. Njegov će zadatak biti evaluirati sve segmente nastavnih i znanstveno-istraživačkih aktivnosti studenata i

nastavnika nakon svakog realiziranog nastavnog ciklusa te predlagati konkretne mjere i modele poboljšavanja kvalitete doktorskog programa.

ZAVRŠNE NAPOMENE

Duboke i ubrzane društvene promjene na globalnoj, europskoj i svjetskoj razini, ali i specifične i također korjenite promjene s kojima je od 1990. godine suočeno hrvatsko društvo, ne ostavljaju, čini se, više prostora za sumnju u to da je danas, na početku 21. stoljeća, granicu između “dugog” 19. i “kratkog” 20. stoljeća, koja je u historiografiji svojedobno konvencionalno bila fiksirana na razdoblju Prvog svjetskog rata, eventualno moguće tolerirati još samo u operativnom, ali ne i u funkcionalnom smislu. Polazeći od toga, a imajući u vidu činjenicu da u hrvatskoj historiografiji navedena granica još uvijek velikim dijelom postoji i u funkcionalnom, to jest u istraživačkom smislu, što u mnogo čemu otežava razumijevanje hrvatske moderne i suvremene povijesti, primarni cilj programa poslijediplomskog doktorskog studija “Hrvatska moderna i suvremena povijest u europskom i svjetskom kontekstu” je da obrazuje stručnjake koji će hrvatsku povijest u razdoblju od kraja 18. stoljeća nadalje, sustavno početi promatrati, odnosno istraživati kao jedinstvenu cjelinu, uzimajući pritom u obzir europski i svjetski kontekst. Prema tome, osnovna zadaća predloženog doktorskog studija je obrazovati kompetentne stručnjake za modernu i suvremenu hrvatsku povijest koji će već tijekom studija, u svojim doktorskim disertacijama, a osobito u svom kasnijem radu, bitno obogatiti, ali u mnogo čemu izmijeniti postojeće znanje o hrvatskoj modernoj i suvremenoj povijesti i na taj način pridonijeti razumijevanju hrvatske sadašnjosti kao i definiranju smjerova kretanja njezinog društva u budućnosti.